РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

(Обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 56 от 2015 г., бр. 2, 7 и 77 от 2018 г. и бр. 17 и 28 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ се заменят с „нелоялни търговски практики между стопански субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“.

2. Създава се ал. 4:

„(4) Този закон урежда правомощията на Комисията за защита на конкуренцията като компетентен орган по чл. 3, т. 6 от Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и Съвета относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2017/2394“, при заблуждаваща реклама и неразрешена сравнителна реклама по чл. 32 от закона.“

§ 2. В чл. 2 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 5:

„5. физически и юридически лица, групи от физически или юридически лица или публични органи, които при покупката на селскостопански и хранителни продукти упражняват нелоялни търговски практики в отношенията с доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, когато доставчикът или купувачът, или и доставчикът, и купувачът са установени на територията на Европейския съюз.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) Комисията упражнява своите правомощия по този закон и прилага чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз в съответствие с правото на Европейския съюз и при спазването на неговите общи принципи и тези на Хартата на основните права на Европейския съюз.“

§ 3. В чл. 3 се създава ал. 3:

„(3) Комисията упражнява правомощията си по този закон без право на намеса и даване на инструкции в работата ѝ от страна на всички органи на държавната власт, включително органи на изпълнителната власт, на местното самоуправление или частноправни субекти, като това не засяга спазването на приоритетите за развитие на икономиката, приети от Народното събрание на Република България и от Министерския съвет.“

§ 4. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо числото „5“ се заменя със „7“;

б) в изречение второ думите „и не могат да бъдат преизбирани веднага за още един мандат“ се заличават.

2. В ал. 3, в изречение първо преди думите „членове на комисията“ се добавя „председател, заместник-председател и“.

§ 5. В чл. 5 се създава ал. 7:

„(7) Правомощията на членовете на комисията не могат да бъдат прекратени на основания, свързани с прилагането на този закон и на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.“

§ 6. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) За ефективното изпълнение на своите правомощия комисията разполага с необходимия квалифициран персонал, технически и технологични ресурси.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 7. В чл. 8, т. 4 след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се поставя запетая и се добавя „с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/633”.

§ 8. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Членовете на комисията и служителите в администрацията ѝ упражняват своите правомощия, съответно изпълняват своите задължения, безпристрастно и в интерес на ефективното прилагане на този закон и на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.“

2. Досегашните ал. 1 и 2 стават съответно ал. 2 и 3.

3. Създава се ал. 4:

„(4) В шестмесечен срок считано от датата на прекратяването на правомощията им или на служебното им правоотношение членовете на комисията и служителите в администрацията ѝ не могат да участват във висящи производства по този закон, образувани по време на изпълнение на техните правомощия или задължения, в качеството им на упълномощени представители на предприятия, нито да бъдат консултанти по неприключили производства по закона, като в противен случай това ще се счита за конфликт на интереси с предходните функции, които са изпълнявали.“

§ 9. В чл. 11, ал. 2 след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се поставя запетая и се добавя „на правоприлагащ орган по Директива (ЕС) 2019/633 и на компетентен орган по чл. 3, т. 6 на Регламент (ЕС) 2017/2394“.

§ 10. В чл. 13 се създава ал. 5:

„(5) При разработване на бюджетната прогноза за съответната година комисията планира в своя бюджет разходи, които позволяват тя да проведе по всяко време разследване за евентуални нарушения на

чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, на нарушения по Регламент (ЕС) 2017/2394 и по глава седма „б“, както и да осъществява ефективно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция с оглед на взаимодействието, предвидено в глава единадесета на закона, с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633.“

§ 11. В чл. 14 се създава ал. 3:

„(3) Годишният доклад на комисията по ал. 1 в частта, която съдържа броя на получените искания, образуваните и приключилите производства по глава седма „б“, се изпраща предварително на Европейската комисия не по-късно от 15 март на следващата година. За всяко приключило производство докладът съдържа обобщено описание на случая и на решението на комисията при спазване на изискванията на чл. 55 и чл. 49, ал. 3.“

§ 12. В чл. 24, ал. 1, т. 1 и 2 думата „оборотът“ се заменя с „общият оборот“.

§ 13. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така:

„Оценка и разрешение”

2. Създават се нови ал. 1 и 2:

„(1) Концентрация, подлежаща на уведомяване съгласно чл. 24, ал. 1, се оценява, за да се определи ефектът ѝ върху конкуренцията на съответния пазар.

(2) При оценката на концентрацията се вземат предвид обстоятелства като структура на съответните пазари, положението на предприятията на съответните пазари преди и след концентрацията, икономическата и финансовата сила на участниците в концентрацията, наличието на сила на купувача, възможни алтернативи за избор на доставчици и клиенти, технически и икономически прогрес, осигуряващ ползи за потребителите в резултат на концентрацията, правни, административни, икономически или други бариери за навлизане на съответните пазари, както и други относими към конкретния случай обстоятелства.”

3. Създава се ал. 3:

„(3) При създаването на съвместно предприятие по смисъла на чл. 22, ал. 2 се оценява дали концентрацията има за цел или резултат координиране на конкурентното поведение на предприятия, които остават независими.“

4. Досегашната ал. 1 става ал. 4 и в нея думите „установяване или засилване на господстващо положение, което значително би попречило на ефективната конкуренция на съответния пазар“ се заменят със „съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция на съответния пазар, особено в резултат на създаване или засилване на господстващо положение“.

5. Досегашната ал. 2 става ал. 5 и в нея след думите „дори и да“ се добавя „води до съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция на съответния пазар, особено в резултат на“, а думите „установява или засилва” се заменят с „установяване или засилване на”.

§ 14. В чл. 34, ал. 3 думите „Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни“ се заменят с „Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни“.

§ 15. Създава се чл. 34а:

„Чл. 34а. Нарушения по чл. 32, които попадат в обхвата на чл. 3, т. 5 от Регламент (ЕС) 2017/2394, са нарушения в рамките на Европейския съюз, широко разпространени нарушения и широко разпространени нарушения със съюзно измерение.“

§ 16. В чл. 36 ал. 4 се изменя така:

„(4) Забраняват се продажбите на стоки или предлагането на услуги на вътрешния пазар в значителни количества за продължителен период от време на цени, по-ниски от разходите за производството и реализацията на стоките, съответно от разходите за реализацията на услугите, с цел нелоялно привличане на клиенти.”

§ 17. Глава седма „а” „Злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ с чл. 37а се отменя.

§ 18. Създава се глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл. 37б – 37е:

„Глава седма „б“

Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти

Абсолютни забрани

Чл. 37б. (1) Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като:

1. плащане от купувач на доставчик:

а) по-късно от 30 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти; за целите на сроковете за плащане договорените срокове за доставка във всеки случай са не по-дълги от един месец;

б) по-късно от 30 дни след датата на доставка или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и на други селскостопански и хранителни продукти;

в) в случаите на чл. 37б, ал. 1, т. 1, букви „а” и б”, за дата на определяне на платимата сума се приема датата на издаване на фактурата или датата на получаването ѝ от купувача;

2. отказ на купувача от поръчки за нетрайни селскостопански и хранителни продукти с по-малко от 30 дни предизвестие, така че да не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на тези продукти;

3. едностранна промяна от купувача на условия по договора, свързани с честотата, метода, мястото, времето или обема на

доставката или снабдяването, стандартите за качество, условията на плащане или цените, срока, както и по отношение на предоставянето на услугите, посочени в чл. 37в;

4. искане на купувача от доставчика на плащания, които не са свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти на доставчика;

5. искане от купувач за плащане при влошаване на качеството, бракуване и/или липси на селскостопански и хранителни продукти, които са настъпили в помещенията на купувача или след като собствеността е прехвърлена на купувача, когато това не се дължи на небрежност или по вина на доставчика;

6. отказ от купувач да потвърди в писмен вид условията по договора, за които доставчикът е поискал писмено потвърждение, с изключение на случаите, когато договорът за доставка се отнася за доставянето на продукти от член на организация на производителите, включително кооперация, на организацията на производителите, в която доставчикът членува, ако устройственият акт на тази организация на производителите или правилата и решенията, установени в устройствения акт или произтичащи от него, съдържат разпоредби с действие, сходно с действието на условията по договора за доставка;

7. неправомерно придобиване, използване или разкриване от купувача на търговска тайна на доставчика по смисъла на Закона на защита на търговската тайна;

8. предупреждаване от купувача за предприемане на ответни търговски действия срещу доставчика или предприемането на такива действия, ако доставчикът упражнява своите договорни или законни права, включително като подава жалба или сътрудничи в проучване по реда на настоящата глава;

9. искане от купувача за компенсация за разходите по разглеждане на жалби на клиенти, свързани с продажбата на продуктите на доставчика, въпреки че не е налице небрежност или вина от страна на доставчика;

10. забрана или ограничаване от купувача на доставчика по договора да предлага или да закупува стоки или услуги на или от трети лица;

11. забрана, ограничаване или налагане на санкции от купувача на доставчика по договора за предоставяне на същите или по-добри търговски условия на трети лица;

12. едностранно и неоснователно прекратяване на договора от купувача или прекратяване без предизвестие в разумен срок, достатъчен за доставчика да покрие инвестиционните си разходи и с оглед на предишните търговски отношения на страните по договора.

(2) Когато платимата сума се определя от купувача, сроковете за плащане, посочени в ал. 1, т. 1, буква „а", започват да текат от изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, а сроковете за плащане по ал. 1, т. 1, буква „б" текат от датата на доставката.

Условни забрани

Чл. 37в. (1) Забранява се прилагането на следните търговски практики, освен когато те са предварително договорени между страните с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка на селскостопански и хранителни продукти или в последващо споразумение между доставчика и купувача:

1. връщане от купувача на непродадени продукти, без той да е заплатил за тях и/или за изхвърлянето им;

2. таксуване на доставчика от купувача с плащане като условие за складирането, излагането или включването в продуктовата гама на негови продукти или предлагането на пазара на такива;

3. искане от купувача за заплащане от доставчика на всички или част от разходите за намалени цени на селскостопански и хранителни продукти, продавани от купувача в рамките на промоция, освен ако преди промоцията, която се прави по инициатива на купувача, купувачът уточни срока на промоцията и очакваните количества селскостопански и хранителни продукти, които ще бъдат поръчани по намалени цени;

4. искане от купувача за заплащане от доставчика на рекламни дейности на купувача;

5. искане от купувача за заплащане от доставчика за маркетингови дейности на купувача;

6. таксуване на доставчика от купувача с плащане за оборудване и/или поддържане на помещения, използвани за продажбата на продуктите;

7. искане от купувача за заплащане от доставчика на транспортни и/или логистични разходи;

8. искане от купувача за намаление на цените на продуктите със задна дата пряко или чрез прилагане на необосновани отстъпки, бонуси и такси или предоставяни услуги.

(2) Когато купувачът изисква заплащане в случаите по ал. 1, т. 2, 3, 4, 5, 6 и 7, той представя на доставчика по негово искане разчет в писмен вид за плащанията за единица стока или общия размер на плащанията, в зависимост от случая. В случаите по ал. 1, т. 2, 4, 5, 6 и 7 купувачът представя в писмен вид и разчет за разходите на доставчика, както и информация за това на какво се основава този разчет.

Обхват на забраните за нелоялни търговски практики

Чл. 37г. (1) Забраните по чл. 37б и 37в се прилагат по отношение на нелоялни търговски практики, свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти от:

1. доставчик, който има годишен оборот, не по-голям от 3 911 000 лв., на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 3 911 000 лв.;

2. доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 3 911 000 лв. и по-малък от 19 558 000 лв., на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 19 558 000 лв.;

3. доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 19 558 000 лв. и по-малък от 97 791 000 лв., на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 97 791 000 лв.;

4. доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 97 791 000 лв. и по-малък от 293 374 000 лв., на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 293 374 000 лв.;

5. доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 293 374 000 лв. и по-малък от 684 540 000 лв., на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 684 540 000 лв.;

6. доставчик, чийто годишен оборот не надвишава 684 540 000 лв., на купувач, който е публичен орган.

(2) Посоченият в ал. 1 годишен оборот на доставчиците и купувачите се определя в съответствие с чл. 4, 4б и 4г от Закона за малките и средните предприятия, включително съгласно дефинициите за независимо предприятие, за предприятия партньори и свързани предприятия и други приложими разпоредби, свързани с годишния оборот на същия закон.

(3) Годишният оборот на предприятие - доставчик и купувач, включва нетния размер на приходите от обичайната дейност на предприятието през предходната финансова година.

Изключения

Чл. 37д. (1) Забраната по чл. 37б, ал. 1, т. 1 не засяга:

1. последиците от просрочени плащания и средствата за правна защита, предвидени в чл. 303а и 309 от Търговския закон;

2. договаряне между купувач и доставчик на клауза за споделяне на стойността по смисъла на чл. 172а от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1308/2013".

(2) Забраната по чл. 37б, ал. 1, т. 1 не се прилага по отношение на плащания:

1. от купувач към доставчици в рамките на Схемата за училищен плод и мляко съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) № 1308/2013;

2. от лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и държавните лечебни заведения - търговски дружества, по отношение на които се прилагат сроковете за плащане по чл. 3, ал. 6 от Закона за лечебните заведения;

3. по договори между доставчици на грозде или гроздова мъст за производство на вино и техните преки купувачи, при условие че:

а) специфичните условия на плащане са включени в стандартните договори, които са обявени за задължителни съгласно чл. 164 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 преди 1 януари 2019 г., и че това разширяване на обхвата на стандартните договори спрямо други оператори се подновява от тази дата без значителни промени на условията на плащане в ущърб на доставчиците на грозде или гроздова мъст, и

б) договорите са многогодишни или стават многогодишни.

(3) Забраните по чл. 37б и 37в не се прилагат по отношение на договорите между доставчици и потребители.

Защита по друг ред

Чл. 37е. Образуването на производство по глава седма „б“ не е пречка всяка от страните по договора за доставка да защити правата си по друг установен ред.“

§ 19. В чл. 38 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 9:

„9. искане от доставчици на селскостопански и хранителни продукти, от организации на производители на селскостопански продукти, от организации на доставчици или сдружения на такива организации за селскостопански и хранителни продукти, по искане на един или повече от техните членове или на един или повече от членовете на членуващи в тях организации, включително от други организации с правен интерес да представляват доставчици по искане на доставчик и в негов интерес, при условие че такива организации са независими юридически лица с нестопанска цел.“

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Когато комисията е сезирана с искане по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 9, председателят с мотивирано разпореждане може да откаже да образува производство, ако случаят не попада в обхвата на приоритетите за правоприлагане, определени с правила, приети от комисията.

(5) Разпореждането по ал. 4 подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.“

§ 20. Създава се чл. 38а „Предварително проучване“:

„Предварително проучване

Чл. 38а. (1) Комисията може да извършва предварително проучване по постъпили искания по чл. 38, ал. 1, т. 2-4 и 9, по получени сигнали и по други въпроси от своята компетентност.

(2) При предварителното проучване комисията има правомощията по чл. 45, т. 1, 2 и 5-7."

§ 21. В чл. 40, ал. 3 след думите „ал. 2" се поставя запетая, добавя се „предложение първо" и се поставя запетая.

§ 22. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думите „или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия" се заличават.

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) Давността за установяване от комисията на нарушение и налагане на санкции за нарушение по чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се прекъсва по време на производство по правоприлагане пред орган по конкуренция на друга държава - членка на Европейския съюз, или Европейската комисия, във връзка с нарушение, засягащо същото споразумение, решение на сдружение на предприятие или съгласувана практика или друго поведение, забранено в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз."

3. Създават се ал. 6-8:

„(6) Прекъсването на давността по ал. 5 се извършва с уведомяването на поне едно предприятие, срещу което е образувано производството по този закон, за първото официално действие по разследването. Прекъсването на давността се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, участвали в нарушението.

(7) В случаите по ал. 5 нова давност започва да тече от деня, в който влезе в сила решението на съответния национален орган по конкуренция или на Европейската комисия, с което се установява нарушение, налага се санкция или се одобряват поети задължения, или се постанови, че няма основание за предприемане на действия.

(8) Уведомлението за първото официално действие по разследването, получено от национален орган по конкуренция съгласно

член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1/2003, се предоставя на другите национални органи по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.“

4. Досегашната ал. 5 става ал. 9.

§ 23. В чл. 45 се създават т. 6 и 7:

„6. изискват информация и съдействие от правоприлагащи органи на държавите - членки на Европейския съюз, и от Европейската комисия при упражняване на правомощията при трансгранични разследвания в областта на нелоялните търговски практики;

7. изискват информация и съдействие от други компетентни национални органи, от компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, и от Европейската комисия по реда на Регламент (ЕС) 2017/2394.”

§ 24. В чл. 46 след думите „Регламент (ЕО) № 1/2003“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се добавя „и Регламент (ЕС) 2017/2394“.

§ 25. В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Регламент (ЕО) № 1/2003“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се добавя „и Регламент (ЕС) 2017/2394“.

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) Лицата, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения, трябва да се явят пред комисията в определения срок.“

3. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

4. Създава се ал. 8:

„(8) Задължението за предоставяне на информация в производства по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се отнася за информацията, която обичайно е достъпна за лицата.“

§ 26. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Страните могат да използват информацията, съдържаща се в материалите по чл. 101 от този закон, единствено когато това е необходимо, за да упражнят правото си на защита в производства по съдебен контрол на решение, с което комисията е установила нарушение по чл. 15 или 21 от този закон и/или по чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(3) Информация, изготвена от лица, които не са страни в производството по глава девета, и предоставена специално за неговите цели, както и информация, която комисията е подготвила и изпратила на страните в хода на производството, не може да се използва от тях в производства пред съд, преди комисията да е приключила производството с решение по отношение на всички страни."

§ 27. В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „всякакви" се добавя „внезапни", а след думите „сдружения на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти".

2. В ал. 2:

а) в т. 1 след думите „сдруженията на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или от купувачите на селскостопански и хранителни продукти";

б) в т. 2 след думите „сдруженията на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти";

в) в т. 6 след думите „сдружения на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или купувачи на селскостопански и хранителни продукти";

г) в т. 7 след думите „сдруженията на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти".

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Комисията може да извършва проверки по ал. 1 в помещения, превозни средства и в други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на

сдружения на предприятия, или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти, в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7. Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, 37б и 37в."

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея съюзът „или" след числото „21" се заменя със запетая, а след числото „24" се поставя запетая и се добавя „34а, 37б и 37в".

§ 28. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „град София" се заменят със „София-област".

2. В ал. 2, т. 1 след думите „сдружението на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти", а след думата „проверено" се поставя запетая и се добавя „а в случаите на искане за извършване на проверка по чл. 50, ал. 3 - посочване на обектите".

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Административен съд - София-област, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, или на купувача на селскостопански и хранителни продукти, което или който подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия, или от купувача на селскостопански и хранителни продукти. В определението, с което се разрешава проверка по чл. 50, ал. 3, съдът посочва конкретните обекти."

4. В ал. 5 след думите „сдружения на предприятия" се добавя „или в обекти по чл. 50, ал. 3".

5. В ал. 6, изречение второ, след думите „сдружението на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти".

§ 29. В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, думите „друго лице, което има право да присъства“ се заменят с „други лица, които са упълномощени и имат право да присъстват“, а думите „е заварено“ се заменят със „са заварени“.

2. В ал. 2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.

3. В ал. 4 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“.

4. В ал. 5 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.

5. В ал. 6 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.

§ 30. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието след думата „конкуренция“ се поставя запетая и се добавя „националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, получава и оказва съдействие, обменя информация, участва в провеждането на срещи и си оказва взаимопомощ при упражняване на правомощията си по трансгранични разследвания на нарушения по глава седма „б“.”

3. Създава се ал. 3:

„(3) Комисията си сътрудничи, като получава и оказва съдействие, обменя информация и си оказва взаимна помощ с

компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, и с Европейската комисия по реда на Регламент (ЕС) 2017/2394.“

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

§ 31. Създава се чл. 54а:

„Съдействие за уведомяване

Чл. 54а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция на държавите - членки на Европейския съюз, като получава и оказва съдействие във връзка с изпращане на уведомления по искане и от името на запитващия орган за:

1. твърдения за извършено нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и решения по прилагането на тези членове;

2. всякакви процедурни актове, които подлежат на съобщаване съгласно националното право на държавата членка на запитващия орган;

3. документи, свързани с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително отнасящи се до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции.

(2) Законосъобразността на актовете по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка.

(3) Валидността на уведомленията по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.“

§ 32. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение второ, след думите „Европейския съюз“ се поставя запетая и се добавя „с Европейската комисия и с националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 и с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394, а на конституираните заинтересовани лица – и до материалите по чл. 101 от този закон“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Комисията не предоставя достъп на страните и конституираните заинтересовани лица до информация, представена от лицата по чл. 38, ал. 1, т. 9, за която считат, че ако бъде оповестена, би навредила на техните интереси. В тези случаи лицето изрично посочва информацията и материалите, за които твърди, че съдържат информация, която засяга неговите интереси, като мотивира твърденията си и представя същите материали във вариант със заличени данни."

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея се създава изречение второ:

„Комисията може да разкрие информация, необходима за доказване или за преустановяване на нарушения по реда на чл. 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2394."

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 33. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „достатъчно" се заличава.

2. В ал. 2:

а) в изречение първо думата „разпоредени" се заменя с „наложени";

б) в изречение четвърто след думата „мярка" се поставя запетая и се добавя „като съдът се произнася във възможно най-кратък срок".

3. Създава се ал. 5:

„(5) Комисията уведомява Европейската комисия и националните органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, за постановените от нея временни мерки по производства за нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз."

§ 34. В чл. 58 се създава ал. 5:

„(5) С мотивирано разпореждане на председателя на комисията заседанията може да се провеждат от разстояние при спазване на изискванията на чл. 59 за кворум, като се осигурява пряко и виртуално участие на страните и участниците в производството. Комисията уведомява страните, когато заседанието ще се проведе от разстояние."

§ 35. В чл. 66, ал. 1 след думата „конкуренцията“ се добавя „или се постановява преустановяване на прилагането на нелоялни търговски практики по глава седма „б“.

§ 36. В чл. 68 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „решенията на комисията, с които се приключва производството, както и решенията за започване на задълбочено проучване на концентрация по чл. 82, ал. 3, т. 4“ се заменят с „всички решения на комисията“.

2. В ал. 3 след думата „дванадесета“ се поставя запетая и се добавя „други съобщения и определения, за които това е предвидено в актовете по чл. 8, т. 14, както и съобщения и уведомления до страни в производства, които не могат да бъдат открити на посочения от тях адрес“.

§ 37. В чл. 69 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така:

„Размерът на таксите се определя с тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на комисията.“

2. В ал. 4 изречение второ се заличава.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Когато комисията постанови решение, с което установи, че не е извършено нарушение, или когато производството е прекратено поради оттегляне на искането, комисията възлага направените разноски на лицето, по чието искане е образувано производството, ако са поискани от другата страна. Във всички останали случаи разноските остават за страните така, както са направени.”

§ 38. В чл. 70, ал. 2 думите „7-дневен“ се заменят с „30-дневен“.

§ 39. В чл. 74 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение второ след думите „по реда на чл. 55“ се добавя „в срока за представяне на възражения или становища“.

2. В ал. 3, изречение първо думите „молителя и на ответната“ се заменят с „всяка“, а думите „страните по определението“ се заменят с „останалите страни в производството“.

§ 40. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Преди да приеме решението по ал. 2, комисията публикува съобщение в регистъра по чл. 68, в което се съдържа обобщение на предмета на производството и на предложените задължения. В съобщението се посочва срок, не по-дълъг от 30 дни от публикацията, в който всеки участник на съответния пазар и/или техни обединения могат да представят информация и становище във връзка с предложените задължения."

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Комисията осъществява контрол за изпълнението на поетите задължения, като може да упражнява правомощията по чл. 45."

4. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

§ 41. В чл. 76, ал. 3 изречение първо се изменя така:

„Председателят с резолюция насрочва открито заседание, на което комисията изслушва страните и заинтересованите лица, които са поискали това в срока по чл. 74, ал. 2, както и лицата по ал. 2."

§ 42. В чл. 77 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение първо след думата „насрочва" се добавя „в 6-месечен срок".

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) В случай на фактическа и/или правна сложност председателят може да удължи срока по ал. 1 с два месеца."

3. Досегашните ал. 2-4 стават съответно ал. 3-5.

§ 43. В чл. 78, ал. 2 думата „тридневен" се заличава, а след думата „срок" се добавя „от 5 работни дни".

§ 44. В чл. 79, ал. 1, т. 9 числото „1" се заменя с „4" и числото „2" се заменя с „5".

§ 45. В чл. 80 се създава ал. 4:

„(4) При наличие на данни относно съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция комисията указва на

лицата по чл. 78, ал. 1 да предложат промени в условията на концентрацията с цел отстраняване на антиконкурентните ефекти, в случай че с подаване на уведомлението не са предложени такива."

§ 46. В чл. 81 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „В случай че уведомлението е оставено без движение поради допуснати нередовности по чл. 38, ал. 2 или" и запетаята пред думата „сроковете" се заличават.

2. В ал. 4 думите „предложения за изменения" се заменят с „промени в условията".

§ 47. В чл. 82, ал. 3, т. 2 числото „1" се заменя с „4".

§ 48. В чл. 83, ал. 1 думите „ще се създаде или засили съществуващо господстващо положение и ефективната конкуренция на съответния пазар ще бъде значително възпрепятствана" се заменят със „съществено ще се възпрепятства ефективната конкуренция на съответния пазар, особено в резултат на създаване или засилване на господстващо положение".

§ 49. В чл. 84 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо думите „4 месеца" се заменят с „90 работни дни";

б) изречение второ се заличава.

2. Създава се ал. 3:

„(3) В случаи, представляващи фактическа и правна сложност, срокът по ал. 1 може да се удължи с не повече от 25 работни дни."

§ 50. В чл. 85 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 1 числото „1" се заменя с „4", а числото „2" се заменя с „5".

2. В ал. 3, изречение второ след думите „чл. 55" се добавя „в срока за представяне на становище".

§ 51. В чл. 86 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „наложи“ се заменя с „одобри“, а след думата „мерки“ се поставя запетая, добавя се „предложени от лицата по чл. 78, ал. 1“ и се поставя запетая.

2. В ал. 2 думите „одобри и мерки по ал. 1, предложени от лицата по чл. 78, ал. 1“ се заменят с „назначи особен представител“.

3. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Особеният представител по смисъла на ал. 2 е независим контролиращ управител, който следи за изпълнението на одобрените от комисията мерки и служи за гарант, че концентрацията ще бъде осъществена с необходимата степен на сигурност.

(4) Процедурата по одобряване на мерки и назначаване на особен представител се урежда с правила, приети от комисията.“

§ 52. В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Служителите и другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от запитващия национален орган по конкуренция, могат да присъстват и активно да помагат при проверки на място и снемане на устни обяснения под надзора на служителите на комисията.“

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея числото „5“ се заменя с „6“.

4. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея числото „6“ се заменя със „7“.

§ 53. Създава се чл. 93а:

„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции

Чл. 93а. (1) Исканията по чл. 54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен.

(2) Единният документ съдържа:

1. името, известния адрес на адресата на акта и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата;

2. обобщение на относимите факти и обстоятелства;

3. обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен;

4. наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган, и

5. срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове.

(3) За исканията по чл. 103а, в допълнение към посочените в ал. 1 изисквания, единният документ съдържа и:

1. информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган;

2. датата, на която решението е станало окончателно;

3. размера на санкцията или на периодичната имуществена санкция, и

4. информация, показваща разумните усилия, положени от запитващия орган за изпълнение на решението на негова територия.

(4) Единният документ представлява единственото основание за действията по нотифициране или изпълнение, предприети от запитания орган, при спазване на изискванията по ал. 1. Не е необходим никакъв друг акт за неговото признаване, допълване или заместване в държавата членка на запитания орган. Запитаният орган взема всички необходими мерки за изпълнението на това искане, освен ако запитаният орган се позовава на ал. 5.

(5) Единният документ се изпраща от запитващия орган на запитания орган на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган, освен ако запитаният орган и запитващият орган не са договорили двустранно за всеки случай поотделно, че единният документ може да бъде изпратен на друг език. Когато това се изисква съгласно националното право на държавата членка на запитания орган, запитващият орган предоставя превод на акта, който трябва да бъде нотифициран, или на решението, с което се позволява изпълнението на санкцията или на периодичната имуществена санкция, на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган. Това не засяга правото

на запитания орган и на запитващия орган да договорят за всеки случай поотделно, че този превод може да бъде предоставен на друг език.

(6) Запитаният орган не е длъжен да изпълни искане, посочено в чл. 54а или 103а, ако:

1. искането не отговаря на изискванията на настоящия член, или

2. запитаният орган е в състояние да представи разумни основания, които показват, че изпълнението на искането би било в очевидно противоречие с обществения ред в държавата членка, в която се търси изпълнение.

(7) Запитаният орган уведомява запитващия орган, в случай че възнамерява да отхвърли искане за съдействие по чл. 54а или 103а или се нуждае от допълнителна информация.

(8) По искане на запитания орган запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи, включително за превод и труд, както и административните разходи във връзка с предприетите действия по чл. 54а или 103а.

(9) Запитаният орган може да си възстанови пълния размер на разходите, направени във връзка с посочените в чл. 103а действия, от сумите по санкциите или периодичните имуществени санкции, събрани от името на запитващия орган, включително за превод и труд, както и административните разходи. При невъзможност запитаният орган да събере сумите по имуществените санкции и периодичните имуществени санкции, той може да поиска запитващият орган да поеме направените разходи.

(10) Запитаният орган може да си възстановява направените разходи във връзка с изпълнението на тези решения от предприятието, спрямо което се изпълнява санкцията или периодичната имуществена санкция.

(11) Запитаният орган си възстановява дължимите суми в паричната единица на своята държава членка, съгласно законите, подзаконовите актове и административните процедури в тази държава членка. При необходимост запитаният орган в съответствие със своето национално право и национална практика преобразува санкциите или периодичните имуществени санкции в паричната единица на държавата

членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции.

(12) Имуществените санкции, наложени с акта по чл. 93а, ал. 1, т. 3, издаден от друг орган по конкуренция на държава - членка на Европейския съюз, за които е поискано трансгранично изпълнение от комисията, се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(13) Всички събрани по принудителен ред суми се превеждат по сметка на комисията, която удържа направените от нея разходи и след това преобразува остатъка в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции."

§ 54. В заглавието на глава дванадесета думите „седма „а" се заменят със „седма „б".

§ 55. В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Производството за установяване на нарушение и налагане на санкция по глава седма се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и 3. Производството за установяване на нарушение и налагане на санкция по глава седма „б" се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и 9. Решението за образуване на производство по инициатива на комисията на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 не подлежи на обжалване."

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Искането по чл. 38, ал. 1, т. 3 и 9 се подава по образец, утвърден от комисията, и трябва да отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 1. В случаите по чл. 38, ал. 1, т. 9 към искането трябва да е приложен и годишен финансов отчет на доставчика."

3. Създават се нови ал. 3 и 4:

„(3) При констатиране на нередовности на искането по чл. 38, ал. 1, т. 9 в 30-дневен срок от неговото постъпване, комисията изпраща на подателя на искането съобщение за тяхното отстраняване в 7-дневен срок. В случай че нередовностите не бъдат отстранени в предоставения

срок, председателят на комисията с разпореждане отказва да образува производството.

(4) Подателят на искането по чл. 38, ал. 1, т. 9 се уведомява в 7-дневен срок от постановяване на разпореждането, с което председателят на комисията отказва да образува производство по реда на чл. 94, ал. 3 и на чл. 38, ал. 4. В уведомлението се посочват мотивите за отказа."

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея след думата „производството" се поставя запетая, добавя се „за което уведомява молителя" и се поставя запетая.

5. Създава се нова ал. 6:

„(6) Комисията може да конституира заинтересовани лица по тяхно мотивирано искане или по собствена инициатива."

6. Досегашната ал. 4 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) При проучването по глава седма комисията упражнява правомощията по чл. 45, т. 1, 2 и 4, а в случаите по чл. 34а - и правомощията по чл. 45, т. 3 и 7."

7. Създават се ал. 8-13:

„(8) При проучване по глава седма „б" комисията упражнява правомощията по чл. 45, т. 1, 2, 3, 4 и 6.

(9) При проучване в случаите на заблуждаваща и неразрешена сравнителна реклама по чл. 34а от този закон комисията като компетентен орган упражнява пряко правомощията, предвидени в чл. 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2394.

(10) Когато лицата по чл. 38, ал. 1, т. 9, подали искането, посочат, че разкриването на самоличността на молителя или на членове на организации на производители, на доставчици или техни сдружения или членове на членуващи в тях организации или на доставчици, от чието име е подадено искане от други организации с правен интерес, както и на всяка друга информация, за която считат, че ако бъде оповестена, би навредило на техните интереси, комисията взема мерки за подходяща защита.

(11) Лицата, подали искане по чл. 38, ал. 1, т. 9, посочват всяка информация, за която изискват защита, като условията и редът за защита на тази информация се уреждат с правила по реда на чл. 55, ал. 5, приети от комисията.

(12) Условията и редът за защита на самоличността на лицата по чл. 38, ал. 1, т. 9 се уреждат по реда, предвиден във вътрешни правила по чл. 49, ал. 3, приети от комисията.

(13) Преди приключване на проучването комисията уведомява по реда на Административнопроцесуалния кодекс страните и конституираните заинтересовани лица за възможността в 14-дневен срок от съобщаването да се запознаят с материалите по преписката при условията на чл. 55. В 7-дневен срок от запознаването страните и заинтересованите лица могат да представят становище."

8. Досегашната ал. 5 става ал. 14 и в нея изречение второ се заличава.

9. Досегашната ал. 6 става ал. 15 и се изменя така:

„(15) Председателят на комисията с резолюция насрочва разглеждането на доклада в открито заседание на комисията. Страните се уведомяват по реда на Административнопроцесуалния кодекс за възможността да се запознаят с материалите по преписката при условията на чл. 55 в 7-дневен срок, както и за датата на заседанието. На заседанието се изслушват страните в производството и заинтересованите лица. Комисията по своя преценка може да изслуша и други лица."

§ 56. Създава се чл. 94а:

„Алтернативно разрешаване на спорове

Чл. 94а. С оглед на разрешаване на спора по образуваното производство по глава седма „б" и преди окончателното произнасяне комисията може да предложи на страните да използват медиация или друг алтернативен способ за доброволно уреждане на спора."

§ 57. В чл. 96 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „тази глава " се заменят с „глава седма".

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Проучването по производство, образувано по глава седма „б“, приключва в 6-месечен срок от образуването на производството.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „ал. 1“ се добавя „и 2“.

§ 58. В чл. 97, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст след думата „страните“ се поставя запетая и се добавя „конституираните заинтересовани лица“, а думите „потребителите или на конкурентите“ се заменят с „потребителите, конкурентите или доставчиците на селскостопански и хранителни продукти“.

2. Създава се т. 3:

„3. спиране прилагането на нелоялна търговска практика по глава седма „б“.“

§ 59. В чл. 98 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „седма „а” се заменят със „седма „б“;

б) в т. 4 думите „при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането“ се заличават.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Производството се прекратява:

1. при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4;

2. при оттегляне на искането в производства по глава седма;

3. когато реализираният оборот на доставчика и купувача не отговаря на критериите по чл. 37г, ал. 1 в производствата по глава седма „б“;

4. по преценка на комисията, в случаите, в които има опасност от разкриване на самоличността на лицата, подали искане по чл. 38, ал. 1, т. 9, или на друга информация, чието разкриване според молителя би накърнило интересите му и при условие че молителят изрично е посочил тази информация в съответствие с чл. 94, ал. 8, 10, 11 и 12;

5. при липса на правен интерес;

6. по преценка на комисията при оттегляне на искането в производства по глава седма „б“.“

3. Досегашните ал. 2-4 стават съответно ал. 3-5.

§ 60. В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“

2. Създават се нови ал. 3 и 4:

„(3) За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година.

(4) Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея:

а) в основния текст след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“;

б) създава се нова т. 2:

„2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50;“

в) досегашната т. 2 става т. 3;

г) досегашната т. 3 става т. 4 и в нея думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4 и 6“;

д) създава се т. 5:

„5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5;“

е) досегашната т. 4 става т. 6.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 7 и в нея думата „вината“ се заменя с „отговорността“.

6. Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея:

а) в основния текст след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“;

б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“.

7. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея:

а) в основния текст след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“;

б) в т. 1 думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“;

в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл. 47, ал. 6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“.

8. Досегашната ал. 8 става ал. 10 и в нея думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“.

9. Създава се ал. 11:

„(11) Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т. 1 могат да бъдат наложени и на лице, което:

1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или

2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или

3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“

§ 61. В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“;

б) в т. 1 точката и запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“;

в) в т. 2 точката и запетаята след думата „нарушение“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.”

3. В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“ и запетаята пред тях се заличава, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал. 6“.

4. Създава се нова ал. 4:

„(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия:

1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването;

2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключването на производството;

3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията."

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 62. В чл. 102 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „ал. 5" се заменят с „ал. 6".

2. Създава се ал. 5:

„(5) Не се налага глоба на членовете на управителните и контролните органи и на други служители от предприятието, подало искане по чл. 101, ал. 1, както и на лица, които към момента на извършване на нарушението са имали такова качество, при условие че:

1. искането на предприятието отговаря на условията по чл. 101, ал. 1;

2. лицата сътрудничат активно на комисията в производството, и

3. искането по чл. 101, ал. 1 е подадено преди уведомяването на лицата за образуваното производство."

§ 63. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2-6:

„(2) В случай че е наложена санкция на сдружение на предприятия въз основа на сумата от общия оборот на неговите членове и то не е в състояние да изпълни плащането, сдружението изисква от

своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията в определения от комисията срок.

(3) Когато вноските по ал. 2 не бъдат направени в пълен размер в определения срок, комисията може да изиска плащане от което и да е от предприятията, чиито представители са били членове на управителните или контролните органи на сдружението.

(4) В случай че е изчерпана възможността по ал. 3, но има непогасена част от санкцията, комисията може да изиска плащане от който и да е от членовете на сдружението, осъществявали дейност на пазара, на който е извършено нарушението.

(5) Имуществената отговорност на всеки член на сдружението не може да надвишава 10 на сто от общия му оборот за предходната финансова година.

(6) Плащане по ал. 4 не се изисква от предприятия, които докажат, че не са приложили решението на сдружението и активно са се разграничили от него, преди да е започнало производството пред комисията."

§ 64. Създава се чл. 103а:

„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции

Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане:

1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган;

2. може да получава и оказва съдействие в случаите, които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган; в тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия.

(2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено, и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка.

(3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.

(4) По отношение на давностните срокове за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции се прилага националното право на държавата членка на запитващия орган."

§ 65. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думите „държавите - членки на Европейския съюз" се поставя запетая и се добавя „с националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, с компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394".

2. В т. 10, буква „б" след думите „Европейската комисия" се поставя запетая и се добавя „както и информацията, разменена между комисията и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 и Европейската комисия и между комисията и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и Европейската комисия" и се поставя запетая.

3. В т. 16 след думата „пазар" се поставя запетая и се добавя „както и всички случаи на картел".

4. Създават се т. 44-58:

„44. „Производство по правоприлагане" е производство пред орган по конкуренция за прилагането на чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз до приключване на това производство от посочения орган по конкуренция с решение, с което се установяват нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; налагат се предвидените от закона санкции; постановява се прекратяване на нарушенията, включително като се налагат подходящи поведенчески

и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията; установява се, че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; налагат се временни мерки в предвидените в закона случаи; одобрява се поемането на задължения от предприятия, в случай че е взето от национален орган по конкуренция, или с решение съгласно чл. 7, 9 или 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003, в случай че е взето от Европейската комисия, или докато органът по конкуренция не заключи, че няма основания за по-нататъшни действия от негова страна.

45. „Таен картел“ е картел, чието съществуване е частично или напълно прикрито.

46. „Освобождаване от санкции“ е освобождаване от санкции, които иначе биха били наложени на предприятие за неговото участие в таен картел, с цел да се възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.

47. „Намаляване на санкции“ е намаляване на размера на санкцията, която иначе би била наложена на предприятие за участието му в таен картел, с цел да се възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.

48. „Освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ е както освобождаване от санкции, така и намаляване на техния размер.

49. „Заявител“ е предприятие, което подава искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.

50. „Запитващ орган“ е национален орган по конкуренция, който подава искане за оказване на взаимно съдействие по чл. 54, 54а, 93, 93а и 103а.

51. „Запитан орган“ е национален орган по конкуренция, който получава искане за оказване на взаимно съдействие, а в случай на искане за съдействие по чл. 54, 54а, 93, 93а и 103а - е компетентният публичен орган, който носи основната отговорност за прилагането на

подобни решения съгласно национални законови и подзаконови разпоредби и административни практики.

52. „Икономическо правоприемство“ е налице, когато независимо дали предприятието нарушител съществува, или е заличено преди постановяването на окончателно решение за налагане на имуществени санкции, дейността, с която е извършено нарушението, е прехвърлена или се извършва от друг оператор при обстоятелства, които попадат извън обичайните пазарни условия и които могат да бъдат обяснени единствено с опит да бъде избегната отговорност за извършените нарушения. При всички случаи налице е икономическо правоприемство, когато предприятие, с което извършителят на нарушението се намира под общ контрол, поеме дейността, с която е извършено нарушението.

53. „Селскостопански и хранителни продукти“ са продуктите, изброени в приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз, и продукти, неизброени в това приложение, но получени от преработката на продуктите, изброени в приложението, за употреба като храни.

54. „Нетрайни селскостопански и хранителни продукти“ са селскостопански и хранителни продукти, които поради своето естество или поради етапа на преработка, на който се намират, е вероятно да станат негодни за продажба в рамките на 30 дни след прибирането на реколтата, производството или преработката.

55. „Купувач на селскостопански и хранителни продукти“ е всяко физическо или юридическо лице независимо от неговото място на установяване или всеки публичен орган, които купуват селскостопански и хранителни продукти, включително група от такива физически и юридически лица.

56. „Доставчик на селскостопански и хранителни продукти“ е всеки селскостопански производител или всяко физическо или юридическо лице, независимо от мястото им на установяване, които продават селскостопански и хранителни продукти. Понятието „доставчик“ може да включва група от такива селскостопански производители или група от такива физически и юридически лица, като организации на производителите, организации на доставчици и сдружения на такива организации.

57. „Публичен орган“ са националните, регионалните или местните органи, публичноправните организации или сдружения от един или няколко такива органи или от една или няколко такива публичноправни организации.

58. „Нарушения, които попадат в обхвата на Регламент 2017/2394“ са:

а) нарушение в рамките на Европейския съюз е всяко действие или бездействие, съставляващо заблуждаваща или забранена сравнителна реклама, което е увредило, уврежда или има вероятност да увреди колективните интереси на потребителите, пребиваващи в държава членка, различна от държавата членка, в която:

аа) е започнало или е извършено действието или бездействието;

бб) е установен търговецът, отговорен за действието или бездействието, или в която

вв) се намират доказателства или активи на търговеца, които са свързани с действието или бездействието;

б) широко разпространено нарушение е всяко действие или бездействие, съставляващо заблуждаваща реклама или забранена сравнителна реклама, което е увредило, уврежда или има вероятност да увреди колективните интереси на потребителите, пребиваващи в поне две държави членки, различни от държавата членка, в която:

аа) е започнало или е извършено действието или бездействието;

бб) е установен търговецът, отговорен за действието или бездействието, или в която

вв) се намират доказателства или активи на търговеца, които са свързани с действието или бездействието, съставляващо заблуждаваща реклама или забранена сравнителна реклама, или

всяко действие или бездействие, съставляващо заблуждаваща реклама или забранена сравнителна реклама, което е увредило, уврежда или има вероятност да увреди колективните интереси на потребителите и притежава общи характеристики, включително еднакви незаконни практики, нарушаване на еднакви интереси, и което едновременно е извършено от същия търговец в поне три държави членки;

в) широко разпространено нарушение със съюзно измерение е широко разпространено нарушение, което е увредило, уврежда или има вероятност да увреди колективните интереси на потребителите в най-малко две трети от държавите членки, които заедно представляват най-малко две трети от населението на Европейския съюз.

§ 66. Параграф 2 от Допълнителните разпоредби се изменя така:

„§ 2. Този закон въвежда разпоредбите на:

1. Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно заблуждаващата и сравнителната реклама (ОВ, L 376/21 от 27 декември 2006 г.).

2. Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията (ОВ, L 349/1 от 5 декември 2014 г.).

3. Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар (ОВ, L 11/3 от 14 януари 2019 г.).

4. Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти (ОВ, L 111/59 от 25 април 2019 г.)."

Преходни и заключителни разпоредби

§ 67. След влизането в сила на закона действащите председател, заместник-председател и членове на комисията продължават да изпълняват правомощията си в срока по чл. 4, ал. 1 от ЗЗК.

§ 68. (1) Разпоредбите на глава седма „б“ влизат в сила на 1 ноември 2021 г. и се прилагат по отношение на договорите за доставка, сключени след датата на влизането в сила на закона.

(2) Договорите за доставка, сключени преди 1 ноември 2021 г., се привеждат в съответствие с разпоредбите на глава седма „б“ в срок 6 месеца след датата на влизането в сила на закона.

§ 69. (1) Заварените при влизането в сила на закона незавършени производства по глава седма „а“ пред Комисията за защита на конкуренцията се приключват по досегашния ред.

(2) Молби и искания, постъпили по отменения чл. 37а, по които не е образувано производство пред комисията, се разглеждат по досегашния ред.

§ 70. В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.

§ 71. (1) В срок три месеца от влизането в сила на закона по предложение на комисията Министерският съвет одобрява Тарифа за таксите, които се събират за производства пред Комисията за защита на конкуренцията по чл. 69 от закона. До одобряването на Тарифата се прилага Тарифа за таксите, които се събират от Комисията за защита на конкуренцията по Закона за защита на конкуренцията (загл. доп. - ДВ, бр. 54 от 2006 г.; изм., бр. 58 от 2014 г.; Решение № 7842 на Върховния административен съд - бр. 21 от 2016 г.; изм., бр. 70 от 2018 г.), одобрена с Постановление № 180 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 95 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2004 г., бр. 54 от 2006 г., бр. 58 от 2014 г.; Решение № 7842 на Върховния административен съд от 2015 г. - бр. 21 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 70 от 2018 г.).

(2) До одобряването от Министерския съвет на Тарифа за таксите, които се събират за производства пред Комисията за защита на конкуренцията по чл. 69 от закона, за производства по глава седма „б“ пред комисията се събират такси в размера за производство по глава седма.

§ 72. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник".

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на ..... 2021 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

С предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията (ЗИД на ЗЗК) се цели привеждане в съответствие на националното законодателство с нормите на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар[1] и на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти[2]. Законопроектът е включен като мярка 22 в Плана за действие за 2020 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз.

I. Регламент (ЕО) 1/2003 на Съвета относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), доведе до съществена промяна в процедурите по прилагане на Договора чрез оправомощаване на националните органи за защита на конкуренцията (НОЗК) на държавите членки да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС заедно с Европейската комисия. По своята същност тази революционна децентрализация на правомощията на Европейската комисия наложи осъществяване на ефективно сътрудничество между нея и НОЗК в рамките на мрежата на органите за конкуренция, позната като Европейска мрежа за конкуренция (ECN).

Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година, наричана по-нататък Директива ECN+", е следващата важна стъпка в историята на правоприлагането на ЕС в областта на конкуренцията. Директивата има за цел да осигури

---

1 (ОВ, L 11/3 от 14.01.2019 г.)

2 (ОВ, L 111/59 от 25.04.2019 г.)

засилване на правомощията на националните органи по конкуренция, за да разполагат те със средствата и инструментите за ефективно правоприлагане, от които се нуждаят. Това се постига чрез предвидените в Директивата допълнителни гаранции за тяхната независимост и достатъчно ресурси, както и чрез въвеждане на ефективни инструменти за откриване и събиране на доказателства.

Основната цел на Директива ECN+ е ведомствата по конкуренция в страните на Съюза да уеднаквят правоприлагането в областта на конкуренцията и да засилят своята активност в Европейска мрежа за конкуренция (ECN). Директивата изисква да се създадат правни гаранции в националното законодателство на страните - членки на ЕС, че всички НОЗК ще имат правомощия за прилагане, които не се различават от правомощията на Европейската комисия при разследване и вземане на решения, както и при налагането на имуществени санкции и глоби.

В настоящата си редакция Законът за защита на конкуренцията в значителна степен съответства на разпоредбите на Директива ECN+. Доколкото националното законодателство в областта на конкуренцията се прилага успоредно с членове 101 и 102 от ДФЕС, то е от изключителна важност да бъде осигурено ефективно и еднакво прилагане на правилата на Съюза, за да се гарантира, че условията за осъществяване на стопанска дейност на неговата територия са хармонизирани. По този начин се осигурява в по-голяма степен правна сигурност за предприятията и по-отворени и конкурентни пазари в Съюза, на които конкуренцията действително се основава на качеството.

Поради това, за да може да прилага ефективно правилата на конкуренция на Съюза, КЗК следва да разполага с подобни на останалите НОЗК гаранции за независимост, ресурси, както и с правомощия за правоприлагане и налагане на санкции, както, когато прилага националното право на конкуренция, така и когато прилага европейския правен режим. В това отношение законопроектът допълва разпоредбите за независимост на българския орган по конкуренция с изискването на Директивата неговата дейност да бъде защитена от външна намеса и политически натиск. Основанията за прекратяване на правомощията на членовете на КЗК изрично са допълнени със забрана те да бъдат прекратени поради изпълнение на правомощия по прилагането на ЗЗК и на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. В изпълнение на Директивата изрично се въвежда

период, в който членовете на комисията и служителите на нейната администрация трябва да се въздържат от участие във висящи производства по закона, в противен случай би бил налице конфликт на интереси.

Основните правомощия, с които националните ведомства по конкуренция трябва да разполагат съгласно изискванията на Директивата ECN+, са няколко групи – тези, които засилват правомощията на НОЗК, когато те разследват предполагаемо антиконкурентно поведение, правомощия, отнасящи се до режимите за освобождаване от санкции при съобщаване на тайни картели, и нови правомощия, свързани със засилено трансгранично сътрудничество.

Първата група правомощия се отнася до правото за разследване и взимане на решения, включително до осигуряване на достъп до всяка информация, която е достъпна за дружеството или асоциацията, които се проверяват, независимо от носителя, на който се съхранява информацията. В изпълнение на Директивата законопроектът предвижда при снемане на обяснения от представителите на предприятията и сдруженията на предприятия или други юридически лица същите да предоставят цялата необходима информация, която включва информация, която е достъпна за такива предприятия или сдружения на предприятия. Предвидени са също санкции в случаите на неявяване за снемане на обяснения, при предоставяне на невярна, непълна или подвеждаща информация, при даване на неверен или подвеждащ отговор или при отказ за представяне на отговор.

Едно от новите правомощия, с което ще бъдат разширени настоящите правомощия на КЗК в съответствие с изискванията на Директивата, е правото за извършване на проверки на място в частни помещения (например домове на директори, управители и други членове на персонала на дружества или на сдружението на предприятия), ако има основателно подозрение, че в тези помещения се съхраняват служебни документи и КЗК е получила съдебно разрешение за извършване на проверката. При тези проверки екипът по претърсване следва да разполага със същите правомощия като при проверка в помещенията на дружествата с изключение на правомощието да запечатва за определен срок обектите.

Предвид изискването на Директивата ECN+ националният орган по конкуренция да разполага със самостоятелност при преценката дали да приеме или не поемането на задължения, със законопроекта се предлага допълнение на разпоредбата на чл. 75 от ЗЗК, като се дава възможност на всеки участник на съответния пазар и/или техни обединения да могат да представят информация и становище във връзка с предложени задължения.

Директивата ECN+ цели също така при данни за наличие на нарушение всички НОЗК да разполагат с правомощието по своя инициатива или по искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушението, да разпоредят незабавно прекратяване на практиката от предприятието или сдружението на предприятия или да наложат други временни мерки. Чрез тяхното използване се гарантира, че през периода, в който се извършва проучването, няма да се засегне сериозно и непоправимо конкуренцията. Комисията за защита на конкуренцията разполага понастоящем с това правомощие, което може да бъде ключов инструмент също за справяне с проблеми на бързо развиващите се пазари, каквито са дигиталните.

Действащият ЗЗК отговоря и на изискването на Директивата ECN+ максималният размер на наложените имуществени санкции да бъде минимум 10% от общия световен оборот през стопанската година, предхождащ решението, за да се гарантира, че санкциите са ефективни, пропорционални и възпиращи. Новият момент по отношение на имуществените санкции и глоби е възможността при установено нарушение на конкуренцията да бъдат санкционирани икономическите правоприемници на предприятието - извършител на нарушението. По този начин се възпрепятства налагането на по-ниски по размер санкции или изцяло избягването на налагане на санкция чрез корпоративно преструктуриране и сливания.

С предложените допълнения в разпоредбата на чл. 103 от ЗЗК се постига съответствие с Директивата и по отношение на изискването националните органи по конкуренция да могат ефективно да санкционират сдруженията на предприятия, когато нарушението е свързано с дейностите на неговите членове, като за целта се отчита сборът от продажбите на стоки и услуги, пряко или косвено свързани с нарушението, реализирани от предприятията - членове на сдружението. Ново за българската правна уредба в областта на конкуренцията е

възможността сдружение на предприятия, на което е наложена санкция, но което не е в състояние да я плати, да изиска от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията в определения от комисията срок.

Законопроектът съдържа изменения и на разпоредбата на чл. 100 от ЗЗК. Опитът показва, че сдруженията на предприятия често участват в нарушенията на правилата на конкуренция и поради това комисията следва да може ефективно да санкционира тези сдружения. Във връзка с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1, при оценката на тежестта на нарушението с цел определяне на размера на санкцията в рамките на производство, образувано срещу сдружения на предприятия, когато нарушението е свързано с дейностите на неговите членове, следва да може да се отчете сборът от продажбите на стоки и услуги, пряко или косвено свързани с нарушението, реализирани от предприятията — членове на сдружението. В случаите, в които се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението. Измененията на чл. 100 от ЗЗК допълват възможността за налагане на ефективни санкции при противопоставяне на проверка и снемане на обяснения на представители на предприятие или сдружение на предприятия. Периодичните имуществени санкции са ключов инструмент, гарантиращ, че комисията разполага с ефективни средства да противодейства на продължаващото и бъдещото неспазване от страна на предприятията и сдруженията на предприятия на предприетите мерки и постановените решения.

На следващо място, засилването на правомощията на националните ведомства по конкуренция е свързано с оказването на взаимно съдействие при връчване на уведомления на други НОЗК, както и пристъпване към трансгранично събиране на имуществени санкции на предприятия, които нямат корпоративно присъствие или активи на територията на органа по конкуренция, наложил санкцията. Новите правомощия, свързани със засилено сътрудничество, имат за цел да гарантират, че КЗК като национален орган по конкуренция е в състояние ефективно да съдейства при извършване на проверка на място или да предприеме действия за установяване на факти на територията на страната. С въвеждането на тези разпоредби на Директивата в ЗЗК ще

се осигури също по-висока ефективност на влезлите в сила решения на КЗК, с които се установяват нарушения на конкуренцията, и ще се намали възможността от избягване на плащането на санкцията. Предвидено е в случаите, в които от комисията е поискано да събере на територията на страната имуществена санкция, наложена от орган по конкуренцията в друга страна - членка на ЕС, тя да може да възстанови своите разходи, направени във връзка с оказаното съдействие.

Законопроектът допълва разпоредбите, съдържащи правилата за давностните срокове, с цел тези правила да бъдат работещи в още по-голяма степен. В тази връзка гаранциите, които изисква Директивата, са насочени по-специално към случаите на паралелни правомощия на комисията с други НОЗК, за да бъде осигурено практически прилагането на разпоредбите на закона и на чл. 101 и 102 от ДФЕС.

Директива ECN+ се стреми също към уеднаквяване на режимите във всички държави от ЕС за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите на участници в картели, тъй като те са ключов инструмент за разкриването на тайни картели. Поради това, със законопроекта се предвиждат изменения на ЗЗК, които целят повишаване на правната сигурност за предприятията на вътрешния пазар посредством осигуряването на възможност за всички национални органи по конкуренция да предоставят освобождаване от санкции и да намаляват размера на санкциите, както и да приемат съкратени искания при еднакви условия. Хармонизирането на изискванията и условията за съобщаване на картел се очаква да насърчи предприятията да подават много по-често сигнали. Освен това системата за получаване на пореден номер при съобщаване за картел осигурява на предприятията място на опашката, за да съберат доказателства, които да отговарят на доказателствените прагове за имунитет. Рискът от това да бъдат разкрити самоуличаващи материали извън контекста на производството, за целите на което са предоставени, би могъл да отслаби стимулите за потенциалните податели на искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер да сътрудничат на комисията. Вследствие на това, независимо от формата, в която са подадени изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, информацията от такива изявления, получена чрез достъп до преписката, следва да бъде използвана само когато това е необходимо за упражняването на правото на защита в производства

пред националните съдилища в определени много ограничени случаи, които имат пряко отношение към делото, по което е предоставен достъп. За гарантиране на баланса между съблюдаване на правото на защита и некомпрометиране на стимулите за потенциалните податели на искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер да сътрудничат на комисията, правото на достъп до материали, свързани с такива искания, следва да принадлежи единствено на страните в производството.

В съответствие с изискванията на Директивата изрично е предвидено, че КЗК упражнява правомощията си по закона и прилага чл. 101 и 102 от ДФЕС при спазване на общите принципи на правото на Европейския съюз и на Хартата на основните права на ЕС. С тази нова разпоредба се затвърждават съществуващите и към настоящия момент законови гаранции, които включват възможност за излагане на становище по твърдения за извършено нарушение, правото на достъп до преписката, гарантиране на право на защита на предприятията и др.

Съществена новост, която законопроектът въвежда, е възможността, предвидена в Директива ECN+, всички органи по конкуренция в държавите на ЕС да могат да приоритизират своите производства. С оглед на това законопроектът въвежда ново правомощие на комисията да определя приоритети за изпълнение на задачите по прилагането на чл. 101 и 102 от ДФЕС, както и по чл. 15 и 21 от ЗЗК. По този начин с мотивиран отказ ще може да бъде отказано образуване на производство в случаите, в които, макар да е постъпило редовно искане, същото попада извън определените приоритети. Целта на допълненията е комисията да използва ефективно ресурсите си и да насочи усилията си към предотвратяването и прекратяването на антиконкурентни практики, които нарушават особено сериозно конкуренцията на националния и на общия пазар. Законопроектът предвижда правилата и критериите за приоритизиране да залегнат в подзаконов нормативен акт, който комисията ще приеме след влизане в сила на измененията на ЗЗК. По този начин ще се осигури прозрачност на условията, при които може да бъде отказано разглеждането на жалби, които не са приоритет за предотвратяване на антиконкурентни практики.

За гарантиране на правната сигурност се предвижда отказът за образуване на производство да бъде обективиран в мотивирано разпореждане на председателя на комисията. Освен това правилата за

приоритизиране ще предоставят възможност на заинтересованите лица да преценят съответствието на твърдяното от тях нарушение с приоритетите на комисията и да защитят правата си в случай на отказ от образуване на производство. В тази връзка законопроектът гарантира правото на защита на заинтересованите лица, като предвижда те да могат да обжалват разпореждането за отказ от образуване на производство.

Не на последно място законопроектът разширява и Допълнителните разпоредби на ЗЗК с легалните дефиниции съгласно изискванията на Директивата, например: понятия като таен картел, намаляване на санкции, запитващ орган, икономическо правоприемство и др.

II. С предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията (ЗИД на ЗЗК) се цели също привеждане на националното законодателство в съответствие с нормите на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2017 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата на доставки на селскостопански и хранителни продукти. Директива (ЕС) 2019/633 е насочена към преодоляването на значителните дисбаланси в преговорната позиция между доставчици и купувачи на селскостопански и хранителни продукти. Тези дисбаланси могат да доведат до нелоялни търговски практики, когато по-големи и по-мощни търговски партньори се опитват да налагат определени споразумения, които са в тяхна полза при сделки за продажба на храни и селскостопанска продукция. За постигането на посочените цели Директива (ЕС) 2019/633 предвижда мерки за защита на операторите по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. По-конкретно, мерките са насочени към защита на операторите (доставчици), които са в по-слаба преговорна позиция, и се прилагат спрямо търговското поведение на операторите (купувачи), които са в по-силна позиция в тази верига. Целите на директивата са, от една страна, защита на селскостопанското производство, което е особено несигурен отрасъл поради зависимостта си от биологични процеси и от метеорологичните условия. Тази несигурност се увеличава и поради факта, че селскостопанските продукти са в по-голямата си част нетрайни или са със сезонен характер. От друга страна, директивата цели да

защити селскостопанските производители и доставчиците на храни от по-мощните търговски оператори – купувачи на тези продукти.

В проекта на ЗИД на ЗЗК се предлага създаване на нова глава седма „б“, в текстовете на която да бъдат транспонирани материалноправните разпоредби на Директивата. В съответствие с изискванията на Директивата критерий за приложимост на тези норми следва да бъде годишният оборот на различните оператори по веригата за доставки на храни. В тази връзка са предвидени няколко групи доставчици и купувачи според годишния им оборот, както и разпоредби относно начина, по който се определя годишният им оборот. Този критерий позволява предвидимост за операторите по отношение на техните права и задължения съгласно закона. Горната граница следва да гарантира, че защитата не се предоставя на оператори, които не са уязвими или са значително по-малко уязвими в сравнение със своите по-малки партньори или конкуренти.

На следващо място, съгласно текстовете на Директивата в законопроекта се предвиждат норми, които забраняват определено поведение в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. Първата група норми касаят т. нар. абсолютни забрани за нелоялни търговски практики. Това са практики, които поради естеството си винаги се считат за нелоялни и по отношение на тях свободата на договаряне между страните не следва да се прилага. Такива са плащанията за селскостопански и хранителни продукти, включително за нетрайни такива, със срок, по-дълъг от 30 дни от доставката/определяне на платимата сума, известия за отказ на поръчки за нетрайни продукти от по-малко от 30 дни (за продукти с кратък срок на съхранение е предвиден 14-дневен срок на предизвестие), едностранна промяна на условията по договора от страна на купувача, таксуване на доставчика с плащания, които не са свързани с продажбата, ограничения за доставчика и др.

Втората група норми касаят т. нар. условна забрана за нелоялни търговски практики, които принципно не са забранени, ако са предварително договорени с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка или в последващо споразумение между доставчика и купувача. Такива са връщането от купувача на доставчика на непродадени продукти, без той да е заплатил за тях и/или за

изхвърлянето им, таксуване от страна на купувача към доставчика с плащане като условие складирането, излагането или включването в продуктовата гама на негови продукти или за предлагането на пазара на такива продукти, искане от купувача доставчикът да заплати разходите за намалени цени в рамките на промоция, разходите за реклама на продуктите и др.

С оглед на предвидената в Директивата възможност държавите да въвеждат по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики (НТП) в проекта са включени и други абсолютни и условни забрани, извън тези, предвидени в Директивата, като в тази връзка е взета предвид практиката на КЗК в проучванията и анализите, касаещи отношенията на големите търговки вериги с техните доставчици. Проектът предвижда и изключения, при които конкретната забрана за плащания от купувач на доставчик не се прилага, както и изричен текст, съгласно който въведените забрани (абсолютни и условни) не се прилагат по отношение на договорите между доставчици и потребители.

На следващо място, законопроектът предлага изменение в процедурата по проучване и събиране на доказателства в ЗЗК, като разширява правомощията на КЗК при проучване по глава седма „б“ в съответствие с изискванията на Директивата. Въведени са допълнителни правомощия като извършване на проверки на място, както и за налагане на временни мерки. Предлагат се и разпоредби, свързани с възможност на правоимащите лица да сезират комисията и за уведомяване на подателя на искането във връзка с развитието на процедурата пред комисията и предприеманите действия.

Законопроектът предвижда основания, при които е възможно производство да не се образува, и основания за алтернативното разрешаване на спорове между доставчици и купувачи, свързани с посочените нелоялни търговски практики, като например медиация. Във връзка с процедурата и с оглед на изискванията на Директивата се предлагат и допълнителни мерки за защита на самоличността на жалбоподателя или на информация, изрично посочена от него, при поискване от негова страна, като са предвидени нови основания за прекратяване на производството през КЗК при опасност от разкриване на тази самоличност или информация, което според подателя на искането би му навредило непоправимо.

В изпълнение на изискването на Директива (ЕС) 2019/633 за възможност правоприлагащите органи да определят своите приоритети и на това основание да откажат разглеждане на искане, законопроектът въвежда тази възможност. Правилата и критериите за приоритизиране ще залегнат в подзаконов нормативен акт, който комисията ще приеме след влизането в сила на измененията на ЗЗК. По този начин ще се осигури прозрачност на условията, при които може да бъде отхвърлено разглеждането на жалби, които не са приоритет за предотвратяване на нелоялни търговски практики.

При установено нарушение на абсолютните или условните забрани законопроектът регламентира налагане на имуществената санкция, определена въз основа на реализирания оборот на предприятието-нарушител за предходната финансова година – до 5 %.

Законопроектът цели и усъвършенстване на процедурата по установяване на нарушения и налагане на санкции по глава седма и глава седма „б“ чрез преодоляване на съществуващите нормативни празноти в процедурите, гарантиране правата на участниците в производствата, каквито са разпоредбата, че решението на комисията за самосезиране не подлежи на обжалване, предвиждане на възможност за страните по производствата да се запознаят със събрани в хода на проучването доказателства и информация преди приключване на проучването и предоставяне на възможност да изразят становище.

В тази група предложения са включени и нови основания за прекратяване на производството по глава седма и седма „б“, свързани с липсата на правен интерес. Предложени са и промени в производството, свързани с конкретизиране на сроковете за проучване по глава седма „б“, и на тези, свързани с подаване на искане, констатиране и отстраняване на нередовности и уведомяване на страната в случай на отказ за образуване на производство.

В съответствие с изискванията на Директивата е въведено изискването комисията да упражнява правомощията си при спазване на общите принципи на правото на Европейския съюз и на Хартата на основните права на ЕС. Изрично е предвидено специална част от годишния доклад на Комисията, касаеща производствата по глава седма „б“, да се изпраща на Европейската комисия не по-късно от 15 март на следващата година.

В законопроекта са предвидени и правила, свързани с тясното сътрудничество между ЕК и правоприлагащите органи, обмен на информация между тях и съдействие при трансгранични разследвания, свързани с нелоялни търговски практики.

Със законопроекта се изпълняват и изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2394, като се допълват и прецизират правомощията на КЗК по разследване и прилагане на законодателството в областта на заблуждаващата и сравнителната реклама. Във връзка с приетите изменения в Закона за защита на потребителите (в сила от 14.02.2020 г.), в чл. 190г (нов) се предвижда, че компетентен орган по смисъла на чл. 3, т. 6 от Регламент (ЕС) 2017/2394 по отношение на разпоредбите на чл. 32-34 от ЗЗК (забрана за заблуждаваща и неразрешена сравнителна реклама) е КЗК.

Не на последно място законопроектът разширява Допълнителните разпоредби на ЗЗК с легални дефиниции съгласно изискванията на Директива (ЕС) 2019/633, като например: дефинициите за селскостопански и хранителни продукти, купувач, публичен орган, доставчик, нетрайни селскостопански и хранителни продукти, продукти с кратък срок на съхранение, нарушения, които попадат в обхвата на Регламент (ЕС) 2017/2394, и др.

III. Законопроектът предлага също някои изменения на ЗЗК, които съпътстват законовите промени, свързани с въвеждането в българското законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1 и на Директива (ЕС) 2019/633. Тези допълнителни предложения са с цел усъвършенстване на законовите разпоредби, необходимостта за което е констатирана на базата на институционалния опит на КЗК до момента и въвеждане на някои европейски добри практики.

Със законопроекта се предлага сегашната глава седма „а“ “Злоупотреба с по-силна позиция на договаряне“ да отпадне и на нейно място да бъдат приети промените, свързани с нелоялните търговски практики по Директива (ЕС) 2019/633 (глава седма „б“). Мотивите конкретно за отпадане на глава седма „а“ са следните:

Настоящата глава седма „а“ е въведена в ЗЗК през 2015 г. с цел да се въведат правилата на Зелената книга за нелоялните практики по веригата за доставки на хранителни и нехранителни стоки, изработена от

Европейската комисия в началото на 2013 г. През март 2014 г. в Народното събрание на Република България е внесен проект на ЗИД на ЗЗК, който е изготвен в резултат на анализ на националната нормативна уредба и на други държави - членки на ЕС, както и установените нелоялни търговски практики при доставка на хранителни и нехранителни стоки - предмет на Зелената книга. Целта на законопроекта е била да се допълнят съществуващите разпоредби в ЗЗК, като се създават условия за осъществяване на последователна политика за защита на националните пазари, производството, доставката и дистрибуцията на стоки и услуги чрез осигуряване условия на равнопоставеност при водене на преговори при реализиране на търговски сделки и предотвратяване на прилагането на НТП.

В законопроекта е било предвидено изменение на правната рамка в областта на конкуренцията, като е въведено понятието „значителна пазарна сила“ за предприятие, което не е с господстващо положение, но с оглед на своя пазарен дял, финансови ресурси, възможности за достъп до пазара, технологично равнище и стопански отношения с други предприятия може да попречи на конкуренцията на съответния пазар, тъй като неговите доставчици или купувачи са зависими от него. По този начин е разширена възможността на КЗК да разследва и санкционира нелоялни търговски практики от предприятия в случаите, когато критериите за господстващо положение не са изпълнени, но е налице икономическа зависимост между стопански субекти. С предложената промяна в правната рамка се е целяло гарантиране на защита на доставчиците от агресивни търговски практики на търговските вериги, които влияят негативно на пазара на доставка на хранителни продукти.

С приетите промени на ЗЗК през 2015 г. (ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е възприет нов подход и е приета обща разпоредба „забрана за злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“, приложението на която не е ограничено в определен сектор от икономиката. С нормата се забранява определено едностранно поведение на предприятията, които предвид своето положение са в състояние да увредят по недобросъвестен начин интересите на партньорите като по-слаба страна и на потребителите.

В резултат на приетите промени в Закона за изменение и допълнение на ЗЗК (ДВ, бр. 56 от 2015 г.) са приети и промени в Закона за храните (ДВ, бр. 56 от 2015 г., понастоящем отменен), свързани с

изисквания към договора за покупка на храни за последваща продажба. В отменения Закон за храните се е предвиждала специална уредба относно т. нар. „вертикални ограничения с ефект върху конкуренцията", която да е приложима в сектора търговия с храни. По-конкретно, законът не позволява тези договори да съдържат забрана или ограничение за някоя от страните да предлага или закупува стоки или услуги на или от трети лица или пък да предоставя същите или по-добри търговски условия на трети лица, едностранно да изменя договора, освен ако това е изрично предвидено, да предвижда възнаграждения за услуги, които не са реално предоставени, и да предвижда прехвърляне на неоправдан или непропорционален търговски риск към една от страните.

Приетите през 2015 г. промени в ЗЗК и в Закона за храните (отм.), съответно тяхното приложение, не са довели до съществени реални резултати във връзка с предотвратяването на съществуващите нелоялни търговски практики в отношенията между търговските вериги и техните доставчици. Понастоящем действа нов Закон за храните (обн., ДВ, бр. 52 от 09.06.2020 г., в сила от 09.06.2020 г.), в който не са включени тези разпоредби, докато глава седма „а" от ЗЗК все още е действаща.

В периода юли 2015 – 2019 г. в КЗК са образувани общо 26 производства по глава седма „а", от които само пет са свързани с проучване на търговски отношения между търговските вериги и техния доставчик. Само в един случай се касае за отношенията по веригата за доставка на селскостопански и хранителни продукти. Производството е приключило с решение на КЗК, с което е установено нарушение по чл. 37а от ЗЗК. Решението е обжалвано пред ВАС и е върнато на КЗК за ново произнасяне.

С настоящия законопроект се предлага уредба, която съдържа по-обективни критерии за определяне на преговорна сила, които ще позволят по-облекчено проучване и събиране на доказателства в производството за установяване на нарушения по Директивата. Поради дублиране на материалноправната уредба законопроектът предлага отпадане на настоящата глава седма „а" и заместването ѝ с транспонираните текстове на Директива (ЕС) 2019/633, съдържащи конкретни забрани за нелоялни търговски практики, представляващи злоупотреба с преговорна сила в сектора на селскостопанските и хранителните продукти.

Чрез транспонирането на Директива (ЕС) 2019/633 за НТП и отмяната на действащата норма на чл. 37а от ЗЗК ще се постигне основната цел за противодействие на последиците от прилагането на нелоялните търговски практики конкретно във веригата за доставка на селскостопански и хранителни продукти, които оказват изключително негативно влияние както в отношенията доставчик - купувач, така и върху крайния потребител, и по този начин ще бъде постигната и първоначалната цел относно измененията в ЗЗК през 2014 г. за защита на интересите на стопанските субекти като по-слаби страни във веригата за доставка на селскостопански и хранителни продукти.

В законопроекта се предвижда всички искания по отменения чл. 37а, по които не е образувано производство, както и заварените производства по глава седма „а" да се разглеждат и приключат по досегашния ред.

Договори за доставка, сключени преди влизането в сила на законопроекта, се привеждат в съответствие с разпоредбите на глава седма „б" в 12-месечен срок от влизането му в сила.

Друго предложение за промяна е разширяването на правомощието на Комисията за възлагане на разноски, като е предвидено в случай на установяване липсата на извършено нарушение или прекратяване на производството поради оттегляне на искането, подателят на искането да заплати направените по производството разноски, ако са поискани от другата страна. Това предложение обхваща производствата по всички глави на закона.

На следващо място, е предложен текст, който отговаря на необходимостта да се създаде нормативна рамка на предварителното проучване, което комисията извършва по получени искания и сигнали или когато служебно наблюдава определен икономически сектор. Настоящият текст на чл. 45 от закона урежда правомощия за събиране на информация и доказателства при проучването по образувано производство. Новият чл. 38а предвижда част от тези правомощия да могат да бъдат използвани преди формалното образуване на производството, така че комисията да събере необходимата информация и доказателства, въз основа на които да прецени налице ли са основания за образуване на производство.

Предвид въведеното изискване за приоритизиране на производствата по глава девета от ЗЗК и възможността за извършване на предварително проучване преди образуване на производството, то не следва да се предвижда нормативно определен срок за образуване на производство по тази глава.

Едни от последните извършени промени в ЗЗК (ДВ, бр. 77 от 2018 г.) предвиждат компетентността относно контрола по законосъобразност на актове на Комисията да е възложена на Административен съд - София област, който вече изгражда практика по спорове, свързани с конкуренция. С цел осигуряване на последователност и консистентност в нормативната уредба, уеднаквяване на родовата подсъдност, използване на натрупаните специални познания и извършването на първоинстанционен съдебен контрол в един и същ съдебен орган е целесъобразно компетентността относно произнасянето по искане за разрешаване на проверки на място да бъде възложена на същия съд. Към момента искането за извършване на проверка на място по чл. 50 от ЗЗК се подава в Административен съд София-град. На следващо място, законопроектът предвижда както в искането за разрешение, така и в определението на съда, с което се разрешава извършване на проверка на място, изрично да бъдат посочени конкретните обекти като задължителен реквизит. По този начин се гарантира, че поисканите и получените съдебни разрешения за извършени проверки са точно дефинирани, като са посочени мотиви да бъде извършена проверка в конкретен обект.

Предложените изменения и допълнения на закона включват въвеждане на възможност за провеждане на открити заседания от разстояние, което вече е прилагано от КЗК по време на действието на противоепидемичните мерки в страната. С това само се допълва правомощието на председателя на КЗК да насрочва заседания, като провеждането им от дистанция ще бъде въз основа на мотивирано разпореждане, в което ще бъдат посочени конкретни причини или обстоятелства, налагащи това.

С цел гарантиране независимостта на КЗК, наемането и запазването на висококвалифициран персонал и поддържането на необходимия административен капацитет на комисията за ефективно прилагане на разширените правомощия съгласно двете директиви се предлагат измененията в чл. 7 и 13 от ЗЗК.

С предложеното допълване на разпоредбата на чл. 74, ал. 2 от ЗЗК се отстранява съществуващата до момента законова неяснота относно срока, в който страните имат право да се запознават с материалите по преписката, което практически често поражда спорове и противоречия, предпоставящи възможност за обжалване и възпрепятстване на работата на Комисията. Със законопроекта изрично се въвежда допълнението, че правото на достъп до материалите по преписката може да се упражни в срока за предоставяне на писмени възражения.

В съответствие с досегашната практика на КЗК и с принципа на процесуална икономия при гарантиране правото на защита на страните се предлага изменение на чл. 76, ал. 3. На основание чл. 74, ал. 2 от ЗЗК, Комисията, уведомявайки страните и конституираните заинтересовани лица за определението по чл. 74, ал. 1, т. 3 от ЗЗК, указва на същите, че имат право да бъдат изслушани в открито заседание. Съответно представяйки възраженията или становищата си по чл. 74, ал. 2, ЗЗК, страните и конституираните заинтересовани лица заявяват желанието си да бъдат, или да не бъдат изслушани от Комисията. Предложеното допълнение внася предвидимост в действията на КЗК и в развитието на производството.

Транспонирането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1 и на Директива (ЕС) 2019/633 води до пряко разширяване на правомощията на Комисията и до необходимост от изграждане на нов институционален опит. На комисията са възложени изцяло нови или допълнени функции за засилено международно сътрудничество, което е свързано с дейността на други ведомства по конкуренция от държави - членки на Съюза. От съществена важност при изпълнението на новите задължения е да се използва натрупаният опит и капацитет до момента, за да се избегне затрудняване на дейността и на други европейски ведомства по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренцията. По този начин ще бъде осигурено прецизно изпълнение на задълженията за сътрудничество и за прилагане на новите правила. Предвид това и с цел постигане на приемственост и стабилност в отношенията се предлага удължаване на продължителността на мандата, за който се избират членовете на Комисията, като същият се удължи с две години, а настоящият състав продължи да изпълнява своите правомощия в рамките на предложеното удължаване, за да се гарантира безпроблемното правоприлагане непосредствено след транспонирането

на двете директиви. Подобна правна възможност не само, че не е чужда на държавите – членки на Европейския съюз, но е и успешно залегнала в националното законодателство на преобладаващия брой страни, като в Италия, Финландия, Нидерландия и Люксембург мандатът на органа по конкуренция е седем години. В Германия и Полша директно съставът на ведомството по конкуренция се избира за неограничен период от време. Правоприлагането в областта на конкуренцията е свързано с тясно специфична правна материя, по която натрупването на опит изисква време и продължителна практика. Това е обусловено също от характера на нарушенията, които се установяват по реда на ЗЗК. Трудността на доказване на антитръстовите нарушения като най-тежките нарушения на конкуренцията предпоставя и дългосрочен период на разследването им. С възможността за по-дълъг мандат на комисията се цели също създаване на трайна и последователна практика при прилагането на Закона за обществените поръчки.

Режимът за осъществяване на контрол върху концентрациите между предприятия се нуждае от промени, които имат за цел синхронизиране на европейските правила за концентрация, въведени с Регламент (ЕО) №139/2004 г. на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията на ЕО), с действащата уредба в ЗЗК.

Регламент на Съвета № 139/2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията) използва термина „общ оборот", което има за цел избягване на неяснота и постигане на предвидимост в действията на стопанските субекти, участващи в процедурата по предварително уведомяване на Комисията. С оглед на изложеното се предвижда допълнение на текста на разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗЗК, изразяващо се в добавяне думата „общият", пред думата „оборот". Това допълнение е необходимо за конкретизиране на оборота на стопанските субекти, особено в случаи, когато участниците в концентрацията контролират други предприятия и се налага да отчетат към оборота си и този на контролираните от тях дружества. Чрез горепосоченото изменение се постига и уеднаквяване на подхода при тълкуването на обхвата на понятието „оборот" за целите на чл. 24, ал. 1 (при задължение за уведомяване) и чл. 25 (изчисляване на оборота) от ЗЗК, и се увеличава правната сигурност за предприятията-участници в концентрацията.

С цел повишаване на ефективността и разширяване на обхвата на уредения в ЗЗК предварителен контрол върху концентрациите между предприятия се предлага Комисията да прилага т. нар. тест за „съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция" (SIEC). Този тест се прилага от ЕК в съответствие с Регламент на Съвета № 139/2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията) и е възприет в националните законодателства на почти всички държави - членки на ЕС. Въвеждането на същия тест в ЗЗК ще позволи на КЗК да разшири правомощията си за забрана на концентрация между предприятия или разрешаването ѝ при определени условия, когато е достатъчно да установи, че е налице значително засягане на конкуренцията на пазара. Такова значително засягане не винаги е резултат само от създаването или засилването на господстващо положение, но може да настъпи и вследствие на промяна в условията на конкуренция след осъществяването на концентрацията. Тази промяна в условията би могла не само да наруши конкуренцията на пазара, но и да засегне интересите на потребителите като цяло чрез увеличаване на пазарната мощ на обединената група.

С въвеждането на теста за „съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция" (SIEC) сътрудничеството с ЕК и с държавите членки, особено по отношение на мултинационалните концентрации, ще бъде по-ефективно чрез прилагане на единен подход за оценка и съответно чрез постановяване на непротиворечиви решения.

Промените в теста за оценка на концентрациите съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗЗК води по необходимост до промяна и в текстовете на чл. 26, ал. 2, чл. 79, ал. 1, т. 9; чл. 82, ал. 3, т. 2; чл. 83, ал. 1 и чл. 85, ал. 2, т. 1 от ЗЗК, чрез тяхното допълване, съответно изменение.

С направените допълнения в чл. 26 от ЗЗК се постига по-голяма яснота относно правомощията на Комисията да оценява ефекта върху националния пазар или обособена част от него и се постига предвидимост в дейността на административния орган, като обективира критериите, по които извършва оценката на нотифицираните сделки. Изменението се налага с оглед на възприемане на добри европейски практики, включително от националните законодателства на държави - членки на ЕС, и предвид положителното и ползотворно възприемане на един наложил се практически утвърден модел на действие от КЗК.

На следващо място, със законопроекта се предлага изменение на разпоредбата на чл. 40, ал. 3 от ЗЗК, като отпада възможността за обжалване на определение за спиране на производството в случаите по чл. 22, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004 г. Това изменение се налага от предвидената в чл. 22 от Регламента за сливанията процедура за препращане на концентрации от националните органи по конкуренция към ЕК. Съгласно императивната норма на чл. 22, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004 г. държавата членка няма право на преценка, а е задължена да спре производството до вземане на решение дали да се присъедини към искането за препращане, или в случай че тя инициира препращане – до решението на ЕК, с което същата приема да оцени концентрацията от името на държавите членки, поискали и присъединили се към това искане за препращане.

Със законопроекта се предлага изменение на разпоредбата на чл.78, ал. 2 от ЗЗК, като срокът за образуване на производството по ал. 1 се променя на 5 работни дни от постъпване на уведомлението. Практиката показва, че тридневният срок е недостатъчен за извършване на предварителен контрол основно поради следните причини: предоставяне на голям обем информация; често срещани неясноти по уведомлението; необходимост в повечето случаи от провеждане на срещи с оглед на прецизиране на въпросите по предварителния контрол; едновременно/поредно получаване на няколко отделни нотификации и др.

Друга необходима редакция, която се предлага, е свързана с разпоредбата на чл. 80, ал. 3 от ЗЗК, като се отменя досегашният текст и се въвежда нов. Тази редакция се отнася до правото на органа по конкуренция да разреши осъществяването на концентрация съгласно промени в условията на концентрацията, предложени от участниците в концентрацията в рамките на ускорено проучване. Тази правна възможност съществува и в сега действащия ЗЗК (чл. 82, ал. 3, т. 3), както и фигурира в законодателствата на всички държави - членки на ЕС. За да бъде осъществена, е необходимо Комисията да има право да подкани участниците да упражнят правото си по чл. 81, ал. 4 в случаи, при които сделката поражда известни опасения относно конкурентната среда. Това право е аналогично и на практиката на ЕК в рамките на ускорено проучване да организира среща с участниците в

концентрацията (state of play meeting), на която ги информира за очертаните проблеми относно сделката.

Предложеното изменение на нормата на чл. 81, ал. 3 от ЗЗК се налага от обстоятелството, че цитираната разпоредба на чл. 38, ал. 2 касае констатиране на допуснати нередовности и тяхното отстраняване при подаване на уведомление, т.е. действия на КЗК преди образуване на производство, а не сроковете за оценка на концентрация при ускорено проучване.

Редакцията на чл. 81, ал. 4 от ЗЗК цели уеднаквяване на терминологията, използвана в чл. 81, ал. 5 от ЗЗК.

Чрез предложената редакция на разпоредбата на чл. 84 ал. 1 от ЗЗК се постига уеднаквяване на сроковете (изчисляване само в работни дни). Създава се ал. 3, в която е преместен текстът на изречение последно на чл. 84, ал. 1 от ЗЗК. Предложената редакция води до прецизност в работата на комисията и до по-голяма яснота и правна сигурност за участниците в концентрацията.

Предложеното изменение на чл. 85, ал. 3 от ЗЗК също цели постигане на яснота и правна сигурност за участниците в концентрацията и за трети заинтересовани лица.

Предложеното изменение на нормата на чл. 86, ал. 1 от ЗЗК относно одобряването на мерки от КЗК е в съответствие с практиката на ЕК и националните законодателства на държавите - членки на ЕС, съгласно които административните органи могат само да одобряват, след извършване на пазарен тест, но не и да налагат мерки на участници в концентрация. В случай че страните не предложат мерки за запазване на ефективната конкуренция или същите не елиминират изцяло откроените от НОЗК опасения за конкуренцията, Комисията може да забрани концентрацията. По този начин контролът по оценка на концентрациите между предприятия ще стане по-обективен и ефективен.

Със законопроекта се предлага създаването на нови ал. 2, 3 и 4 на чл. 86 от ЗЗК с оглед на възприемане на добрите практики на ЕК и националните органи по конкуренция на държавите - членки на ЕС. Ефективното изпълнение на мерките (структурни или поведенчески), респективно постигането на тяхната цел (запазване на ефективната конкуренция), изисква наличието на активен експертен мониторинг, който може да се осигури в най-висока степен от нарочно назначено за целта

лице, което е независимо както от участниците в концентрацията, така и от административния орган. Неговата задача е да гарантира запазването на икономическата жизнеспособност и конкурентоспособност на активите, обект на отделяне и продажба (при одобрени структурни мерки), и да следи за изпълнението на поетите от уведомителя поведенчески мерки (които обикновено се отнасят за дълъг период от време – 5, 10 или повече години). Независимият представител се одобрява от НОЗК и се отчита пред същия с изготвянето на доклад, а възнаграждението му се заплаща от уведомителя по концентрацията. С въвеждането на новите разпоредби в чл. 86 от ЗЗК контролът по изпълнението на одобрените от КЗК мерки за запазване на ефективната конкуренция ще стане по-обективен и ефективен.

В заключение, с приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията ще се осигури необходимата национална правна рамка за въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1 и на Директива (ЕС) 2019/633. Допълнителните предложения за изменение на закона са с цел усъвършенстване на законовите разпоредби, отстраняване на празнота в някои от законовите процедури, гарантиране на правна сигурност за страните в производствата относно техните права, както и въвеждане на някои добри европейски практики.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

Комисия за защита на конкуренцията
Вх. № О-142
от 12 2020 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 05.00-289
01.12. 2020 г.

ДО
Г-ЖА ЮЛИЯ НЕНКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА
КОНКУРЕНЦИЯТА
На Ваш № ИЗР-1340/25.11.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НЕНКОВА,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията" относно съгласуването на частичната предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията"

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

София, бул. „Дондуков" № 1, тел. централа: 02/ 940-29-99, факс: 02/ 981-81-70

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	Вид оценка:	Частична
Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията (Закон)	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	27.11.2020
	В отговор на №:	ИЗР-1340/25.11.2020 г.
	Институция:	Комисия за защита на конкуренцията

Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал. 3, т. 2, б. "а"	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация

I. Относно раздел 3 „Идентифициране на заинтересованите страни"

Следва да се коригира номерацията на раздела.

II. Относно раздел 4 „Варианти на действие"

Необходимо е двата варианта на действие подробно да се представят. За *Вариант 1 Без действие* следва да се опише настоящата ситуация в България, свързана с нелоялните търговски практики в отношенията между купувачи и доставчици на селскостопански стоки и храни и правомощията на Комисията за защита на конкуренцията, а за *Вариант 2* е необходимо да се опишат конкретните предложения за промяна в Закона. В случай че се предвиждат административни наказания и санкциониране на предприятията - нарушители, следва да се изясни подходът, възприет за квалифициране на нарушенията и определяне на размера на санкциите.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръгът от въпроси, засегнати от обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА"

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Приложение № 1
към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Комисия за защита на конкуренцията	**Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията**
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.07. – 31.12. 2020 г.	**Дата: 02.12.2020 г.**
Контакт за въпроси: Надя Минчева, директор на дирекция „Право и политика на конкуренцията“, Комисия за защита на конкуренцията	**Телефон:** 02 9356 177

1. Дефиниране на проблема:

- Необходимост от създаване на национална правна уредба за засилване на правомощията на Комисията за защита на конкуренцията за ефективно правоприлагане по чл. 101 и чл. 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз съгласно Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора.

- Необходимост от създаване на национална правна уредба за регламентиране и избягване на нелоялни търговски практики по веригата за доставка на селскостопански стоки и храни.

- Необходимост от прецизиране на някои разпоредби на Закона за защита на конкуренцията по отношение на контрола върху концентрациите между предприятия в съответствие с европейските правила за концентрация, въведени с Регламент (ЕО) №139/2004 г. на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията на ЕО).

- Осигуряване на приемственост и устойчивост на национално ниво на правоприлагането на разпоредбите на Закона за защита на конкуренцията и правото на ЕС в областта на конкуренцията.

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

- **Засилване на правомощията на КЗК по прилагане на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС**

Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (Регламент №1/2003) въвежда децентрализирана система при правоприлагането по чл. 101 и чл. 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Съгласно тази децентрализирана система, националните органи за защита на конкуренцията (НОЗК) в ЕС получават правото да прилагат антитръстовите правила

на Съюза паралелно с националното законодателство за защита на конкуренцията. По този начин НОЗК могат да образуват производства и да санкционират предприятия и сдружения на предприятия както за нарушения на разпоредбите на Закона за защита на конкуренцията, така и за нарушения на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС, в сътрудничество с Европейската комисия и НОЗК на други страни членки на ЕС.

В рамките на обществена консултация, проведена от Европейската комисия през 2015 г., е установено, че според 76% от отговорилите представители на заинтересованите страни са заявили, че НОЗК трябва да засилят правоприлагането си по правилата на конкуренцията на ЕС. Според НОЗК от друга страна, те не винаги разполагат със средствата и инструментите за ефективно правоприлагане, от които се нуждаят. По данни на Европейската комисия, нивото на правоприлагане на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС се различава съществено в страните членки. За периода 2004-2015 г. броят на производствата по чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС в 10 от страните членки е по-малко от 15, докато във всяка от четири от страните членки – Франция, Германия, Италия и Испания, броят на производствата по правилата на ЕС по конкуренцията е над 100. Дори НОЗК в държавите с голям брой санкционни решения изпитват затруднения да налагат ефективни сдържащи санкции на предприятията нарушители, което води до намалени стимули за бизнеса да спазват правото по конкуренцията на ЕС.

Анализът на успоредното приложение на членове 101 и 102 от ДФЕС от националните ведомства по конкуренция и Европейската комисия е показал необходимост от създаването на допълнителни гаранции за НОЗК за независимост и достатъчно ресурси, както и за въвеждане на достатъчно ефективни инструменти за откриване и събиране на доказателства.

В резултат на предложение на Европейската комисия е приета Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар (наричана за краткост Директива ECN+). Директивата следва да бъде транспонирана в националните законодателства на страните членки до 4 февруари 2021 г.

Националният орган за защита на конкуренцията на Република България е Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) съгласно чл. 3, ал. 2 от Закона за защита на конкуренцията. Законът за защита на конкуренцията (ЗЗК) е националният нормативен акт, който съдържа разпоредбите, забраняващи и санкциониращи споразумения, решения и съгласувани практики на предприятия и/или сдружения на предприятия (чл. 15 от ЗЗК и чл. 101 от ДФЕС), както и злоупотребата с монополно и господстващо положение на пазара (чл. 21 от ЗЗК и чл. 102 от ДФЕС), които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията в страната и/или да засегнат търговията между държавите - членки на Европейския съюз. Разпоредбите на Директива ECN+ следва да бъдат транспонирани в Закона за защита на конкуренцията.

- **Създаване на нормативна рамка за регламентиране и санкциониране на нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански стоки и храни.**

В няколко последователни проучвания на ниво ЕС е констатирано, че производителите на селскостопански стоки и храните са особено уязвими за нелоялни търговски практики (НТП) поради това, че значителна част от тях са малки

и средни предприятия и като такива те не могат да се противопоставят на силата на купувача при преговорите по договори за доставка. Купувачите на тези стоки често са местни и международни вериги за търговия с такива стоки стоки, които договарят големи количества селскотопански стоки и храни. От тази си позиция купувачите са в състояние да налагат на доставчиците условия, които противоречат на добросъвестната търговска практика. Алтернативни канали за продажба на селскостопански стоки и храни за производителите им или техни сдружения и организации са ограничени поради малкия срок за съхранение на тези продукти.

Общата селскостопанска политика на ЕС (ОСП) включва мерки, целящи да засилят преговорните позиции на производителите по веригата на доставки, като финансиране на групи производители и дерогация на правилата по конкуренцията за определени споразумения на организациите на производителите. Според Европейската комисия обаче, тези мерки от ОСП не са засилили значително преговорната позиция на производителите на селскостопански стоки и храни по веригата на доставки. Идентифицирани са определени специфични нелоялни търговски практики по веригата за доставки, като само част от страните членки имат национални норми, адресиращи тези проблеми, като тези национални норми се различават в значителна степен в отделните страни членки на ЕС.

Поради така посочените проблеми и с оглед на това, че досегашните действия на ниво ЕС не са дали резултат, е приета Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти (Директива 2019/633). Срокът за транспониране на разпоредбите на директивата в националното законодателство е 1 май 2021 г.

Защитата на предприятията в Република България срещу нелоялни търговски практики на техни конкуренти е част от Закона за защита на конкуренцията (Глава седма от ЗЗК). Със Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията от 2015 г. е създадена нова глава седма „а“, въвеждаща обща забрана за злоупотреба с по-силна позиция при договаряне с хоризонтален характер. Правоприлагането по глава седма и седма „а“ от ЗЗК е в правомощията на Комисията за защита на конкуренцията. С предложения проект на ЗИД на ЗЗК глава седма „а“ се отменя и се създава изцяло нова глава седма „б“, която въвежда всички разпоредби на Директива 2019/633.

- Прецизиране на някои разпоредби на Закона за защита на конкуренцията по отношение на контрола върху концентрациите между предприятия в съответствие с европейските правила за концентрация, въведени с Регламент (ЕО) №139/2004 г. на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията).

Използваният към момента метод за оценка на въздействието на нотифицираната пред КЗК концентрация между предприятия се различава от метода, използван от Европейската комисия съгласно Регламента за сливанията. По този начин е възможно оценката на концентрации, засягащи повече от един национални пазари в ЕС, да имат за резултат противоречащи си решения на съответните национални органи по конкуренцията.

- Осигуряване на приемственост и устойчивост на национално ниво на правоприлагането на разпоредбите на Закона за защита на конкуренцията и

правото на ЕС в областта на конкуренцията.

С изменение и допълнение на чл. 4, ал. 1, изречение второ от ЗЗК (доп., бр. 56 от 2015 г.) е въведена забрана членовете на комисията да бъдат преизбирани за следващ последователен мандат. По този начин съставът на Комисията следва да се сменя изцяло на всеки 5 години, което би могло да се отрази негативно на приемствеността в правоприлагането на разпоредбите на ЗЗК и правото на ЕС, особено с оглед разширяването на правомощията на КЗК съгласно Директива 2019/1 и Директива 2019/633.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Законът за защита на конкуренцията е приет през 2008 г. и отразява основните норми и добри практики на правото на ЕС по конкуренцията към момента на приемането на закона. Директива ECN + и Директива 2019/633 обаче въвеждат конкретни и съществени нови изисквания към страните членки, които не могат да бъдат въведени в националното право без изменения и допълнения на ЗЗК. С Решение на МС Комисията за защита на конкуренцията е определена за правоприлагащ орган по Директива 2019/633, което налага допълнение на ЗЗК с нова глава със съставите и изискванията на тази директива. С цел процесуална икономия поради близкия краен срок за транспониране на Директива ECN + и Директива 2019/633, въвеждането в националното законодателство на разпоредбите на двете директиви ще бъде извършено с един Закон за изменение и допълнение на ЗЗК.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели:

Основна цел при транспониране в националното законодателство на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар (Директива ECN+) е засилване на правомощията на КЗК за ефективното правоприлагане на националните антитръстови норми и на чл. 101 и чл. 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). По-конкретно, предложеният проект на ЗИД на ЗЗК чрез съответните разпоредби се очаква да постигне следните конкретни цели:

- да се гарантира, че КЗК разполага с ефективни инструменти за разследване на антитръстовите разпоредби на ЗЗК и на чл. 101 и 102 от ДФЕС;
- да се гарантира независимост на КЗК при разследване и постановяване на решения в производства по установяване на нарушения на чл. 15 от ЗЗИ и чл. 101 от ДФЕС и по чл. 21 от ЗЗК и чл. 102 от ДФЕС;
- да се гарантира, че КЗК може да определя самостоятелно и независимо приоритети в дейността по правоприлагането на ЗЗК и ДФЕС, чрез което ще

бъде постигнато по-ефективно използване на ресурсите на Комисията за санкциониране на най-тежките нарушения на правилата по конкуренцията;

- да се гарантира, че КЗК може да налага ефективни възпиращи имуществени санкции и глоби при установени нарушения чрез разширяване на обхвата на административнонаказателната отговорност на предприятията-нарушители към техните дружества майки или клонове в други страни членки, както и към техните юридически правоприемници икономически правоприемници;
- да се гарантира, че Програмата за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер на КЗК е в съответсвие с разпоредбите на Директива ECN +, чрез които се създава унифицирана система за кандидатстването за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер при производства за установяване на нарушение в повече от една страни членки;
- да се гарантира, че КЗК разполага с достатъчно ресурси и може да прилага автономно правилата за конкуренция на ЕС;
- разширяване на сътрудничеството между КЗК и НОЗК в други страни членки при разследвания на едно и също нарушение;
- създаване на възможност КЗК да иска и да предоставя помощ на взаимна основа на НОЗК от други страни членки за нотифициране на решения и принудителното събиране на имуществени санкции и глоби, когато дружествата нямат присъствие на територията на страната или не разполагат с достатъчно активи, за да може санкцията или глобата да бъде събрана на територията на Република България;
- въвеждане на общите правила съгласно директивата по отношение на давностните срокове в случаи на паралелни производства в различни страни членки;
- въвеждането на допълнителни гаранции, че информацията, събрана в рамките на производства по установяване на нарушения по ЗЗК и по чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС може да се използва само за целта, за която е придобита, и не може да се използва за налагане на санкции на физически лица.

Основната цел на новата Глава седма „б“ и процесуалните и административнонаказателните разпоредби на ЗЗК, свързани с глава седма „б“ е да ограничи нелоялните търговски практики по веригата за доставки на храни в страната чрез транспониране на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти (Директива 2019/633). По-конкретно проектът на ЗИД на ЗЗК цели да постигне:

- въвеждане в ЗЗК на материалноправни забрани за нелоялни търговски практики в отношенията между купувачи и доставчици на селскостопански стоки и храни;
- разширяване на правомощията на КЗК при разследване и правоприлагане на забраните по новата Глава седма „б“ чрез събиране на форенсик доказателства чрез претърсване на помещения на засегнатите стопански субекти, с каквото правомощие към момента Комисията не разполага в производствата по нелоялна конкуренция;
- въвеждане на процесуални норми за срок на проучване и произнасяне по новата

Глава седма „б“;

- въвеждане на срок за привеждане в съответствие с разпоредбите на новата Глава седма „б“ на клаузи по настоящи договори за доставка на селскостопански стоки и храни;
- гарантиране на правомощията на КЗК да образува производство по своя собствена инициатива или въз основа на жалба, да събират информация, да постановява прекратяване на нарушения и да налага възпиращи имуществени санкции и глоби за нарушения, свързани с нелоялни търговски практики по веригата за доставки на храни;
- въвеждане на възможност КЗК да може да определя самостоятелно и независимо приоритети в дейността си по правоприлагането на разпоредбите по новата Глава „седма „б“;
- защита на самоличността на лица, подали искане за установяване на нарушение по новата Глава „седма „б“, за които към момента не е предвидена подобна защита в ЗЗК;
- участие на КЗК като правоприлагащ орган по директивата в механизмите за сътрудничество с правоприлагащите органи в други страни членки на ЕС.

С проекта на ЗИД на ЗЗК се предвижда досегашната глава седма „а“, въведена в закона през 2015 г. и предвиждаща обща забрана на злоупотребата с по-силна позиция на купувача, да бъде отменена. Посочената глава седма „а“ е въведена в българското законодателство с мотива да отговори на проблемите, идентифицирани от Европейската комисия в инструментите (Зелена книга и Бяла книга), предхождащи приемането на Директива 2019/633 и засягащи именно нелоялните търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни стоки. За периода юли 2015 г. – 2019 г. в КЗК са образувани общо 26 производства по Глава седма „а“, от които само пет са свързани с проучване на търговски отношения между търговските вериги и техния доставчик. Само в един случай предмет на производството са отношенията по веригата за доставка на селскостопански и хранителни продукти. Тези данни дават възможност да бъде направен извод, че въведената в ЗЗК забрана по чл. 37а не е достатъчно ефективна, за да постигне нейните цели, поради което е целесъобразно да бъде отменена и заменена с новата глава седма „б“, въвеждаща подробните разпоредби на директива 2019/633.

В допълнение към посочените цели, проектът на ЗИД на ЗЗК предвижда изменения в някои от разпоредбите, засягащи контрола върху концентрациите между предприятия. Целта на тези изменения е съответните разпоредби да се приведат в съответствие с Регламент на Съвета № 139/2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията) и с практиката на Европейската комисия при оценка на концентрациите на стопанска дейност. Измененията предвиждат:

- Уеднаквяване на подхода при тълкуването на обхвата на понятието „оборот“ за целите на чл. 24, ал. 1 (при задължение за уведомяване) и чл. 25 (изчисляване на оборота) от ЗЗК чрез изменение на текста на разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗК, изразяващо се в добавяне думата „общият“, пред думата „оборот“. По този начин ще се конкретизира оборота на стопанските субекти, особено в случаи когато участниците в концентрацията контролират други предприятия и се налага да отчетат към оборота си и този на контролираните от тях дружества.
- Въвеждане на т. нар. тест за "съществено възпрепятстване на ефективната

конкуренция" (SIEC). Този тест се прилага от ЕК в съответствие с Регламент на Съвета № 139/2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията) и е възприет в националните законодателства на почти всички държави членки на ЕС. Въвеждането на същия тест в ЗЗК ще позволи на КЗК да разшири правомощията си за забрана на концентрация между предприятия или разрешаването ѝ при определени условия, когато е достатъчно да установи, че е налице значително засягане на конкуренцията на пазара. Такова значително засягане невинаги е резултат само от създаването или засилването на господстващо положение, но може да настъпи и вследствие на промяна в условията на конкуренция след осъществяването на концентрацията. Тази промяна би могла не само да наруши конкуренцията на пазара, но и да засегне интересите на потребителите като цяло чрез увеличаване пазарната мощ на обединената група.

- Въвеждане на възможност за назначаване на независим представител – лице, което осъществява активен експертен мониторинг и е независимо както от участниците в концентрацията, така и от административния орган. Неговата задача е да гарантира запазването на икономическата жизнеспособност и конкурентноспособност на активите, обект на отделяне и продажба (при одобрени структурни мерки) и да следи за изпълнението на поетите от уведомителя поведенчески мерки (които обикновено се отнасят за дълъг период от време – 5, 10 или повече години). С това в българското законодателство се възприемат добри практики на ЕК и националните органи по конкуренция на държавите членки на ЕС.
- Прецизират се и се изменят и други разпоредби, засягащи контрола по концентрациите, по отношение на сроковете по производствата, процедурата по оценка на концентрации, които са в полза на предприятията – страни по производството и третите заинтересовани страни. Тези изменения целят по-голяма правна сигурност за страните и гарантиране на правото им на защита в производството пред КЗК.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3.Идентифициране на заинтересованите страни:

Основният нормативен акт, който регламентира защитата на конкуренцията в Република България, е Законът за защита на конкуренцията (ЗЗК). Законът включва материалноправни разпоредби, забраняващи споразумения, решения и съгласувани практики (чл. 15 от ЗЗК и чл. 101 от ДФЕС), злоупотреба с монополно и господстващо положение на пазара (чл. 21 от ЗЗК и чл. 102 от ДФЕС), които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията в страната и/или да засегнат търговията между държавите - членки на Европейския съюз. Законът съдържа и забрани срещу действия, представляващи нелоялна конкуренция или злоупотреба с по-силна позиция при договаряне. ЗЗК урежда и контрола върху концентрациите между предприятия.

3.1.Отражение върху администрацията и съдебната власт

Проектът на нормативен акт ще има отражение върху Комисията за защита на конкуренцията като правоприлагащ орган по Закона за защита на конкуренцията.

Актовете на КЗК в предвидените в закона случаи подлежат на обжалване пред Административен съд София област и пред Върховния административен съд като касационна инстанция.

3.2.Отражение върху предприятията

Разпоредбите на проекта на ЗИД на ЗЗК, с които се транспонира Директива ECN+, са с хоризонтален характер и засягат всички предприятия, осъществяващи дейност на територията на Република България, или извън нея, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната, както и техните реални и потенциални конкуренти.

Разпоредбите на проекта на ЗИД на ЗЗК, с които се създава нова Глава Седем „б“ и се транспонира Директива 2019/633, засяга предприятия с определен оборот, които са купувачи и доставчици на селскостопански стоки и храни.

Разпоредбите от проекта на ЗИД на ЗЗК, засягащи контрола на концентрациите между предприятия, са с хоризонтален характер и засягат всички предприятия, които попадат в обхвата на разпоредбите на ЗЗК по отношение на контрол на концентрациите на стопанска дейност.

3.3.Отражение върху потребителите

Проектът на ЗИД на ЗЗК има индиректно въздействие върху благосъстоянието на потребителите.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

Вариант 1. Без действие.

Законът за защита на конкуренцията (ЗЗК) съдържа материалноправни и процесуални норми, регламентиращи защита срещу антитръстови нарушения по чл. 15 (споразумения, решения и съгласувани практики на предприятия/сдружения на предприятия) и чл. 21 от закона (злоупотреба от предприятия с монополно или господстващо положение). Законът регламентира и контролът, осъществяван от КЗК, върху концентрациите на стопанска дейност (чл. 22-26). В глава седма на ЗЗК са включени нарушенията, представляващи нелоялна конкуренция (чл. 29 – обща забрана, чл. 30 - увреждане на доброто име на конкурентите, чл. 31- въвеждане в заблуждение, чл. 32-34 – забрани за заблуждаваща и сравнителна реклама, чл. 35 – имитация, чл. 36 – нелоялно привличане на клиенти, чл. 37 – забрана за разгласяване на производствени или търговски тайни).

Разпоредбите на ЗЗК, свързани с антитръстовите нарушения и контрола на концентрациите на стопанска дейност, транспонират към момента на приемането на закона през 2008 г., нормите на правото на ЕС по прилагането на чл. 101 и 102 от

Договора за функционирането на Европейския съюз, в т.ч. сътрудничеството с Европейската комисия и националните органи по конкуренция на държавите - членки на Европейския съюз, по прилагането на Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия. Директива 2019/1/ЕС обаче, регламентира на ниво Европейски съюз редица проблеми, установени при приложението на антитръстовите правила в рамките на Европейската мрежа по конкуренцита, обединяваща Европейската комисия и националните органи за защита на конкуренцията (НОЗК) на страните – членки. Новите правила по Директива 2019/1/ЕС съдържат минимални задължителни изисквания при правоприлагането по чл. 101 и 102 от ДФЕС, които следва да повишат ефективността на дейността на НОЗК, включително на Комисията за защита на конкуренцията като национален орган по защита на конкуренцията на Република България съгласно Регламент (ЕО) №1/2003 и чл. 3, ал. 2 от ЗЗК.

С изменения и допълнения на ЗЗК през 2015 г. е приета глава седма „а“ „Злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ с цел да се въведат правилата на Зелената книга за нелоялните практики по веригата за доставки на хранителни и нехранителни стоки, изработена от Европейската комисия (ЕК) в началото на 2013 г. Мотивите на законопроекта са били да се допълнят съществуващите разпоредби в ЗЗК, като се създават условия за защита на националните пазари, производството, доставката и дистрибуцията на стоки и услуги чрез осигуряване условия на равнопоставеност при водене на преговори при реализиране на търговски сделки и предотвратяване на прилагането на нелоялни търговски практики най-вече в сектора на търговия със селскостопански и хранителни стоки.

Съгласно данните за правоприлагането на КЗК, в периода юли 2015 г. – 2019 г. в Комисията са образувани общо 26 производства по глава седма „а“, от които само пет са свързани с проучване на търговски отношения между търговските вериги и техния доставчик. Само в един случай се касае за отношенията по веригата за доставка на селскостопански и хранителни продукти. Производството е приключило с решение на КЗК, с което е установено нарушение по чл. 37а от ЗЗК. Решението е обжалвано пред ВАС и е върнато на КЗК за ново произнасяне. В този смисъл, глава седма „а“ и разпоредбата на чл. 37а от ЗЗК в действащата редакция показват ниска ефективност спрямо мотивите за тяхното приемане.

От друга страна разпоредбите на Директива 2019/633/ЕС съдържат конкретни забрани за нелоялни търговски практики, представляващи злоупотреба с преговорна сила в сектора на селскостопанските и хранителните продукти, както и критерии за приложимост на тези забрани, основани на оборота на засегнатите предприятия. Директивата включва и конкретни процесуални норми, свързани с образуване на производствата за нелоялни търговски практики, събиране на доказателства, защита на доставчиците на селскостопански и хранителни стоки, налагането на санкции, сътрудничеството между националните правоприлагащи органи по директивата. С настоящия проект на ЗИД на ЗЗК се предлага, поради дублиране на материалноправната уредба, отпадане на настоящата глава седма „а“ и заместването ѝ с нормите на Директива 2019/633/ЕС.

Вариант 2. Приема предложения Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.

Директива 2019/1/ЕС въвежда изискване държавите членки да осигурят

подходящи правни гаранции за ефективно упражняване на правомощията на националните органи по конкуренцията (НОЗК), предвидени в инициативата и съответстващи поне на стандартите в Хартата на основните права на Европейския съюз и на общите принципи на правото на Съюза. Изисква се приемането на разпоредби в националното законодателство на гаранции, целящи независимост, предотвратяване на конфликт на интереси, финансова и кадрова обезпеченост на НОЗК при прилагането на правилата за конкуренция на ЕС. В директивата са посочени основните минимални ефективни правомощия за разследване от НОЗК (инспектиране на стопански и нестопански помещения, отправяне на искания за информация) и за вземане на решения (решения за забрана, за налагане на структурни и поведенчески мерки, за поемане на ангажименти и временни мерки) с обвързващ характер на тези инструменти чрез ефективни санкции при неспазване. Уеднаквява се подходът при изчисляване на санкциите пропорционално на общия оборот на съответното предприятие, включително с възможността за налагане на имуществени санкции и глоби на дружествата майки и на правоприемниците и икономическите приемници на предприятия. Хармонизират се правилата и програмите за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, приложими в държавите членки, чрез въвеждане на общи правила и процедури и засилено сътрудничество между НОЗК на страните членки при тяхното прилагане. разширяване на сътрудничеството и взаимопомощта между НОЗК от две или повече страни членки при разследвания на едно и също нарушение в различни юрисдикции в ЕС. Въвеждат се правила за искане и предоставяне на помощ на взаимна основа между НОЗК за нотифициране на решения и принудителното събиране на глоби, когато дружествата нямат законно присъствие на територията на запитващия НОЗК или не разполагат с достатъчно активи, за да може глобата да бъде събрана в съответната държава.

С Директива 2019/633/ЕС за пръв път на ниво Европейски съюз се установява хармонизирана защита на доставчиците на хранителни и селскостопански стоки като се регламентира минимален списък на забранените нелоялни търговски практики (НТП) между купувачите и доставчиците във веригата за доставка на храни, както и минимални правила за прилагане на забраната и механизми за координация между националните прилагащите органи. Директивата изрично изброява забранени нелоялни практики, обект на абсолютна забрана (като напр. плащане от купувач на доставчик по-късно от 30 дни при доставка на нетрайни продукти; отказ от купувача на поръчки за нетрайни продукти с кратко предизвестие, което на практика не дава възможност за друга реализация и др.), както и практики, които са забранени, освен ако не са договорени с ясни и недвусмислени условия при сключване на договора за доставка (напр. връщането от купувача на непродадени или похабени продукти на доставчика, заплащане от доставчика на такса на купувача за складиране, излагане или включване в продуктовата гама на негови хранителни продукти и др.). Въвеждат се критерии за приложимост на материалноправните разпоредби, основани на оборота на купувача и продавача.

С Директивата се въвежда изискване държавите членки да определят компетентен прилагащ орган, който да следи за прилагането на въведените забрани. Посочен е и минимален набор от правомощия на правоприлагащите органи, като например, да започват разследване по своя собствена инициатива или въз основа на жалба, да събират информация на всякакви носители, включително чрез извършване на проверки на място, да постановяват решения за прекратяване на установените нарушения, да налагат санкции и да публикуват взетите от тях решения с цел да се постигне възпиращ ефект. Директивата изисква правоприлагащите органи да разполагат с достатъчно ресурси (финансови, човешки и други), за осъществяване на

ефективно възложените им правомощия. Създава се задължение за Европейската комисия и националните правоприлагащи органи да си сътрудничат по правоприлагането на разпоредбите на директивата.

Комисия за защита на конкуренцията е националният орган на Република България, отговорен за прилагане на правото на Европейския съюз в областта на конкуренцията, което включва приложение на чл. 101 и 102 от ДФЕС и режима на контрол на концентрациите между предприятия. С решение на Министерския съвет Комисията е определена и за правоприлагащ орган по Директива 2019/633/ЕС. Защитата на конкуренцията в страната е регламентирана в чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България, в който се посочва, че тази защита се осъществява чрез закон. Законът за защита на конкуренцията е основния нормативен акт, който съдържа подробните правни норми, обективиращи конституционната разпоредба. Ето защо транспонирането на разпоредбите на Директива 2019/1/ЕС и Директива 2019/633/ЕС следва да се извърши с изменение и допълнение на ЗЗК.

В тази връзка проектът на ЗИД на ЗЗК включва следните основни изменения:

- Разширяват се правомощията на КЗК при разследване на антитръстови нарушение по чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС, както и по чл. 15 и чл. 21 от ЗЗК чрез събиране на информация на всякакви носители, включително с извършване на проверки на място в частни помещения (напр. домове на директори, управители и други членове на персонала на дружества или сдружението на предприятия), ако има основателно подозрение, че в тези помещения се съхраняват служебни документи и след получено съдебно разрешение;

- Прецизират се и се допълват нормите за налагане на санкции, в случаите на неявяване за снемане на обяснения, предоставяне на невярна, непълна или подвеждаща информация, даване на неверен или подвеждащ отговор, или при отказ за представяне на отговор;

- Въвежда се санкциониране на икономическите правоприемници на предприятието - извършител на нарушението и сътрудничество между органите по конкуренция на страните членки при трансгранично събиране на наложени санкции от предприятието-майка и негови клонове в други страни членки;

- Въвежда се санкциониране на сдруженията на предприятия, когато нарушението е свързано с дейностите на неговите членове, въз основа на сбора от продажбите на стоки и услуги, пряко или косвено свързани с нарушението, реализирани от предприятията — членове на сдружението, както и събиране на наложената санкция и от отделни членове на сдружението, в случай, че не бъде платена от сдружението;

- Допълват се и се прецизират съществуващите норми по отношение на давността в случаите на паралелни производства в повече от една страна членка или от Европейската комисия;

- Допълват се и се прецизират нормите по прилагане на програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкциите в случаите на картелни споразумения при паралелни производства в повече от една страна членка или от Европейската комисия;

- Въвежда се изискване КЗК да определя приоритети за изпълнение на задачите по прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, и по чл. 15 и чл. 21 от ЗЗК,

както и в областта на нелоялните търговски практики, като с мотивиран отказ, подлежащ на обжалване пред съд, ще може да бъде отказано образуване на производство, в случаите, в които постъпилото искане не попада в обхвата на определените от КЗК приоритети; • Допълват се нормите, с които се осигурява и гарантира независимостта, предотвратяването на конфликт на интереси, финансовото и ресурсното обезпечаване на КЗК; • Създава се нова глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“, а досегашната глава седма „а“ „Злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ се отменя; • Въвежда се критерий за приложимост на нормите по глава седма „б“ в зависимост от годишния оборот на различните оператори по веригата за доставки на храни, като са предвидени няколко групи доставчици и купувачи според годишния им оборот, както и разпоредби относно начина, по който се определя годишният им оборот; • Въвеждат се две групи забрани за НТП – абсолютни забрани и относителни забрани; • Допълва се и се прецизира процедурата по проучване и събиране на доказателства, като разширява правомощията на КЗК при проучване по глава седма „б“ с допълнителни правомощия като извършване на проверки на място и налагане на временни мерки; • Въвеждат се основания за образуване на производство по глава седма „б“, за алтернативното разрешаване на спорове между доставчици и купувачи, както и мерки за защита на самоличността на жалбоподателя или прекратяване на производството по негово искане; • Въвеждат се правомощия и правила за сътрудничество и оказване на съдействие между КЗК и други национални правоприлагащи органи по глава седма „б“ и по Регламент (ЕС) 2017/2394, като се допълват и прецизират правомощията на КЗК по разследване и прилагане на законодателството в областта на заблуждаващата и сравнителната реклама; • Прецизират се материалноправни и процесуални норми, свързани с контрола на концентрациите на стопанска дейност съгласно Регламент (ЕО) №139/2004 г. на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия; • Допълват се и се прецизират релевантните дефиниции в Преходните разпоредби, както и Преходните и заключителните разпоредби, свързани с въвеждането на разпоредбите на двете директиви. *Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.*
5. Негативни въздействия: **<u>Вариант 1.</u>** Без действие.

Първият вариант на действие, а именно – „Без действие“ – би представлявал неизпълнение на задължението на Република България да транспонира в националното законодателство разпоредбите на Директива 2019/1/ЕС и на Директива 2019/633/ЕС. На основание чл. 258 от ДФЕС, Европейската комисия може да инициира процедура за нарушение за всяка от двете директиви, които се транспонират с проекта на ЗИД на ЗЗК. Съгласно чл. 260, параграф 3 от ДФЕС, Съдът на Европейския съюз може да наложи на страната фиксирана или периодична имуществена санкция във връзка с неизпълнение на задължението за транспониране на всяка една от директивите. В случай на реализация на този първи вариант страната ни ще бъде застрашена от налагане на две независими една от друга имуществени санкции, което би довело до значителен отрицателен финансов резултат и намаляване на доверието в системата за коректно въвеждане на разпоредбите на европейските нормативни актове.

Въздействие върху КЗК и компетентните съдебни органи

В случай, че разпоредбите на двете директиви не бъдат транспонирани в ЗЗК, Комисията за защита на конкуренцията не би могла да се възползва ефективно от предвидените в директивите правни инструменти за защита на конкуренцията в страната и би се оказала в изолация от останалите НОЗК в другите страни членки и Европейската комисия, обединени в Европейската мрежа по конкуренцията.

Въздействие върху бизнеса, включително малките и средни предприятия

Основната цел на ефективното правоприлагане на правилата по конкуренцията е създаване на гаранции за осъществяване на стопанска дейност в условията на конкурентно състезание, в което печелят предприятията, предлагащи по-качествени и по-иновативни стоки и услуги на конкурентни цени. Основните антитръстови забрани, например картелните споразумения и злоупотребата с господстващо положение, водят до деформиране на конкурентната среда и конкурентното състезание, при което се създават пречки както за останалите предприятия на пазара, така и за тези, които потенциално биха могли да навлязат на него. Малките и средните предприятия, които имат по-малък финансов ресурс, много по-трудно биха могли да функционират и да се развиват в условията на нарушена конкуренция в резултат на антитръстови нарушения. Бизнес средата в условията на ограничена конкуренция не стимулира иновациите и качественото и количествено развитие на фирмите. Подобно развитие се отразява негативно на конкурентоспособността на националната икономика, както и на заетостта. В случай, че разпоредбите на двете директиви не бъдат транспонирани всички предприятия, които осъществяват дейност на български пазари, нямат да разполагат с възможност да защитят своите права при унифицирани условия на територията на целия Европейския съюз.

Въздействие върху потребителите

Липсата на ефективна конкуренция е от естеството да доведе до преки негативни въздействия за потребителите. Така например забранените споразумения, решения или съгласувани практики, както и злоупотребите с господстващо положение водят до по-малък избор на качествени и иновативни стоки и услуги на по-високи цени. По този начин се увреждa пряко благосъстоянието на потребителите. Освен това определени нелоялни търговски практики, като например, изваждане на земеделски продукти от продуктовата гама, обхванатa от договор за доставка, ще ограничи избора на потребителите и е възможно да доведе до предлагане на стоки с по-ниско качество.

Вариант 2. Приема предложения Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.

Не се очакват негативни въздействия от приемането на проекта на ЗИД на ЗЗК за която и да е от идентифицираните заинтересовани страни.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

Вариант 1. Без действие.

Въздействие върху КЗК и компетентните съдебни органи

Няма очаквани положителни въздействия.

Въздействие върху бизнеса, включително малките и средни предприятия

Няма очаквани положителни въздействия.

Въздействие върху потребителите

Няма очаквани положителни въздействия.

Вариант 2. Приема предложения Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.

Въздействие върху КЗК и компетентните съдебни органи

С приемането на проекта на ЗИД на ЗЗК ще се засилят правомощията на Комисията за защита на конкуренцията в областта на антитръстовите разследвания съгласно разпоредбите на Директива 2019/1/ЕС (Директива ECN+). Комисията ще получи ефективни инструменти за взаимодействие с другите национални органи по конкуренцията и Европейската комисия, включително по отношение на процесуална помощ, помощ за трансгранично събиране на наложени имуществени санкции и др. По отношение на нелоялните търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни стоки КЗК ще осъществява контрол върху тези практики въз основа на ясни и прецизни материално-правни разпоредби. В допълнение, КЗК разширява правомощията си по разследване на тези нарушения с възможността за извършване на внезапни проверки на място на купувачите на селскостопански и хранителни стоки с цел събиране на доказателства, възможност, с която Комисията до момента не е разполагала за такива нарушения на ЗЗК.

С предложените изменения на ЗЗК, свързани с контрола върху концентрациите между предприятия, ще се засили ефективността на практиката по правоприлагането в тази област, която ще се основава на утвърдените и широко използвани методи за оценка

на концентрациите между предприятията.

Премахването на забраната за нов последователен мандат при избора на членове на КЗК ще осигури и гарантира приемственост, последователност и устойчивост на практиката на Комисията, особено като се вземе предвид и факта, че то ще съвпадне със засилването на правомощията на Комисията, свързани с разпоредбите на директива 2019/1 и директива 2019/633.

Въздействие върху бизнеса, включително малките и средни предприятия

Разширяването на правомощията на КЗК да бъде по-ефективна в правоприлагането на правилата по конкуренцията на ЕС съгласно Директива ECN+ ще бъде от полза за предприятията — както големи, така и малки, включително МСП, чрез насърчаване на ефективната конкуренция и осигуряването на повече равнопоставеност. Антиконкурентните практики (забранени споразумения, решения и съгласувани практики, както и злоупотребите с господстващо или монополно положение) на предприятията-нарушители ограничават ефективната конкуренция на съответните пазари, като по този начин създават пречки за дейността на останалите предприятия на засегнатите и свързаните с тях пазари. Ефективното санкциониране на предприятията – нарушители, както и възможността КЗК да налага структурни и/или поведенчески мерки върху тези предприятия имат именно за цел да възстановят нормалната структура на пазарите и ефективната конкуренция на тях. По този начин се създават условия предприятиятията да се конкурират активно както на националния пазар, така и на вътрешния пазар на ЕС, което води до иновации, развитие и общ ръст на националната икономика, на нейната конкурентоспособност.

От предложените изменения и допълнения на ЗЗК до известна степен ще се ползват също така и предприятията, обект на разследване за предполагаеми нарушения на правилата на ЕС в областта на конкуренцията. Въвеждането на минимални ефективни средства и инструменти за КЗК и другите НОЗК в ЕС ще намали различните резултати при правоприлагането по сходни случаи в отделните страни членки, което ще увеличи правната сигурност сред предприятията в целия ЕС. Предприятията могат да се възползват също и от по-големи процесуални права и правна сигурност, когато подават заявления за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер. С проекта на ЗИД на ЗЗК се гарантира защитата на основните права на предприятията, които са обект на производства по правилата за защита на конкуренцията, а именно (но не изключително): правото на стопанска инициатива, правото на собственост, правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита пред съд (членове 16, 17, 41 и 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз). Така например, инспекциите на помещения, непринадлежащи на предприятия, следва да се извършват с разрешение, издадено от компетентен съд; санкции, глоби, структурни и поведенчески мерки могат да бъдат налагани от КЗК само при условие че са „пропорционални“, а Комисията ще може да извършва проверки на място и да отправя искания за информация при условие, че те отговарят на критерия за „необходимост“. Директивата задължава държавите членки да предоставят подходящи гаранции за упражняването на тези права, като спазват като минимум стандартите на Хартата на основните права на Европейския съюз и са в съответствие с общите принципи на правото на ЕС, включително зачитането на правата на защита на личните данни на физическите лица.

Ефективното функциониране на конкуренцията както на националния пазар, така и на вътрешния пазар на ЕС, създават стимули и равнопоставени условия за дейност на

бизнеса, включително малките и средни предприятия. В условията на свободно движение на стоки, услуги и хора, българските предприятия могат да се възползват да предлагат при равни условия своите стоки и услуги и на други национални пазари в ЕС, което води до повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и до увеличаване на заетостта.

Създаването на обща нормативна уредба, която да обхваща уреждането на обществените отношения, свързани със стабилизирането на веригата за доставки и отделните звена от нея, ще бъде полезна и допълваща съществуващите правила в тази област. Очаква се тя да създаде по-добра защита по веригата за доставка на храни срещу някои очевидно нелоялни търговски практики, да подпомогне осигуряването на достоен стандарт на живот за земеделските производители. Прилагането на бъдещите разпоредби следва да бъде от полза за всички земеделски производители и физически или юридически лица, доставящи хранителни продукти (в т.ч. за организациите на производителите и за сдруженията на организации на производителите. Доставчиците, които са микро-, малки и средни предприятия, са особено уязвими за НТП и в най-малка степен съумяват да ги преодолеят без неблагоприятни последици за икономическото си бъдеще. Тъй като финансовият натиск от НТП върху малките и средните предприятия често се предава по веригата и достига до земеделските производители, правилата относно такива практики се очаква да защитават също така малките и средните междинни доставчици на етапите надолу по веригата след първичното производство.

Проектът на ЗИД на ЗЗК, с който се транспонират разпоредбите на Директива 2019/633, ще ограничи нелоялни търговски практики по веригата за доставка на храни на територията на Република България, като се въведе минимален общ стандарт за защита във вид на списък със забранени НТП. Защитата обхваща микро-, малки и средни доставчици във веригата за доставка на храни в случаите, когато продават хранителни продукти на купувачи, които не са малки и средни предприятия. По този начин предлаганият проект на нормативен акт ще допринесе за достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство.

Ограничаването на НТП чрез по-добро правоприлагане, включително налагане на санкции, ще способства за постигането на равноправни условия на конкуренция между доставчиците на селскостопански стоки и храни за купувачи в България и ще даде възможност за ефективна защита на стопанските субекти от НТП.

Предложените изменения и допълнения на ЗЗК в областта на контрола върху концентрациите между предприятия ще доведат до това в обхвата на подробната оценка за влиянието на планираната концентрация върху конкурентната среда да попаднат например сделки с вертикални или конгломератни антиконкурентни ефекти, при които обединената група няма господстващо положение на нито един от вертикално или тясно свързаните съседни пазари. След концентрацията обединеното предприятие може да придобие такава пазарна мощ, чрез която да има възможността и стимула да ограничи (частично или напълно) достъпа до пазара и по този начин да възпрепятства конкуренцията на вертикално свързания пазар нагоре (input foreclosure) или надолу по веригата (customer foreclosure). По такъв начин възможността КЗК да извършва оценка на подобни ефекти и да изисква от участниците в сделката да предложат поведенчески или структурни мерки, които да адресират потенциалните негативни ефекти върху конкурентната среда, ще има положително въздействие върху останалите предприятия, които осъществяват дейност на съответния пазар или на свързаните с него пазари.

По този начин проектът на ЗИД на ЗЗК се очаква да има положително въздействие върху бизнеса, включително и особено малките и средни предприятия

Въздействие върху потребителите

За потребителите ползата от приемането на проекта на ЗИД на ЗЗК се състои във възможността да имат по-голям избор от по-качествени продукти на конкурентни цени. Въвеждането на единни правила и непротиворечивото прилагане на разпоредбите на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС в целия ЕС ще осигури на потребителите равностойно ниво на защита в рамките на целия Европейски съюз от търговски практики, които поддържат цените на стоките и услугите изкуствено високи, и ще разшири избора им на иновативни стоки и услуги на достъпни цени.

Устойчивото и непротиворечиво прилагане на законодателството на ЕС в областта на конкуренцията е особено важно за ефективното функциониране както на националния пазар, така и на вътрешния пазар на ЕС. Координацията между НОЗК на страните членки на съюза при правоприлагането в областта на конкуренцията е от изключителна важност, особено в условията на глобална икономика. Засилването на правомощията на КЗК при прилагане на член 101 и чл. 102 от ДФЕС ще допринесе за подобряване функционирането на вътрешния пазар на съюза, ще стимулира конкуренцията на него и дейността и стимулите за развитие на предприятията, което ще доведе до увеличаване благосъстоянието на българските граждани като потребители на стоки и услуги.

Що се отнася до нелоялните търговски практики по веригата за доставки на хранителни стоки, проектът на ЗИД на ЗЗК ще бъде от пряка полза за потребителите, които ще могат да се възползват от повече и по-качествени стоки, предлагани от малки и средни предприятия – селскостопански производители.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

Проектът на ЗИД на ЗЗК, въвеждащ в националното право разпоредбите на две директиви, предвижда разширяване на правомощията на Комисията за защита на конкуренцията при правоприлагането по чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС и по новата Глава седма „б“ от закона, налагаща забрани за нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански стоки и храни, както и прецизиране на разпоредбите в областта на контрола върху концентрациите.

Разширяването на правомощията на КЗК по проекта на нормативен акт ще доведе увеличаване на броя на производствата в КЗК, като за ефективното изпълнение на задълженията на Комисията ще се изисква допълнителен финансов ресурс за назначаване на още експерти, тяхното обучение, материално-техническото им обезпечаване. Ще възникне необходимост и от закупуване на допълнителен хардуер и софтуер за изпълнение на правомощията за събиране на форенсик доказателства чрез претърсване на място, включително за разширяване на капацитета на наличната

форенсик лаборатория в КЗК.

Липсата на достатъчен финансов и експертен ресурс за обезпечаване на разширените правомощия на КЗК би създала риск от недостатъчно ефективно изпълнение на тези нови правомощия на Комисията.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐Ще се повиши

X Ще се намали

X Няма ефект

С правилата за координация на исканията за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията, които ще бъдат въведени с проекта на ЗИД на ЗЗК, административната тежест за физическите и юридическите лица, които подават такива искания в органа по конкуренция в повече от една страна членка ще се намали. Предвидено е пълното заявление да се подава само в един орган, а в останалите да се подава съкратен вариант по образец, който ще бъде утвърден на ниво Европейски съюз.

В допълнение е предвидено да се разшири обхватът на електронния регистър на издаваните от КЗК актове, като в него бъдат публикувани всички решения на Комисията, както и съобщения и уведомления до страни в производства, които не могат да бъдат открити на посочения от тях адрес. По този начин ще се повиши прозрачността на дейността на комисията и ще се намали административната тежест за бизнеса и гражданите.

Останалите изменения и допълнения на проекта на ЗИД на ЗЗК няма да изменят предвидените и в момента процедури в ЗЗК по начин, който да представлява допълнителна административна тежест за засегнатите физически и юридически лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти създава за първи път задължителна за страните членки регулаторна рамка, забраняваща определени действия и клаузи по договори между купувачи и доставчици на селскостопански и хранителни стоки. В същото време разпоредбите на Директивата, респективно на съответните разпоредби в проекта на ЗИД на ЗЗК са приложими само в случай на предполагаемо нарушение, което означава, че физическите и юридическите лица-купувачи по веригата на доставки на храни имат възможност да избегнат производство пред КЗК като приведат в съответствие с директивата договорите си с доставчиците, каквото задължение имат и по Директивата и разпоредбите на проекта на нормативен акт.

Съществуващият и към момента режим на защита срещу антитръстови нарушения ще бъде несъществено допълнен с цел хармонизация на условията за борба с тези практики на територията на целия ЕС.

9. Създават ли се нови регистри?

НЕ.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те……

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

X Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☐ Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐Да

X Не

12. Обществени консултации: Проектът, заедно с мотивите и частичната предварителна оценка на въздействие ще бъдат публикувани за обществено обсъждане на Портала за обществени консултации (http://www.strategy.bg/PublicConsultation) съгласно чл. 26 от ЗНА и на интернет страницата на Министерство на икономиката.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

X Да

☐ Не

Проектът на нормативен акт въвежда изискванията на следните директиви, за които е извършена оценка на въздействието от Европейската комисия:

Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар
http://ec.europa.eu/competition/antitrust/impact_assessment_report_en.pdf
http://ec.europa.eu/competition/antitrust/impact_assessment_annexes_en.pdf

Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0092
https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2018:0093:FIN:BG:PDF

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Надя Минчева, директор на дирекция „Право и политика на

конкуренцията“, Комисия за защита на конкуренцията
Дата: 02.12.20202 г.

Подпис:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх.№ 04-09-103/20
/моля цитирайте при отговор/

ДО

Г-ЖА ЗАРА ДОБРЕВА
ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА

Относно:*Справка за съответствие по чл. 28, ал. 3 от ЗНА на проект на ЗИД на Закона за защита на конкуренцията*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖОДОБРЕВА,

В отговор на писмо, Ваш рег. № 04-00-97/29.12.2020г., и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове Ви изпращаме Справка за съответствие на проект на ЗИД на Закона за защита на конкуренцията.

Приложение:Съгласно текста.

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник- министър на правосъдието

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВОНАПРАВОСЪДИЕТО

Изх. №04-09-103/20
/моля цитирайте при отговор/

С П Р А В К А

ОТНОСНО:Съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренциятас Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС) и с практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) съгласно чл.28, ал.3 от ЗНА

В отговор на писмо с рег. №04-00-97/29.12.2020 г.на Министерство на икономиката, във връзка с проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренциятаи на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на законопроектите с КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроектне създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на КЗПЧОСи практиката на ЕСПЧ.

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието

1040 София, ул. “Славянска” №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕ

на Закона за защита на конкуренцията и на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията с Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти и с правото на Европейския съюз

Наименование и идентификационен номер на съответния нормативен акт на Европейския съюз	**Наименование на проекта на въвеждащия български акт**	**Степен на съответствие**
Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти	**Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията**	
Член 1 1.С цел да се противодейства на практики, които драстично се отклоняват от нормите на етичното търговско поведение, които противоречат на добросъвестното поведение и които се налагат едностранно от единия на другия търговски партньор, с настоящата директива се определя минимален списък на забранени нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, както и минимални	**ЗИД на ЗЗК** **§ 1.** В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 2 думите „злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ се заменят с „нелоялни търговски практики между стопански субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“. **ЗЗК** **Чл. 1.** (1) Този закон има за цел да осигури защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност. (2) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) За целите по ал. 1 законът	Пълно съответствие

правила за прилагане на тези забрани и механизми за координация между правоприлагащите органи.	урежда защита срещу споразумения, решения и съгласувани практики, злоупотреба с монополно и господстващо положение на пазара и всякакви други актове и действия, които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията в страната и/или да засегнат търговията между държавите - членки на Европейския съюз, както и срещу нелоялна конкуренция или злоупотреба с по-силна позиция при договаряне. Законът урежда и контрола върху концентрациите между предприятия.	
2. Настоящата директива се прилага по отношение на определени нелоялни търговски практики, свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти от: а)доставчик, който има годишен оборот, не по-голям от 2 000 000 EUR., на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 2 000 000 EUR; б)доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 2 000 000 EUR и по-малък от 10 000 000 EUR, на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 10 000 000 EUR; в)доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 10 000 000 EUR и по-малък от 50 000 000 EUR, на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 50 000 000 EUR; г)доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 50 000 000 EUR и по-малък от 150 000 000 EUR, на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 150 000 000 EUR; д)доставчик, който има годишен оборот, по-	**ЗИД на ЗЗК** **§ 18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Глава седма „б“ Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти** Чл. 37г. (1) Забраните по чл. 37б и чл.37в се прилагат по отношение на нелоялни търговски практики, свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти от: **1.** Доставчик, който има годишен оборот, не по-голям от 3 911 000 лева, на купувач, който има годишен оборот по-голям от 3 911 000 млн. лева. **2.** Доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 3 911 000 млн. лева и по-малък от 19 558 000 20 000 000 млн. лева, на купувач, който има годишен оборот по-голям от 19 558 000 млн. лева. **3.** Доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 19 558 000 . лева и по-малък от 97 791 000 млн. лева, на купувач, който има годишен оборот по-голям от 97 791 000 млн. лева. **4.** Доставчик, който има годишен оборот, по-голям от	Пълно съответствие

голям от 150 000 000 EUR и по-малък от 350 000 000 EUR, на купувач, който има годишен оборот, по-голям от 350 000 000 EUR.	97 791 000 млн. лева и по-малък от 293 374 000 млн. лева, на купувач, който има годишен оборот по-голям от 293 374 000 млн. лева. **5.** Доставчик, който има годишен оборот, по-голям от 293 374 000 млн. лева и по-малък от 684 540 000млн. лева, на купувач, който има годишен оборот по-голям от 684 540 000 млн. лева. **6.** Доставчик, чийто годишен оборот не надвишава 684 540 000 млн. лева на купувач, който е публичен орган.	
Посоченият в точки а)—д) от първата алинея годишен оборот на доставчиците и купувачите се определя в съответствие със съответните части от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията, и по-специално членове 3, 4 и 6 от него, включително определенията за „независимо предприятие“, „партньорско предприятие“ и „свързано предприятие“ и други въпроси, свързани с годишния оборот.	**ЗИД на ЗЗК** Чл. 37г (2) Посоченият в ал. 1 годишен оборот на доставчиците и купувачите се определя в съответствие с чл. 4, 4б и 4г от Закона за малките и средни предприятия, включително съгласно дефинициите за независимо предприятие, за предприятия партньори и свързани предприятия и други приложими разпоредби, свързани с годишния оборот на същия закон. **Закон за малките и средни предприятия** **Чл. 4.** (Отм. - ДВ, бр. 64 от 2004 г., в сила от 25.08.2004 г., нов - ДВ, бр. 59 от 2006 г.) (1) При изчисляване на данните по чл. 3 се взема предвид дали предприятието е независимо, дали е предприятие партньор по смисъла на ал. 3, или е свързано предприятие по смисъла на ал. 5. (2) Независимо предприятие е всяко предприятие, което не е предприятие партньор по смисъла на ал. 3 и не е свързано предприятие по смисъла на ал. 5. (3) Предприятия партньори са предприятията, които не са свързани предприятия по смисъла на ал. 5 и между които съществува следното отношение: едно от предприятията притежава самостоятелно или заедно с едно или повече свързани предприятия от 25 до 50 на сто от капитала или от	Пълно съответствие

	броя на гласовете в общото събрание на друго предприятие. (4) Едно предприятие се смята за независимо и в случаите, когато негови предприятия партньори са следните лица: 1. инвестиционни дружества; 2. дружества за рисково инвестиране; 3. физически лица, които обичайно рисково инвестират индивидуално или съвместно в предприятия, които не са публични дружества по смисъла на чл. 110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (бизнес-ангели), при условие че общата им инвестиция в едно предприятие не превишава 2 400 000 лв.; 4. висши училища или изследователски центрове; 5. институционални инвеститори, включително регионални фондове за развитие; 6. общини с брой на жителите под 5000 души и с годишен бюджет, който не превишава 19 000 000 лв. (5) Свързани предприятия са предприятията, между които съществува някое от следните отношения: 1. едното предприятие притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото предприятие; 2. едното предприятие има право да назначава или освобождава повече от половината от членовете на изпълнителния, управителния или надзорния орган на другото предприятие; 3. едното предприятие има право да упражнява решаващо влияние върху другото предприятие по силата на договор, сключен между тях, или на клауза в неговия устав, учредителен договор или друг учредителен акт; 4. предприятие, което е акционер, съдружник или член в друго предприятие, контролира самостоятелно повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на това предприятие по силата на споразумение с други акционери,	

	съдружници или членове. (6) Не е налице решаващо влияние по ал. 5, т. 3 върху предприятието, в случай че лицата, посочени в ал. 4, не участват пряко или косвено в управлението на предприятието, без с това да се нарушават техните права на съдружници или акционери. (7) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Предприятия, които осъществяват чрез едно или повече други предприятия или чрез лице по ал. 4 някое от отношенията по ал. 5, се смятат за свързани предприятия с изключение на случаите, когато лицата са висши училища или изследователски центрове. (8) Предприятия, осъществяващи помежду си някое от отношенията по ал. 5, чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, се считат също за свързани предприятия, ако извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или вертикално свързани пазари. (9) С изключение на случаите по ал. 4 едно предприятие не може да се смята за предприятие по чл. 3, ако 25 на сто или повече от капитала или от броя на гласовете в общото събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече държавни органи. **Чл. 4б**. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2006 г.) (1) Данните по чл. 3 се определят на базата на предходната финансова година. (2) Ако в две последователни финансови години предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, това се отразява на неговия статус на микро-, малко или средно предприятие. (3) В случай на новообразувано предприятие данните по чл. 3 се определят според стойността на показателите за текущата финансова година.	

	Чл. 4г. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2006 г.) (1) Когато предприятието е независимо, данните по чл. 3 се определят на базата на годишния му финансов отчет. (2) Когато предприятието е предприятие партньор по смисъла на чл. 4, ал. 3 или е свързано предприятие по смисъла на чл. 4, ал. 5, данните по чл. 3 се определят на базата на годишния му финансов отчет или консолидирания финансов отчет на предприятието, или консолидираните финансови отчети, в които предприятието е включено. (3) Към данните на съответното предприятие по ал. 2 се добавят данните на всяко предприятие партньор, с което има непосредствена връзка, както следва: 1. добавя се такава стойност от данните на непосредствено възходящото предприятие партньор, която е пропорционална на притежавания дял от капитала или от броя на гласовете в общото събрание на съответното предприятие по ал. 2 (който дял е по-голям); 2. добавя се такава стойност от данните на непосредствено низходящото предприятие партньор, която е пропорционална на дела от капитала или броя на гласовете в общото събрание, притежавани от съответното предприятие по ал. 2 в низходящото предприятие партньор (който дял е по-голям); в случаи на взаимно участие се взема по-големият дял. (4) Към данните по ал. 2 и 3 на предприятието партньор се добавят в пълен размер данните на всяко предприятие, което е свързано с него, при условие че тези данни не са били включени посредством консолидирани финансови отчети. (5) Данните на предприятията партньори се вземат от техните годишни финансови отчети или консолидирани финансови отчети. Към тези данни се добавят всички данни на предприятията, които са свързани с тези предприятия	

	партньори, освен ако данните на свързаните предприятия вече са включени в консолидираните финансови отчети. (6) Данните на свързаните предприятия се вземат от техните годишни финансови отчети или консолидирани финансови отчети. Към данните на свързаните предприятия се добавят данните на всяко тяхно предприятие партньор, при условие че вече не са били включени в консолидираните финансови отчети с дял, пропорционален на дела по ал. 3.	
Чрез дерогация от първа алинея настоящата директива се прилага за продажби на селскостопански и хранителни продукти от доставчици, които имат годишен оборот, който не надвишава 350 000 000 EUR на купувачи, които са публични органи.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37г** (1) Забраните по чл. 37б и чл. 37в се прилагат по отношение на нелоялни търговски практики, свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти от: 6. Доставчик, чийто годишен оборот не надвишава 684 540 000 лева на купувач, който е публичен орган.	Пълно съответствие
Настоящата директива се прилага за продажби, при които доставчикът или купувачът, или и доставчикът, и купувачът, са установени в Съюза.	**ЗЗК** **Чл. 2.** (1) Този закон се прилага по отношение на: 1. предприятия и сдружения на предприятия, които извършват дейността си на територията на Република България или извън нея, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната; 2. държавни органи, включително органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или	Пълно съответствие

	могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната; 3. предприятия, на които държавата или общината е възложила извършването на услуги от обществен интерес, доколкото прилагането на закона не препятства фактически или юридически изпълнението на задачите, които са им възложени, и конкуренцията в страната не се засяга в значителна степен; 4. физически лица, които извършват или съдействат за извършване на нарушения по този закон. **ЗИД на ЗЗК** **§ 2.** В чл. 2 се правят следните допълнения: **1.** В ал. 1 се създава т. 5: „**5.** физически и юридически лица, групи от физически или юридически лица или публични органи, които при покупката на селскостопански и хранителни продукти упражняват нелоялни търговски практики в отношенията с доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, когато доставчикът или купувачът, или и доставчикът, и купувачът, са установени на територията на Европейския съюз.“	
Настоящата директива се прилага също за услуги, доколкото те са изрично посочени в член 3, които се предоставят от купувача на доставчика.	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37в.** (1) Забранява се прилагането на следните търговски практики, освен когато те са предварително договорени между страните с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка на селскостопански и хранителни продукти или в последващо споразумение между доставчика и купувача:	Пълно съответствие

	1. връщане от купувача на непродадени продукти, без той да е заплатил за тях и/или за изхвърлянето им; 2. таксуване на доставчика от купувача с плащане като условие за складирането, излагането или включването в продуктовата гама на негови продукти или предлагането на пазара на такива; 3. искане от купувача за заплащане от доставчика на всички или част от разходите за намалени цени на селскостопански и хранителни продукти, продавани от купувача в рамките на промоция, освен ако преди промоцията, която се прави по инициатива на купувача, купувачът уточни срока на промоцията и очакваните количества селскостопански и хранителни продукти, които ще бъдат поръчани по намалени цени; 4. искане от купувача за заплащане от доставчика на рекламни дейности на купувача; 5. искане от купувача за заплащане от доставчика за маркетингови дейности на купувача; 6. таксуване на доставчика от купувача с плащане за оборудване и поддържане на помещения, използвани за продажбата на продуктите; 7. искане от купувача за заплащане от доставчика на транспортни и/или логистични разходи; 8. искане от купувача за намаление на цените на продуктите със задна дата пряко или чрез прилагане на необосновани отстъпки, бонуси и такси или предоставяни услуги по чл.37в.	
Настоящата директива не се прилага по отношение на договорите между доставчици и потребители.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е:	Пълно съответствие

	Чл. 37д (3) Забраните по чл.37б и чл.37в не се прилагат по отношение на договорите между доставчици и потребители.	
3. Настоящата директива се прилага по отношение на договорите за доставка, сключени след датата, от която се прилагат мерките за транспониране на настоящата директива в съответствие с член 13, параграф 1, втора алинея.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 68.** (1) Разпоредбите на Глава седма „б“ влизат в сила на 1 ноември 2021 г. и се прилагат по отношение на договорите за доставка, сключени след датата на влизане в сила на закона. (2) Договорите за доставка, сключени преди 1 ноември 2021 г., се привеждат в съответствие с разпоредбите на глава седма „б“ в срок 6 месеца след датата на влизане в сила на закона. **§ 72.** Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.	Пълно съответствие
4. Договорите за доставка, сключени преди датата на публикуване на мерките за транспониране на настоящата директива в съответствие с член 13, параграф 1, първа алинея, се привеждат в съответствие с настоящата директива в рамките на 12 месеца след датата на публикуване.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 68.** (2) Договорите за доставка, сключени преди 1 ноември 2021 г., се привеждат в съответствие с разпоредбите на глава седма „б“ в срок 6 месеца след влизането му в сила. (2) Договорите за доставка, сключени преди 1 ноември 2021 г., се привеждат в съответствие с разпоредбите на глава седма „б“ в срок 6 месеца след датата на влизане в сила на закона. **§ 72.** Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.	Пълно съответствие
Член 2 За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:	Пълно съответствие

1)„селскостопански и хранителни продукти“ означава продуктите, изброени в приложение I към ДФЕС, и продукти, неизброени в това приложение, но преработени за употреба като храни от продуктите, изброени в посоченото приложение;	Допълнителни разпоредби 53. „Селскостопански и хранителни продукти“ са продуктите, изброени в приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз и продукти, неизброени в това приложение, но получени от преработката на продуктите, изброени в приложението, за употреба като храни.“ .	
2)„купувач“ означава всяко физическо или юридическо лице, независимо от мястото на установяване на лицето, или всеки публичен орган в Съюза, които купуват селскостопански и хранителни продукти. Понятието „купувач“ може да включва група от такива физически и юридически лица;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: Допълнителни разпоредби 55. „Купувач на селскостопански и хранителни продукти“ е всяко физическо или юридическо лице, независимо от неговото място на установяване, или всеки публичен орган, които купуват селскостопански и хранителни продукти, включително група от такива физически и юридически лица.	Пълно съответствие
3)„публичен орган“ означава националните, регионалните или местните органи, публичноправните организации, или сдружения от един или няколко такива органи или от една или няколко такива публичноправни организации;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: Допълнителни разпоредби 57. „Публичен орган“ са националните, регионалните или местните органи, публичноправните организации, или сдружения от един или няколко такива органи или от една или няколко такива публичноправни организации.	Пълно съответствие

4)„доставчик“ означава всеки селскостопански производител или всяко физическо или юридическо лице, независимо от мястото им на установяване, които продават селскостопански и хранителни продукти. Понятието „доставчик“ може да включва група от такива селскостопански производители или група от такива физически и юридически лица, като организации на производителите, организации на доставчици и сдружения на такива организации;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: Допълнителни разпоредби 56. „Доставчик на селскостопански и хранителни продукти“ е всеки селскостопански производител или всяко физическо или юридическо лице, независимо от мястото им на установяване, които продават селскостопански и хранителни продукти. Понятието „доставчик“ може да включва група от такива селскостопански производители или група от такива физически и юридически лица, като организации на производителите, организации на доставчици и сдружения на такива организации.	Пълно съответствие
5) „нетрайни селскостопански и хранителни продукти“ означава селскостопански и хранителни продукти, които поради своето естество или поради етапа на преработка, на който се намират, е вероятно да станат негодни за продажба в рамките на 30 дни след прибирането на реколтата, производството или преработката.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: Допълнителни разпоредби **54**. „Нетрайни селскостопански хранителни продукти“ представляват селскостопански хранителни продукти, които поради своето естество или поради етапа на преработка, на който се намират, е вероятно да станат негодни за продажба в рамките на 30 дни след прибирането на реколтата, производството или преработката.	Пълно съответствие

Член 3 1. Държавите членки правят необходимото за забрана поне на всяка една от следните нелоялни търговски практики: а)плащане от купувач на доставчик, i)когато договорът за доставка предвижда редовната доставка на продуктите по силата на: —за нетрайни селскостопански и хранителни продукти — по-късно от 30 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от това коя от тези две дати е по-късна; —за други селскостопански и хранителни продукти — по-късно от 60 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или не по-късно от 60 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от това коя от тези две дати е по-късна; за целите на сроковете за плащане по тази подточка договорените срокове за доставка във всеки случай се приемат за не по-дълги от един месец; ii)когато договорът за доставка не предвижда редовната доставка на продуктите редовно по силата на: —за нетрайни селскостопански и	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Абсолютни забрани** **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 1. Плащане от купувач на доставчик: а) по-късно от 30 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти. За целите на сроковете за плащане договорените срокове за доставка във всеки случай са не по-дълги от един месец. б) по-късно от 30 дни след датата на доставка или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума, считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и на други селскостопански и хранителни продукти; в) В случаите на чл. 37б, ал.1, т. 1, б. а) и б. б), за дата на определяне на платимата сума се приема датата на издаване на фактурата или датата на получаването ѝ от купувача. **(2)** Когато платимата сума се определя от купувача, сроковете за плащане, посочени в ал. 1, т. 1, буква „а“, започват да текат от изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, а сроковете за	Пълно съответствие

хранителни продукти — по-късно от 30 дни след датата на доставка или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума, в зависимост от това коя от тези две дати е по-късна; —за други селскостопански и хранителни продукти — по-късно от 60 дни след датата на доставка или по-късно от 60 дни след датата на определяне на платимата сума, в зависимост от това коя от тези две дати е по-късна. Независимо от подточки i) и ii) от настоящата буква, когато платимата сума се определя от купувача: —сроковете за плащане, посочени в подточка i), започват да текат от изтичането на договорен срок за доставка, в който доставките са направени; и —сроковете за плащане, посочени в подточка ii), започват да текат от датата на доставката;	плащане по ал. 1, т. 1, буква „б“ текат от датата на доставката.	

б)отказ от купувача на поръчки за нетрайни селскостопански и хранителни продукти с толкова кратко предизвестие, че не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на тези продукти; предизвестие от по-малко от 30 дни се счита винаги за такова кратко предизвестие. Държавите членки могат да определят срокове, по-кратки от 30 дни за специфични сектори в надлежно обосновани случаи;	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 2. отказ на купувача от поръчки за нетрайни селскостопански и хранителни продукти с по-малко от 30 дни предизвестие, така че да не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на тези продукти.	Пълно съответствие
в)едностранна промяна от купувача на договора за доставка на селскостопански и хранителни продукти по отношение на честотата, метода, мястото, времето или обема на доставката или набавянето на селскостопански и хранителни продукти, стандартите за качество, условията на плащане или цените, или по отношение на предоставянето на услуги, доколкото те са изрично посочени в параграф 2;	**ЗИД на ЗЗК** §18. Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 3. едностранна промяна от купувача на условия по договора, свързани с честотата, метода, мястото, времето или обема на доставката или снабдяването, стандартите за качество, условията на плащане или цените, срока, както и по отношение на предоставянето на услугите, посочени в чл. 37в.	Пълно съответствие

г) искане от купувач за плащания от доставчик, които не са свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти на доставчика;	**§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 4. искане на купувача от доставчика на плащания, които не са свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти на доставчика;	Пълно съответствие
д) искане от купувач за плащане от доставчика за похабяване или бракуване на селскостопански и хранителни продукти, или и двете, които са настъпили в помещенията на купувача или след като собствеността е прехвърлена на купувача, когато такова похабяване или бракуване не се дължи на небрежност или вина на доставчика;	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 5. искане от купувач за плащане при влошаване на качеството, бракуване и/или липси на селскостопански и хранителни продукти, които са настъпили в помещенията на купувача или след като собствеността е прехвърлена на купувача, когато това не се дължи на небрежност или по вина на доставчика;	Пълно съответствие

е) отказ от купувач да потвърди в писмен вид условията по договор за доставка между купувача и доставчика, за които доставчикът е поискал писмено потвърждение; това положение не се прилага, когато договорът за доставка се отнася за доставянето на продукти от член на организация на производителите, включително кооперация, на организацията на производителите, в която доставчикът членува, ако уставът на тази организация на производителите или правилата и решенията, установени в устава или произтичащи от него, съдържат разпоредби с действие, сходно с действието на условията по договора за доставка;	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 6. отказ от купувач да потвърди в писмен вид условията по договора, за които доставчикът е поискал писмено потвърждение, с изключение на случаите, когато договорът за доставка се отнася за доставянето на продукти от член на организация на производителите, включително кооперация, на организацията на производителите, в която доставчикът членува, ако устройственият акт на тази организация на производителите или правилата и решенията, установени в устройствения акт или произтичащи от него, съдържат разпоредби с действие, сходно с действието на условията по договора за доставка;	Пълно съответствие
ж) неправомерно придобиване, използване или разкриване от купувача на търговски тайни на доставчика по смисъла на Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета;	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 7. неправомерно придобиване, използване или разкриване от купувача на търговска тайна на доставчика по смисъла на Закона на защита на търговската тайна;	Пълно съответствие

	Чл. 3 и § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на търговската тайна. **Чл. 3.**Търговска тайна е всяка търговска информация, ноу-хау и технологична информация, която отговаря едновременно на следните изисквания: 1. представлява тайна по такъв начин, че като цяло или в точната си конфигурация и съвкупност от елементи не е общоизвестна или леснодостъпна за лица от средите, които обичайно използват такъв вид информация; 2. има търговска стойност, поради тайния си характер; 3. по отношение на нея са предприети мерки за запазването и в тайна, от лицето, което има контрол върху информацията. § 1. Този закон въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване (ОВ, L 157/1 от 15 юни 2016 г.).	

з) предупреждаване от купувача за предприемане на ответни търговски действия срещу доставчика или предприемането на такива действия, ако доставчикът упражнява своите договорни или законни права, включително като подава жалба или сътрудничи в разследването на правоприлагащи органи;	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 8. предупреждаване от купувача за предприемане на ответни търговски действия срещу доставчика или предприемането на такива действия, ако доставчикът упражнява своите договорни или законни права, включително като подава жалба или сътрудничи в проучване по реда на настоящата глава;	Пълно съответствие
и) искане от купувача към доставчика за компенсация за разходите по разглеждане на жалби на клиенти, свързани с продажбата на продуктите на доставчика, въпреки че не е налице небрежност или вина от страна на доставчика.	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Чл. 37б (1)** Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 9. искане от купувача за компенсация за разходите по разглеждане на жалби на клиенти, свързани с продажбата на продуктите на доставчика, въпреки че не е налице небрежност или вина от страна на доставчика;	Пълно съответствие

Забраната, посочена в буква а) от първа алинея не засяга: —последиците от просрочените плащания и средствата за правна защита, предвидени в Директива 2011/7/ЕС, които се прилагат чрез дерогация от сроковете за плащане, установени в посочената директива, въз основа на сроковете за плащане, установени в настоящата директива;	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: **Изключения** **Чл.37д.** (1) Забраната по чл.37б, ал. 1, т. 1 не засяга: 1. последиците от просрочени плащания и средствата за правна защита, предвидени в чл. 303а и 309 от Търговския закон, **Търговски закон** **Чл. 303а.** (Нов - ДВ, бр. 20 от 2013 г.) (1) Страните по търговска сделка могат да договорят срок за изпълнение на парично задължение не повече от 60 дни. По изключение може да бъде договорен и по-дълъг срок, когато това се налага от естеството на стоката или услугата или по друга важна причина, ако това не представлява явна злоупотреба с интереса на кредитора и не накърнява добрите нрави. (2) Когато длъжникът е публичен възложител, страните могат да договорят срок за изпълнение на парично задължение не повече от 30 дни. По изключение може да бъде договорен и по-дълъг срок, но не повече от 60 дни, когато това се налага от естеството на стоката или услугата или по друга важна причина, ако това не представлява явна злоупотреба с интереса на кредитора и не накърнява добрите нрави. (3) Ако не е уговорен срок за плащане, паричното задължение трябва да бъде изпълнено в 14-дневен срок от получаване на фактура или на друга покана за плащане. Когато денят на получаване на фактурата или поканата за плащане не може да се установи или когато фактурата или поканата са получени преди получаване на стоката или	Пълно съответствие

	услугата, срокът започва да тече от деня, следващ деня на получаване на стоката или услугата, независимо че фактурата или поканата за плащане са отпреди това. (4) Когато договорът или закон предвижда преглеждане или приемане на стоката или услугата, срокът по ал. 3 започва да тече от приемането или от приключването на преглеждането, ако фактурата или поканата за плащане са получени преди това. Срокът за преглеждане или приемане е 14 дни от получаване на стоката или услугата. По изключение може да бъде договорен по-дълъг срок за преглеждане или приемане, когато това се налага от естеството на стоката или услугата или по друга важна причина. (5) Разпоредбите на ал. 1 - 4 не се прилагат за: 1. менителничните задължения; 2. задълженията в открито производство по несъстоятелност; 3. обезщетенията за вреди, включително и застрахователни обезщетения. (6) Правилата по този член се прилагат и за сделки, страна по които са занаятчии и лица, извършващи услуги с личен труд или упражняващи свободна професия. **Чл. 309**. (Нов - ДВ, бр. 83 от 1996 г.) Не може да се намалява поради прекомерност неустойката, дължима по търговска сделка, сключена между търговци. **§ 12. Допълнителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Търговския закон** Този закон въвежда изискванията на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (ОВ, L 48/1 от 23 февруари 2011 г.).	

—възможността купувач и доставчик да договорят клауза за споделяне на стойността по смисъла на член 172а от Регламент (ЕС) № 1308/2013.	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: Изключения **Чл.37д.** (1) Забраната по чл.37б, ал. 1, т. 1 не засяга: 2. договаряне между купувач и доставчик на клауза за споделяне на стойността по смисъла на чл. 172а от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1308/2013”.	Пълно съответствие
Забраната, посочена в буква а) от първа алинея не засяга: —плащания от купувача към доставчиците, когато тези плащания се извършват в рамките на схемата за училищата съгласно член 23 от Регламент (ЕС) № 1308/2013; —плащания от публични структури, които предоставят здравни услуги, по смисъла на член 4, параграф 4, буква б) от Директива 2011/7/ЕС: —плащания по договори за доставка между доставчиците на грозде или гроздова мъст за производство на вино и техните преки купувачи, при условие че: i) специфичните условия на плащане за сделки по продажба са включени в стандартните договори, които са обявени за задължителни от	**§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: Изключения **Чл. 37д** (2) Забраната по чл.37б, ал.1, т.1 не се прилага по отношение на плащания: 1. от купувач към доставчици в рамките на схемата за училищен плод и мляко съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) № 1308/2013; 2. от лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и държавните лечебни заведения - търговски дружества, по отношение на които се прилагат сроковете за плащане по чл. 3, ал. 5 от Закона за лечебните заведения; 3. по договори между доставчици на грозде или гроздова мъст за производство на вино и техните преки купувачи, при	Пълно съответствие

държавата членка в съответствие с член 164 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 преди 1 януари 2019 г., и че това разширяване на обхвата на стандартните договори спрямо други оператори се подновява от държавите членки от тази дата без значителни промени на условията на плащане в ущърб на доставчиците от грозде или гроздова мъст; и ii)че договорите за доставка между доставчиците на грозде или гроздова мъст за производство на вино и техните преки купувачи са многогодишни или стават многогодишни.	условие че: а) специфичните условия на плащане са включени в стандартните договори, които са обявени за задължителни съгласно чл. 164 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 преди 1 януари 2019 г., и че това разширяване на обхвата на стандартните договори спрямо други оператори се подновява от тази дата без значителни промени на условията на плащане в ущърб на доставчиците на грозде или гроздова мъст; и б) договорите са многогодишни или стават многогодишни. **Закон за лечебните заведения** Чл. 3, ал. 6 (Нова - ДВ, бр. 20 от 2013 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 54 от 2020 г., в сила от 16.06.2020 г.) Лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 и държавните лечебни заведения - търговски дружества, извършват плащания по сделките по ал. 5 в срок от 60 дни от деня на получаване на фактура или на друга покана за плащане. **Чл.5.(1)** Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ, центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, както и лечебните заведения към Министерския съвет, Министерството на здравеопазването, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се създават от държавата.	

2. Държавите членки гарантират забраната на следните търговски практики, освен ако те са предварително договорени с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка или в последващо споразумение между доставчика и купувача:	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: Условни забрани **Чл.37в.** (1) Забранява се прилагането на следните търговски практики, освен когато те са предварително договорени между страните с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка на селскостопански и хранителни продукти или в последващо споразумение между доставчика и купувача:	Пълно съответствие
а)връщане от купувача на непродадени селскостопански и хранителни продукти на доставчика, без купувачът да е заплатил за тези непродадени продукти или без да е заплатил за изхвърлянето им, или и двете;	1. връщане от купувача на непродадени продукти, без той да е заплатил за тях и/или за изхвърлянето им;	Пълно съответствие
б)таксуване на доставчика с плащане като условие за складирането, излагането или включването в продуктовата гама на негови селскостопански и хранителни продукти или предоставянето на пазара на такива продукти;	2. таксуване на доставчика от купувача с плащане като условие за складирането, излагането или включването в продуктовата гама на негови продукти или предлагането на пазара на такива;	Пълно съответствие
в) искане от купувача за поемане от доставчика на всички или част от разходите за намалени цени на селскостопански и хранителни продукти, продавани от купувача в рамките на промоция;	3. искане от купувача за заплащане от доставчика на всички или част от разходите за намалени цени на селскостопански и хранителни продукти, продавани от купувача в рамките на промоция, освен ако преди промоцията, която се прави по инициатива на купувача, купувачът уточни срока на промоцията и очакваните количества селскостопански и хранителни продукти, които ще бъдат поръчани по намалени цени;	Пълно съответствие

г)искане от купувача за заплащане от доставчика за рекламирането от купувача на селскостопански и хранителни продукти;	4. искане от купувача за заплащане от доставчика на рекламни дейности на купувача;.	Пълно съответствие
д)искане от купувача за заплащане от доставчика за предлагането на пазара от купувача на селскостопански и хранителни продукти;	5. искане от купувача за заплащане от доставчика за маркетингови дейности на купувача;	Пълно съответствие
е)таксуване на доставчика от купувача с плащане за оборудване на помещения, използвани за продажбата на продуктите на купувача.	6. таксуване на доставчика от купувача с плащане за оборудване и/или поддържане на помещения, използвани за продажбата на продуктите.	Пълно съответствие
Държавите членки гарантират, че търговската практика, посочена в буква в) от първа алинея, е забранена, освен ако преди промоцията, която се прави по инициатива на купувача, купувачът уточни срока на промоцията и очакваните количества селскостопански и хранителни продукти, които ще бъдат поръчани по намалени цени.	3. искане от купувача за заплащане от доставчика на всички или част от разходите за намалени цени на селскостопански и хранителни продукти, продавани от купувача в рамките на промоция, освен ако преди промоцията, която се прави по инициатива на купувача, купувачът уточни срока на промоцията и очакваните количества селскостопански и хранителни продукти, които ще бъдат поръчани по намалени цени;	Пълно съответствие
3. Когато купувачът изисква заплащане за случаите, описани в параграф 2, алинея първа, буква б), в), г), д) или е), по искане на доставчика купувачът му представя в писмен вид разчет за плащанията за единица стока или общия размер на плащанията, в зависимост от случая, а що се отнася до ситуациите, описани в параграф 2, алинея първа, буква б), г), д) или е), купувачът представя в писмен вид и разчет за разходите на доставчика, както и информация за това на какво се основава този разчет.	**ЗИД на ЗЗК** **§18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл.37б-37е: Условни забрани **Чл.37в.** (1) Забранява се прилагането на следните търговски практики, освен когато те са предварително договорени между страните с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка на селскостопански и хранителни продукти или в последващо споразумение между доставчика и купувача: (2) Когато купувачът изисква заплащане в случаите по ал. 1,	Пълно съответствие

	т. 2, 3, 4, 5, 6 и 7, той представя на доставчика по негово искане разчет в писмен вид за плащанията за единица стока или общия размер на плащанията, в зависимост от случая. В случаите по ал. 1, т. 2, 4, 5, 6 и 7, купувачът представя в писмен вид и разчет за разходите на доставчика, както и информация за това на какво се основава този разчет.	
4.Държавите членки гарантират, че забраните, установени в параграфи 1 и 2, представляват първостепенни императивни норми, приложими за всички попадащи в обхвата на тези забрани случаи, независимо от приложимото в други случаи право по отношение на договора за доставка между страните.		Пълно съответствие Законът за защита на конкуренцията е специален закон. Въз основа на принципа *Lex specialis derogat generali* разпоредбите на глава седма „б“ Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти на ЗЗК се прилагат към всички случаи, които попадат в обхвата на директивата, съответно на тази глава от ЗЗК.

Член 4 1. Всяка държава членка определя един или повече органи, които следят за прилагането на забраните по член 3 на национално равнище („правоприлагащи органи“), и уведомява Комисията за това определяне. 2. Ако дадена държава членка определи повече от един правоприлагащ орган на своя територия, тя определя едно-единствено звено за контакт както за сътрудничество между правоприлагащите органи, така и за сътрудничество с Комисията.	**ЗЗК** **Чл. 1.** (1) Този закон има за цел да осигури защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност. (2) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) За целите по ал. 1 законът урежда защита срещу споразумения, решения и съгласувани практики, злоупотреба с монополно и господстващо положение на пазара и всякакви други актове и действия, които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията в страната и/или да засегнат търговията между държавите - членки на Европейския съюз, както и срещу нелоялна конкуренция или злоупотреба с по-силна позиция при договаряне. Законът урежда и контрола върху концентрациите между предприятия. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Този закон урежда отношенията във връзка с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в т.ч. сътрудничеството с Европейската комисия и националните органи по конкуренция на държавите - членки на Европейския съюз, по прилагането на Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1/2003", и Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (регламент за сливанията на ЕО), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 139/2004". **Чл. 2.** (1) Този закон се прилага по отношение на: 1. предприятия и сдружения на предприятия, които извършват дейността си на територията на Република	Пълно съответствие

	България или извън нея, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната; 2. държавни органи, включително органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната; 3. предприятия, на които държавата или общината е възложила извършването на услуги от обществен интерес, доколкото прилагането на закона не препятства фактически или юридически изпълнението на задачите, които са им възложени, и конкуренцията в страната не се засяга в значителна степен; 4. физически лица, които извършват или съдействат за извършване на нарушения по този закон. (2) Този закон не се прилага по отношение на действия, последствията от които ограничават или могат да ограничат или нарушат конкуренцията в друга държава, освен ако е предвидено друго с влязъл в сила международен договор, по който Република България е страна. **ЗИД на ЗЗК** **§ 1.** В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 2 думите „злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ се заменят с „нелоялни търговски практики между стопански субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“. 2. Създава се ал. 4: „(4) Този закон урежда правомощията на Комисията за защита на конкуренцията като компетентен орган по чл. 3, т. 6 от Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и	

	Съвета относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2017/2394“, при заблуждаваща реклама и неразрешена сравнителна реклама по чл.32 от закона.“ **§ 2.** В чл. 2 се правят следните допълнения: 1. В ал. 1 се създава т. 5: „5. физически и юридически лица, групи от физически или юридически лица или публични органи, които при покупката на селскостопански и хранителни продукти упражняват нелоялни търговски практики в отношенията с доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, когато доставчикът или купувачът, или и доставчикът, и купувачът, са установени на територията на Европейския съюз.“ **ЗЗК** Чл. 8. Комисията за защита на конкуренцията: 1. установява нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 4. сътрудничи с Европейската комисия и другите национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004; **ЗИД на ЗЗК** **§ 7.** В чл. 8, т. 4 след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“се поставя запетая и се добавя „с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 на	

	Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/633". **ЗЗК** **Чл. 54.** (1) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя. **ЗИД на ЗЗК** **§ 30.** В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В заглавието след думата „конкуренция", се поставя запетая и се добавя „националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394". **2.** Създава се нова ал. 2: „(2) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, получава и оказва съдействие, обменя информация, участва в провеждането на срещи и си оказва взаимопомощ при упражняване на правомощията си по трансгранични разследвания на нарушения по глава седма „б"."	

Член 5 1. Доставчиците могат да подават жалби до прилагащия орган на държавата членка, в която са установени, или до прилагащия орган на държавата членка, в която е уставен купувачът, заподозрян в упражняване на забранена търговска практика. Правоприлагащият орган, до който е отправена жалбата, е компетентен да наложи прилагането на забраните, предвидени в член 3. 2. Организациите на производителите, другите организации на доставчици и сдруженията на такива организации имат право да подават жалби по искане на един или повече от своите членове или, в зависимост от случая, на един или повече от членове на членуващи в тях организации, когато тези членове смятат, че са засегнати от забранена търговска практика. Други организации с легитимен интерес да представляват доставчиците имат право да подават жалби, по искане на доставчика и в интерес на този доставчик, при условие че такива организации са независими юридически лица с нестопанска цел.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 1.** В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 2 думите „злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ се заменят с „нелоялни търговски практики между стопански субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“. **§ 2.** В чл. 2 се правят следните допълнения: 1. В ал. 1 се създава т. 5: „5. физически и юридически лица, групи от физически или юридически лица или публични органи, които при покупката на селскостопански и хранителни продукти упражняват нелоялни търговски практики в отношенията с доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, когато доставчикът или купувачът, или и доставчикът, и купувачът, са установени на територията на Европейския съюз.“ **ЗЗК** **Чл. 38.** (1) Производството пред комисията се образува по: 1. решение на комисията; 2. искане на прокурор; 3. искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение по този закон; **ЗИД на ЗЗК** **§ 19.** В чл. 38 се правят следните допълнения: 1. В ал. 1 се създава т. 9: „9. искане от доставчици на селскостопански и хранителни продукти, от организации на производители на селскостопански продукти, от организации на доставчици или сдружения на такива организации за селскостопански и хранителни продукти, по искане на един или повече от техните членове или на един или повече от членове на	Пълно съответствие

	членуващи в тях организации, включително и от други организации с правен интерес да представляват доставчици по искане на доставчик и в негов интерес, при условие че такива организации са независими юридически лица с нестопанска цел.“ **§ 55.** В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения: 2. Алинея 2 се изменя така: „(2) Искането по чл. 38, ал. 1, т. 3 и т. 9 се подава по образец, утвърден от комисията, и трябва да отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 1. В случаите по чл. 38, ал. 1, т. 9 към искането трябва да е приложен и годишен финансов отчет на доставчика.”	
3. Държавите членки гарантират, че когато жалбоподателят поиска това, правоприлагащият орган взема необходимите мерки за подходяща защита на самоличността на жалбоподателя или на членовете или доставчиците, посочени в параграф 2, и за подходяща защита на всяка друга информация, за която жалбоподателят счита, че ако бъде оповестена, би навредила на интересите на жалбоподателя или на тези членове или доставчици. Жалбоподателят посочва всяка информация, за която изисква поверителност.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 55.** В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения: (10) Когато лицата по чл. 38, ал. 1, т. 9, подали искането, посочат, че разкриването на самоличността на молителя или на членове на организации на производители, на доставчици или техни сдружения или членове на членуващи в тях организации или на доставчици, от чието име е подадено искане от други организации с правен интерес, както и на всяка друга информация, за която считат, че ако бъде оповестена, би навредило на техните интереси, комисията взема мерки за подходяща защита. (11) Лицата, подали искане по чл. 38, ал. 1, т. 9, посочват всяка информация, за която изискват защита, като условията и редът за защита на тази информация се уреждат с правила по реда на чл. 55, ал. 5, приети от комисията. (12) Условията и редът за защита на самоличността на лицата по чл. 38, ал. 1, т. 9 се уреждат по реда, предвиден във вътрешни правила по чл. 49, ал. 3, приети от комисията.	Пълно съответствие

	ЗЗК **Чл. 55.** (1) Страните и конституираните заинтересовани лица в производството имат право на достъп до всички материали, събрани в хода на проучването, с изключение на материалите, съдържащи производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. Не се предоставя достъп до вътрешни документи на комисията, включително кореспонденция с Европейската комисия и други национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз. (2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Всяко лице, което предоставя информация на комисията в хода на производството, посочва материалите, за които твърди, че съдържат производствена, търговска или друга защитена от закон тайна и трябва да се смятат от комисията за поверителни. В тези случаи лицето мотивира твърденията си и предоставя същите материали и във вариант, в който са заличени данните, които смята за поверителни. Ако комисията сметне, че дадена информация не е поверителна, тя се произнася с определение и уведомява лицето за това. Определението подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3. (3) Материали, посочени като съдържащи производствена, търговска или друга защитена от закона тайна, могат да бъдат разкрити и използвани от комисията, в случай че са от съществено значение за доказване на нарушението или за упражняване на правото на защита на ответната страна. (4) Процедурата, уреждаща достъпа, използването и съхраняването на документите, представляващи производствена, търговска или друга тайна, защитена от закон, се урежда с правила, приети от комисията. **ЗИД на ЗЗК**	

	§ 32. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал.1, изречение второ, след думите „Европейския съюз“ се поставя запетая и се добавя „с Европейската комисия и с националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 и с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394, а на конституираните заинтересовани лица – и до материалите по чл. 101 от този закон.“ 2. Създава се нова ал. 3: „(3) Комисията не предоставя достъп на страните и конституираните заинтересовани лица до информация, представена от лицата по чл. 38, ал. 1, т. 9, за която считат, че ако бъде оповестена би навредила на техните интереси. В тези случаи лицето изрично посочва информацията и материалите, за които твърди, че съдържат информация, която засяга неговите интереси, като мотивира твърденията си и представя същите материали във вариант със заличени данни.“ **Допълнителни разпоредби на ЗЗК** **§ 1.** По смисъла на този закон: **9.** "Производствена или търговска тайна" са факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки. **10.** "Професионална тайна" е: а) всяка информация, която комисията създава или придобива за целите на проучването по този закон или във връзка с него и чието разгласяване може да застраши стопанския интерес или престижа на страните по преписката или на трето лице; професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация;	

	б) информацията, разменена между комисията, националните органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия във връзка с изпълнението на техните правомощия и сътрудничеството между тях. Не е "професионална тайна" информацията, която е публично достъпна или подлежи на публично огласяване според този или друг закон. **ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 2. в т.10, буква „б“ след думите „Европейската комисия“ се поставя запетая и се добавя „както и информацията разменена между комисията и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 и Европейската комисия и между комисията и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и Европейската комисия,“. **„Правила за достъп, използване и съхраняване на документи, представляващи производствена, търговска или друга защитена от закон тайна“,** приети с Решение на КЗК 161/19.02.2009г., изм. и доп. с Решение на КЗК 246/13.03.2013г. **2.** Лицата, които предоставят информация, свързана с производства пред КЗК посочват материалите, за които твърдят, че съдържат производствена, търговска или друга, защитена от закон тайна. Това се отнася и за иззетите материали при проверки на място по чл. 50-52 от ЗЗК, както и за предоставените доказателства по чл. 101 от ЗЗК. **8.2.** Материалите, които съдържат производствена или търговска тайна включват факти, информация, решения и	

	данни, свързани със стопанската дейност на дадено предприятие, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки. Примери за такава информация са: техническа и/или финансова информация, ноу-хау, методи за определяне на разходите, производствени процеси, източници на доставка, произведени и продадени количества, пазарни дялове, списъци с клиенти и дистрибутори, маркетингови планове, структура на разходите и цените, стратегии за продажби и др. **8.3.** Материалите, които съдържат друга защитена от закон тайна включват информация, която не подлежи на разкриване или разкриването й се подчинява на специални правила съгласно закон. Така например, за класифицираната информация се прилага реда по Закона за защита на класифицираната информация, за информацията, съдържаща лични данни - реда по Закона за защита на личните данни. **8.4.** (Нова, реш. на КЗК 246/13.03.2013г.) Самоличността на лицата по чл. 49, ал. 3 от ЗЗК се счита за поверителна информация, като на страните се предоставя достъп само до неповерителен вариант на доказателствата или до обобщение на предоставената информация. **9.** Всяко лице, което предоставя или е предоставило материали в хода на производство по ЗЗК, посочва материалите или тези части от тях, за които твърди, че съдържат производствена, търговска или друга защитена от закон тайна по смисъла на ЗЗК и следва да бъдат защитени от достъп като поверителни. **10.** (изм. с реш. на КЗК 246/13.03.2013г.) В посочения от комисията срок, лицето предоставя списък на материалите, за които твърди, че съдържат производствена, търговска или друга защитена от закон тайна и мотивира твърдението си за	

	всеки един документ, като посочи по какъв начин разкриването на информацията би могло да навреди сериозно на личността му, предприятието му или на негов служител. **11.** Искането за поверителност се отнася до информация, предоставена на КЗК от същото лице, а не до информация от други източници. **30.** Всички материали, които се считат за производствена, търговска или друга защитена от закон тайна по смисъла на ЗЗК се съхраняват в отделна папка, върху която е отбелязано „поверително" и в съответствие с Правилника за реда за администриране на документи в КЗК. **31.** (изм. с реш. на КЗК 246/13.03.2013г.) Решенията, съдържащи данни и обстоятелства, представляващи търговска или друга защитена от закон тайна се подписват в два екземпляра – пълен и съкратен. Оригиналите на решенията се съхраняват в архива на КЗК . **31.1.** В съкратения вариант на решенията, всички данни и обстоятелства, представляващи търговска или друга защитена от закон тайна за всички участници в производството и други лица, предоставили информация и доказателства, се заличават и на мястото им се поставя знак (.....)*.	
4. Държавите членки гарантират, че правоприлагащият орган, който получава жалбата, информира жалбоподателя в рамките на разумен срок след получаването на жалбата за начина, по който възнамерява да предприеме последващи действия във връзка с жалбата.	**ЗЗК** **Чл. 94.**(1) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Производството за установяване на нарушение по глава седма или седма "а" и налагане на санкция се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и 3. (2) Искането по чл. 38, ал. 1, т. 3 трябва да отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 1. (3) Председателят на комисията с разпореждане образува производството и определя член на комисията, който наблюдава проучването. То се извършва от работния екип,	Пълно съответствие

	определен по реда на чл. 39, ал. 2. (4) При проучването членът на комисията и работният екип имат правата по чл. 45, т. 1, 2 и 4. (5) След приключване на проучването работният екип изготвя доклад, който се представя на наблюдаващия производството член на комисията. Страните се уведомяват по реда на Административнопроцесуалния кодекс за възможността да се запознаят с материалите по преписката при условията на чл. 55. (6) Председателят на комисията с резолюция насрочва разглеждането на доклада в открито заседание на комисията, на което се изслушват страните в производството. Комисията по своя преценка може да изслуша и други лица. **ЗИД на ЗЗК** **§ 55.** В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Алинея 1 се изменя така: „(1) Производството за установяване на нарушение и налагане на санкция по глава седма се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и 3. Производството за установяване на нарушение и налагане на санкция по глава седма "б" се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и 9. Решението за образуване на производство по инициатива на комисията на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 не подлежи на обжалване." **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Искането по чл. 38, ал. 1, т. 3 и т. 9 се подава по образец, утвърден от комисията, и трябва да отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 1. В случаите по чл. 38, ал. 1, т. 9 към искането трябва да е приложен и годишен финансов отчет на доставчика." **3.** Създават се нови ал. 3 и 4: „(3) При констатиране на нередовности на искането по	

	чл.38, ал.1, т.9 в 30-дневен срок от неговото постъпване, комисията изпраща на подателя на искането съобщение за тяхното отстраняване в 7-дневен срок. В случай че нередовностите не бъдат отстранени в предоставения срок, председателят на комисията с разпореждане отказва да образува производството. (4) Подателят на искането по чл. 38, ал. 1, т. 9 се уведомява в 7-дневен срок от постановяване на разпореждането, с което председателят на комисията отказва да образува производство по реда на чл. 94, ал. 3 и на чл. 38, ал. 4. В уведомлението се посочват мотивите за отказа." **4.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея след думата „производството" се поставя запетая и се добавя „за което уведомява молителя". **ЗЗК** **Чл. 38.** (1) Производството пред комисията се образува по: 1. решение на комисията; 2. искане на прокурор; 3. искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение по този закон; 4. искане за освобождаване от санкция; 5. искане на лицата, чиито интереси са засегнати от актове, издадени в противоречие с този закон; 6. уведомление за разрешаване на концентрация на предприятия; 7. искане на друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или на Европейската комисия по чл. 20, параграф 5 и чл. 22 от Регламент (ЕО) № 1/2003, както и по чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004; 8. искане за становище на държавен орган, включително орган на изпълнителната власт или орган на местното	

	самоуправление. **§ 19.** В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 се създава т. 9: **„9.** искане от доставчици на селскостопански и хранителни продукти, от организации на производители на селскостопански продукти, от организации на доставчици или сдружения на такива организации за селскостопански и хранителни продукти, по искане на един или повече от техните членове или на един или повече от членове на членуващи в тях организации, включително и от други организации с правен интерес да представляват доставчици по искане на доставчик и в негов интерес, при условие че такива организации са независими юридически лица с нестопанска цел.“ **2.** Създават се нови ал. 4 и ал. 5: **„(4)** Когато комисията е сезирана с искане по ал. 1, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 9 председателят с мотивирано разпореждане може да откаже да образува производство, ако случаят не попада в обхвата на приоритетите за правоприлагане, определени с Правила, приети от комисията. **(5)** Разпореждането по предходната алинея подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.“	
5. Държавите членки гарантират, че когато правоприлагащ орган прецени, че не са налице достатъчно основания за предприемането на действия по жалбата, той уведомява жалбоподателя за мотивите си в разумен срок след получаването на жалбата.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 19.** В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 се създава нова т. 9: **„9.** искане от доставчици на селскостопански и хранителни продукти, от организации на производители на селскостопански продукти, от организации на доставчици или сдружения на такива организации за селскостопански и хранителни продукти, по искане на един или повече от техните членове или на един или повече от членове на	Пълно съответствие

	членуващи в тях организации, включително и от други организации с правен интерес да представляват доставчици по искане на доставчик и в негов интерес, при условие че такива организации са независими юридически лица с нестопанска цел.“ **1.** Създават се ал. 4 и 5: „**(4)** Когато комисията е сезирана с искане по ал. 1, т.2, 3, 4 и 9, председателят с мотивирано разпореждане може да откаже да образува производство, ако случаят не попада в обхвата на приоритетите за правоприлагане, определени с правила, приети от комисията. **(5)** Разпореждането по ал.4 подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.“ **§ 59.** В чл. 98 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т.1 думите „седма „а” се заменят със „седма „б“; б) в т. 4 думите „при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането“ се заличават. **2.** Създава се нова ал. 2: „(2) Производството се прекратява: 1. при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4; 2. при оттегляне на искането в производства по глава седма; 3. когато реализирания оборот на доставчика и купувача не отговаря на критериите по чл.37г, ал. 1 в производствата по глава седма „б“; 4. по преценка на комисията, в случаите, в които има опасност от разкриване на самоличността на лицата, подали искане по чл. 38, ал. 1, т. 9 или друга информация, чието разкриване според молителя би накърнило интересите му и при условие, че молителят изрично е посочил тази информация в съответствие с чл. 94, ал. 8, 10, 11 и 12;	

	5. при липса на правен интерес; 6. по преценка на комисията при оттегляне на искането в производства по глава седма „б“.“ **3.** Досегашните ал. 2 - 4 стават съответно ал. 3 - 5.	
6. Държавите членки гарантират, че когато правоприлагащ орган прецени, че са налице достатъчно основания за предприемането на действия по жалбата, той започва, провежда и приключва разследване по жалбата в рамките на разумен срок.	**ЗЗК** **Чл. 96.** (1) Проучването по тази глава приключва в двумесечен срок от образуването на производството. (2) В случаи, представляващи фактическа и правна сложност, срокът по ал. 1 може да бъде удължен с 30 дни. **ЗИД на ЗЗК** **§ 57.** В чл. 96 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думите „тази глава “ се заменят с „глава седма“. **2.** Създава се нова ал. 2: „(2) Проучването по производство, образувано по глава седма „б“ приключва в шестмесечен срок от образуването на производството.“ **3.** Досегашната ал. 2 става ал. 3 и след думите „ал. 1“ се добавя „и 2“.	Пълно съответствие
7.Държавите членки гарантират, че когато правоприлагащ орган установи, че купувачът е действал в нарушение на забраните, посочени в член 3, той изисква от купувача да прекрати забранените търговски практики.	**ЗЗК** **Чл. 98.**(1) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Във връзка с производството по глава седма или седма "а" комисията приема решение, с което: 1. установява извършеното нарушение и нарушителя и налага имуществена санкция или глоба; 2. постановява прекратяване на нарушението; 3. установява, че не е извършено нарушение на закона; 4. прекратява производството при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането. **ЗИД на ЗЗК**	Пълно съответствие

	§ 59. В чл. 98 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т.1 думите „седма „а" се заменят със „седма „б"; б) в т. 4 думите „при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането" се заличават.	
Член 6 1. Държавите членки гарантират, че всеки един от техните правоприлагащи органи разполага с необходимите ресурси и експертен опит, за да изпълнява задълженията си, и му предоставят следните правомощия:	**ЗЗК** **Чл. 7** (1) Съставът, структурата, правата и задълженията на администрацията на комисията се определят с правилника по чл. 6, ал. 1. (2) Правоотношенията със служителите от администрацията възникват и се уреждат в съответствие с разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда. **ЗИД на ЗЗК** **§ 6.** В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се ал. 2: „**(2)** За ефективното изпълнение на своите правомощия комисията разполага с необходимия квалифициран персонал, технически и технологични ресурси." **2.** Досегашната ал. 2 става ал. 3. **§ 10.** В чл. 13 се създава ал. 5: „**(5)** При разработване на бюджетната прогноза за съответната година комисията планира в своя бюджет разходи, които позволяват тя да проведе по всяко време разследване за евентуални нарушения на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, на нарушения по Регламент (ЕС) 2017/2394 и по глава седма „б", както и да осъществява ефективно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция с оглед взаимодействието, предвидено в глава единадесета на	Пълно съответствие

	закона, с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633.“	
а)правомощието да започва и провежда разследвания по своя инициатива или въз основа на подадена жалба;	**ЗЗК** **Чл. 38.** (1) Производството пред комисията се образува по: 1. решение на комисията; 2. искане на прокурор; 3. искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение по този закон; **ЗИД на ЗЗК** **§ 19.** В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения: **2.** В ал. 1 се създава т. 9: **„9.** искане от доставчици на селскостопански и хранителни продукти, от организации на производители на селскостопански продукти, от организации на доставчици или сдружения на такива организации за селскостопански и хранителни продукти, по искане на един или повече от техните членове или на един или повече от членове на членуващи в тях организации, включително и от други организации с правен интерес да представляват доставчици по искане на доставчик и в негов интерес, при условие че такива организации са независими юридически лица с нестопанска цел.“ **3.** Създават се ал. 4 и 5: **„(4)** Когато комисията е сезирана с искане по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 9 председателят с мотивирано разпореждане може да откаже да образува производство, ако случаят не попада в обхвата на приоритетите за правоприлагане, определени с	Пълно съответствие

	правила, приети от комисията. **(5)** Разпореждането по предходната алинея подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.“	
б)правомощието да изисква от купувачите и доставчиците да предоставят цялата необходима информация за провеждане на разследвания за забранени търговски практики; в)правомощието да извършва внезапни проверки на място в рамките на своите разследвания, в съответствие с националните правила и процедури;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 56.** В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения: 11. Създават се алинеи 8 - 13: „(8) При проучване по глава седма „б“ комисията упражнява правомощията по чл. 45, т. 1, 2, 3, 4 и 6. **ЗЗК** **Чл. 45.** При проучването наблюдаващият член на комисията и работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, имат право да: 1. изискват информация и веществени, писмени, цифрови и електронни доказателства, независимо от носителя, на който са съхранени; 2. снемат устни или писмени обяснения; 3. извършват проверки на място; 4. възлагат извършването на експертизи от външни експерти; 5. изискват информация или съдействие от други национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, както и от Европейската комисия. **Задължение за съдействие** **Чл. 46.** Всички физически и юридически лица, включително предприятия, сдружения на предприятия, държавни органи и органи на местното самоуправление, неправителствени организации и Националният статистически институт, са длъжни да оказват съдействие на комисията при изпълнение на правомощията и по този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004.	Пълно съответствие

	Събиране на информация **Чл. 47.** (1) Лицата, от които е поискано съдействие по силата на този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004, не могат да се позовават на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. (2) Когато информацията съдържа данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация. (3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Когато информацията съдържа лични данни, се прилага редът, предвиден за тяхната защита. (4) Лицата, от които е поискана информация, трябва да я представят в определен от комисията срок. (5) Информацията, която се предоставя от лицата в хода на производството, трябва да е пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща. (6) Комисията може да приеме за доказани фактите, относно които страната или заинтересованото лице са възпрепятствали събирането на поисканата от тях информация. **Използване на информацията** **Чл. 48.** Всяка информация, събрана в хода на производството, може да бъде използвана само за целите на този закон. **Снемане на устни обяснения** **Чл. 49.** (1) Устните обяснения в хода на проучването се снемат и протоколират от работния екип. (2) Протоколът се подписва от лицето, което е дало обясненията, както и от работния екип по производството.	

	(3) Когато спрямо лице, което е дало обяснения или е предоставило данни за извършено нарушение по този закон, са налице достатъчно основания да се предполага, че от разкриването на самоличността му биха настъпили сериозни неблагоприятни последици за упражняваната от него дейност или за личността му, комисията взема мерки за запазване в тайна на неговата самоличност по ред, предвиден във вътрешни правила, приети от комисията. **Проверки на място** **Чл. 50.** (1) Комисията може да извършва всякакви проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия след получаване на разрешение по чл. 51. (2) При проверките по ал. 1 служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощия да: 1. влизат в помещенията, превозните средства и другите обекти, използвани от предприятията или сдруженията на предприятия; 2. преглеждат всички документи и записи, свързани с дейността на предприятията или сдруженията на предприятия, независимо от носителя, на който са съхранени; 3. изземват или получават на хартиен, цифров или електронен носител всякакви копия или извлечения от документи и записи, независимо от носителя, на който се съхраняват, а когато това е невъзможно, да изземват оригиналите, както и други веществени доказателства; 4. изземват или получават електронни, цифрови и форенсик доказателства, както и данни за трафика от всички видове носители на компютърни данни, компютърни системи и други носители, както и да изземват средства за предаване на информация; 5. получават достъп до всякакви носители на информация,	

	включително сървъри, достъпът до които може да се осъществява чрез компютърни системи или други средства, намиращи се в проверяваните помещения; 6. запечатват за определен срок помещения, превозни средства и други обекти, използвани от проверяваните предприятия или сдружения на предприятия, търговски или счетоводни книги или други носители на информация; 7. снемат устни обяснения от всеки представител или член на управителните органи или от персонала на предприятията или сдруженията на предприятия относно обстоятелства, свързани с предмета и целите на проверката. (3) При извършване на проверките на място органите на полицията оказват съдействие на служителите на комисията съобразно правомощията си по Закона за Министерството на вътрешните работи. Редът за организиране и провеждане на съвместните действия се определя с инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на комисията. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Откритите документи и доказателства могат да бъдат иззети, ако съдържат данни, пораждащи основателни съмнения за други нарушения по чл. 15, 21 или 24 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. След приключване на проверката те незабавно се предоставят на комисията за приемане на решение по чл. 38, ал. 1, т. 1. **Чл. 51.** (1) Проверките на място се извършват с разрешение на съдия от Административния съд - град София, по искане на председателя на комисията. (2) Искането за разрешение съдържа: 1. целта на проверката и наименованието на предприятието или сдружението на предприятия, за което се иска разрешение да бъде проверено;	

	2. естеството на твърдените нарушения, а при производство по глава десета - същността на концентрацията и участниците в нея; 3. обосновка на причините, които налагат извършването и. (3) В случаите по чл. 93 към искането за разрешение се прилагат решението на комисията за оказване на съдействие, както и искането за съдействие. (4) Административният съд - град София, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, което подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия. (5) Когато е необходимо да се извършат едновременно проверки в няколко предприятия или сдружения на предприятия, председателят на комисията може да подаде едно общо искане, а съдът се произнася с отделни определения за всяко предприятие или сдружение на предприятия. (6) Определенията по ал. 4 и 5 или отказът да се издадат такива подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок. Срокът започва да тече от уведомяването на комисията, съответно - на предприятието или сдружението на предприятия. Обжалването не спира изпълнението. **Чл. 52.** (1) Събирането на доказателства при проверките на място се извършва от служителите на комисията в присъствието на представители на предприятието или сдружението на предприятия, негови служители или друго лице, което има право да присъства в помещенията или	

	превозните средства или е заварено по време на проверката в тях. (2) Копията на иззетите документи се заверяват от служителите на комисията и от представителите на предприятията или сдруженията на предприятия или от упълномощено длъжностно лице. При отказ на представителите да направят заверката тя се прави само от служителите на комисията. (3) Електронните копия на иззетите документи, цифровите, електронните и форенсик доказателства се запечатват по подходящ начин. (4) Оригиналните документи, веществените доказателства и информацията на електронни или цифрови носители се изземват в състоянието, в което са открити по време на проверката, и се връщат на предприятието или сдружението на предприятия след влизането в сила на решението на комисията. (5) При поискване на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригинални документи, те могат да бъдат върнати и преди да е влязло в сила решението на комисията. Във всички случаи комисията връща иззетите оригинални документи, когато упражняването на права по тях е свързано с фактическото им държане. (6) В случаите по ал. 5 комисията ползва копия от оригиналните документи, заверени от представителите на комисията и на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригиналите. (7) За иззетите доказателства по ал. 2, 3 и 4 се съставя протокол на място с пълен и точен опис на иззетото. Протоколът се подписва по реда на ал. 2 и се предоставя на лицата, от които са иззети доказателствата.	

	ЗИД на ЗЗК **§ 23.** В чл. 45 се създават се т. 6 и 7: **„6.** изискват информация и съдействие от правоприлагащи органи на държавите членки на Европейския съюз и от Европейската комисия при упражняване на правомощията при трансгранични разследвания в областта на нелоялните търговски практики. **7.** изискват информация и съдействие от други компетентни национални органи, компетентните органи на държавите членки на Европейския съюз и от Европейската комисия по реда на Регламент (ЕС) 2017/2394.“ **§ 24.**В чл. 46 след думите „Регламент (ЕО) № 1/2003“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се добавя „и Регламент (ЕС) 2017/2394“ . **§ 25.**В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал.1 след думите „Регламент (ЕО) № 1/2003“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се добавя „и Регламент (ЕС) 2017/2394“. **2.** Създава се нова ал. 5: **„(5)** Лицата, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения, трябва да се явят пред комисията в определения срок.“ **3.** Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7. **4.** Създава се ал. 8: **„(8)** Задължението за предоставяне на информация в производства по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се отнася за информацията, която обичайно е достъпна за лицата.“	

	§ 26. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Досегашният текст става ал. 1. **2.** Създават се ал. 2 и 3: **„(2)** Страните могат да използват информацията, съдържаща се в материалите по чл. 101 от този закон единствено, когато това е необходимо, за да упражнят правото си на защита в производства по съдебен контрол на решение, с което комисията е установила нарушение по чл. 15 или 21 от този закон и/или чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. **(3)** Информация, изготвена от лица, които не са страни в производството по глава девета и предоставена специално за неговите цели, както и информация, която комисията е подготвила и изпратила на страните в хода на производството, не може да се използва от тях в производства пред съд, преди комисията да е приключила производството с решение по отношение на всички страни.“ **§ 27.** В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 след думата „всякакви“ се добавя „внезапни“, а след думите „сдружения на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти“. **2.** В ал. 2: а) в т.1 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или от купувачите на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т.2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“; в) в т.6 след думите „сдружения на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или купувачи на	

	селскостопански и хранителни продукти“; г) в т.7 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **3.** Създава се нова ал. 3: **„(3)** Комисията може да извършва проверки по ал. 1 в помещения, превозни средства и други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7. Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, чл. 37б и чл. 37в.“ **4.** Досегашната ал. 3 става ал. 4. **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея съюзът „или“ след числото „21” се заменя със запетая, а след числото „24” се поставя запетая и се добавя „34а, 37б и 37в“. **§ 28.** В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думите „град София“ се заменят със „София-област“. **2.** В ал. 2, т. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, а след думата „проверено“ се поставя запетая и се добавя „а в случаите на искане за извършване на проверка по чл. 50, ал.	

	3 - посочване на обектите“. **3.** Алинея 4 се изменя така: „(4) Административен съд - София-област, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, или на купувача на селскостопански и хранителни продукти, което или който подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия, или от купувача на селскостопански и хранителни продукти. В определението, с което се разрешава проверка по чл. 50, ал. 3, съдът посочва конкретните обекти.” **4.** В ал. 5 след думите „сдружения на предприятия“ се добавя „или в обекти по чл. 50, ал. 3“. **5.** В ал. 6, изречение второ, след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“. **§ 29.** В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, думите „друго лице, което има право да присъства“ се заменят с „други лица, които са упълномощени и имат право да присъстват“, а думите „е заварено“ се заменят с „са заварени“. **2.** В ал. 2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **3.** В ал.4 след думите „сдружението на	

	предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“. **4.** В ал.5 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **5.** В ал.6 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.	
г)правомощието да взема решения, с които се констатира нарушение на установените в член 3 забрани и се изисква купувачът да прекрати забранената търговска практика; органът може да се въздържи да вземе такова решение, ако това би породило опасност да бъде разкрита самоличността на жалбоподателя или друга информация, чието разкриване според жалбоподателя би накърнило интересите му и при условие че жалбоподателят изрично е посочил тази информация в съответствие с член 5, параграф 3; д)правомощието да налага или да образува производства за налагането на глоби и други равностойни по ефективност санкции, както и временни мерки спрямо извършителя на нарушението, в съответствие с националните правила и процедури; е)правомощието да публикува редовно решенията си по букви г) и д).	**ЗЗК** **Чл. 8.** Комисията за защита на конкуренцията: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 2. налага предвидените от закона санкции; 3. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява, че не е извършено нарушение по този закон или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 4. сътрудничи с Европейската комисия и другите национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004; 7. налага временни мерки в предвидените в закона случаи; 8. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) одобрява поемането на задължения от предприятия или налага мерки за възстановяване на конкуренцията по отношение на предприятия, чието поведение се проучва по чл. 15 и 21 от този закон и/или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на мерки за запазване на конкуренцията по чл. 86 от този закон; 9. постановява прекратяване на нарушенията, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни	

	мерки за възстановяване на конкуренцията; 15. води електронен регистър за издаваните актове. **ЗИД на ЗЗК** **§ 7.** В чл. 8, т. 4 след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“се поставя запетая и се добавя „с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/633”. **ЗЗК** **Чл. 60.** (1) Комисията в закрито заседание приема решение, с което: 2. установява извършеното нарушение и нарушителя; 3. налага имуществени санкции, периодични санкции и/или глоби; 6. прекратява производството; (2) Комисията изготвя и обявява решението си с мотивите към него в 14-дневен срок след провеждане на закритото заседание по ал. 1. Решението се мотивира и се подписва от членовете на комисията, гласували в закритото заседание. **ЗЗК** **Чл. 49.** (1) Устните обяснения в хода на проучването се снемат и протоколират от работния екип. (2) Протоколът се подписва от лицето, което е дало обясненията, както и от работния екип по производството.	

	(3) Когато спрямо лице, което е дало обяснения или е предоставило данни за извършено нарушение по този закон, са налице достатъчно основания да се предполага, че от разкриването на самоличността му биха настъпили сериозни неблагоприятни последици за упражняваната от него дейност или за личността му, комисията взема мерки за запазване в тайна на неговата самоличност по ред, предвиден във вътрешни правила, приети от комисията. **ЗЗК** **Чл. 98.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Във връзка с производството по глава седма или седма "а" комисията приема решение, с което: 1. установява извършеното нарушение и нарушителя и налага имуществена санкция или глоба; 2. постановява прекратяване на нарушението; 3. установява, че не е извършено нарушение на закона; 4. прекратява производството при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането. (3) Когато производството е образувано по сигнал, лицето, подало сигнала, се уведомява за приетото от комисията решение. **ЗИД на ЗЗК** **§ 59.** В чл. 98 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т.1 думите „седма „а” се заменят със „седма „б“; б) в т. 4 думите „при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането“ се заличават. **2.** Създава се нова ал. 2: „(2) Производството се прекратява: 1. при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4;	

	2. при оттегляне на искането в производства по глава седма; 3. когато реализирания оборот на доставчика и купувача не отговаря на критериите по чл.37г, ал. 1 в производствата по глава седма „б“; 4. по преценка на комисията, в случаите, в които има опасност от разкриване на самоличността на лицата, подали искане по чл. 38, ал. 1, т. 9 или друга информация, чието разкриване според молителя би накърнило интересите му и при условие, че молителят изрично е посочил тази информация в съответствие с чл. 94, ал. 8, 10, 11 и 12; 5. при липса на правен интерес; 6. по преценка на комисията при оттегляне на искането в производства по глава седма „б“.“ **3.** Досегашните ал. 2 - 4 стават съответно ал. 3 - 5. **ЗЗК** **Чл. 68.** (1) Комисията поддържа електронен регистър за издадените от нея актове. (2) В регистъра се публикуват решенията на комисията, с които се приключва производството, както и решенията за започване на задълбочено проучване на концентрация по чл. 82, ал. 3, т. 4. (4) Решенията по ал. 2 се публикуват в срок до 14 дни от постановяването им, а съобщенията по ал. 3 - в срок до 7 дни от образуването на производството или от извършването на проверката на място по чл. 50. **ЗИД на ЗЗК** **§ 36.** В чл. 68 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 2 думите „решенията на комисията, с които се приключва производството, както и решенията за започване на задълбочено проучване на концентрация по чл.	

	82, ал. 3, т. 4“ се заменят с „всички решения на комисията“. **2.** В ал. 3 след думата „дванадесета“ се поставя запетая и се добавя „други съобщения и определения, за които това е предвидено в актовете по чл. 8, т. 14, както и съобщения и уведомления до страни в производства, които не могат да бъдат открити на посочения от тях адрес“.	
Санкциите по буква д) от първа алинея са ефективни, пропорционални и възпиращи предвид естеството, продължителността, повторяемостта и тежестта на нарушението.	**Чл. 100 от ЗЗК** **Чл. 100.** (1) Комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 6. нарушение по глава седма; 7. неизпълнение на решения или определения на комисията. (2) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) За нарушение на забраната по чл. 37а, ал. 1 комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от реализирания от предприятието оборот от продажбата на продукта, предмет на нарушението за предходната година, но не по-малко от 10 000 лв. Когато няма реализиран оборот, комисията налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв. (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага имуществена санкция в размер до едно на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46;	Пълно съответствие

	2. нарушаване на целостта или унищожаване на печатите, поставени при извършване на проверка на място почл. 50; 3. несвоевременно предоставяне или предоставяне на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация в нарушение на задълженията по чл. 47, ал. 4 и 5; 4. неизпълнение на задълженията по чл. 67. (4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) В решението, с което се налага имуществена санкция по ал. 3, т. 1 и 3, се посочва срок, в който страната трябва да изпълни задължението си за съдействие или за предоставяне на пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация. (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата и в интернет. (6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до 5 на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден неизпълнение на: 1. решение на комисията за прекратяване на нарушенията, включително чрез наложени подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията по реда на чл. 77, ал. 1, т. 4 или на чл. 90; 2. определение на комисията за налагане на временни мерки по чл. 56; (7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до едно на сто от	

	среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден на: 1. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; 2. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) непредоставяне на пълна, точна, достоверна или незаблуждаваща информация по чл. 47, ал. 5 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; 3. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50. (8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Периодичните санкции по ал. 6 и 7 се налагат за всеки ден до прекратяване на противоправното действие или бездействие. **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Алинея 2 се изменя така: „(2) За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“ **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „(3) За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година. (4) Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение,	

	но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.“ **3.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея: **а)** в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. **б)** създава се нова т. 2: „2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.“ **в)** досегашната т.2 става т. 3. **г)** досегашната т. 3 става т. 4 и думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4 и 6“. **д)** създава се т. 5: „5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5.“ **е)** досегашната т. 4 става т. 6. **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“. **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата „вината“ се заменя с думата „отговорността“. **6.** Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“. **7.** Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“.	

	б) в т. 1 думите „ал.4“ се заменят с „ал. 6“. в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл.47, ал. 6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“. **8.** Досегашната ал. 8 става ал. 10 и думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“. **9.** Създава се ал. 11: „(11) Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“	
2. Държавите членки гарантират, че упражняването на правомощията по параграф 1 е предмет на подходящи гаранции за правата на защита в съответствие с общите принципи на правото на Съюза и Хартата на основните права на Европейския съюз, включително в случаите, когато жалбоподателят поиска поверителна обработка на информацията съгласно член 5, параграф 3.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 2.** В чл. 2 се правят следните допълнения: **1.** В ал. 1 се създава се т. 5: „**5.** физически и юридически лица, групи от физически или юридически лица или публични органи, които при покупката на селскостопански и хранителни продукти упражняват нелоялни търговски практики в отношенията с доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, когато доставчикът или купувачът, или и доставчикът, и купувачът, са установени на територията на Европейския съюз.“ **2.** Създава се ал. 3: „**(3)** Комисията упражнява своите правомощия по този закон и прилага чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз в съответствие с правото на Европейския съюз и при спазването на неговите общи принципи и тези на	Пълно съответствие

	Хартата на основните права на Европейския съюз.“	
Член 7 Без да се засяга правото на доставчиците да подават жалби на основание член 5, и правомощията на правоприлагащите органи съгласно член 6, държавите членки могат да насърчават доброволното използване на ефективни и независими механизми за алтернативно разрешаване на спорове, като например медиация, с оглед уреждането на спорове между доставчици и купувачи по отношение на използването на нелоялни търговски практики от страна на купувача.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 56.**Създава се нов чл. 94а: **„Алтернативно разрешаване на спорове** Чл. 94а. С оглед разрешаване на спора по образуваното производство по глава седма „б“ и преди окончателното произнасяне комисията може да предложи на страните да използват медиация или друг алтернативен способ за доброволно уреждане на спора.“	Пълно съответствие
Член 8 **Сътрудничество между компетентните органи** 1.Държавите членки правят необходимото правоприлагащите органи да сътрудничат ефективно помежду си и с Комисията и да си оказват взаимопомощ при трансгранични разследвания.	**ЗЗК** **Чл. 8.** Комисията за защита на конкуренцията: 4. сътрудничи с Европейската комисия и другите национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004; **ЗИД на ЗЗК** **§ 7.** В чл. 8, т. 4 след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“се поставя запетая и се добавя „с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г.	Пълно съответствие

	относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/633".	
	ЗЗК **Чл. 45.** При проучването наблюдаващият член на комисията и работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, имат право да: 5. изискват информация или съдействие от други национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, както и от Европейската комисия.	
	ЗИД на ЗЗК **§ 23.** В чл. 45 се създават т. 6 и 7: **„6.** изискват информация и съдействие от правоприлагащи органи на държавите членки на Европейския съюз и от Европейската комисия при упражняване на правомощията при трансгранични разследвания в областта на нелоялните търговски практики."	
	ЗЗК **Чл. 54.**(1) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя.	

	ЗИД на ЗЗК **§ 30.** В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В заглавието след думата „конкуренция“, се поставя запетая и се добавя „националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394“. **2.** Създава се нова ал. 2: „(2) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633, получава и оказва съдействие, обменя информация, участва в провеждането на срещи и си оказва взаимопомощ при упражняване на правомощията си по трансгранични разследвания на нарушения по глава седма „б“.”	
2.Поне веднъж годишно представители на правоприлагащите органи провеждат среща, на която обсъждат прилагането на настоящата директива въз основа на годишните доклади, посочени в член 10, параграф 2. Правоприлагащите органи обсъждат най-добрите практики, нови случаи и нови тенденции в областта на нелоялните търговски практики във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, и обменят информация, по-специално относно мерките за прилагане, които са приели в съответствие с настоящата директива, и своите практики за принудително изпълнение. Правоприлагащите органи могат да приемат препоръки с цел да се насърчи		Не подлежи на транспониране

последователното прилагане на настоящата директива и да се подобри изпълнението. Комисията оказва съдействие за провеждането на срещите. 3.Комисията създава и управлява уебсайт, осигуряващ възможност за обмен на информация между правоприлагащите органи и Комисията, по-специално във връзка с годишните срещи. Комисията създава публичен уеб сайт, който предоставя данни за контакт на определените правоприлагащи органи и с връзки към интернет страниците на националните правоприлагащи органи или други органи на държавите членки, който предоставя информация относно мерките за транспониране по смисъла на член 13, параграф 1.		
Член 9 1.С оглед да се гарантира по-високо ниво на защита, държавите членки могат да въведат или да оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики в сравнение с установените с настоящата директива, при условие че тези правила на национално равнище са съвместими с правилата за функционирането на вътрешния пазар. 2. Настоящата директива не засяга националните правила, предназначени за борба с нелоялните търговски практики, които не са в обхвата на настоящата директива, при условие че тези правила са съвместими с правилата за функционирането на вътрешния пазар.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 17.** Глава седма "а" „Злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ с чл. 37а се отменя. **§ 18.** Създава се Глава седма „б“ „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“ с чл. 37б – 37е: **Абсолютни забрани** **Чл. 37б** (1) Забранени са нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като: 1. Плащане от купувач на доставчик: а) по-късно от 30 дни след изтичането на договорения срок	Пълно съответствие

	за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти. За целите на сроковете за плащане договорените срокове за доставка във всеки случай са не по-дълги от един месец. б) по-късно от 30 дни след датата на доставка или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума, считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и на други селскостопански и хранителни продукти; в) В случаите на чл. 37б, ал.1, т. 1, б. а) и б. б), за дата на определяне на платимата сума се приема датата на издаване на фактурата или датата на получаването ѝ от купувача. 2. отказ на купувача от поръчки за нетрайни селскостопански и хранителни продукти с по-малко от 30 дни предизвестие, така че да не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на тези продукти. 3. едностранна промяна от купувача на условия по договора, свързани с честотата, метода, мястото, времето или обема на доставката или снабдяването, стандартите за качество, условията на плащане или цените, срока, както и по отношение на предоставянето на услугите, посочени в чл. 37в. 4. искане на купувача от доставчика на плащания, които не са свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти на доставчика; 5. искане от купувач за плащане при влошаване на качеството, бракуване и/или липси на селскостопански и	

	хранителни продукти, които са настъпили в помещенията на купувача или след като собствеността е прехвърлена на купувача, когато това не се дължи на небрежност или по вина на доставчика; 6. отказ от купувач да потвърди в писмен вид условията по договора, за които доставчикът е поискал писмено потвърждение, с изключение на случаите, когато договорът за доставка се отнася за доставянето на продукти от член на организация на производителите, включително кооперация на организацията на производителите, в която доставчикът членува, ако устройственият акт на тази организация на производителите или правилата и решенията, установени в устройственият акт или произтичащи от него, съдържат разпоредби с действие, сходно с действието на условията по договора за доставка; 7. неправомерно придобиване, използване или разкриване от купувача на търговска тайна на доставчика по смисъла на Закона на защита на търговската тайна; 8. предупреждаване от купувача за предприемане на ответни търговски действия срещу доставчика или предприемането на такива действия, ако доставчикът упражнява своите договорни или законни права, включително като подава жалба или сътрудничи в проучване по реда на настоящата глава; 9. искане от купувача за компенсация за разходите по разглеждане на жалби на клиенти, свързани с продажбата на продуктите на доставчика, въпреки че не е налице небрежност или вина от страна на доставчика; 10. забрана или ограничаване от купувача на доставчика по договора да предлага или закупува стоки или услуги на или от трети лица; 11. забрана, ограничаване или налагане на санкции от купувача на доставчика по договора за предоставяне на	

	същите или по-добри търговски условия на трети лица; 12. едностранно и неоснователно прекратяване на договора от купувача или прекратяване без предизвестие в разумен срок достатъчен за доставчика да покрие инвестиционните си разходи и с оглед предишните търговски отношения на страните по договора. (2) Когато платимата сума се определя от купувача, сроковете за плащане, посочени в ал. 1, т. 1 буква „а“, започват да текат от изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, а сроковете за плащане по ал. 1, т. 1 буква „б“ текат от датата на доставката. **Условни забрани** **Чл.37в.** (1) Забранява се прилагането на следните търговски практики, освен когато те са предварително договорени между страните с ясни и недвусмислени условия в договора за доставка на селскостопански и хранителни продукти или в последващо споразумение между доставчика и купувача: 1. връщане от купувача на непродадени продукти, без той да е заплатил за тях и/или за изхвърлянето им; 2. таксуване на доставчика от купувача с плащане като условие за складирането, излагането или включването в продуктовата гама на негови продукти или предлагането на пазара на такива; 3. искане от купувача за заплащане от доставчика на всички или част от разходите за намалени цени на селскостопански и хранителни продукти, продавани от купувача в рамките на промоция, освен ако преди промоцията, която се прави по инициатива на купувача, купувачът уточни срока на промоцията и очакваните количества селскостопански и хранителни продукти, които ще бъдат поръчани по намалени цени;	

	4. искане от купувача за заплащане от доставчика на рекламни дейности на купувача;. 5. искане от купувача за заплащане от доставчика за маркетингови дейности на купувача; 6. таксуване на доставчика от купувача с плащане за оборудване и/или поддържане на помещения, използвани за продажбата на продуктите. 7. искане от купувача за заплащане от доставчика на транспортни и/или логистични разходи; 8. искане от купувача за намаление на цените на продуктите със задна дата пряко или чрез прилагане на необосновани отстъпки, бонуси и такси или предоставяни услуги по чл.37в. (2) Когато купувачът изисква заплащане в случаите по чл.37в, т. 2, т._3, т._4, т._5, т. 6 и т._7,той представя на доставчика по негово искане разчет в писмен вид за плащанията за единица стока или общия размер на плащанията, в зависимост от случая. В случаите по чл.37в, т. 2, т. 4, т. 5, т. 6 и т.7, купувачът представя в писмен вид и разчет за разходите на доставчика, както и информация за това на какво се основава този разчет.	
Член 10 1. Държавите членки гарантират, че техните правоприлагащи органи публикуват годишен доклад за дейностите си, които попадат в обхвата на настоящата директива, в който, наред с останалото, се посочва броят на получените жалби и броят на започналите или приключилите разследвания в рамките на предходната година. За всяко приключило разследване докладът съдържа обобщено описание на случая, на резултата от	**ЗЗК** **Чл. 14.** (1) Комисията изготвя годишен доклад за дейността си, който предоставя на Народното събрание не по-късно от 30 май следващата година. (2) Комисията издава годишния доклад по ал. 1 и го публикува на страницата си в интернет. **ЗИД на ЗЗК** **§ 11.** В чл. 14 се създава ал. 3: **„(3)** Годишният доклад на комисията по ал.1 в частта, която съдържа броя на получените искания, образуваните и	Пълно съответствие

разследването и, ако е приложимо, на взетото решение, при спазване на изискванията за поверителност, установени в член 5, параграф 3. 2. До 15 март всяка година държавите членки изпращат на Комисията доклад относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. Докладът съдържа по-конкретно всички съществени данни относно прилагането и изпълнението на правилата съгласно настоящата директива в съответната държава членка в рамките на предходната година.	приключилите производства по глава седма „б“, се изпраща предварително на Европейската комисия не по-късно от 15 март на следващата година. За всяко приключило производство докладът съдържа обобщено описание на случая и на решението на комисията при спазване на изискванията на чл. 55 и чл. 49, ал. 3.“	

3. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се установяват: а)правила относно информацията, необходима за прилагането на параграф 2; б)механизми за управление на изпращаната информация от държавите членки на Комисията и правила за съдържанието и формата на тази информация; в)ред и условия за предаване или предоставяне на информация и документи на разположение на държавите членки, международните организации, компетентните органи в трети държави или на обществеността при спазване на разпоредбите за защита на личните данни и законния интерес на селскостопанските производители и предприятията да бъдат опазени техните търговски тайни. Посочените актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.		Не подлежи на транспониране
Член 11 1. Комисията се подпомага от Комитета за общата организация на селскостопанските пазари, създаден с член 229 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011. 2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.		Не подлежи на транспониране
Член 12 1. До 1 ноември 2025 г. Комисията извършва		Не подлежи на транспониране

първата оценка на директивата и представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад с основните констатации от тази оценка. Този доклад е придружен, ако е целесъобразно, от законодателни предложения. 2. Оценката се отнася най-малко до: а)ефективността на мерките, предприети на национално равнище с цел борба с нелоялните търговски практики във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти; б)ефективността на сътрудничеството между компетентните правоприлагащи органи и, когато е целесъобразно, в нея се набелязван начини за подобряване на това сътрудничество. 3. Комисията използва като основа за доклада, посочен в параграф 1, годишните доклади по член 10, параграф 2. При необходимост Комисията може да изиска допълнителна информация от държавите членки, включително информация относно ефективността на мерките, прилагани на национално равнище и ефективността на сътрудничеството и взаимопомощта. 4. До 1 ноември 2021 г. Комисията представя междинен доклад за транспонирането и прилагането на настоящата директива на Европейския парламент и на Съвета, както и на Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.		

Член 13 1. Държавите членки приемат и публикуват до 1 май 2021 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно предават на Комисията текста на тези мерки. Държавите членки започват да прилагат мерките не по-късно от 1 ноември 2021 г. Когато държавите членки приемат мерките, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки. 2. Държавите членки предават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 72.** Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“. **§ 68.** (1) Разпоредбите на Глава седма „б“ влизат в сила на 1 ноември 2021 г. и се прилагат по отношение на договорите за доставка, сключени след датата на влизане в сила на закона. (2) Договорите за доставка, сключени преди 1 ноември 2021 г., се привеждат в съответствие с разпоредбите на глава седма „б“ в срок 6 месеца след датата на влизане в сила на закона.	Пълно съответствие
Член 14 Настоящата директива влиза в сила на петия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз.*		Не подлежи на транспониране
Член 15 Адресати на настоящата директива са държавите членки.		Не подлежи на транспониране

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

на Закона за защита на конкуренцията и на Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията с Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар и с правото на Европейския съюз

Наименование и идентификационен номер на съответния нормативен акт на Европейския съюз	**Наименование на проекта на въвеждащия български акт**	**Степен на съответствие**
ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/1 от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар	**Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията**	
ГЛАВА I **ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ**		
Член 1 **Предмет и обхват**		
1. С настоящата директива се установяват определени правила, за да се гарантира, че националните органи по конкуренция разполагат с необходимите гаранции за		Не подлежи на транспониране.

независимост, ресурси и с правомощия за правоприлагане и налагане на санкции, за да могат ефективно да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС, с цел да се предотвратят нарушаването на конкуренцията на вътрешния пазар и поставянето на потребителите и предприятията в неблагоприятно положение в резултат на национални закони и мерки, които възпрепятстват националните органи по конкуренция да бъдат ефективни в правоприлагането.		
2. Настоящата директива обхваща прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС и успоредното прилагане на националното право в областта на конкуренцията по отношение на същия случай. Във връзка с член 31, параграфи 3 и 4 от настоящата директива, настоящата директива обхваща също прилагането на националното право в областта на конкуренцията на самостоятелна основа.		Не подлежи на транспониране.
3. С настоящата директива се определят някои правила относно оказването на съдействие, за да се гарантира гладкото функциониране на вътрешния пазар и гладкото функциониране на системата на тясно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.		Не подлежи на транспониране.

Член 2 **Определения**		
1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения: 1)„национален орган по конкуренция“ означава орган, определен от държава членка съгласно член 35 от Регламент (ЕО) № 1/2003, като отговорен за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС; Държавите членки могат да определят един или повече административни органи по конкуренция (национални административни органи по конкуренция), както и съдебни органи (национални съдебни органи по конкуренция);	**ЗЗК** Чл. 3, ал. 2. Комисията е националният орган на Република България, отговорен за прилагането на Общностното право в областта на конкуренцията § 1, т. 26 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Национален орган за защита на конкуренцията" е орган, определен от държава членка съгласно член 35 от Регламент (ЕО) № 1/2003 като отговорен за прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. .	Пълно съответствие.
2)„национален административен орган по конкуренция“ означава административен орган, определен от държава членка да изпълнява всички или част от функциите на национален орган по конкуренция;		Не подлежи на транспониране
3)„национален съдебен орган по конкуренция“ означава съдебен орган, определен от държава членка да изпълнява някои от функциите на национален орган по конкуренция;		Не подлежи на транспониране

4)„орган по конкуренция“ означава национален орган по конкуренцията, Комисията или и двете, в зависимост от контекста;	**ЗЗК** § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Орган за защита на конкуренцията" е Европейската комисия или орган, определен от държава членка съгласно член 35 от Регламент (ЕО) № 1/2003 като отговорен за прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз на нейна територия, или и двете, в зависимост от контекста.	Пълно съответствие
5)„Европейска мрежа по конкуренция“ означава мрежата от публични органи, образувана от националните органи по конкуренция и Комисията с цел да предостави форум за обсъждане и сътрудничество по отношение на прилагането и привеждането в изпълнение на членове 101 и 102 от ДФЕС;		Не подлежи на транспониране
6) „национално право в областта на конкуренцията“ означава разпоредбите на националното право, с които принципно се преследват същите цели като целите на членове 101 и 102 от ДФЕС и които се прилагат по едно и също дело и успоредно с правото на Съюза в областта на конкуренцията съгласно член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003, както и разпоредбите на националното право, с които принципно се преследват същите цели като целите на членове 101 и 102 от ДФЕС и които се прилагат на самостоятелна основа във връзка с член 31, параграфи 3 и 4 от настоящата директива, с изключение на разпоредбите на националното право, с които се налагат наказания на физически лица;	**ЗЗК** § 1, т. 21 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Национално право на конкуренцията" са разпоредбите на националното право, които принципно уреждат същите обществени отношения като тези по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и които се прилагат по едно и също дело, успоредно с правото на конкуренция на Съюза, съгласно член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003, като се изключват разпоредбите на националното право, в които се предвижда наказание глоба за физически лица, освен доколкото глобите са наказателна мярка, чрез която се осигурява прилагането на правилата в областта на конкуренцията, приложими към предприятията.	Пълно съответствие

7)„национален съд“ означава съд или юрисдикция на държава членка по смисъла на член 267 от ДФЕС;	**ЗЗК** § 1, т. 28 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Национален съд" е съд или юрисдикция на държава членка по смисъла на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз.	Пълно съответствие
8)„съд, упражняващ съдебен контрол“ означава национален съд, който при обичайния ред за обжалване разполага с правомощия да осъществява съдебен контрол върху решения на национален орган по конкуренция или върху съдебни решения, постановени по такива решения, независимо дали този съд има правомощието да установява нарушения на правото в областта на конкуренцията;	**ЗЗК** § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Съд, упражняващ съдебен контрол" е национален съд, който при общия ред за обжалване разполага с правомощието да упражнява съдебен контрол върху актовете на национален орган за защита на конкуренцията или върху съдебни актове, постановени по актове на национален орган за защита на конкуренцията, независимо дали този съд има правомощието да установява нарушения на правото на конкуренцията.	Пълно съответствие

9)„производство по правоприлагане“ означава производство пред орган по конкуренция за прилагането на член 101 или член102 от ДФЕС до приключване на това производство от посочения орган по конкуренция с решение, съгласно членове 10, 12 или 13 от настоящата директива — в случай, че е взето от национален орган по конкуренция, или с решение съгласно членове 7, 9 или 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003 — в случай, че е взето от Комисията, или докато органът по конкуренция не заключи, че няма основания за по-нататъшни действия от негова страна;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „44. „Производство по правоприлагане“ е производство пред орган по конкуренция за прилагането на член 101 или член 102 от ДФЕС до приключване на това производство от посочения орган по конкуренция с решение, с което се установяват нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; налагат се предвидените от закона санкции; постановява се прекратяване на нарушенията, включително като се налагат подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията; установява се, че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; налагат се временни мерки в предвидените в закона случаи; одобрява поемането на задължения от предприятия, в случай, че е взето от национален орган по конкуренция, или с решение съгласно членове 7, 9 или 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003, в случай, че е взето от Европейската комисия, или докато органът по конкуренция не заключи, че няма основания за по-нататъшни действия от негова страна.“	Пълно съответствие

10)„предприятие“ съгласно посоченото в членове 101 и 102 от ДФЕС, означава всяко образувание, което извършва стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който то се финансира;	**ЗЗК** § 1, т.7 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Предприятие" е всяко физическо, юридическо лице или неперсонифицирано образувание, което извършва стопанска дейност, независимо от правната и организационната си форма.	Пълно съответствие
11)„картел“ означава споразумение или съгласувана практика между двама или повече конкуренти с цел координиране на тяхното конкурентно поведение на пазара или повлияване на съответните параметри на конкуренция чрез практики като, но не единствено, фиксиране или координиране на покупните или продажните цени или други търговски условия, включително по отношение на правата на интелектуална собственост, определяне на квоти за производството или продажбите, поделяне на пазари и клиенти, включително манипулиране на търгове, ограничения на вноса или износа или антиконкурентни действия срещу други конкуренти;	**ЗЗК** § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Картел" е споразумение и/или съгласувана практика между две или повече предприятия с цел координиране на тяхното конкурентно поведение на съответния пазар или повлияване на съответните параметри на конкуренция чрез практики, като например определяне или координиране на покупните или продажните цени или други условия на търговия, включително по отношение на правата на интелектуална собственост, определяне на квоти за производството или продажбите, подялба на пазари и клиенти, включително манипулиране на публични търгове или конкурси, ограничения на вноса или износа или антиконкурентни действия срещу други конкуренти.	Пълно съответствие

12)„таен картел“ означава картел, чието съществуване е частично или напълно прикрито;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** Създава се нова т. 45 в § 1 от Допълнителните разпоредби“: „45. „Таен картел“ е картел, чието съществуване е частично или напълно прикрито.“	Пълно съответствие
13)„освобождаване от санкции“ означава освобождаване от санкции, които иначе биха били наложени на предприятие за неговото участие в таен картел, с цел да се възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „46. „Освобождаване от санкции“ е освобождаване от санкции, които иначе биха били наложени на предприятие за неговото участие в таен картел, с цел да се възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.“	Пълно съответствие
14)„намаляване на санкции“ означава намаляване на размера на санкцията, която иначе би била наложена на предприятие за участието му в таен картел, с цел да се възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „47. „Намаляване на санкции“ е намаляване на размера на санкцията, която иначе би била наложена на предприятие за участието му в таен картел, с цел да се възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.“	Пълно съответствие

15)„освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ означава както освобождаване от санкции, така и намаляване на техния размер;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „48. „Освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ е както освобождаване от санкции, така и намаляване на техния размер.“	Пълно съответствие
16)„програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ означава програма, свързана с прилагането на член 101 от ДФЕС или съответна разпоредба по националното право, въз основа на която участник в таен картел, независимо от другите предприятия, участващи в картела, сътрудничи в разследване, провеждано от орган по конкуренция, като доброволно предоставя данни, свързани с това, което участникът знае за картела, и за своята роля в него, в замяна на което чрез решение или чрез прекратяване на производството този участник се освобождава от санкции за участието си в картела, или размерът на санкциите се намалява;	**ЗЗК** § 1, т. 33 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции" е програма, свързана с прилагането на член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз или на чл. 15, въз основа на която участник в таен картел, независимо от другите предприятия, участващи в картела, сътрудничи при разследването, провеждано от орган за защита на конкуренцията, като доброволно предоставя данните, с които разполага, относно картела и ролята на участника в него, в замяна на което, чрез решение или чрез прекратяване на производството, участникът се освобождава от санкция за участието му в картела или размерът на неговата санкция се намалява.	Пълно съответствие

17)„изявление във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ означава устно или писмено доброволно изявление, направено от предприятие или физическо лице или от тяхно име пред орган по конкуренция, или запис на такова изявление, в което се описва това, което е известно на предприятието или на физическото лице относно даден картел и ролята на предприятието или на физическото лице в него, като изявлението е изготвено специално, за да бъде представено на органа по конкуренция с оглед освобождаване от санкции или намаляване на техния размер съгласно програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, като не се включват доказателства, които съществуват независимо от производството по правоприлагане, без оглед на това дали такава информация се съдържа в преписката на органа по конкуренция, а именно вече съществуваща информация;	**ЗЗК** § 1, т. 34 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Искане за освобождаване от санкция или за намаляване на санкции" е устно или писмено доброволно изявление, направено пред орган за защита на конкуренцията от предприятие или физическо лице, или от тяхно име, в което се описват известните им данни относно даден картел и ролята на предприятието или на физическото лице в него, като изявлението е изготвено с цел участие в програма за освобождаване от санкция или за намаляване на санкции, като не включва вече съществуваща информация.	Пълно съответствие

18)„искане за постигане на споразумение“ означава доброволно изявление, направено от предприятие или от негово име пред орган по конкуренция, което съдържа потвърждение от предприятието или отказ от оспорване на неговото участие в нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС или на националното право в областта на конкуренцията, както и неговата отговорност за това нарушение, като изявлението е изготвено специално, за да се предостави възможност на органа по конкуренция да проведе опростена или ускорена процедура;	**ЗЗК** § 1, т. 36 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК „Искане за постигане на споразумение" е доброволно изявление, направено от предприятие или от негово име пред орган за защита на конкуренцията, което съдържа потвърждение от предприятието или отказ от оспорване на неговото участие в нарушение на правото на конкуренция, както и неговата отговорност за това нарушение на правото на конкуренция, като изявлението е изготвено с цел прилагане на опростена или ускорена процедура.	Пълно съответствие
19)„заявител“ означава предприятие, което подава искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „49. „Заявител“ е предприятие, което подава искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.“	Пълно съответствие

20)„запитващ орган“ означава национален орган по конкуренция, който подава искане за оказване на взаимно съдействие, както е посочено в членове 24, 25, 26, 27 или 28;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „50. „Запитващ орган“ е национален орган по конкуренция, който подава искане за оказване на взаимно съдействие по чл. 54, чл. 54а, чл. 93, чл. 93а и чл.103а.“	Пълно съответствие
21)„запитан орган“ означава национален орган по конкуренция, който получава искане за оказване на взаимно съдействие, а в случай на искане за съдействие както е посочено в членове 25, 26, 27 или 28 означава компетентният публичен орган, който носи основната отговорност за прилагането на подобни решения съгласно национални законови и подзаконови разпоредби и административни практики;	**ЗИД на ЗЗК** **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 4. създават се т. 44 - 58: „51. „Запитан орган“ е национален орган по конкуренция, който получава искане за оказване на взаимно съдействие, а в случай на искане за съдействие по чл. 54, чл. 54а, чл. 93, чл. 93а и чл.103а е компетентният публичен орган, който носи основната отговорност за прилагането на подобни решения съгласно национални законови и подзаконови разпоредби и административни практики.“	Пълно съответствие
22)„окончателно решение“ означава решение, което не може или вече не може да бъде обжалвано по обичайния ред.	**ЗЗК** § 1, т. 31 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Окончателно решение за установяване на нарушение" е решение за установяване на нарушение, което не подлежи на обжалване или вече не може да бъде обжалвано по общия ред.	Пълно съответствие
2. Всички позовавания на прилагането или нарушенията на членове 101 и 102 от ДФЕС в		Пълно съответствие.

настоящата директива се разбират като включващи успоредното прилагане на националното право в областта на конкуренцията по отношение на същото дело.	**ЗЗК** § 1, т. 21 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК "Национално право на конкуренцията" са разпоредбите на националното право, които принципно уреждат същите обществени отношения като тези по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и които се прилагат по едно и също дело, успоредно с правото на конкуренция на Съюза, съгласно член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003, като се изключват разпоредбите на националното право, в които се предвижда наказание глоба за физически лица, освен доколкото глобите са наказателна мярка, чрез която се осигурява прилагането на правилата в областта на конкуренцията, приложими към предприятията.	
ГЛАВА II **ОСНОВНИ ПРАВА**		
Член 3 **Гаранции**		
1. При производствата относно нарушения на членове 101 или 102 от ДФЕС, включително упражняването на правомощията, посочени в настоящата директива, от националните органи по конкуренция, се спазват общите принципи на правото на Съюза и Хартата на основните права на Европейския съюз.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 2.** В чл. 2 се правят следните допълнения: **2.** Създава се ал. 3: „(3) Комисията упражнява своите правомощия по този закон и прилага чл. 101 и. 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз в съответствие с правото на Европейския съюз и при спазването на неговите общи принципи и тези на Хартата на основните права на Европейския съюз.“	Пълно съответствие.

2. Държавите членки гарантират, че при упражняването на правомощията, посочени в параграф 1, са взети подходящи гаранции по отношение на правото на предприятията на защита, включително правото на изслушване и правото на ефективни правни средства за защита пред съд.	**ЗЗК** **Чл. 76.** (1) Страните и заинтересованите лица имат право да бъдат изслушани от комисията в открито заседание преди постановяване на решение по същество. (2) Комисията по своя преценка може да изслуша и други лица. (3) След изтичане на срока за представяне на възражения и становища по определението по чл. 74, ал. 1, т. 3 председателят с резолюция насрочва открито заседание, на което комисията изслушва страните и заинтересованите лица. Откритото заседание се насрочва за ден, определен не по-рано от 14 дни след изтичане на срока за представяне на възраженията или становищата по предявените твърдения за извършени нарушения. Страните и заинтересованите лица се уведомяват за насроченото открито заседание за изслушването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс. (4) Страните и заинтересованите лица, както и лицата по ал. 2 се изслушват от комисията при закрити врати. (5) Заседанието на комисията започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на процедурата. (6) На страните и на заинтересованите лица могат да се задават въпроси по ред, определен от председателя. (7) Когато сметне, че обстоятелствата по случая са изяснени, председателят на комисията предоставя възможност на страните за становища. (8) След изясняване на спора от фактическа и правна страна председателят на комисията закрива заседанието.	Пълно съответствие.

	ЗИД на ЗЗК **§ 41.** В чл. 76, ал. 3 изречение първо се изменя така: „Председателят с резолюция насрочва открито заседание, на което комисията изслушва страните и заинтересованите лица, които са поискали това в срока по чл. 74, ал. 2, както и лицата по ал. 2." **ЗЗК** **Чл. 64.** (1) Решенията на комисията, ако в закона не е предвидено друго, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред Административния съд - София област от страните и от всяко трето лице, което има правен интерес. Решенията се обжалват в 14-дневен срок, който започва да тече от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а за третите лица - от публикуването им в електронния регистър на комисията. Решенията на съда подлежат на касационно обжалване пред Върховния административен съд. (2) Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производствата пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавните такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и по частни жалби се определят по реда на Административнопроцесуалния кодекс. (3) Определенията на Комисията, за които това е предвидено, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност от страните в производството по реда за обжалване на решенията на Комисията. Определенията се обжалват в 7-дневен	

	срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Административния съд - София област.	
3. Държавите членки гарантират, че производствата по правоприлагане се провеждат от националните органи по конкуренция в разумен срок. Държавите членки гарантират, че преди да вземат решение съгласно член 10 от настоящата директива, националните органи по конкуренция приемат твърдения за нарушения.	**ЗЗК** **Чл. 74.** (1) След разглеждане на доклада по чл. 73 комисията в закрито заседание постановява: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) решение, с което установява, че не е извършено нарушение или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 2. определение, с което връща преписката за допълнително проучване със задължителни указания за работния екип, определен по чл. 39, ал. 2; 3. определение, с което предявява твърденията за извършено нарушение на закона от ответната страна. (2) В определението по ал. 1, т. 3 се посочва срок не по-кратък от 30 дни, в който молителят и ответната страна имат право да представят своите писмени възражения по предявените твърдения, а конституираните заинтересовани лица - своето становище. В определението се посочва, че страните и заинтересованите лица имат право на достъп до материалите по преписката по реда на чл. 55, както и право да бъдат изслушани от комисията по реда на чл. 76 в открито заседание. (3) В случая по ал. 1, т. 3 на молителя и на ответната страна се предоставя версия, която не съдържа производствена, търговска или друга защитена от закона тайна на страните по определението, а конституираните заинтересовани лица се уведомяват за постановеното определение по ал. 1, т. 3. Срокът за	Пълно съответствие.

	представяне на възражения и становища по ал. 2 започва да тече от деня на получаване на определението или писменото уведомление за него. (4) Едновременно с представянето на възраженията си страните са задължени да представят и всички доказателства, с които разполагат в своя подкрепа. (5) В случаите по ал. 1, т. 1 страните се уведомяват за решението на комисията, както и че имат достъп до материалите по преписката по реда на чл. 55. **ЗИД на ЗЗК** **§ 39.** В чл. 74 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 2, изречение второ след думите „по реда на чл. 55“ се добавя „в срока за представяне на възражения или становища“. 2. В ал. 3, изречение първо думите „молителя и на ответната“ се заменят с „всяка“, а думите „страните по определението“ се заменят с „останалите страни в производството“.	
ГЛАВА III **НЕЗАВИСИМОСТ И РЕСУРСИ**		
Член 4 **Независимост**		
1. С цел гарантиране на независимостта на националните административни органи по конкуренция при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, държавите членки гарантират, че тези органи изпълняват своите задължения	**ЗИД на ЗЗК** § 8. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения: 1. Създава се нова ал. 1:	Пълно съответствие.

и упражняват своите правомощия безпристрастно и в интерес на ефективното и еднакво прилагане на тези разпоредби при спазване на пропорционални изисквания по отношение на отчетността и без да се засяга тясното сътрудничество между органите по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.	„(1) Членовете на комисията и служителите в администрацията й упражняват своите правомощия, съответно изпълняват своите задължения, безпристрастно и в интерес на ефективното прилагане на този закон и на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.“	
2. По-специално държавите членки гарантират най-малко, че служителите и лицата, които вземат решения за упражняването на правомощията по членове 10—13 и член 16 от настоящата директива, в националните административни органи по конкуренция: а) са в състояние да изпълняват своите задължения и да упражняват своите правомощия за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС независимо от политическа и друга външна намеса; б) нито търсят, нито приемат каквито и да е инструкции от правителствени или каквито и да е други публични или частни образувания при изпълнението на своите задължения и упражняването на правомощията си за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, без да се засяга правото на правителство на държава членка, където това е приложимо, да издаде общи правила за политиката, които не са свързани със секторните анализи или с конкретно производство по правоприлагане; и в) се въздържат от предприемането на каквото и да е действие, което е несъвместимо с изпълнението на техните задължения и/или с	**ЗЗК** **Чл. 3.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Комисията за защита на конкуренцията, наричана по-нататък "комисията", е независим специализиран държавен орган на бюджетна издръжка, първостепенен разпоредител с бюджет. Комисията е юридическо лице със седалище София. (2) Комисията е националният орган на Република България, отговорен за прилагането на Общностното право в областта на конкуренцията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 3.** В чл. 3 се създава ал. 3: **„(3)** Комисията упражнява правомощията си по този закон без право на намеса и даване на инструкции в работата й от страна на всички органи на държавната власт, включително органи на изпълнителната власт, на местното самоуправление или частноправни субекти, като това не засяга спазването на приоритетите за развитие на икономиката, приети от Народното събрание на Република България и Министерския съвет.“	Пълно съответствие.

упражняването на правомощията им за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС и подлежат на процедури, които гарантират, че в разумен период след напускането на поста си ще се въздържат от участие в производства по правоприлагане, които биха породили конфликти на интереси;	**ЗЗК** **Чл. 10.** (1) Член на комисията или служител от администрацията и не може да участва в производство по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата безпристрастност. (2) Членът на комисията или служителят се отвежда по свой почин или по искане на страните. **ЗИД на ЗЗК** **§ 8.** В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се нова ал. 1: „(1) Членовете на комисията и служителите в администрацията ѝ упражняват своите правомощия, съответно изпълняват своите задължения, безпристрастно и в интерес на ефективното прилагане на този закон и на чл. 101 и. 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.“ **2.** Досегашните ал. 1 и ал. 2 стават съответно ал. 2 и 3. **3.** Създава се ал. 4: „**(4)** В шестмесечен срок, считано от датата на прекратяването на правомощията им или на служебното им правоотношение, членовете на комисията и служителите в администрацията ѝ не могат да участват във висящи производства по този закон, образувани по време на изпълнение на техните правомощия или задължения, в качеството им на упълномощени представители на предприятия, нито да бъдат консултанти по неприключили производства по закона, като в противен случай това ще се счита за	

	конфликт на интереси с предходните функции, които са изпълнявали.“	
3. Лицата, които вземат решения, упражнявайки правомощията по членове 10—13 и член 16 от настоящата директива в националните административни органи по конкуренция, не се освобождават от длъжност от тези органи на основания, свързани с точното изпълнение на техните задължения или нормалното упражняване на техните правомощия при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, съгласно посоченото в член 5, параграф 2 от настоящата директива. Те могат да бъдат освобождавани от длъжност само ако вече не отговарят на условията, необходими за изпълнението на техните задължения или ако са били признати за виновни в извършването на тежко нарушение съгласно националното право. Условията, необходими за изпълнение на техните задължения, както и съставът за тежко нарушение се установяват предварително в националното право, като се взема предвид необходимостта да се гарантира ефективно правоприлагане.	**ЗЗК** **Чл. 5.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) Правомощията на председателя, заместник-председателя и членовете на комисията се прекратяват преди изтичане на мандата им: 1. по тяхно искане; 2. при невъзможност да изпълняват задълженията си повече от 6 последователни месеца; 3. поради несъвместимост с изискванията по чл. 4, ал. 3, настъпила след избора; 4. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество; 5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) при смърт. (2) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) В случаите по ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 правомощията се прекратяват с решение на Народното събрание. (3) При настъпване на обстоятелство по ал. 1 председателят на комисията уведомява Народното събрание. Когато обстоятелството по ал. 1 се отнася до председателя, уведомление може да направи всеки член на комисията. (4) В едномесечен срок от получаване на уведомлението по ал. 3 Народното събрание взема	Пълно съответствие.

	решение за предсрочно прекратяване на правомощията и избира нов член на комисията до приключване на съответния мандат. (5) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) До два месеца преди изтичането на мандата на председателя, заместник-председателя и членовете на комисията Народното събрание избира нови председател, заместник-председател и членове. (6) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) В случай че при изтичане на мандата на председателя, заместник-председателя и членовете на комисията изборът по ал. 5 не е осъществен, те продължават да изпълняват своите правомощия до встъпване в длъжност на новите членове. **ЗИД на ЗЗК** **§ 5.** В чл.5 се създава ал. 7: „**(7)** Правомощията на членовете на комисията не могат да бъдат прекратени на основания, свързани с прилагането на този закон и на чл.101 и чл.102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.“	
4. Държавите членки гарантират, че членовете на органа за вземане на решения на националните административни органи по конкуренция се избират, наемат или се назначават в съответствие с предварително определени ясни и прозрачни процедури в националното право.	**ЗЗК** Чл. 4.(1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 73 от 2011 г., в сила от 20.09.2011 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията се състои от седем членове, в т. ч. председател, заместник-председател и петима членове, които се избират и освобождават от Народното събрание за срок 5 години. Членовете на комисията се избират след проведена публична процедура и не могат да бъдат преизбирани веднага за още един мандат.	Пълно съответствие.

	ЗИД на ЗЗК **§ 4.** В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1: а) в изречение първо цифрата „5“ се заменя със „7“. б) в изречение второ думите „и не могат да бъдат преизбирани веднага за още един мандат“ се заличават. 2. В ал. 3 в изречение първо преди думите „членове на комисията“ се добавя „председател, заместник-председател и“.	
5. Националните административни органи по конкуренция разполагат с правомощието да определят своите приоритети за изпълнение на задачите по прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, посочени в член 5, параграф 2 от настоящата директива. До степента, в която националните административни органи по конкуренция са задължени да разглеждат официални жалби, тези органи разполагат с правомощието да отхвърлят такива жалби на основание, че те не ги считат за приоритет при правоприлагането. Това не засяга правомощието на националните административни органи по конкуренция да отхвърлят жалби на други основания, предвидени в националното право.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 3.** В чл. 3 се създава ал. 3: **„(3)** Комисията упражнява правомощията си по този закон без право на намеса и даване на инструкции в работата ѝ от страна на всички органи на държавната власт, включително органи на изпълнителната власт, на местното самоуправление или частноправни субекти, като това не засяга спазването на приоритетите за развитие на икономиката, приети от Народното събрание на Република България и Министерския съвет.“ **ЗЗК** **Чл. 38.** (1) Производството пред комисията се образува по: 1. решение на комисията; 2. искане на прокурор;	Пълно съответствие.

	3. искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение по този закон; 4. искане за освобождаване от санкция; 5. искане на лицата, чиито интереси са засегнати от актове, издадени в противоречие с този закон; 6. уведомление за разрешаване на концентрация на предприятия; 7. искане на друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или на Европейската комисия по чл. 20, параграф 5 и чл. 22 от Регламент (ЕО) № 1/2003, както и по чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004; **ЗИД на ЗЗК** **§ 19.** В чл. 38 се правят следните допълнения: **2.** Създават се ал. 4 и. 5: „**(4)** Когато комисията е сезирана с искане по ал. 1, т.2, 3, 4 и 9, председателят с мотивирано разпореждане може да откаже да образува производство, ако случаят не попада в обхвата на приоритетите за правоприлагане, определени с правила, приети от комисията. **(5)** Разпореждането по предходната алинея подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.“	

Член 5 **Ресурси** 1. Държавите членки гарантират най-малко, че националните органи по конкуренция имат на разположение достатъчен брой квалифициран персонал и достатъчни финансови, технически и технологични ресурси, необходими за ефективното изпълнение на техните задължения и за ефективното упражняване на техните правомощия при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, както е посочено в параграф 2 от настоящия член.	**ЗЗК** **Чл. 3.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Комисията за защита на конкуренцията, наричана по-нататък "комисията", е независим специализиран държавен орган на бюджетна издръжка, първостепенен разпоредител с бюджет. Комисията е юридическо лице със седалище София. **Чл. 7.** (1) Съставът, структурата, правата и задълженията на администрацията на комисията се определят с правилника по чл. 6, ал. 1. (2) Правоотношенията със служителите от администрацията възникват и се уреждат в съответствие с разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда. **Чл. 13.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Бюджетът на комисията се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси. (2) По бюджета на комисията постъпват приходи от: 1. такси и разноски по този закон, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите; 2. имуществени санкции и глоби по влезли в сила решения на комисията; 3. други източници от дейности, разрешени със закон. **ЗИД на ЗЗК** **§ 6.** В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се ал. 2:	Пълно съответствие

	„**(2)** За ефективното изпълнение на своите правомощия комисията разполага с необходимия квалифициран персонал, технически и технологични ресурси.“ **2.** Досегашната ал. 2 става ал. 3. **§ 10.** В чл. 13 се създава ал. 5: „**(5)** При разработване на бюджетната прогноза за съответната година комисията планира в своя бюджет разходи, които позволяват тя да проведе по всяко време разследване за евентуални нарушения на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, на нарушения по Регламент (ЕС) 2017/2394 и по глава седма „б“, както и да осъществява ефективно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция с оглед взаимодействието, предвидено в глава единадесета на закона, с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633.“	
2. За целите на параграф 1 националните органи по конкуренция могат най-малкото да провеждат разследвания с оглед на прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, да приемат решения за прилагането на тези разпоредби въз основа на член 5 от Регламент (ЕО) № 1/2003; както и да си сътрудничат тясно в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, с цел гарантиране на ефективно и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС. В рамките на предвиденото по националното право, националните органи по конкуренция трябва също да могат да	**ЗЗК** Чл. 8 Комисията за защита на конкуренцията: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 2. налага предвидените от закона санкции; 3. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява, че не е извършено нарушение по този закон или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;	Пълно съответствие

отправят становища до публичните институции и органи, по целесъобразност, относно законовите, подзаконовите и административните мерки, които могат да окажат въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар, както и да повишават обществената осведоменост относно членове 101 и 102 от ДФЕС.	4. сътрудничи с Европейската комисия и другите национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004; 5. издава предвидените в закона разрешения; 6. предлага на компетентните държавни органи и органи на местното самоуправление да отменят или изменят издадени от тях административни актове, които водят или могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията; 7. налага временни мерки в предвидените в закона случаи; 8. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) одобрява поемането на задължения от предприятия или налага мерки за възстановяване на конкуренцията по отношение на предприятия, чието поведение се проучва по чл. 15 и 21 от този закон и/или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на мерки за запазване на конкуренцията по чл. 86 от този закон; 9. постановява прекратяване на нарушенията, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията; 10. извършва секторни анализи на конкурентната среда; 11. се произнася по други искания, свързани с този закон; 12. взаимодейства с държавните органи, включително с органите на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление, както и с институции и неправителствени организации чрез участие в разработването на проекти на нормативни актове,	

	изразяване на становища по проекти, както и по действащи нормативни и общи административни актове, обмен на информация и други форми на сътрудничество; 13. предлага и организира провеждането на инициативи, свързани с популяризиране правилата на конкуренцията; 14. приема устройствен правилник, както и други актове, предвидени в закона; 15. води електронен регистър за издаваните актове.	
3. Без да се засягат националните бюджетни правила и процедури, държавите членки гарантират, че на националните органи по конкуренция се дава независимост при изпълнението на предоставения бюджет за целите на изпълнението на техните задължения, посочени в параграф 2.	**ЗЗК** **Чл. 3.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Комисията за защита на конкуренцията, наричана по-нататък "комисията", е независим специализиран държавен орган на бюджетна издръжка, първостепенен разпоредител с бюджет. Комисията е юридическо лице със седалище София. **Чл. 7.** (1) Съставът, структурата, правата и задълженията на администрацията на комисията се определят с правилника по чл. 6, ал. 1. (2) Правоотношенията със служителите от администрацията възникват и се уреждат в съответствие с разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда. **Чл. 13.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Бюджетът на комисията се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси. (2) По бюджета на комисията постъпват приходи от: 1. такси и разноски по този закон, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите;	Пълно съответствие

	2. имуществени санкции и глоби по влезли в сила решения на комисията; 3. други източници от дейности, разрешени със закон. **ЗИД на ЗЗК** **§ 6.** В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения: 1. Създава се ал. 2: „(2) За ефективното изпълнение на своите правомощия комисията разполага с необходимия квалифициран персонал, технически и технологични ресурси.“ 2. Досегашната ал. 2 става ал. 3. **§ 10.** В чл. 13 се създава ал. 5: „(5) При разработване на бюджетната прогноза за съответната година комисията планира в своя бюджет разходи, които позволяват тя да проведе по всяко време разследване за евентуални нарушения на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, на нарушения по Регламент (ЕС) 2017/2394 и по глава седма „б“, както и да осъществява ефективно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция с оглед взаимодействието, предвидено в глава единадесета на закона, с Европейската комисия и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и с Европейската комисия и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633.“	
4. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция представят на правителствен или парламентарен орган периодични доклади за	**ЗЗК** **Чл. 14.** (1) Комисията изготвя годишен доклад за дейността си, който предоставя на Народното	Пълно съответствие.

своята дейност и за своите ресурси. Държавите членки гарантират, че тези доклади включват информация за назначенията и уволненията на членове на органа за вземане на решения, размера на ресурсите, които са били предоставени през съответната година, както и всички промени в тази сума в сравнение с предходните години. Тези доклади са достъпни за обществеността.	събрание не по-късно от 30 май следващата година. (2) Комисията издава годишния доклад по ал. 1 и го публикува на страницата си в интернет.	
ГЛАВА IV **ПРАВОМОЩИЯ**		
Член 6 **Правомощия за извършване на проверки на стопански помещения**		
1. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция са в състояние да провеждат всички необходими необявени проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. Държавите членки гарантират, че длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от националните органи по	**ЗЗК** **Чл. 50.** (1) Комисията може да извършва всякакви проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия след получаване на разрешение по чл. 51. (2) При проверките по ал. 1 служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощия да:	Пълно съответствие.

конкуренция да извършат такива проверки на място, разполагат най-малкото с правомощия: а) да влизат във всички помещения, терени и превозни средства на предприятия и сдружения на предприятия; б) да проверяват документите и други записи, свързани със стопанската дейност, независимо от носителя, на който се съхраняват и да имат правото на достъп до всяка информация, която е достъпна за лицето, предмет на проверката на място; в) да вземат или получават под всякаква форма копия или извлечения от такива документи и записи и, когато считат за подходящо, да продължат такова търсене на информация и подбирането на такива копия или извлечения в помещенията на националните органи по конкуренция или във всякакви други определени помещения; г) да запечатват всички търговски помещения и документи и записи за срока и в степента, необходими за проверката на място; д) да искат от който и да е представител или член на персонала на предприятието или на сдружението на предприятия обяснения по факти или документи, свързани с предмета и целта на проверката на място, и да записват отговорите.	1. влизат в помещенията, превозните средства и другите обекти, използвани от предприятията или сдруженията на предприятия; 2. преглеждат всички документи и записи, свързани с дейността на предприятията или сдруженията на предприятия, независимо от носителя, на който са съхранени; 3. изземват или получават на хартиен, цифров или електронен носител всякакви копия или извлечения от документи и записи, независимо от носителя, на който се съхраняват, а когато това е невъзможно, да изземват оригиналите, както и други веществени доказателства; 4. изземват или получават електронни, цифрови и форенсик доказателства, както и данни за трафика от всички видове носители на компютърни данни, компютърни системи и други носители, както и да изземват средства за предаване на информация; 5. получават достъп до всякакви носители на информация, включително сървъри, достъпът до които може да се осъществява чрез компютърни системи или други средства, намиращи се в проверяваните помещения; 6. запечатват за определен срок помещения, превозни средства и други обекти, използвани от проверяваните предприятия или сдружения на предприятия, търговски или счетоводни книги или други носители на информация; 7. снемат устни обяснения от всеки представител или член на управителните органи или от персонала на предприятията или сдруженията на предприятия относно обстоятелства, свързани с предмета и целите на проверката.	

	(3) При извършване на проверките на място органите на полицията оказват съдействие на служителите на комисията съобразно правомощията си по Закона за Министерството на вътрешните работи. Редът за организиране и провеждане на съвместните действия се определя с инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на комисията. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Откритите документи и доказателства могат да бъдат иззети, ако съдържат данни, пораждащи основателни съмнения за други нарушения по чл. 15, 21 или 24 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. След приключване на проверката те незабавно се предоставят на комисията за приемане на решение по чл. 38, ал. 1, т. 1. **ЗИД на ЗЗК** **§ 27.** В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 след думата „всякакви“ се добавя „внезапни“, а след думите „сдружения на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти“. **2.** В ал. 2: а) в т.1 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или от купувачите на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т.2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“; в) в т.6 след думите „сдружения на предприятия“ се	

	поставя запетая и се добавя „или купувачи на селскостопански и хранителни продукти“; г) в т.7 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **3.** Създава се нова ал. 3: **„(3)** Комисията може да извършва проверки по ал. 1 в помещения, превозни средства и други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7. Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, чл. 37б и чл. 37в.“ **4.** Досегашната ал. 3 става ал. 4. **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея съюзът „или“ след числото „21” се заменя със запетая, а след числото „24” се поставя запетая и се добавя „34а, 37б и 37в“. **ЗЗК** Чл. 52. (1) Събирането на доказателства при проверките на място се извършва от служителите на комисията в присъствието на представители на предприятието или сдружението на предприятия,	

	негови служители или друго лице, което има право да присъства в помещенията или превозните средства или е заварено по време на проверката в тях. (2) Копията на иззетите документи се заверяват от служителите на комисията и от представителите на предприятията или сдруженията на предприятия или от упълномощено длъжностно лице. При отказ на представителите да направят заверката тя се прави само от служителите на комисията. (3) Електронните копия на иззетите документи, цифровите, електронните и форенсик доказателства се запечатват по подходящ начин. (4) Оригиналните документи, веществените доказателства и информацията на електронни или цифрови носители се изземват в състоянието, в което са открити по време на проверката, и се връщат на предприятието или сдружението на предприятия след влизането в сила на решението на комисията. (5) При поискване на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригинални документи, те могат да бъдат върнати и преди да е влязло в сила решението на комисията. Във всички случаи комисията връща иззетите оригинални документи, когато упражняването на права по тях е свързано с фактическото им държане. (6) В случаите по ал. 5 комисията ползва копия от оригиналните документи, заверени от представителите на комисията и на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригиналите. (7) За иззетите доказателства по ал. 2, 3 и 4 се съставя протокол на място с пълен и точен опис на иззетото. Протоколът се подписва по реда на ал. 2 и се предоставя на лицата, от които са иззети доказателствата.	

	ЗИД на ЗЗК **§ 29.** В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, думите „друго лице, което има право да присъства“ се заменят с „други лица, които са упълномощени и имат право да присъстват“, а думите „е заварено“ се заменят с „са заварени“. **2.** В ал. 2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **3.** В ал.4 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“. **4.** В ал.5 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **5.** В ал.6 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.	
2. Държавите членки гарантират, че предприятията и сдруженията на предприятия са длъжни да се подложат на проверките на място, посочени в параграф 1. Държавите членки гарантират, че ако предприятие или сдружение на предприятия се противопостави	**ЗЗК** Чл. 50. (1) Комисията може да извършва всякакви проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия след получаване на разрешение по чл. 51.	Пълно съответствие.

на проверка на място, която е била разпоредена от национален административен орган по конкуренция и/или е била разрешена от национален съдебен орган, националните органи по конкуренция могат да получат необходимото съдействие на полицията или на равностоен правоприлагащ орган, така че да имат възможност да извършат проверката на място. Такова съдействие може да бъде поискано като предпазна мярка.	(3) При извършване на проверките на място органите на полицията оказват съдействие на служителите на комисията съобразно правомощията си по Закона за Министерството на вътрешните работи. Редът за организиране и провеждане на съвместните действия се определя с инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 27.** В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения: **4.** Досегашната ал. 3 става ал. 4. **„Инструкция за условията и реда за организиране и провеждане на съвместни действия на служители на Министерството на вътрешните работи и Комисията за защита на конкуренцията“** Чл. 4. (1) Съвместните действия от служителите на МВР и КЗК се провеждат при извършване на проверки на място от служителите на КЗК по чл. 50 и следващите от Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК/ след получаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51 от ЗЗК. (2) При осъществяване на съвместни действия служителите на КЗК осъществяват правомощията си по чл. 50 и следващите от ЗЗК. (3) В хода на извършване на съвместни действия служителите на МВР оказват съдействие за извършване на проверките по законоустановения ред и предприемат необходимите мерки срещу действия, които могат да възпрепятстват извършването на проверката, в рамките на правомощията си съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи. Чл.5. (1) За всеки случай на провеждане на	

	съвместни действия се отправя писмено искане от надлежно оправомощен от Председателя на КЗК служител на комисията до директора на ОДМВР/СДВР, на територията на която ще се извършат съвместните действия. (2) Искането по ал. 1 се изпраща преди извършване на съвместните действия, но не по-късно от два дни преди извършването на действията с писмо или факс. Чл. 7. Въз основа на постъпилото и регистрираното по съответния ред искане, компетентният орган на МВР разпорежда оказване на съдействие при осъществяване на проверки от КЗК и уведомява КЗК за това.	
3. Настоящият член не засяга изискванията по националното право за предварително разрешение от национален съдебен орган за извършването на такива проверки на място.	**ЗЗК** **Чл. 51.** (1) Проверките на място се извършват с разрешение на съдия от Административния съд - град София, по искане на председателя на комисията. (2) Искането за разрешение съдържа: 1. целта на проверката и наименованието на предприятието или сдружението на предприятия, за което се иска разрешение да бъде проверено; 2. естеството на твърдените нарушения, а при производство по глава десета - същността на концентрацията и участниците в нея; 3. обосновка на причините, които налагат извършването и. (3) В случаите по чл. 93 към искането за разрешение се прилагат решението на комисията за оказване на съдействие, както и искането за съдействие. (4) Административният съд - град София, се произнася по искането в деня на постъпването му с	Пълно съответствие.

	определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, което подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия. (5) Когато е необходимо да се извършат едновременно проверки в няколко предприятия или сдружения на предприятия, председателят на комисията може да подаде едно общо искане, а съдът се произнася с отделни определения за всяко предприятие или сдружение на предприятия. (6) Определенията по ал. 4 и 5 или отказът да се издадат такива подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок. Срокът започва да тече от уведомяването на комисията, съответно - на предприятието или сдружението на предприятия. Обжалването не спира изпълнението. **ЗИД на ЗЗК** **§ 28.** В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думите „град София“ се заменят със „София-област“. **2.** В ал. 2, т. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, а след думата „проверено“ се поставя запетая и се добавя „а в случаите на искане за извършване на проверка по чл. 50, ал. 3 - посочване на обектите“.	

	3. Алинея 4 се изменя така: „(4) Административен съд - София-област, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, или на купувача на селскостопански и хранителни продукти, което или който подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия, или от купувача на селскостопански и хранителни продукти. В определението, с което се разрешава проверка по чл. 50, ал. 3, съдът посочва конкретните обекти." **4.** В ал. 5 след думите „сдружения на предприятия" се добавя „или в обекти по чл. 50, ал. 3". **5.** В ал. 6, изречение второ, след думите „сдружението на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти".	
Член 7 **Правомощия за извършване на проверки на други помещения**		
1. Държавите членки гарантират, че ако съществува основателно подозрение, че документите или другите записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката на място, които могат да са от значение за доказване на нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС, се съхраняват в помещения, терени или превозни	**ЗИД на ЗЗК** **§ 27.** В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения: **3.** Създава се нова ал. 3: **„(3)** Комисията може да извършва проверки по ал. 1 в помещения, превозни средства и други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в	Пълно съответствие.

средства, различни от посочените в член 6, параграф 1, буква а) от настоящата директива, включително домовете на директорите, управителите и на други членове на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, националните административни органи по конкуренция могат да провеждат необявени проверки на място в такива помещения, терени и транспортни средства.	домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7. Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, чл. 37б и чл. 37в.“	
2. Тези проверки на място не могат да се извършват без предварително разрешение от национален съдебен орган.	**ЗЗК** **Чл. 51.** (1) Проверките на място се извършват с разрешение на съдия от Административния съд - град София, по искане на председателя на комисията. (2) Искането за разрешение съдържа: 1. целта на проверката и наименованието на предприятието или сдружението на предприятия, за което се иска разрешение да бъде проверено; 2. естеството на твърдените нарушения, а при производство по глава десета - същността на концентрацията и участниците в нея; 3. обосновка на причините, които налагат извършването и. (3) В случаите по чл. 93 към искането за разрешение се прилагат решението на комисията за оказване на съдействие, както и искането за съдействие. (4) Административният съд - град София, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на	Пълно съответствие.

	предприятия, което подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия. (5) Когато е необходимо да се извършат едновременно проверки в няколко предприятия или сдружения на предприятия, председателят на комисията може да подаде едно общо искане, а съдът се произнася с отделни определения за всяко предприятие или сдружение на предприятия. (6) Определенията по ал. 4 и 5 или отказът да се издадат такива подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок. Срокът започва да тече от уведомяването на комисията, съответно - на предприятието или сдружението на предприятия. Обжалването не спира изпълнението. **ЗИД на ЗЗК** **§ 28.** В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думите „град София“ се заменят със „София-област“. **2.** В ал. 2, т. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, а след думата „проверено“ се поставя запетая и се добавя „а в случаите на искане за извършване на проверка по чл. 50, ал. 3 - посочване на обектите“. **3.** Алинея 4 се изменя така:	

	предприятия, което подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия. (5) Когато е необходимо да се извършат едновременно проверки в няколко предприятия или сдружения на предприятия, председателят на комисията може да подаде едно общо искане, а съдът се произнася с отделни определения за всяко предприятие или сдружение на предприятия. (6) Определенията по ал. 4 и 5 или отказът да се издадат такива подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок. Срокът започва да тече от уведомяването на комисията, съответно - на предприятието или сдружението на предприятия. Обжалването не спира изпълнението. **ЗИД на ЗЗК** **§ 28.** В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думите „град София“ се заменят със „София-област“. **2.** В ал. 2, т. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, а след думата „проверено“ се поставя запетая и се добавя „а в случаите на искане за извършване на проверка по чл. 50, ал. 3 - посочване на обектите“. **3.** Алинея 4 се изменя така:	

	„(4) Административен съд - София-област, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, или на купувача на селскостопански и хранителни продукти, което или който подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия, или от купувача на селскостопански и хранителни продукти. В определението, с което се разрешава проверка по чл. 50, ал. 3, съдът посочва конкретните обекти." **4.** В ал. 5 след думите „сдружения на предприятия" се добавя „или в обекти по чл. 50, ал. 3". **5.** В ал. 6, изречение второ, след думите „сдружението на предприятия" се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти".	
3. Държавите членки гарантират, че длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от националния орган по конкуренция да извършат проверка на място в съответствие с параграф 1 от настоящия член, разполагат най-малко с правомощията, предвидени в член 6, параграф 1, буква а), буква б) и буква в) и член 6, параграф 2.	**ЗЗК** **Чл. 50.** (1) Комисията може да извършва всякакви проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия след получаване на разрешение по чл. 51. (2) При проверките по ал. 1 служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощия да: 1. влизат в помещенията, превозните средства и другите обекти, използвани от предприятията или сдруженията на предприятия; 2. преглеждат всички документи и записи, свързани с дейността на предприятията или сдруженията на	Пълно съответствие.

	предприятия, независимо от носителя, на който са съхранени; 3. изземват или получават на хартиен, цифров или електронен носител всякакви копия или извлечения от документи и записи, независимо от носителя, на който се съхраняват, а когато това е невъзможно, да изземват оригиналите, както и други веществени доказателства; 4. изземват или получават електронни, цифрови и форенсик доказателства, както и данни за трафика от всички видове носители на компютърни данни, компютърни системи и други носители, както и да изземват средства за предаване на информация; 5. получават достъп до всякакви носители на информация, включително сървъри, достъпът до които може да се осъществява чрез компютърни системи или други средства, намиращи се в проверяваните помещения; 6. запечатват за определен срок помещения, превозни средства и други обекти, използвани от проверяваните предприятия или сдружения на предприятия, търговски или счетоводни книги или други носители на информация; 7. снемат устни обяснения от всеки представител или член на управителните органи или от персонала на предприятията или сдруженията на предприятия относно обстоятелства, свързани с предмета и целите на проверката. (3) При извършване на проверките на място органите на полицията оказват съдействие на служителите на комисията съобразно правомощията си по Закона за Министерството на вътрешните работи. Редът за организиране и провеждане на съвместните действия се определя с инструкция, издадена от министъра на	

	вътрешните работи и председателя на комисията. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Откритите документи и доказателства могат да бъдат иззети, ако съдържат данни, пораждащи основателни съмнения за други нарушения по чл. 15, 21 или 24 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. След приключване на проверката те незабавно се предоставят на комисията за приемане на решение по чл. 38, ал. 1, т. 1. **ЗИД на ЗЗК** **§ 27.** В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 след думата „всякакви“ се добавя „внезапни“, а след думите „сдружения на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти“. **2.** В ал. 2: а) в т.1 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или от купувачите на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т.2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“; в) в т.6 след думите „сдружения на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или купувачи на селскостопански и хранителни продукти“; г) в т.7 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.	

	3. Създава се нова ал. 3: **„(3)** Комисията може да извършва проверки по ал. 1 в помещения, превозни средства и други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7. Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, чл. 37б и чл. 37в.“ **4.** Досегашната ал. 3 става ал. 4. **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея съюзът „или“ след числото „21” се заменя със запетая, а след числото „24” се поставя запетая и се добавя „34а, 37б и 37в“. **ЗЗК** **Чл. 52.** (1) Събирането на доказателства при проверките на място се извършва от служителите на комисията в присъствието на представители на предприятието или сдружението на предприятия, негови служители или друго лице, което има право да присъства в помещенията или превозните средства или е заварено по време на проверката в тях. (2) Копията на иззетите документи се заверяват от служителите на комисията и от представителите на предприятията или сдруженията на предприятия или от упълномощено длъжностно лице. При отказ на	

	представителите да направят заверката тя се прави само от служителите на комисията. (3) Електронните копия на иззетите документи, цифровите, електронните и форенсик доказателства се запечатват по подходящ начин. (4) Оригиналните документи, веществените доказателства и информацията на електронни или цифрови носители се изземват в състоянието, в което са открити по време на проверката, и се връщат на предприятието или сдружението на предприятия след влизането в сила на решението на комисията. (5) При поискване на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригинални документи, те могат да бъдат върнати и преди да е влязло в сила решението на комисията. Във всички случаи комисията връща иззетите оригинални документи, когато упражняването на права по тях е свързано с фактическото им държане. (6) В случаите по ал. 5 комисията ползва копия от оригиналните документи, заверени от представителите на комисията и на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригиналите. (7) За иззетите доказателства по ал. 2, 3 и 4 се съставя протокол на място с пълен и точен опис на иззетото. Протоколът се подписва по реда на ал. 2 и се предоставя на лицата, от които са иззети доказателствата. **ЗИД на ЗЗК** **§ 29.** В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения:	

	1. В ал. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, думите „друго лице, което има право да присъства“ се заменят с „други лица, които са упълномощени и имат право да присъстват“, а думите „е заварено“ се заменят с „са заварени“. **2.** В ал. 2 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **3.** В ал.4 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“. **4.** В ал.5 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“. **5.** В ал.6 след думите „сдруженията на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувачите на селскостопански и хранителни продукти“.	
Член 8 **Искания за информация**		
Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция могат да изискат от предприятията и сдруженията на предприятия да предоставят цялата необходима информация за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС в рамките на конкретен и разумен срок. Тези искания за информация	**ЗЗК** **Чл. 46.** Всички физически и юридически лица, включително предприятия, сдружения на предприятия, държавни органи и органи на местното самоуправление, неправителствени организации и Националният статистически институт, са длъжни да оказват съдействие на комисията при изпълнение на правомощията и по този закон, както и по Регламент	Пълно съответствие.

трябва да са пропорционални и не принуждават адресата на искането да признае нарушение на членове 101 и 102 от ДФЕС. Задължението да се предостави цялата необходима информация включва информация, която е достъпна за такива предприятия или сдружения на предприятия. Също така националните органи по конкуренция са оправомощени да изискват от всяко друго физическо или юридическо лице да предостави в рамките на конкретен и разумен срок информация, която може да има отношение за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС.	(ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004. **Чл. 47.** (1) Лицата, от които е поискано съдействие по силата на този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004, не могат да се позовават на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. (2) Когато информацията съдържа данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация. (3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Когато информацията съдържа лични данни, се прилага редът, предвиден за тяхната защита. (4) Лицата, от които е поискана информация, трябва да я представят в определен от комисията срок. (5) Информацията, която се предоставя от лицата в хода на производството, трябва да е пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща. (6) Комисията може да приеме за доказани фактите, относно които страната или заинтересованото лице са възпрепятствали събирането на поисканата от тях информация. **ЗИД на ЗЗК** **§ 25.** В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения: **2.** Създава се нова ал. 5 **„(5)** Лицата, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения, трябва да се явят пред комисията в определения срок.“	

	3. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7. **4.** Създава се ал. 8: „**(8)** Задължението за предоставяне на информация в производства по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се отнася за информацията, която обичайно е достъпна за лицата.“ **ЗЗК** **Чл. 49.** (1) Устните обяснения в хода на проучването се снемат и протоколират от работния екип. (2) Протоколът се подписва от лицето, което е дало обясненията, както и от работния екип по производството. (3) Когато спрямо лице, което е дало обяснения или е предоставило данни за извършено нарушение по този закон, са налице достатъчно основания да се предполага, че от разкриването на самоличността му биха настъпили сериозни неблагоприятни последици за упражняваната от него дейност или за личността му, комисията взема мерки за запазване в тайна на неговата самоличност по ред, предвиден във вътрешни правила, приети от комисията.	
Член 9 **Снемане на обяснения**		
Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция са оправомощени най-малко да призовават за снемане на обяснения всеки представител на предприятие или сдружение на предприятия или на други юридически лица, както и всяко физическо лице, когато	**ЗЗК** **ЗЗК** **Чл. 46.** Всички физически и юридически лица, включително предприятия, сдружения на предприятия, държавни органи и органи на местното самоуправление, неправителствени организации и	Пълно съответствие.

този представител или лице може да притежава информация със значение за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС.	Националният статистически институт, са длъжни да оказват съдействие на комисията при изпълнение на правомощията и по този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004. **Чл. 47.** (1) Лицата, от които е поискано съдействие по силата на този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004, не могат да се позовават на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. (2) Когато информацията съдържа данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация. (3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Когато информацията съдържа лични данни, се прилага редът, предвиден за тяхната защита. (4) Лицата, от които е поискана информация, трябва да я представят в определен от комисията срок. (5) Информацията, която се предоставя от лицата в хода на производството, трябва да е пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща. (6) Комисията може да приеме за доказани фактите, относно които страната или заинтересованото лице са възпрепятствали събирането на поисканата от тях информация. **ЗИД на ЗЗК** **§ 25.** В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения: **2.** Създава се нова ал. 5 **„(5)** Лицата, от които е поискано снемане на устни	

	или писмени обяснения, трябва да се явят пред комисията в определения срок.“ **3.** Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7. **4.** Създава се ал. 8: „**(8)** Задължението за предоставяне на информация в производства по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се отнася за информацията, която обичайно е достъпна за лицата.“ **ЗЗК** **Чл. 49.** (1) Устните обяснения в хода на проучването се снемат и протоколират от работния екип. (2) Протоколът се подписва от лицето, което е дало обясненията, както и от работния екип по производството. (3) Когато спрямо лице, което е дало обяснения или е предоставило данни за извършено нарушение по този закон, са налице достатъчно основания да се предполага, че от разкриването на самоличността му биха настъпили сериозни неблагоприятни последици за упражняваната от него дейност или за личността му, комисията взема мерки за запазване в тайна на неговата самоличност по ред, предвиден във вътрешни правила, приети от комисията.	
Член 10 **Установяване и прекратяване на нарушение**		
1. Държавите членки гарантират, че в случаите когато националните органи по конкуренция констатират нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС, те могат чрез решение да задължат	**ЗЗК** **Чл. 8.** Комисията за защита на конкуренцията: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява нарушения	Пълно съответствие.

засегнатите предприятия и сдружения на предприятия да прекратят нарушението. За тази цел те могат да наложат поведенчески или структурни мерки, които са съразмерни на извършеното нарушение и необходими за ефективното му прекратяване. При избора между две еднакво ефективни мерки националните органи по конкуренция избират мярката, която има най-малка тежест за предприятието, в съответствие с принципа на пропорционалност. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция са оправомощени да установят нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС, извършено в миналото.	по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 2. налага предвидените от закона санкции; 3. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява, че не е извършено нарушение по този закон или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 4. сътрудничи с Европейската комисия и другите национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004; 5. издава предвидените в закона разрешения; 6. предлага на компетентните държавни органи и органи на местното самоуправление да отменят или изменят издадени от тях административни актове, които водят или могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията; 7. налага временни мерки в предвидените в закона случаи; 8. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) одобрява поемането на задължения от предприятия или налага мерки за възстановяване на конкуренцията по отношение на предприятия, чието поведение се проучва по чл. 15 и 21 от този закон и/или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на мерки за запазване на конкуренцията по чл. 86 от този закон; 9. постановява прекратяване на нарушенията, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията;	

	Чл. 60. (1) Комисията в закрито заседание приема решение, с което: 1. постановява започването на задълбочено проучване; 2. установява извършеното нарушение и нарушителя; 3. налага имуществени санкции, периодични санкции и/или глоби; 12. постановява прекратяване на нарушението, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията; **Чл. 77.** (1) След изслушването на страните председателят на комисията насрочва закрито заседание. На него комисията постановява решение, с което: 1. установява извършеното нарушение и нарушителя; 2. налага имуществени санкции, периодични санкции и/или глоби; 4. постановява прекратяване на нарушенията, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията; **ЗИД на ЗЗК** **§ 42.** В чл. 77 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1, изречение първо след думата „насрочва“ се добавя „в шестмесечен срок“.	

	2. Създава се нова ал. 2: „(2) В случай на фактическа и/или правна сложност, председателят може да удължи срока по ал.1 с два месеца.“ **3.** Досегашните ал. 2 - 4 стават съответно ал. 3 - 5. **ЗЗК** **Чл. 42.** (1) Давността за нарушения по този закон е: 1. три години - за нарушение на разпоредбите, свързани с искания на информация или с извършване на проверки; 2. пет години - за всички останали нарушения. (2) Давността започва да тече от деня на извършване на нарушението, а в случай на продължавано нарушение - от деня, в който нарушението е преустановено. (3) С образуването на производство за установяване на нарушение от комисията или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия давностният срок по ал. 1 прекъсва. (4) По време на производството и до влизане в сила на решението на комисията давност не тече. (5) За давността комисията следи служебно. **ЗИД на ЗЗК** **§ 22.** В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:	

	1. В ал. 3 думите „или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия“ се заличават. **2.** Създава се нова ал. 5: **„(5)** Давността за установяване от комисията на нарушение и налагане на санкции за нарушение по чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се прекъсва по време на производство по правоприлагане пред орган по конкуренция на друга държава членка на Европейския съюз или Европейската комисия, във връзка с нарушение, засягащо същото споразумение, решение на сдружение на предприятие или съгласувана практика или друго поведение, забранено в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.” **3.** Създават се ал. 6-8: **„(6)** Прекъсването на давността по ал. 5 се извършва с уведомяването на поне едно предприятие, срещу което е образувано производството по този закон, за първото официално действие по разследването. Прекъсването на давността се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, участвали в нарушението. **(7)** В случаите по ал. 5 нова давност започва да тече от деня, в който влезе в сила решението на съответният национален орган по конкуренция или Европейската комисия, с което се установява нарушение, налага се санкция или се одобряват поети задължения, или се постанови, че няма основание за предприемане на действия. **(8)** Уведомлението за първото официално действие по разследването, получено от национален орган по	

	конкуренция съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1/2003, се предоставя на другите национални органи по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.“ **4.** Досегашната ал. 5 става ал. 9.	
2. Когато, след като са уведомили Комисията съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1/2003, националните органи по конкуренция решат, че няма основание да продължат производство по правоприлагане и в резултат прекратят това производство по правоприлагане, държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция информират Комисията съответно.	**ЗЗК** **Чл. 54.** (1) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя.	Пълно съответствие.
Член 11 **Временни мерки**		
1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция са оправомощени да действат по собствена инициатива като разпоредят с решение налагането на временни мерки на предприятия и сдружения на предприятия, най-малко в случаите, в които е налице спешност, поради риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията въз основа на prima facie констатация за нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС. Това решение трябва да е	**ЗЗК** **Чл. 56.** (1) В случай че при проучване по глава девета има достатъчно данни за наличие на нарушение, в неотложни случаи, поради риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията, комисията може по своя инициатива или по искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушението, да разпореди незабавно прекратяване на практиката от предприятието или сдружението на предприятия или да наложи други мерки, които са	Пълно съответствие.

пропорционално и да се прилага или за определен срок, който може да бъде подновен, доколкото това е необходимо и целесъобразно, или докато бъде взето окончателно решение. Националните органи по конкуренция уведомяват Европейската мрежа по конкуренция за налагането на тези временни мерки. 2. Държавите членки гарантират, че законосъобразността, включително пропорционалността, на временните мерки, посочени в параграф 1, могат да бъдат предмет на ускорени процедури за обжалване	необходими с оглед целите на този закон. Комисията не може да налага мерки, които са от компетентността на други органи и са предвидени в други закони. (2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Временните мерки по ал. 1 могат да бъдат разпоредени във всеки момент от хода на производството. Комисията налага временните мерки с мотивирано определение, в което посочва целта на мярката и обосновава вида и и нейната неотложност. Определението подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3. Обжалването не спира изпълнението на временната мярка. (3) Срокът на действие на временните мерки е до три месеца от постановяването им. При необходимост този срок може да бъде удължен по реда на ал. 2. Временните мерки могат да бъдат в сила до приемане на решение от комисията по същество. (4) Комисията може да отмени временната мярка и преди изтичане срока на действието и, в случай че незаконосъобразната практика бъде прекратена и бъде предотвратено увреждането на конкуренцията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 33.** В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думата „достатъчно“ се заличава. **2.** В ал. 2: а) в изречение първо думата „разпоредени“ се заменя с „постановени“; б) в изречение четвърто след думата „мярка“ се поставя запетая и се добавя „като съдът се произнася	

	във възможно най-кратък срок“. **3.** Създава се ал. 5: „**(5)** Комисията уведомява Европейската комисия и националните органи по конкуренцията на държавите членки на Европейския съюз за постановените от нея временни мерки по производства за нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.“	
Член 12 **Поемане на задължения**		
1. Държавите членки гарантират, че при производства по правоприлагане, образувани с цел да бъде взето решение, с което се изисква да бъде прекратено нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС, националните органи по конкуренция могат, след като са потърсили становището на участниците на пазара, официално или неофициално, чрез решение да придадат правно обвързващо действие на поемането на задължения, предложено от предприятията или сдруженията на предприятия, когато това поемане на задължения отговоря на опасенията, изразени от националните органи по конкуренция. Това решение може да бъде прието за определен срок и трябва да съдържа заключението, че повече не са налице основания за предприемане на действия от страна на съответния национален орган по конкуренция.	**ЗЗК** **Чл. 75.** (1) Ответната страна по чл. 74, ал. 2 може да предложи да поеме задължения, с които да се постигне преустановяване на поведението, във връзка с което е образувано производството. (2) Комисията може да одобри с решение тези задължения. В този случай комисията прекратява производството, без да установява наличие на нарушение, като постановява, че вече не съществуват основания за продължаване на производството. С решението комисията може да определи и срок на действие на поетите задължения. (3) Комисията не може да приеме решение за поемане на задължения в случай на тежко нарушение на закона. (4) Комисията може по искане или по своя инициатива да възобнови производството, прекратено по ал. 2, когато: 1. настъпи промяна по отношение на някои от обстоятелствата, на които се основава решението по	Пълно съответствие.

	ал. 2; 2. предприятията не изпълняват поетите задължения; 3. се установи, че решението се основава на предоставена непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация. **ЗИД на ЗЗК** **§ 41.** В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се нова ал. 3: „(3) Преди да приеме решението по ал. 2, комисията публикува съобщение в регистъра по чл. 68, в което се съдържа обобщение на предмета на производството и на предложените задължения. В съобщението се посочва срок не по-дълъг от 30 дни от публикацията, в който всеки участник на съответния пазар и/или техни обединения могат да представят информация и становище във връзка с предложените задължения.“ **2.** Досегашната ал. 3 става ал. 4. **3.** Създава се нова ал. 5: „**(5)** Комисията осъществява контрол за изпълнението на поетите задължения, като може да упражнява правомощията по чл. 45.“ **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6.	
2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с ефективни правомощия да следят изпълнението на задълженията, посочени в параграф 1.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 41.** В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения: **3.** Създава се нова ал. 5:	Пълно съответствие.

	„(5) Комисията осъществява контрол за изпълнението на поетите задължения, като може да упражнява правомощията по чл. 45.“	
3. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция са в състояние да възобновят производството по правоприлагане, когато са налице съществени промени във връзка с който и да е от фактите, на които се основава решението, посочено в параграф 1, когато предприятията или сдруженията на предприятия са действали в противоречие със своите задължения или когато решението, посочено в параграф 1, е било основано на непълна, невярна или подвеждаща информация, предоставена от страните.	**ЗЗК** **Чл. 75.** (1) Ответната страна по чл. 74, ал. 2 може да предложи да поеме задължения, с които да се постигне преустановяване на поведението, във връзка с което е образувано производството. (4) Комисията може по искане или по своя инициатива да възобнови производството, прекратено по ал. 2, когато: 1. настъпи промяна по отношение на някои от обстоятелствата, на които се основава решението по ал. 2; 2. предприятията не изпълняват поетите задължения; 3. се установи, че решението се основава на предоставена непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация. **ЗИД на ЗЗК** **§ 41.** В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се нова ал. 3: „(3) Преди да приеме решението по ал. 2, комисията публикува съобщение в регистъра по чл. 68, в което се съдържа обобщение на предмета на производството и на предложените задължения. В съобщението се посочва срок не по-дълъг от 30 дни от публикацията, в който всеки участник на съответния пазар и/или техни обединения могат да представят информация и	Пълно съответствие.

	становище във връзка с предложените задължения.“ **2.** Досегашната ал. 3 става ал. 4. **3.** Създава се нова ал. 5: „**(5)** Комисията осъществява контрол за изпълнението на поетите задължения, като може да упражнява правомощията по чл. 45.“ **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6.	
ГЛАВА V **САНКЦИИ И ПЕРИОДИЧНИ ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ**		
Член 13 **Санкции на предприятия и сдружения на предприятия**		
1. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция могат или да наложат с решение в рамките на водените от самите тях производства по правоприлагане или да поискат в рамките на ненаказателни съдебни производства налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции на предприятия и сдружения на предприятия, когато те умишлено или поради непредпазливост нарушават член 101 или член 102 от ДФЕС.	**ЗЗК** **Чл. 8.** Комисията за защита на конкуренцията: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 2. налага предвидените от закона санкции; **Чл. 60.** (1) Комисията в закрито заседание приема решение, с което: 1. постановява започването на задълбочено	Пълно съответствие.

	проучване; 2. установява извършеното нарушение и нарушителя; 3. налага имуществени санкции, периодични санкции и/или глоби; **Чл. 99.** (1) За нарушаване разпоредбите по този закон, ако деянието не е престъпление, се носи административнонаказателна отговорност. (2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Имуществените санкции, периодичните санкции и глобите по закона се налагат с решение на комисията, което подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 1. **Чл. 100.** (1) Комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) нарушение по чл. 15 или 21 от този закон или по чл. 101 и102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и	

	допълнения: 2. Създават се нови ал. 3 и 4: „(3) За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година.	
2. Държавите членки гарантират най-малко, че националните административни органи по конкуренция могат или да наложат с решение в рамките на водените от самите тях производства по правоприлагане, или да поискат в рамките на ненаказателни съдебни производства налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции на предприятия и сдружения на предприятия. Тези санкции се определят пропорционално на техния общ световен оборот, ако умишлено или поради непредпазливост: а) не бъде изпълнено задължението за подлагане на проверка на място, посочено в член 6 параграф 2; б) печатите, поставени от длъжностни лица или други придружаващи лица,	**ЗЗК** **Чл. 100** (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага имуществена санкция в размер до едно на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46; 2. нарушаване на целостта или унищожаване на печатите, поставени при извършване на проверка на място по чл. 50; 3. несвоевременно предоставяне или предоставяне на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация в нарушение на задълженията по чл. 47, ал. 4 и 5;	Пълно съответствие.

упълномощени или назначени от националните органи по конкуренция, както е посочено в член 6, параграф 1, буква г), са увредени; в) в отговор на въпрос, посочен в член 6, параграф 1, буква д) дават неверен, подвеждащ отговор, не предоставят или откажат да дадат пълен отговор; г) предоставят невярна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане, посочено в член 8, или не предоставят информация в рамките на определения срок; д) не се явят за снемането на обяснения, посочено в член 9; е) не изпълнят решение, посочено в членове 10, 11 и 12.	4. неизпълнение на задълженията по чл. 67. (4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) В решението, с което се налага имуществена санкция по ал. 3, т. 1 и 3, се посочва срок, в който страната трябва да изпълни задължението си за съдействие или за предоставяне на пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация. (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Алинея 2 се изменя така: „**(2)** За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“ **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „**(3)** За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия	

	световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година. **(4)** Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.“ **3.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея: **а)** в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. **б)** създава се нова т. 2: „2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.“ **в)** досегашната т.2 става т. 3. **г)** досегашната т. 3 става т. 4 и думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4 и 6“. **д)** създава се т. 5: „5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5.“ **е)** досегашната т. 4 става т. 6. **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“. **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата „вината“ се заменя с думата „отговорността“. **6.** Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“;	

	б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“. **7.** Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. б) в т. 1 думите „ал.4“ се заменят с „ал. 6“. в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл.47, ал. 6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“. **8.** Досегашната ал. 8 става ал. 10 и думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“. **9.** Създава се ал. 11: „**(11)** Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“	
3. Държавите членки гарантират, че посочените в параграфи 1 и 2 производства дават възможност за налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.	**ЗЗК** **Чл. 100.** (1) Комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) нарушение по чл. 15 или 21 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; 7. неизпълнение на решения или определения на	Пълно съответствие.

	комисията. (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага имуществена санкция в размер до едно на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46; 2. нарушаване на целостта или унищожаване на печатите, поставени при извършване на проверка на място по чл. 50; 3. несвоевременно предоставяне или предоставяне на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация в нарушение на задълженията по чл. 47, ал. 4 и 5; 4. неизпълнение на задълженията по чл. 67. (4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) В решението, с което се налага имуществена санкция по ал. 3, т. 1 и 3, се посочва срок, в който страната трябва да изпълни задължението си за съдействие или за предоставяне на пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация. (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. (6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер	

	до 5 на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден неизпълнение на: 1. решение на комисията за прекратяване на нарушенията, включително чрез наложени подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията по реда на чл. 77, ал. 1, т. 4 или на чл. 90; 2. определение на комисията за налагане на временни мерки по чл. 56; 3. решение на комисията за одобряване на поети задължения по чл. 75, ал. 2 и по чл. 88, ал. 1, т. 2. (7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до едно на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден на: 1. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; 2. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) непредоставяне на пълна, точна, достоверна или незаблуждаваща информация по чл. 47, ал. 5 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; 3. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50. (8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Периодичните санкции по ал. 6 и 7 се налагат за всеки ден до прекратяване на противоправното действие или бездействие. **ЗИД на ЗЗК**	

	§ 60. В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Алинея 2 се изменя така: „**(2)** За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“ **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „**(3)** За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година. **(4)** Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.“ **3.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея: **а)** в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. **б)** създава се нова т. 2: „2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.“ **в)** досегашната т.2 става т. 3. **г)** досегашната т. 3 става т. 4 и думите „ал. 4 и 5“ се	

	заменят с „ал. 4 и 6“. **д)** създава се т. 5: „5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5.“ **е)** досегашната т. 4 става т. 6. **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“. **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата „вината“ се заменя с думата „отговорността“. **6.** Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“. **7.** Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. б) в т. 1 думите „ал.4“ се заменят с „ал. 6“. в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл.47, ал. 6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“. **8.** Досегашната ал. 8 става ал. 10 и думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“. **9.** Създава се ал. 11: „**(11)** Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 по предходните алинеи могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на	

	преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“	
4. Настоящият член не засяга националните закони, които дават възможност за налагането на наказания в наказателни производства, при условие че прилагането на тези закони не засяга ефективното и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС.		Не подлежи на транспониране В националното законодателство на Република България няма предвидена наказателна отговорност за участие в картел
5. Държавите членки гарантират, че понятието за предприятие се прилага за целите на налагането на санкции на дружествата майки и на правоприемниците и икономическите приемници на предприятия.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения **9.** Създава се ал. 11: „**(11)** Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“ **§ 65.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:	Пълно съответствие.

	4. създават се т. 44 - 58: **52.** „Икономическо правоприемство“ е налице, когато независимо дали предприятието нарушител съществува или е заличено преди постановяването на окончателно решение за налагане на имуществени санкции, дейността, с която е извършено нарушението, е прехвърлена или се извършва от друг оператор при обстоятелства, които попадат извън обичайните пазарни условия и които могат да бъдат обяснени единствено с опит да бъде избегната отговорност за извършените нарушения. При всички случаи, налице е икономическо правоприемство, когато предприятие, с което извършителят на нарушението се намира под общ контрол, поеме дейността, с която е извършено нарушението.	
Член 14 **Изчисляване на размера на санкциите**		
1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция вземат предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението при определяне на размера на санкцията за нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС.	**ЗЗК** **Чл. 100** (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата	Пълно съответствие.

	„вината“ се заменя с думата „отговорността“. **Методика за определяне на санкциите по Закона за защита на конкуренцията, приета с решение № 71/03.02.2009 г. на КЗК, изм. и доп. с решение № 1024/06.10.2009 г., решение № 330/17.03.2011 г. и решение № 900/17.11.2015 г.** **1.** В настоящата Методика се определят методите, които КЗК прилага при определяне на имуществените санкции, глобите, периодичните имуществени санкции и периодичните глоби, налагани на предприятия, на сдружения на предприятия или на физически лица за извършените от тях нарушения по ЗЗК. **2.** При определяне на конкретните размери на санкциите КЗК взема предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и утежняващите отговорността обстоятелства, като не може да превиши максималния размер, определен в ЗЗК. **3.** В съответствие с принципите на безпристрастност и правна сигурност във всяко свое решение, с което налага санкция на предприятие, на сдружение на предприятия или глоба на физическо лице, КЗК излага конкретните си мотиви относно индивидуализацията на наказанието. **4.** Имуществените санкции и глобите по ЗЗК имат за цел да накажат нарушителя, да го възпрат от повторно извършване на нарушението (специална превенция) и да предотвратят извършването на нарушения от други предприятия, сдружения на предприятия или физически лица (обща превенция). Периодичните имуществени санкции и периодичните глоби се налагат с цел да се принуди нарушителя да	

	преустанови нарушението. **5.** В съответствие с принципа на пропорционалност конкретните размери на имуществените санкции, глобите, периодичните имуществени санкции и периодичните глоби не следва да надхвърлят необходимото за ефективното наказване на нарушителя и за постигане на достатъчен възпиращ ефект (превенция). **6.** За да се постигне достатъчен възпиращ ефект, конкретните размери на имуществените санкции, глобите, периодичните имуществени санкции и периодичните глоби следва да надвишават възможните противоправни стопански облаги, които могат да бъдат придобити в резултат на нарушението. Този принцип се прилага само когато е възможно изчисляването на размера на тези стопански облаги, като КЗК не е задължена да извършва такива изчисления.	
2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция могат да вземат предвид обезщетение, изплатено в резултат на доброволна спогодба при определяне на размера на санкцията, която трябва да бъде наложена за нарушение на членове 101 или 102 от ДФЕС, в съответствие с член 18, параграф 3 от Директива 2014/104/ЕС.	**Чл.100 (5)** (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата	Частично съответствие Пълно съответствие ще има след приемане на ЗИД на ЗЗК, като тази разпоредба ще бъде включена в Методиката за определяне на санкциите по Закона за защита на конкуренцията.

	„вината“ се заменя с думата „отговорността“. **Методика за определяне на санкциите по Закона за защита на конкуренцията** **6.** За да се постигне достатъчен възпиращ ефект, конкретните размери на имуществените санкции, глобите, периодичните имуществени санкции и периодичните глоби следва да надвишават възможните противоправни стопански облаги, които могат да бъдат придобити в резултат на нарушението. Този принцип се прилага само когато е възможно изчисляването на размера на тези стопански облаги, като КЗК не е задължена да извършва такива изчисления. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	
3. Държавите членки гарантират, че когато за нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС се налага санкция на сдружение на предприятия, като се отчита оборотът на неговите членове и сдружението е неплатежоспособно, сдружението е длъжно да изиска от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 63.** В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Досегашният текст става ал. 1. **2.** Създават се ал. 2 - 6: „**(2)** В случай, че е наложена санкция на сдружение на предприятия въз основа на сумата от общия оборот на неговите членове и то не е в състояние да изпълни плащането, сдружението изисква от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията в определения от комисията срок. **(3)** Когато вноските по ал.2 не бъдат направени в	Пълно съответствие.

	пълен размер в определения срок, комисията може да изиска плащане от което и да е от предприятията, чиито представители са били членове на управителните или контролни органи на сдружението. **(4)** В случай, че е изчерпана възможността по ал. 3, но има непогасена част от санкцията, комисията може да изиска плащане от който и да е от членовете на сдружението, осъществявали дейност на пазара, на който е извършено нарушението. **(5)** Имуществената отговорност на всеки член на сдружението не може да надвишава 10 на сто от общия му оборот за предходната финансова година. **(6)** Плащане по ал. 4 не се изисква от предприятия, които докажат, че не са приложили решението на сдружението и активно са се разграничили от него, преди да е започнало производството пред комисията.“	
4. Държавите членки гарантират, че когато посочените в параграф 3 вноски не са направени в пълен размер в сдружението на предприятия в рамките на определен от националните органи по конкуренция срок, националните органи по конкуренция могат да изискат плащането на санкцията пряко от което и да е от предприятията, чиито представители са били членове на органите за вземане на решения на сдружението. Когато това е необходимо, за да се гарантира плащането на пълния размер на санкцията, след като националните органи по конкуренция са изискали плащане от тези предприятия, те могат също да изискат плащане на неизплатената сума от санкцията	**ЗИД на ЗЗК** **§ 63.** В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения: **3.** Досегашният текст става ал. 1. **4.** Създават се ал. 2 - 6: „**(2)** В случай, че е наложена санкция на сдружение на предприятия въз основа на сумата от общия оборот на неговите членове и то не е в състояние да изпълни плащането, сдружението изисква от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията в определения от комисията срок. **(3)** Когато вноските по ал.2 не бъдат направени в пълен размер в определения срок, комисията може да изиска плащане от което и да е от предприятията,	Пълно съответствие.

от който и да е от членовете на сдружението, осъществявали дейност на пазара, на който е извършено нарушението. Въпреки това плащането съгласно настоящия параграф не се изисква от предприятия, които покажат, че не са прилжили нарушаващото решение на сдружението и че или не са знаели за съществуването му, или активно са се разграничили от него, преди да е започнало разследването.	чиито представители са били членове на управителните или контролни органи на сдружението. **(4)** В случай, че е изчерпана възможността по ал. 3, но има непогасена част от санкцията, комисията може да изиска плащане от който и да е от членовете на сдружението, осъществявали дейност на пазара, на който е извършено нарушението. **(5)** Имуществената отговорност на всеки член на сдружението не може да надвишава 10 на сто от общия му оборот за предходната финансова година. **(6)** Плащане по ал. 4 не се изисква от предприятия, които докажат, че не са приложили решението на сдружението и активно са се разграничили от него, преди да е започнало производството пред комисията.“	
Член 15 **Максимален размер на санкцията**		
1. Държавите членки гарантират, че максималният размер на санкцията, която националните органи по конкуренция могат да наложат на всяко предприятие или сдружение на предприятия, участващо в нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС, е не по-малък от 10% от общия световен оборот на предприятието или на сдружението на предприятия за финансовата година, предхождаща решението, посочено в член 13, параграф 1.	**ЗЗК** **Чл. 100.** (1) Комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) нарушение по чл. 15 или 21 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения:	Пълно съответствие.

	1. Алинея 2 се изменя така: „**(2)** За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“ **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „**(3)** За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година. **(4)** Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.“ **3.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея: **а)** в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. **б)** създава се нова т. 2: „2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.“ **в)** досегашната т.2 става т. 3. **г)** досегашната т. 3 става т. 4 и думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4 и 6“. **д)** създава се т. 5:	

	„5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5.“ **е)** досегашната т. 4 става т. 6. **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“. **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата „вината“ се заменя с думата „отговорността“. **6.** Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“. **7.** Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. б) в т. 1 думите „ал.4“ се заменят с „ал. 6“. в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл.47, ал. 6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“. **8.** Досегашната ал. 8 става ал. 10 и думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“. **9.** Създава се ал. 11: „**(11)** Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или	

	3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“	
2. Когато нарушение от страна на сдружение на предприятия е свързано с дейностите на неговите членове, максималният размер на санкцията е не по-малък от 10% от сумата на общия световен оборот на всеки член, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението на сдружението. Финансовата отговорност на всяко предприятие по отношение на плащането на санкцията обаче не надвишава максималния размер, определен в съответствие с параграф 1.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „**(3)** За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година. **(4)** Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, **§ 63.** В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения: **2.** Създават се ал. 2 - 6: (5) Имуществената отговорност на всеки член на сдружението не може да надвишава 10 на сто от общия му оборот за предходната финансова година.	Пълно съответствие.
Член 16 **Периодични имуществени санкции**		
1. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по		Пълно съответствие.

конкуренция могат да наложат чрез решение ефективни, пропорционални и възпиращи периодични имуществени санкции на предприятия и сдружения на предприятия. Тези периодични имуществени санкции се определят пропорционално на средно дневния общ световен оборот на тези предприятия или сдружения на предприятия през предходната финансова година и се изчисляват на ден, считано от датата, посочена в решението, с цел тези предприятия или сдружения на предприятия да бъдат принудени най-малкото: а) да предоставят пълна и вярна информация в отговор на искане, посочено в член 8, б) да се явят за посоченото в член 9 снемане на обяснения.	**ЗЗК** (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага имуществена санкция в размер до едно на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46; 3. несвоевременно предоставяне или предоставяне на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация в нарушение на задълженията по чл. 47, ал. 4 и 5; (4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) В решението, с което се налага имуществена санкция по ал. 3, т. 1 и 3, се посочва срок, в който страната трябва да изпълни задължението си за съдействие или за предоставяне на пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация. (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. (7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до едно на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден на: 1. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4;	

	2. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) непредоставяне на пълна, точна, достоверна или незаблуждаваща информация по чл. 47, ал. 5 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; (8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Периодичните санкции по ал. 6 и 7 се налагат за всеки ден до прекратяване на противоправното действие или бездействие. **ЗИД на ЗЗК** **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Алинея 2 се изменя така: „**(2)** За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“ **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „**(3)** За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението, за предходната финансова година. **(4)** Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на	

	санкцията на сдружението.“ **3.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея: **а)** в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. **б)** създава се нова т. 2: „2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.“ **в)** досегашната т.2 става т. 3. **г)** досегашната т. 3 става т. 4 и думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4 и 6“. **д)** създава се т. 5: „5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5.“ **е)** досегашната т. 4 става т. 6. **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“. **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата „вината“ се заменя с думата „отговорността“. **6.** Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“. **7.** Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. б) в т. 1 думите „ал.4“ се заменят с „ал. 6“. в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл.47, ал.	

	6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“. **8.** Досегашната ал. 8 става ал. 10 и думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“. **9.** Създава се ал. 11: „**(11)** Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“	
2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция могат да наложат чрез решение ефективни, пропорционални и възпиращи периодични имуществени санкции на предприятия и сдружения на предприятия. Тези периодични имуществени санкции се определят пропорционално на средно дневния общ световен оборот на тези предприятия или сдружения на предприятия през предходната финансова година и се изчисляват на ден, считано от датата, посочена в решението, с цел те да бъдат принудени поне: а) да се подложат на проверка на място, съгласно посоченото в член 6, параграф 2; б) да спазят решение, посочено в членове 10, 11 и 12.	**Чл.100 ЗЗК** **ЗЗК** (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага имуществена санкция в размер до едно на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за: 1. неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46; 2. нарушаване на целостта или унищожаване на печатите, поставени при извършване на проверка на място по чл. 50; 3. несвоевременно предоставяне или предоставяне на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация в нарушение на задълженията по чл. 47, ал. 4 и 5;	Пълно съответствие.

	4. неизпълнение на задълженията по чл. 67. (4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) В решението, с което се налага имуществена санкция по ал. 3, т. 1 и 3, се посочва срок, в който страната трябва да изпълни задължението си за съдействие или за предоставяне на пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация. (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет. (6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до 5 на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден неизпълнение на: 1. решение на комисията за прекратяване на нарушенията, включително чрез наложени подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията по реда на чл. 77, ал. 1, т. 4 или на чл. 90; 2. определение на комисията за налагане на временни мерки по чл. 56; 3. решение на комисията за одобряване на поети задължения по чл. 75, ал. 2 и по чл. 88, ал. 1, т. 2. (7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер	

	до едно на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден на: 1. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; 2. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) непредоставяне на пълна, точна, достоверна или незаблуждаваща информация по чл. 47, ал. 5 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4; 3. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50. (8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Периодичните санкции по ал. 6 и 7 се налагат за всеки ден до прекратяване на противоправното действие или бездействие. **§ 60.** В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Алинея 2 се изменя така: „**(2)** За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер до 5 на сто от реализирания от него годишен оборот за предходната финансова година.“ **2.** Създават се нови ал. 3 и 4: „**(3)** За нарушение по чл. 15 от този закон и/или чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз от страна на сдружение на предприятия, свързано с дейностите на неговите членове, комисията налага имуществена санкция на сдружението в размер до 10 на сто от сумата на общия световен оборот на всеки член на сдружението, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението,	

	за предходната финансова година. **(4)** Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.“ **3.** Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея: **а)** в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. **б)** създава се нова т. 2: „2. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.“ **в)** досегашната т.2 става т. 3. **г)** досегашната т. 3 става т. 4 и думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4 и 6“. **д)** създава се т. 5: „5. неизпълнение на задължението по чл. 47, ал. 5.“ **е)** досегашната т. 4 става т. 6. **4.** Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „ал. 3, т. 1 и 3“ се заменят с „ал. 3, т. 1, 4 и 5”, а след думата „информация“ се поставя запетая и се добавя „или за явяване за снемане на обяснения“. **5.** Досегашната ал. 5 става ал. 7 и думата „вината“ се заменя с думата „отговорността“. **6.** Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“; б) в т. 2 след думите „чл. 56“ се добавя „и 97“.	

	7. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея: а) в текста преди т. 1 след думите „сдружение на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувач на селскостопански и хранителни продукти“. б) в т. 1 думите „ал.4“ се заменят с „ал. 6“. в) в т. 2 думите „чл. 47, ал. 5“ се заменят с „чл.47, ал. 6“, а думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“. **8.** Досегашната ал. 8 става ал. 10 и думите „ал. 6 и 7“ се заменят с „ал. 8 и 9“. **9.** Създава се ал. 11: „**(11)** Имуществените санкции за нарушение по ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението.“	
ГЛАВА VI **ПРОГРАМИ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ САНКЦИИ И НАМАЛЯВАНЕ НА ТЕХНИЯ РАЗМЕР, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ТАЙНИ КАРТЕЛИ**		
Член 17 **Освобождаване от санкции**		
1. Държавите членки гарантират, че	**ЗЗК**	Пълно съответствие.

националните органи по конкуренция разполагат с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават възможност да предоставят освобождаване от санкции на предприятията, които разкрият участието си в тайни картели. Това не засяга възможността за националните органи по конкуренция, които разполагат с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер за нарушения, различни от тайни картели, или с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават възможността да предоставят освобождаване от глоби на физически лица.	**Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до	

	приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“	

	се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.” **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. а) думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“; б) думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“ **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така: „(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на	

	Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6. **Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08. 03. 2011г. на КЗК**. **1.** Програмата има за цел да създаде условия за разкриване на картели като предоставя стимул за предприятията, участници в такива картели сами да разкрият пред КЗК противоправното си поведение срещу възможност за освобождаване или значително намаляване на санкциите, която в противен случай биха им били наложени. **2.** Освобождаването от санкция или намаляването на санкции се прилага от КЗК само в случай на картел между предприятия.	
2. Държавите членки гарантират, че	**ЗЗК**	Пълно съответствие.

освобождаването от санкции се предоставя само ако заявителят: а) отговаря на условията, уредени в член 19; б) разкрие участието си в таен картел; и в) първи е предоставил доказателства, които: i) към момента на получаване на искането дават възможност на националния орган по конкуренция да извърши целева проверка на място във връзка с тайния картел, при условие че националният орган по конкуренция все още не е разполагал с достатъчно доказателства за извършване на тази проверка или вече не е извършил такава проверка; или ii) от гледна точка на националния орган по конкуренция са достатъчни за установяването на нарушение, попадащо в обхвата на програмата за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, при условие че органът все още не е разполагал с достатъчно доказателства за установяването на такова нарушение и че нито едно друго предприятие преди това не е отговаряло на условията за освобождаване от санкции съгласно подточка i) във връзка със същия таен картел.	**Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до	

	приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“	

	се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.” **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. а) думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“; б) думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“ **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така: „(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на	

	Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6.	
3. Държавите членки гарантират, че всички предприятия отговарят на условията за освобождаване от санкции с изключение на предприятията, които са предприели стъпки за принуждаване на други предприятия да се присъединят към таен картел или да останат в него.	**ЗЗК** **Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51;	Пълно съответствие.

	2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в	

	Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.” **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в	

	тайния картел“, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. а) думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“; б) думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“ **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така: „(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за	

	освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6.	
4. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция уведомяват заявителя дали му е предоставено условно освобождаване от санкции. Заявителят може да поиска да бъде информиран писмено от националните органи по конкуренция относно резултата от своето искане. В случай на отказ от страна на националния орган по конкуренция във връзка с искане за освобождаване от санкции заявителят може да поиска от националния орган по конкуренция да разгледа искането му като искане за намаляване на санкцията.	**Чл.101 ЗЗК** **ЗЗК** **Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е	Пълно съответствие.

	спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата	

	„картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.” **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. а) думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“; б) думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които	

	биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“ **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така: „(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6. **Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с решение на КЗК № 274/08.03.2011г.** **30.** За да му бъде предоставено освобождаване или намаляване на санкции за участието му в картел, предприятието е длъжно да изпълнява следните задължения от момента на подаване на искане по	

	Програмата до постановяване на крайното решение на КЗК по производството: **30.1.** да сътрудничи на КЗК доброволно, коректно и пълноценно като: **а)** предоставя на Комисията незабавно, по своя инициатива и при поискване от КЗК, цялата информация и всяко доказателство във връзка с картела, с които предприятието се сдобие или притежава; **в)** осигурява възможност на Комисията да снеме устни обяснения от всички настоящи и, при възможност, бивши служители на съответното предприятие, както и на настоящите и, при възможност, бившите управители или членове на неговите управителни или контролни органи; и **30.2.** да не унищожава, подправя или укрива свързани с картела доказателства преди и след подаване на искането си, и **30.3**. да не разкрива по какъвто и да било начин нито факта, че възнамерява да участва в настоящата Програма, нито съдържанието на искането си до КЗК, преди и след неговото подаване. Искания, подадени до други органи по конкуренция или ЕК не се считат за неизпълнение на това задължение, и **30.4.** да спазва, след подаване на искането си, указанията на КЗК относно прекратяване или продължаване на участието си в картела с оглед опазване ефективността на разследването. **33.** В случай че КЗК установи, че представените с искането данни и доказателства са достатъчни, за да изпълнят изискванията за освобождаване/ намаляване на санкции, Председателят на КЗК, с писмено разпореждане, предоставя или отказва условно	

	освобождаване/ намаляване на санкции на предприятието. За това разпореждане предприятието се уведомява писмено. **34.** Окончателното освобождаване/ намаляване на санкции се постановява от КЗК с крайното й решение след преценка на изпълнението от предприятието на всички задължения по т.30 на Програмата. **Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с решение на КЗК № 274/08.03.2011г.** **30.** КЗК разглежда исканията за освобождаване/ намаляване на санкция по реда на тяхното получаване. В случай че освобождаване е неприложимо, КЗК уведомява писмено предприятието в най-кратък срок. **33.** Предоставянето или отказът на условно освобождаване се извършва с разпореждане на Председателя на КЗК, за което предприятието се уведомява писмено. Условното освобождаване от санкция отразява намерението на КЗК да приложи освобождаване от санкция с крайното решение по производството. **34.** При неприложимост или отказ за условно освобождаване от санкция и при положение че предприятието изрично не се е отказало от тази възможност, КЗК преценява искането като искане за намаляване на санкцията.	
Член 18 **Намаляване на санкции**		

1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават възможност да предоставят намаляване на санкциите на предприятия, които не отговарят на условията за освобождаване от санкции. Това не засяга възможността за националните органи по конкуренция, които разполагат с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер за нарушения, различни от тайни картели, или с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават възможността да предоставят намаляване на глоби на физически лица.	**ЗЗК** **Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на	Пълно съответствие.

	Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя	

	„или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.” **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. а) думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“; б) думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“ **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:	

	„(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6.	
2. Държавите членки гарантират, че намаляването на размера на санкциите се предоставя само ако заявителят: а) изпълни установените в член 19 условия; б) разкрие участието си в таен картел; и в) предостави доказателства за твърдения таен картел, които представляват съществена добавена стойност за целите на доказването на нарушение, попадащо в обхвата на програмата за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, и които са свързани с	**ЗЗК** **Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи	Пълно съответствие.

доказателствата, които към момента на подаване на искането вече са на разположение на националния орган по конкуренция.	искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това	

	участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е	

	предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела." **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството" се заменят с „разкрие участието си в тайния картел", а думите „по ал. 5" се заменят с „по ал.6". а) думите „до приключване на производството" се заменят с „разкрие участието си в тайния картел"; б) думите „по ал. 5" се заменят с „по ал.6". **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3." **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така: „(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента	

	на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6.	
3. Държавите членки гарантират, че ако заявителят представи убедителни доказателства, които националният орган по конкуренция използва за доказването на допълнителни факти, което да доведе до увеличение на санкциите в сравнение със санкциите, които в противен случай биха били наложени на участниците в тайния картел, националният орган по конкуренция няма да вземе предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на заявителя за намаляване на санкции, който е предоставил въпросните доказателства.	**ЗЗК** **Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от	Пълно съответствие.

	имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията. **ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **4.** Създава се нова ал. 4:	

	„(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“	
Член 19 **Общи условия за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер**		
Държавите членки гарантират, че за да изпълни изискванията за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка с участието в тайни картели, заявителят трябва да отговаря на следните условия: а) да е преустановил участието си в твърдения таен картел най-късно непосредствено след като е подал своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, с изключение на това, което според компетентния национален орган по конкуренция би било разумно необходимо за запазване на целостта на разследването; б) да сътрудничи действително, в пълна степен, непрекъснато и бързо и ефикасно с националния орган по конкуренция от подаването на искането до момента, в който органът приключи своето производство по правоприлагане срещу всички страни по	**ЗЗК** **Чл. 101.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да: 1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51; 2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане	Пълно съответствие.

разследването, като приеме решение или като прекрати производството по правоприлагане по друг начин; това сътрудничество включва: i) незабавно предоставяне на националния орган по конкуренция на цялата съответна информация и доказателства относно твърдения таен картел, които придобие или до които има достъп заявителят, по-специално: — наименованието и адреса на заявителя; — наименованията на всички останали предприятия, които участват или са участвали в твърдения таен картел; — подробно описание на твърдения таен картел, включително засегнатите продукти, засегнатите територии, продължителността и естеството на поведението на твърдения таен картел; — информация за всички минали или евентуални бъдещи искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, внесени пред други органи по конкуренция, или пред органи по конкуренция на трети държави във връзка с твърдения таен картел. ii) да бъде на разположение на националния орган по конкуренция, за да отговаря на всякакви искания, които могат да допринесат за установяване на фактите; iii) да осигури на разположение на националния орган по конкуренция директори, управители и други членове на персонала за снемане на обяснения, както и да положи разумни усилия за осигуряване на	за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение. (2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5. (3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5. (4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването. (5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането и, приети с решение на комисията.	

разположение на националния орган по конкуренция на бивши директори, управители и други членове на персонала за същата цел; iv) да не унищожава, подправя или укрива съответна информация или доказателства; и v) да не разкрива, че е подал искане, нито която и да е част от съдържанието на своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, преди националният орган по конкуренция да е издал твърдения за извършени нарушения в рамките на воденото от него производство по правоприлагане, освен ако не е договорено друго; и в) когато възнамерява да подаде искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер до националния орган по конкуренция, той не трябва: i) да е унищожил, подправил или укрил доказателства за твърдения таен картел; или ii) да е разкрил, че възнамерява да подаде искане или която и да е част от съдържанието на искането, което възнамерява да подаде, освен пред други органи по конкуренция, или органи по конкуренция на трети държави.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 61.** В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1: а) в текста преди т. 1 след думите „при условие че“ се добавя „разкрие участието си в картела и“, а след думите „преди останалите участници в“ думата „картела“ се заменя с „него“; б) в т. 1 точка със запетаята след думата „място“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а след думите „по реда на чл. 51“ се поставя запетая и се добавя „или“; в) в т. 2 точка със запетаята след думата „нарушение“ се заменя със запетая и се добавя „като е“, след думата „необходимо“ думата „е“ се заличава, а думите „преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51“ се заличават. **2.** Алинея 2 се изменя така: „(2) Всяко предприятие може да получи освобождаване от имуществена санкция, когато отговаря на условията по ал. 1, изпълнило е изискванията, предвидени в програмата по ал. 6 и не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела.” **3.** В ал. 3 думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“, а думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. а) думите „до приключване на производството“ се заменят с „разкрие участието си в тайния картел“;	

	б) думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал.6“. **4.** Създава се нова ал. 4: „(4) Ако предприятието по ал. 3 представи достатъчно доказателства, които комисията използва за доказването на допълнителни факти, свързани с нарушението, което води до увеличение на имуществените санкции на предприятията участници в тайния картел в сравнение със санкциите, които биха били наложени, без наличието на тези доказателства, комисията не взема предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на предприятието по ал. 3.“ **5.** Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така: „(5) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска при наличие на следните условия: 1. предприятието е преустановило участието си в тайния картел най-късно непосредствено след като е подало своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването; 2. предприятието сътрудничи доброволно, непрекъснато и пълноценно с комисията от момента на подаването на искането до приключване на производството; 3. предприятието не е унищожило, подправило или укрило доказателства за твърдения таен картел и не е разкрило намерението си да подаде искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията.“ **6.** Досегашната ал. 5 става ал. 6.	

	Програма за освобождаване от санкция/намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК. **29.** Искането за освобождаване/намаляване на санкции съдържа най-малко следната информация във връзка с картела, в който продприятието участва: **29.1.** Наименованието, адреса и данни за регистрацията на предприятието, подаващо искането - участник в картела; **29.2.** Наименованието, адреса и данни за регистрацията на останалите предприятия - участници в картела; **29.3.** Подробно описание на картела, вкл.: а) засегнатите продукти и/ или услуги; б) засегнатата територия; в) естество на поведението (като например определяне на цени, разпределяне на пазари, определяне на производствени квоти, обмен на чувствителна търговска информация и др.); г) начин на функциониране (като например срещи, място на провеждането им и участниците, телефонни разговори, кореспонденция, съдържанието на обменяната информация и др.); д) период на действие на картела. **29.4.** Информация за всички други предишни или възможни бъдещи молби за освобождаване / намаляване на санкции, подадени до който и да е друг орган по конкуренция (в или извън ЕС) във връзка с картела. **30.** За да му бъде предоставено освобождаване или	

	намаляване на санкции за участието му в картел, предприятието е длъжно да изпълнява следните задължения от момента на подаване на искане по Програмата до постановяване на крайното решение на КЗК по производството: **30.1**. да сътрудничи на КЗК доброволно, коректно и пълноценно като: а) предоставя на Комисията незабавно, по своя инициатива и при поискване от КЗК, цялата информация и всяко доказателство във връзка с картела, с които предприятието се сдобие или притежава; в) осигурява възможност на Комисията да снеме устни обяснения от всички настоящи и, при възможност, бивши служители на съответното предприятие, както и на настоящите и, при възможност, бившите управители или членове на неговите управителни или контролни органи; и **30.2.** да не унищожава, подправя или укрива свързани с картела доказателства преди и след подаване на искането си, и **30.3**. да не разкрива по какъвто и да било начин нито факта, че възнамерява да участва в настоящата Програма, нито съдържанието на искането си до КЗК, преди и след неговото подаване. Искания, подадени до други органи по конкуренция или ЕК не се считат за неизпълнение на това задължение, и **30.4**. да спазва, след подаване на искането си, указанията на КЗК относно прекратяване или продължаване на участието си в картела с оглед опазване ефективността на разследването.	
Член 20 **Форма на изявленията във връзка с**		

искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер		
1. Държавите членки гарантират, че заявителите могат да подават изявления във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка с пълни или съкратени искания в писмена форма и че освен това националните органи по конкуренция разполагат с действаща система, която им дава възможност да приемат тези изявления или в устна форма, или по други начини, които не дават възможност подадените изявления да попаднат във владение, на съхранение или под контрол на заявителите.	**Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **8**. Неформалните контакти с КЗК, както и подаването на всички видове искания по Програмата се осъществяват чрез лица за контакт, посочени на страницата на КЗК, на място в сградата на КЗК или посредством определените за целта електронна поща и факс. Искане, подадено чрез електронна поща следва да бъде потвърдено от предприятието в петдневен срок на място в КЗК. Потвърждаване не е необходимо, в случай че искането е подадено в съответствие със Закона за електронния документ и електронния подпис. **9**. Искането може да бъде подадено чрез лица за контакт и в устна форма. В този случай, предприятието предоставя на КЗК минималния обем информация по т. 29 от Програмата в устна форма. **9.1.** Съдържанието на устното искане се записва с подходящо техническо средство и се протоколира на хартиен носител. Протоколът се подписва от лицата за контакт и лицата по т. 5. **9.2.** Към искането се прилагат всички доказателства по т. 28 от Програмата, които се номерират и описват в протокола. В случай че предприятието не разполага с доказателствата, КЗК предоставя срок за окомплектоване на искането по реда на т. 21 от Програмата. **9.3.** За дата и час на подаване на устното искане се	Пълно съответствие.

	считат датата и часа на завършване на записа. **9.4.** Не се дава достъп до записа и протокола на устните искания на предприятието преди Комисията да е уведомила страните в производството за предявените твърдения за извършени нарушения от ответните страни по чл. 74, ал. 1, т. 3.	
2. По искане на заявител, националният орган по конкуренция потвърждава получаването на пълните или съкратени искания в писмена форма, като се посочват датата и часът на получаване.	**Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **9.3.** За дата и час на подаване на устното искане се считат датата и часа на завършване на записа. **10.** Датата и часът на получаване на искането от контактните лица определят поредността му на подаване до Комисията в съответното производство. В случай, че искането е подадено посредством електронна поща или факс, датата и часа на получаването му в електронната поща или получаването на факса, определят поредността му на подаване до Комисията. Искането се завежда от контактните лица в нарочен регистър съобразно поредността му на получаване. КЗК писмено потвърждава датата и часът на получаване на искането.	Пълно съответствие.
3. Заявителите имат възможност да подават изявления във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка с пълни или съкратени искания на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на съответния национален орган по конкуренция или на друг официален език на Съюза, който е договорен двустранно от	**Правилата за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** 9. Искането може да бъде подадено чрез лица за контакт и в устна форма. В този случай, предприятието предоставя на КЗК минималния обем	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Правилата за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на

националния орган по конкуренция и заявителя.	информация по т. 29 от Програмата в устна форма. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	ЗИД на ЗЗК.
Член 21 **Маркери за искания за освобождаване от санкции**		
1. Държавите членки гарантират, че предприятията, които желаят да подадат искане за освобождаване от санкции могат първоначално да получат по тяхно искане място в реда за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер за период, определен от националния орган по конкуренция за всеки конкретен случай, за да може заявителят да събере необходимата информация и доказателства, за да покрие съответния доказателствен праг за освобождаване от санкции.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **21.** В случай че предприятие има информация за картел, в който то участва или е участвало, но към момента на подаване на искането си пред КЗК не разполага с необходимите доказателства, то може да поиска срок, в рамките на който да се снабди с тях и да ги предостави на КЗК. **22.** КЗК предоставя, по своя преценка, срок за окомплектоване на искането за освобождаване от санкция. По време на този срок позицията на предприятието в поредността на подаване на информация и доказателства в Комисията се запазва. **23.** Ако до изтичане на определения срок предприятието представи цялата информация и доказателства, необходими за освобождаване от санкция се счита, че информацията и доказателствата са представени на датата на получаване на искането.	Пълно съответствие.

	Правилата за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК. **19.** При искане за маркер КЗК, по време на срещата за даване на указания предоставя на предприятието, по своя преценка, срок да се снабди с доказателствата, посочени в искането. При необходимост, срокът може да бъде удължен. **20.** Искане за освобождаване / намаляване, което не е подкрепено с всички необходими доказателства по т. 28 от Програмата се счита от КЗК за искане за предоставяне на маркер. **21.** В случай че освобождаване от санкция не може да бъде предоставено, подадено искане за маркер за освобождаване от санкция се счита за подадено искане за маркер за намаляване на санкция.	
2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с право на преценка дали да уважат или не искането по параграф 1. Предприятие, което подава такова искане, предоставя на националния орган по конкуренция информация, ако е налична, като например: а) името и адреса на заявителя; б) основанието за опасението, довело до искане; в) наименованията на всички останали предприятия, които участват или са участвали в твърдения таен картел;	**Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **33.** Предоставянето или отказът на условно освобождаване се извършва с разпореждане на Председателя на КЗК, за което предприятието се уведомява писмено. Условното освобождаване от санкция отразява намерението на КЗК да приложи освобождаване от санкция с крайното решение по производството. **34.** При неприложимост или отказ за условно освобождаване от санкция и при положение че предприятието изрично не се е отказало от тази възможност, КЗК преценява искането като искане за	Пълно съответствие.

г) засегнатите продукти и територии; д) продължителността и естеството на поведението на твърдения таен картел; е) информация за всички минали или евентуални бъдещи искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, подадени пред който и да е друг орган по конкуренция или органи по конкуренция на трети държави във връзка с твърдения таен картел.	намаляване на санкцията. **35.** КЗК, до приключване на производството, може да оттегли предоставено условно освобождаване ако установи, че предприятието не спазва всички задължения по т. 30 от Програмата, или че предприятието е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват или да продължат участието си в картела.. Оттеглянето на предоставено условно освобождаване се извършва с разпореждане на Председателя на КЗК, за което предприятието се уведомява писмено. **Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК** **29.** Искането за освобождаване/намаляване на санкции съдържа най-малко следната информация във връзка с картела, в който продприятието участва: **29.1.** Наименованието, адреса и данни за регистрацията на предприятието, подаващо искането - участник в картела; **29.2.** Наименованието, адреса и данни за регистрацията на останалите предприятия - участници в картела; **29.3.** Подробно описание на картела, вкл.: а) засегнатите продукти и/ или услуги; б) засегнатата територия; в) естество на поведението (като например определяне на цени, разпределяне на пазари, определяне на производствени квоти, обмен на	

	чувствителна търговска информация и др.); г) начин на функциониране (като например срещи, място на провеждането им и участниците, телефонни разговори, кореспонденция, съдържанието на обменяната информация и др.); д) период на действие на картела. **29.4.** Информация за всички други предишни или възможни бъдещи молби за освобождаване / намаляване на санкции, подадени до който и да е друг орган по конкуренция (в или извън ЕС) във връзка с картела.ЗК.	
3. Държавите членки гарантират, че всяка информация и всяко доказателство, предоставени от заявителя в рамките на определения съгласно параграф 1 период, се смятат за подадени по същото време като първоначалното искане.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **21.** В случай че предприятие има информация за картел, в който то участва или е участвало, но към момента на подаване на искането си пред КЗК не разполага с необходимите доказателства, то може да поиска срок, в рамките на който да се снабди с тях и да ги предостави на КЗК. **22.** КЗК предоставя, по своя преценка, срок за окомплектоване на искането за освобождаване от санкция. По време на този срок позицията на предприятието в поредността на подаване на информация и доказателства в Комисията се запазва. **23.** Ако до изтичане на определения срок предприятието представи цялата информация и доказателства, необходими за освобождаване от санкция се счита, че информацията и доказателствата са представени на датата на получаване на искането.	Пълно съответствие.

4. Заявителят трябва да има възможност да подава искане по параграф 1 на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на съответния национален орган по конкуренция или на друг официален език на Съюза, който е договорен двустранно от националния орган по конкуренция и заявителя.	**Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК** **6.** Съдържанието на искането се попълва по одобрен от КЗК формуляр. Формулярът съдържа минималния обем информация по т. 29 от Програмата и, в случай че искането е за освобождаване/ намаляване на санкции, към него се прилагат доказателствата по т. 28 от Програмата. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Правилата за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.
5. Държавите членки могат също да предвидят възможността предприятията, които желаят да подадат искане за намаляване на санкции, да поискат първо място в реда за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **10.** Ако предприятие участник в картел предостави на КЗК преди останалите участници достатъчно данни и доказателства, за да може КЗК да отправи искане за издаване на съдебно разрешение за извършване на проверка на място, КЗК може да освободи това предприятие от санкция. **19.** Размерът на намаляването на санкциите може да е най-много до 50 % от санкцията, която следва да бъде наложена на предприятието за извършване на нарушението, изчислена съгласно Методиката за определяне на санкциите по Закона за защита на конкуренцията, и се определя от КЗК във всеки конкретен случай като се взима предвид поредността	Пълно съответствие.

	на съответното предприятие спрямо останалите участници в картела, поискали намаляване на санкцията, като: **19.1.** за първото по ред предприятие намаляването е в размер от 30% до 50%; **31.** КЗК оценява исканията за освобождаване/намаляване на санкции (включително и исканията за маркер, съкратените искания и исканията за допълнително намаляване на санкции при разкриване на втори картел) и представените с тях данни и доказателства, във връзка с един и същ картел, по реда на получаването им. **32.** Поредността на исканията се определя от датата и часа на получаването им.	
Член 22 **Съкратени искания**		
1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция приемат съкратени искания от заявителите, поискали от Комисията освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, като са поискали маркер или са подали пълно искане във връзка със същия твърдян таен картел, при условие че тези искания обхващат повече от три държави членки като засегнати територии.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **26.** Когато Европейската Комисия е в най-добра позиция да разследва конкретния случай, по който чл. 101 от ДФЕС е приложим,[12]предприятията, които са подали или подават искане до ЕК за освобождаване от санкция или за намаляване на санкция, могат също така да подадат до КЗК съкратено искане.	Частично съответствие Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Правилата за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.

[1] Съгласно §. 14 от Известие на Комисията относно сътрудничеството в рамките на мрежата от органите по конкуренция, ОВ С 101, 27.4.2004 г., стр. 43.

	27. В съкратено искане, предприятието предоставя на КЗК само минималния обем информация по т. 29. **Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **25.** Съкратеното искане трябва да съдържа минималния обем информация по т. 28.Съкратените искания се считат за искания по смисъла на параграф 41(1) от Известие на Комисията относно сътрудничеството в рамките на мрежата от органите по конкуренция. **29.** Данните и доказателствата, предоставени на КЗК от предприятия, подали искане за освобождаване/намаляване на санкция или съкратено искане за освобождаване от санкции, могат да бъдат обменяни в рамките на ЕМК при спазване на реда и условията за гарантиране на интересите на засегнатите лица, посочени в §. 40 и §. 41 от Известие на ЕК относно сътрудничеството в ЕМК. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	
2. Съкратените искания съдържат кратко описание на всеки от следните елементи: а) името и адреса на заявителя; б) наименованията на другите страни в	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.**	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Правилата за

твърдения таен картел; в) засегнатия(те) продукт(и) и територии; г) продължителността и естеството на поведението на твърдения таен картел; д) държавата(иде) членка(и), където е вероятно да бъдат намерени доказателствата за твърдения таен картел; и д) информация за всяко друго подадено искане или възможно бъдещо искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, подадено пред който и да е друг орган по конкуренция или органи по конкуренция на трети държави, във връзка с твърдения таен картел.	**29.** Искането за освобождаване/намаляване на санкции съдържа най-малко следната информация във връзка с картела, в който предприятието участва: **29.1.** Наименованието, адреса и данни за регистрацията на предприятието, подаващо искането - участник в картела; **29.2.** Наименованието, адреса и данни за регистрацията на останалите предприятия - участници в картела; **29.3.** Подробно описание на картела, вкл.: а) засегнатите продукти и/ или услуги; б) засегнатата територия; в) естество на поведението (като например определяне на цени, разпределяне на пазари, определяне на производствени квоти, обмен на чувствителна търговска информация и др.); г) начин на функциониране (като например срещи, място на провеждането им и участниците, телефонни разговори, кореспонденция, съдържанието на обменяната информация и др.); д) период на действие на картела. **29.4.** Информация за всички други предишни или възможни бъдещи молби за освобождаване / намаляване на санкции, подадени до който и да е друг орган по конкуренция (в или извън ЕС) във връзка с картела. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в	прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.

	актовете, предвидени в него.	
3. Когато Комисията получава пълно искане, а националните органи по конкуренция получават съкратени искания във връзка със същия твърдян таен картел, Комисията е основната точка за контакт на заявителя в периода преди да стане ясно дали Комисията ще разглежда случая изцяло или частично, по-специално при предоставянето на указания на заявителя за провеждането на всякакви допълнителни вътрешни разследвания. В този период Комисията информира съответните национални органи по конкуренция за актуалното състояние, при поискване от тяхна страна. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция могат да поискат от заявителя да предостави конкретни разяснения единствено относно данните, посочени в параграф 2, преди да поискат подаване на пълно искане в съответствие с параграф 5.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **26.** Когато Европейската Комисия е в най-добра позиция да разследва конкретния случай, по който чл. 101 от ДФЕС е приложим, предприятията, които са подали или подават искане до ЕК за освобождаване от санкция или за намаляване на санкция, могат също така да подадат до КЗК съкратено искане. 27. В съкратено искане, предприятието предоставя на КЗК само минималния обем информация по т. 29. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.
4. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция, които получат съкратени искания, проверяват дали към момента на получаването на тези искания вече е постъпило съкратено или пълно искане от друг заявител по повод на същия твърдян таен картел. Ако национален орган по конкуренция не е получил такова искане от друг заявител и счита, че съкратеното искане отговаря на изискванията по параграф 2, той информира заявителя за това.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **26.** Когато Европейската Комисия е в най-добра позиция да разследва конкретния случай, по който чл. 101 от ДФЕС е приложим, предприятията, които са подали или подават искане до ЕК за освобождаване от санкция или за намаляване на санкция, могат също така да подадат до КЗК съкратено искане. **28.**Съкратените искания се считат за искания по	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.

	смисъла на параграф 41(1) от Известие на Комисията относно сътрудничеството в рамките на мрежата от органите по конкуренция. **29.** Данните и доказателствата, предоставени на КЗК от предприятия, подали искане за освобождаване / намаляване на санкция или съкратено искане за освобождаване от санкции, могат да бъдат обменяни в рамките на ЕМК при спазване на реда и условията за гарантиране на интересите на засегнатите лица, посочени в §. 40 и §. 41 от Известие на ЕК относно сътрудничеството в ЕМК. **ЗИД на ЗЗК** § 70. В срок от три месеца от влизане в сила на закона комисията приема изменения и допълнения на актовете, предвидени в него.	
5. Държавите членки гарантират, че след като Комисията е информирала съответните национални органи по конкуренция, че не възнамерява да разглежда случая изцяло или частично, на заявителите се предоставя възможността да подават пълни искания до съответните национални органи по конкуренция. Само при изключителни обстоятелства, когато това е строго необходимо за разграничаване или разпределяне на случаите, национален орган по конкуренция може да поиска от заявителя да подаде пълно искане преди Комисията да е уведомила съответните национални органи по конкуренция, че не възнамерява да разглежда случая изцяло или частично. Националните органи по конкуренция разполагат с	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **26.** Когато Европейската Комисия е в най-добра позиция да разследва конкретния случай, по който чл. 101 от ДФЕС е приложим, предприятията, които са подали или подават искане до ЕК за освобождаване от санкция или за намаляване на санкция, могат също така да подадат до КЗК съкратено искане. **27.** В съкратено искане, предприятието предоставя на КЗК само минималния обем информация по т. 29.	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Правилата за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.

правомощието да определят разумен срок, в рамките на който заявителят трябва да подаде пълното искане заедно със съответните доказателства и информация. Това не засяга правото на заявителя да подаде доброволно пълно искане на по-ранен етап.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	
6. Държавите членки гарантират, че ако заявителят подаде пълното искане в съответствие с параграф 5 в срока, определен от националния орган по конкуренция, пълното искане се смята за подадено в момента на подаване на съкратеното искане, при условие че съкратеното искане обхваща същия/същите засегнат/и продукт/и територия/и, както и същата продължителност на дейност на твърдения таен картел, посочени в подаденото до Комисията искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, като е възможно то да е било актуализирано.	**Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **26.** Когато Европейската Комисия е в най-добра позиция да разследва конкретния случай, по който чл. 101 от ДФЕС е приложим, предприятията, които са подали или подават искане до ЕК за освобождаване от санкция или за намаляване на санкция, могат също така да подадат до КЗК съкратено искане. **27.** В съкратено искане, предприятието предоставя на КЗК само минималния обем информация по т. 29. **Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, приета с Решение № 274 от 08.03.2011 г. на КЗК.** **27.** Съкратеното искане за освобождаване от санкции не е основание за образуване на производство от КЗК по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 4 от ЗЗК. Ако КЗК реши да проучва случая, тя предоставя на предприятието срок, в който то трябва да подаде всички доказателства по т. 28 от Програмата. Ако предприятието предостави доказателствата в определения срок, те се считат подадени на датата на получаване на съкратеното искане. След като предприятието предостави на КЗК необходимите	Пълно съответствие.

	доказателства, искането служи като основание за образуване на производство по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 4 от ЗЗК.	
Член 23 **Взаимодействие между исканията за освобождаване от санкции и наказанията за физически лица**		
1. Държавите членки гарантират, че настоящите и бившите директори, управители и други членове на персонала на заявителите за освобождаване от санкции пред органите по конкуренция са напълно защитени от наказания, налагани по административни и ненаказателни съдебни производства, във връзка с участието им в тайния картел, попадащ в обхвата на искането за освобождаване от санкции, за нарушения на националните закони, преследващи предимно същите цели като целите, преследвани от член 101 от ДФЕС, ако: а) искането на предприятието за освобождаване от санкции, подадено до органа по конкуренция, разследващ случая, отговаря на изискванията, установени в член 17, параграф 2, букви б) и в); б) посочените настоящи и бивши директори, управители и други членове на персонала сътрудничат активно в това отношение с органа по конкуренция, разследващ случая; и в) искането на предприятието за освобождаване от санкции предхожда момента, в който съответните настоящи и бивши директори, управители и други членове	**ЗИД на ЗЗК** **§ 62.** В чл. 102 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 2 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“. **2.** Създава се ал. 5: „(5) Не се налага глоба на членовете на управителните и контролни органи и други служители от предприятието, подало искане по чл. 101, ал. 1, както и на лица, които към момента на извършване на нарушението са имали такова качество, при условие че: 1. искането на предприятието отговаря на условията по чл. 101, ал. 1; 2. лицата сътрудничат активно на комисията в производството, и 3. искането по чл. 101, ал. 1 е подадено преди уведомяването на лицата за образуваното производство.“	Пълно съответствие

на персонала са били уведомени от компетентните органи на държавите членки за производството, водещо до налагане на наказания, посочено в настоящия параграф.		
2. Държавите членки гарантират, че настоящите и бившите директори, управители и други членове на персонала на заявителите за освобождаване от санкции пред органите по конкуренция са защитени от наказания, налагани в рамките на наказателни производства, във връзка с участието им в тайния картел, попадащ в обхвата на искането за освобождаване от санкции, за нарушения на националните закони, преследващи предимно същите цели като целите, преследвани от член 101 от ДФЕС, ако отговарят на посочените в параграф 1 условия и сътрудничат активно с разследващия компетентен орган. Ако условието за сътрудничество с разследващия компетентен орган не е изпълнено, разследващият компетентен орган може да продължи с разследването.		Не подлежи на транспониране В националното законодателство на Република България няма предвидена наказателна отговорност за участие в картел.
3. За да осигурят съответствие със съществуващите основни принципи на своите правни системи чрез дерогация от параграф 2, държавите членки могат да предвидят, че компетентните органи разполагат с възможността да не наложат наказание или само да смекчат налаганото в рамките на наказателното производство наказание доколкото приносът на посочените в параграф 2 лица за установяването и разследването на тайния картел надделява над интереса да се извършва наказателно преследване срещу тези лица и/или те да бъдат санкционирани.		Не подлежи на транспониране В националното законодателство на Република България няма предвидена наказателна отговорност за участие в картел.

4. За да се даде възможност на посочената в параграфи 1, 2 и 3 защита да функционира в ситуации, в които е засегната повече от една юрисдикция, държавите членки трябва да предвидят, че в случаите, в които компетентният санкциониращ или извършващ наказателно преследване орган попада в обхвата на юрисдикция, различна от юрисдикцията на органа по конкуренция, разследващ случая, националният орган по конкуренция на юрисдикцията на компетентния санкциониращ или извършващ наказателно преследване орган осигурява необходимия контакт между тях.		Не подлежи на транспониране В националното законодателство на Република България няма предвидена наказателна отговорност за участие в картел.
5. Настоящият член не засяга правото на пострадалите, претърпели вреди, причинени от нарушаването на правото в областта на конкуренцията, да поискат пълно обезщетение за тези вреди в съответствие с Директива 2014/104/ЕС.		Не подлежи на транспониране В националното законодателство на Република България няма предвидена наказателна отговорност за участие в картел. .
ГЛАВА VII **ОКАЗВАНЕ НА ВЗАИМНО СЪДЕЙСТВИЕ**		
Член 24 **Сътрудничество между националните органи по конкуренция**		
1. Държавите членки гарантират, че когато националните административни органи по конкуренция извършват проверка на място или снемат обяснения от името и за сметка на други национални органи по конкуренция в съответствие с член 22 от Регламент (ЕО) № 1/2003, се разрешава на длъжностните лица и	**ЗЗК** **Чл. 54.** (1) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и	Пълно съответствие.

другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от запитващия национален орган по конкуренция, под надзора на длъжностните лица на запитания национален орган по конкуренция, да присъстват и активно да подпомагат в проверката на място или при снемането на обяснения, когато запитаният национален орган по конкуренция упражнява правомощията, посочени в членове 6, 7 и 9 от настоящата директива.	чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя. **Чл. 93.** (1) Производството по изпълнение на задълженията на комисията за съдействие по Регламент (ЕО) № 1/2003 и по Регламент (ЕО) № 139/2004 се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 7 във връзка с чл. 54 по искане от национален орган по конкуренцията на държава членка или на Европейската комисия на основание Регламент (ЕО) № 1/2003 или на Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Въз основа на искането по ал. 1 се изготвя доклад до председателя на комисията, съдържащ предложение за предприемане на необходимите действия за удовлетворяване на искането за съдействие. (3) Председателят на комисията с разпореждане се произнася по предложението за предприемане на необходимите действия. В случай че председателят на комисията разпореди да се окаже съдействие, в разпореждането си определя предмета на производството в съответствие с искането по ал. 1. (4) Председателят на комисията със заповед определя служителите, които осъществяват правомощията по чл. 45 от този закон, съответно по чл. 20, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 или по чл. 13, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (5) След изпълнение на разпореждането по ал. 3 се изготвя доклад до председателя на комисията за извършените действия.	

	(6) Председателят на комисията внася доклада по ал. 5 в закрито заседание, на което комисията постановява решение за приключване на производството по оказване на съдействие. (7) Решението по ал. 6 не подлежи на обжалване. **ЗИД на ЗЗК** **§ 52.** В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се нова ал. 5: „(5) Служителите и другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от запитващия национален орган по конкуренция, могат да присъстват и активно да помагат при проверки на място и снемане на устни обяснения под надзора на служителите на комисията.“	
2. Държавите членки гарантират, че на собствената си територия националните административни органи по конкуренция разполагат с правомощието да упражняват посочените в членове 6 — 9 от настоящата директива правомощия в съответствие с националното си право от името и за сметката на други национални органи по конкуренция с цел да се установи дали предприятия или сдружения на предприятия не спазват взетите в рамките на разследването мерки и решения от запитващия национален орган по конкуренция, които са посочени в членове 6 и 8 — 12 от настоящата директива. Запитващите национални органи по конкуренция и запитаните национални органи по	**ЗЗК** **Чл. 54.** (1) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя. **Чл. 93.** (1) Производството по изпълнение на задълженията на комисията за съдействие	Пълно съответствие.

конкуренция разполагат с правомощието да обменят и използват информация като доказателство за тази цел, при спазване на гаранциите, посочени в член 12 от Регламент (ЕО) № 1/2003.	по Регламент (ЕО) № 1/2003 и по Регламент (ЕО) № 139/2004 се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 7 във връзка с чл. 54 по искане от национален орган по конкуренцията на държава членка или на Европейската комисия на основание Регламент (ЕО) № 1/2003 или на Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Въз основа на искането по ал. 1 се изготвя доклад до председателя на комисията, съдържащ предложение за предприемане на необходимите действия за удовлетворяване на искането за съдействие. (3) Председателят на комисията с разпореждане се произнася по предложението за предприемане на необходимите действия. В случай че председателят на комисията разпореди да се окаже съдействие, в разпореждането си определя предмета на производството в съответствие с искането по ал. 1. (4) Председателят на комисията със заповед определя служителите, които осъществяват правомощията по чл. 45 от този закон, съответно по чл. 20, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 или по чл. 13, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (5) След изпълнение на разпореждането по ал. 3 се изготвя доклад до председателя на комисията за извършените действия. (6) Председателят на комисията внася доклада по ал. 5 в закрито заседание, на което комисията постановява решение за приключване на производството по оказване на съдействие. (7) Решението по ал. 6 не подлежи на обжалване.	

	ЗИД на ЗЗК **§ 52.** В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Създава се нова ал. 5: „(5) Служителите и другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от запитващия национален орган по конкуренция, могат да присъстват и активно да помагат при проверки на място и снемане на устни обяснения под надзора на служителите на комисията.“	
Член 25 **Искания за уведомяване за предварителни твърдения за нарушения и други документи**		
Без да се засяга която и да е друга форма на уведомяване от запитващ орган в съответствие с действащите в неговата държава членка правила, държавите членки гарантират, че по искане на запитващия орган запитаният орган уведомява адресата от името на запитващия орган за: а) всички предварителни твърдения за извършено нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС и всички решения за прилагане на тези членове; б) всеки друг процедурен акт, приет в контекста на производство по правоприлагане, който следва да бъде нотифициран в съответствие с националното право; и в) всички други имащи отношение документи, свързани с прилагането на член 101 или 102 от ДФЕС, включително	**ЗИД на ЗЗК** **§ 31.** Създава се чл. 54а: **„Съдействие за уведомяване** Чл. 54а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция на държавите членки на Европейския съюз, като получава и оказва съдействие във връзка с изпращане на уведомления по искане и от името на запитващия орган за: 1. твърдения за извършено нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и решения по прилагането на тези членове; 2. всякакви процедурни актове, които подлежат на съобщаване съгласно националното право на държавата членка на запитващия орган; 3. документи, свързани с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския	Пълно съответствие.

документи, които се отнасят до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции.	съюз, включително отнасящи се до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции. (2) Законосъобразността на актовете по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Валидността на уведомленията по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.“	
Член 26 **Искания за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции**		
1. Държавите членки гарантират, че по искане на запитващия орган запитаният орган изпълнява решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции, приети от запитващия орган в съответствие с членове 13 и 16. Това се прилага само доколкото, след като е положил разумни усилия на собствената си територия, запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, спрямо което санкцията или периодичната имуществена санкция подлежи на изпълнение, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган, които да осигурят възможност за събирането на санкцията или на периодичната имуществена санкция.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 64.**Създава се чл. 103а: **„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане: 1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган;	Пълно съответствие.

	2. може да получава и оказва съдействие в случаите, които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган. В тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия. (2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка. (4) По отношение на давностните срокове за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции се прилага националното право на държавата членка на запитващия орган.“ **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен.	

	(2) Единният документ съдържа: 1. името, известния адрес на адресата на акта, и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата; 2. обобщение на относимите факти и обстоятелства; 3. обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен; 4. наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган; и 5. срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове. (3) За исканията по чл.103а, в допълнение към посочените в ал.1 изисквания, единният документ съдържа и: 1. информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган; 2. датата, на която решението е станало окончателно; 3. размерът на санкцията или на периодичната имуществена санкция; и 4. информация, показваща разумните усилия, положени от запитващия орган за изпълнение на решението на своя територия. (4) Единният документ представлява единственото основание за действията по нотифициране или изпълнение, предприети от запитания орган, при спазване на изискванията по ал.1. Не е необходим никакъв друг акт за неговото признаване, допълване или заместване в държавата членка на запитания орган. Запитаният орган взема всички необходими мерки за изпълнението на това искане, освен ако	

	запитаният орган се позовава на ал. 5. (5) Единният документ се изпраща от запитващия орган на запитания орган на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган, освен ако запитаният орган и запитващият орган не са договорили двустранно за всеки случай поотделно, че единният документ може да бъде изпратен на друг език. Когато това се изисква съгласно националното право на държавата членка на запитания орган, запитващият орган предоставя превод на акта, който трябва да бъде нотифициран или на решението, с което се позволява изпълнението на санкцията или на периодичната имуществена санкция, на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган. Това не засяга правото на запитания орган и на запитващия орган да договорят за всеки случай поотделно, че този превод може да бъде предоставен на друг език. (6) Запитаният орган не е длъжен да изпълни искане, посочено в чл. 54а или 103а, ако: 1. искането не отговаря на изискванията на настоящия член; или 2. запитаният орган е в състояние да представи разумни основания, които показват, че изпълнението на искането би било в очевидно противоречие с обществения ред в държавата членка, в която се търси изпълнение. (7) Запитаният орган уведомява запитващия орган в случай, че възнамерява да отхвърли искане за съдействие по чл. 54а или 103а или се нуждае от допълнителна информация. (8) По искане на запитания орган, запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи,	

	включително за превод и труд, както и административните разходи, във връзка с предприетите действия по чл. 54а или 103а. (9) Запитаният орган може да си възстанови пълния размер на разходите, направени във връзка с посочените в чл.103а действия от сумите по санкциите или периодичните имуществени санкции, събрани от името на запитващия орган, включително за превод и труд, както и административните разходи. При невъзможност запитаният орган да събере сумите по имуществените санкции и периодичните имуществени санкции, той може да поиска запитващия орган да поеме направените разходи. (10) Запитаният орган може да си възстановява направените разходи във връзка с изпълнението на тези решения от предприятието, спрямо което се изпълнява санкцията или периодичната имуществена санкция. (11) Запитаният орган си възстановява дължимите суми в паричната единица на своята държава членка, съгласно законите, подзаконовите актове и административните процедури в тази държава членка. При необходимост запитаният орган, в съответствие със своето национално право и национална практика, преобразува санкциите или периодичните имуществени санкции в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции. (12) Имуществените санкции, наложени с акта по чл.93а, ал.1, т.3, издаден от друг орган по конкуренция на държава членка на Европейския съюз, за които е поискано трансгранично изпълнение от комисията, се събират по реда на Данъчно-	

	осигурителния процесуален кодекс. (13) Всички събрани по принудителен ред суми се превеждат по сметка на комисията, която удържа направените от нея разходи и след това преобразува остатъка в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции.“	
2. За случаите, които не попадат в обхвата на параграф 1 от настоящия член, по-специално в случаи, в които предприятието или сдружението на предприятия, спрямо което санкцията или периодичната имуществена санкция подлежи на изпълнение, не е установено в държавата членка на запитващия орган, държавите членки предвиждат, че запитаният орган може по искане на запитващия орган да наложи изпълнението на взети от запитващия орган решения за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции, приети в съответствие с членове 13 и 16. Член 27, параграф 3, буква г) не се прилага за целите на настоящия параграф.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 64.**Създава се чл. 103а: **„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане: 1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган; 2. може да получава и оказва съдействие в случаите, които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган. В тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия.	Пълно съответствие.

	(2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка. (4) По отношение на давностните срокове за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции се прилага националното право на държавата членка на запитващия орган.“	
3. Запитващият орган може да отправи искане само за изпълнение на окончателно решение.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 64.**Създава се чл. 103а: **„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане: 1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган;	Пълно съответствие.

	2. може да получава и оказва съдействие в случаите, които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган. В тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия. (2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка. (4) По отношение на давностните срокове за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции се прилага националното право на държавата членка на запитващия орган.“ **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен.	

	(2) Единният документ съдържа: 1. името, известния адрес на адресата на акта, и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата; 2. обобщение на относимите факти и обстоятелства; 3. обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен; 4. наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган; и 5. срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове. (3) За исканията по чл.103а, в допълнение към посочените в ал.1 изисквания, единният документ съдържа и: 1. информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган; 2. датата, на която решението е станало окончателно; 3. размерът на санкцията или на периодичната имуществена санкция; и 4. информация, показваща разумните усилия, положени от запитващия орган за изпълнение на решението на своя територия. (4) Единният документ представлява единственото основание за действията по нотифициране или изпълнение, предприети от запитания орган, при спазване на изискванията по ал.1. Не е необходим никакъв друг акт за неговото признаване, допълване или заместване в държавата членка на запитания орган. Запитаният орган взема всички необходими мерки за изпълнението на това искане, освен ако	

	запитаният орган се позовава на ал. 5. (5) Единният документ се изпраща от запитващия орган на запитания орган на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган, освен ако запитаният орган и запитващият орган не са договорили двустранно за всеки случай поотделно, че единният документ може да бъде изпратен на друг език. Когато това се изисква съгласно националното право на държавата членка на запитания орган, запитващият орган предоставя превод на акта, който трябва да бъде нотифициран или на решението, с което се позволява изпълнението на санкцията или на периодичната имуществена санкция, на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган. Това не засяга правото на запитания орган и на запитващия орган да договорят за всеки случай поотделно, че този превод може да бъде предоставен на друг език. (6) Запитаният орган не е длъжен да изпълни искане, посочено в чл. 54а или 103а, ако: 1. искането не отговаря на изискванията на настоящия член; или 2. запитаният орган е в състояние да представи разумни основания, които показват, че изпълнението на искането би било в очевидно противоречие с обществения ред в държавата членка, в която се търси изпълнение. (7) Запитаният орган уведомява запитващия орган в случай, че възнамерява да отхвърли искане за съдействие по чл. 54а или 103а или се нуждае от допълнителна информация. (8) По искане на запитания орган, запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи,	

	включително за превод и труд, както и административните разходи, във връзка с предприетите действия по чл. 54а или 103а. (9) Запитаният орган може да си възстанови пълния размер на разходите, направени във връзка с посочените в чл.103а действия от сумите по санкциите или периодичните имуществени санкции, събрани от името на запитващия орган, включително за превод и труд, както и административните разходи. При невъзможност запитаният орган да събере сумите по имуществените санкции и периодичните имуществени санкции, той може да поиска запитващия орган да поеме направените разходи. (10) Запитаният орган може да си възстановява направените разходи във връзка с изпълнението на тези решения от предприятието, спрямо което се изпълнява санкцията или периодичната имуществена санкция. (11) Запитаният орган си възстановява дължимите суми в паричната единица на своята държава членка, съгласно законите, подзаконовите актове и административните процедури в тази държава членка. При необходимост запитаният орган, в съответствие със своето национално право и национална практика, преобразува санкциите или периодичните имуществени санкции в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции. (12) Имуществените санкции, наложени с акта по чл.93а, ал.1, т.3, издаден от друг орган по конкуренция на държава членка на Европейския съюз, за които е поискано трансгранично изпълнение от комисията, се събират по реда на Данъчно-	

	осигурителния процесуален кодекс. (13) Всички събрани по принудителен ред суми се превеждат по сметка на комисията, която удържа направените от нея разходи и след това преобразува остатъка в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции.“	
4. Въпросите, свързани с давностните срокове за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции, се уреждат от националното право на държавата членка на запитващия орган.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 64.**Създава се чл. 103а: **„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане: 1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган; 2. може да получава и оказва съдействие в случаите, които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган. В тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия.	Пълно съответствие.

	(2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка. (4) По отношение на давностните срокове за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции се прилага националното право на държавата членка на запитващия орган.“	
Член 27 **Общи принципи на сътрудничеството**		
1. Държавите членки гарантират, че исканията, посочени в членове 25 и 26, се изпълняват от запитания орган в съответствие с националното право на държавата членка на запитания орган.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 31.** Създава се чл. 54а: **„Съдействие за уведомяване** Чл. 54а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция на държавите членки на Европейския съюз, като получава и оказва съдействие във връзка с изпращане на уведомления по искане и от името на запитващия орган за: 1. твърдения за извършено нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и решения по прилагането на тези членове; 2. всякакви процедурни актове, които подлежат на	Пълно съответствие.

	съобщаване съгласно националното право на държавата членка на запитващия орган; 3. документи, свързани с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително отнасящи се до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции. (2) Законосъобразността на актовете по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Валидността на уведомленията по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.“ **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (12) Имуществените санкции, наложени с акта по чл.93а, ал.1, т.3, издаден от друг орган по конкуренция на държава членка на Европейския съюз, за които е поискано трансгранично изпълнение от комисията, се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.	

2. Посочените в членове 25 и 26 искания се изпълняват без неоправдано забавяне посредством единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. Този единен документ съдържа: а) името, известния адрес на адресата, и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата; б) обобщение на относимите факти и обстоятелства; в) обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен; г) наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган; и д) срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (2) Единният документ съдържа: 1. името, известния адрес на адресата на акта, и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата; 2. обобщение на относимите факти и обстоятелства; 3. обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен; 4. наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган; и 5. срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове. (3) За исканията по чл.103а, в допълнение към посочените в ал.1 изисквания, единният документ съдържа и: 1. информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган; 2. датата, на която решението е станало окончателно; 3. размерът на санкцията или на периодичната имуществена санкция; и 4. информация, показваща разумните усилия,	Пълно съответствие.

	положени от запитващия орган за изпълнение на решението на своя територия.	
3. За исканията, посочени в член 26, в допълнение към посочените в параграф 2 от настоящия член изисквания, единният документ предоставя следното: а) информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган; б) датата, на която решението е станало окончателно; в) размерът на санкцията или на периодичната имуществена санкция; и г) информация, показваща разумните усилия, положени от запитващия орган за изпълнение на решението на своя територия.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (2) Единният документ съдържа: 1. името, известния адрес на адресата на акта, и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата; 2. обобщение на относимите факти и обстоятелства; 3. обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен; 4. наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган; и 5. срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове. (3) За исканията по чл.103а, в допълнение към посочените в ал.1 изисквания, единният документ съдържа и: 1. информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган;	Пълно съответствие.

	2. датата, на която решението е станало окончателно; 3. размерът на санкцията или на периодичната имуществена санкция; и 4. информация, показваща разумните усилия, положени от запитващия орган за изпълнение на решението на своя територия.	
4. Единният документ, който осигурява възможност за изпълнение от страна на запитания орган, представлява единственото основание за мерките за изпълнение, предприети от запитания орган, при спазване на изискванията по параграф 2. Не е необходим никакъв акт за неговото признаване, допълване или заместване в държавата членка на запитания орган. Запитаният орган взема всички необходими мерки за изпълнението на това искане, освен ако запитаният орган се позовава на параграф 6.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (4) Единният документ представлява единственото основание за действията по нотифициране или изпълнение, предприети от запитания орган, при спазване на изискванията по ал.1. Не е необходим никакъв друг акт за неговото признаване, допълване или заместване в държавата членка на запитания орган. Запитаният орган взема всички необходими мерки за изпълнението на това искане, освен ако запитаният орган се позовава на ал. 5.	Пълно съответствие.
5. Запитващият орган гарантира, че единният документ се изпраща на запитания орган на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган, освен ако запитаният орган и запитващият орган не са договорили	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции**	Пълно съответствие.

двустранно за всеки случай поотделно, че единният документ може да бъде изпратен на друг език. Когато това се изисква съгласно националното право на държавата членка на запитания орган, запитващият орган предоставя превод на акта, който трябва да бъде нотифициран или на решението, с което се позволява изпълнението на санкцията или на периодичната имуществена санкция, на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган. Това не засяга правото на запитания орган и на запитващия орган да договорят за всеки случай поотделно, че този превод може да бъде предоставен на друг език.	**или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (5) Единният документ се изпраща от запитващия орган на запитания орган на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган, освен ако запитаният орган и запитващият орган не са договорили двустранно за всеки случай поотделно, че единният документ може да бъде изпратен на друг език. Когато това се изисква съгласно националното право на държавата членка на запитания орган, запитващият орган предоставя превод на акта, който трябва да бъде нотифициран или на решението, с което се позволява изпълнението на санкцията или на периодичната имуществена санкция, на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган. Това не засяга правото на запитания орган и на запитващия орган да договорят за всеки случай поотделно, че този превод може да бъде предоставен на друг език.	
6. Запитаният орган не е длъжен да изпълни искане, посочено в член 25 или 26, ако: а) искането не отговаря на изискванията на настоящия член; или б) запитаният орган е в състояние да представи разумни основания, които показват, че изпълнението на искането би било в очевидно противоречие с обществения ред в държавата членка, в която се търси	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен.	Пълно съответствие.

изпълнение. Ако запитаният орган възнамерява да отхвърли искане за съдействие, посочено в членове 25 или 26, или се нуждае от допълнителна информация, той установява контакт със запитващия орган.	(6) Запитаният орган не е длъжен да изпълни искане, посочено в чл. 54а или 103а, ако: 1. искането не отговаря на изискванията на настоящия член; или 2. запитаният орган е в състояние да представи разумни основания, които показват, че изпълнението на искането би било в очевидно противоречие с обществения ред в държавата членка, в която се търси изпълнение.	
7. Държавите членки гарантират, че, когато запитаният орган поиска това, запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи, включително за превод и труд, както и административните разходи, във връзка с предприетите съгласно член 24 или 25 действия.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (8) По искане на запитания орган, запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи, включително за превод и труд, както и административните разходи, във връзка с предприетите действия по чл. 54а или 103а.	Пълно съответствие.
8. Запитаният орган може да си възстанови пълния размер на разходите, направени във връзка с посочените в член 26 действия от сумите по санкциите или периодичните имуществени санкции, събрани от името на запитващия орган, включително за превод и труд, както и административните разходи. Ако	**ЗИД на ЗЗК** **§ 53.**Създава се чл. 93а: **„Процедура при съдействие за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции**	Пълно съответствие.

запитаният орган не успее да събере сумите по санкциите и периодичните имуществени санкции, той може да поиска запитващия орган да поеме направените разходи. Държавите членки могат да предвидят, че запитаният орган може също да си възстанови направените разходи във връзка с изпълнението на тези решения от предприятието, спрямо което се изпълнява санкцията или периодичната имуществена санкция. Запитаният орган си възстановява дължимите суми в паричната единица на своята държава членка, съгласно законите, подзаконовите актове и административните процедури в тази държава членка. При необходимост запитаният орган, в съответствие със своето национално право и национална практика, преобразува санкциите или периодичните имуществени санкции в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции.	Чл. 93а. (1) Исканията по чл.54а и 103а се изпълняват без неоправдано забавяне въз основа на единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. (8) По искане на запитания орган, запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи, включително за превод и труд, както и административните разходи, във връзка с предприетите действия по чл. 54а или 103а. (9) Запитаният орган може да си възстанови пълния размер на разходите, направени във връзка с посочените в чл.103а действия от сумите по санкциите или периодичните имуществени санкции, събрани от името на запитващия орган, включително за превод и труд, както и административните разходи. При невъзможност запитаният орган да събере сумите по имуществените санкции и периодичните имуществени санкции, той може да поиска запитващия орган да поеме направените разходи. (10) Запитаният орган може да си възстановява направените разходи във връзка с изпълнението на тези решения от предприятието, спрямо което се изпълнява санкцията или периодичната имуществена санкция. (11) Запитаният орган си възстановява дължимите суми в паричната единица на своята държава членка, съгласно законите, подзаконовите актове и административните процедури в тази държава членка. При необходимост запитаният орган, в съответствие със своето национално право и национална практика, преобразува санкциите или периодичните имуществени санкции в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени	

	санкции. (12) Имуществените санкции, наложени с акта по чл.93а, ал.1, т.3, издаден от друг орган по конкуренция на държава членка на Европейския съюз, за които е поискано трансгранично изпълнение от комисията, се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. (13) Всички събрани по принудителен ред суми се превеждат по сметка на комисията, която удържа направените от нея разходи и след това преобразува остатъка в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции.“	
Член 28 **Спорове относно искания за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции**		
1. Споровете са от компетентността на съответните органи на държавата членка на запитващия орган и се уреждат от правото на тази държава членка, когато се отнасят до: а) законосъобразността на определен акт, за който трябва да бъде изпратено уведомление в съответствие с член 25 или на дадено решение, което трябва да бъде изпълнено в съответствие с член 26; и б) законосъобразността на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 31.** Създава се чл. 54а: **„Съдействие за уведомяване** Чл. 54а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция на държавите членки на Европейския съюз, като получава и оказва съдействие във връзка с изпращане на уведомления по искане и от името на запитващия орган за: 1. твърдения за извършено нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и решения по прилагането на тези членове;	Пълно съответствие.

	2. всякакви процедурни актове, които подлежат на съобщаване съгласно националното право на държавата членка на запитващия орган; 3. документи, свързани с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително отнасящи се до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции. (2) Законосъобразността на актовете по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Валидността на уведомленията по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.“ **§ 64.**Създава се чл. 103а: **„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане: 1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган; 2. може да получава и оказва съдействие в случаите,	

	които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган. В тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия. (2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.	
2. Споровете относно мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, или относно валидността на уведомяване, извършено от запитания орган, са от компетентността на компетентните органи на държавата членка на запитания орган и се уреждат от правото на тази държава членка.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 31.** Създава се чл. 54а: **„Съдействие за уведомяване** Чл. 54а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция на държавите членки на Европейския съюз, като получава и оказва съдействие във връзка с изпращане на уведомления по искане и от името на запитващия орган за: 1. твърдения за извършено нарушение на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и решения по прилагането на тези членове; 2. всякакви процедурни актове, които подлежат на съобщаване съгласно националното право на	Пълно съответствие.

	държавата членка на запитващия орган; 3. документи, свързани с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително отнасящи се до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции. (2) Законосъобразността на актовете по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Валидността на уведомленията по ал. 1 се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.“ **§ 64.**Създава се чл. 103а: **„Съдействие за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции** Чл. 103а. (1) Комисията си сътрудничи с другите национални органи по конкуренция във връзка със събиране на имуществени санкции или периодични имуществени санкции по влезли в сила решения, като по искане: 1. получава и оказва съдействие, когато запитващият орган е установил, че предприятието или сдружението на предприятия, на което е наложена санкцията, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган; 2. може да получава и оказва съдействие в случаите, които не попадат в обхвата на т. 1, включително когато предприятието или сдружението на	

	предприятия, на което е наложена санкцията, не е установено в държавата членка на запитващия орган. В тези случаи не е необходимо запитващият орган да представя информация, показваща усилията му да осигури изпълнение на решението на своя територия. (2) Законосъобразността на решение, което трябва да бъде изпълнено и на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган, се обжалва пред компетентните органи на държавата членка на запитващия орган съгласно правото на тази държава членка. (3) Мерките за изпълнение, предприети в държавата членка на запитания орган, се обжалват пред компетентните органи на държавата членка на запитания орган съгласно правото на тази държава членка.	
ГЛАВА VIII **ДАВНОСТНИ СРОКОВЕ**		
Член 29 **Правила относно давностните срокове за налагането на санкции и периодични имуществени санкции**		
1. Държавите членки гарантират, че давностните срокове за налагането на санкции или периодични имуществени санкции от страна на националните органи по конкуренция съгласно членове 13 и 16 спират да текат или се прекъсват по време на производството по правоприлагане пред националните органи по конкуренция на други държави членки или пред Комисията във връзка с нарушение, засягащо същото	**ЗЗК** **Чл. 42.** (1) Давността за нарушения по този закон е: 1. три години - за нарушение на разпоредбите, свързани с искания на информация или с извършване на проверки; 2. пет години - за всички останали нарушения. (2) Давността започва да тече от деня на извършване на нарушението, а в случай на продължавано	Пълно съответствие.

споразумение, решение на сдружение или съгласувана практика или друго поведение, забранено в член 101 или 102 от ДФЕС. Спирането или прекъсването на давностния срок започва от момента на уведомяването на поне едно предприятие, срещу което се води производството по правоприлагане, за първото официално действие по разследването. То се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, участвали в нарушението. Спирането или прекъсването се прекратява в деня, в който съответният орган по конкуренция приключи своето производство по правоприлагане като вземе решение по членове 10, 12 или 13 от настоящата директива или по членове 7, 9 или 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003, или стигне до заключението, че няма основания за по нататъшни действия от негова страна. Продължителността на спирането или прекъсването не засяга абсолютните давностни срокове, които са предвидени съгласно националното право.	нарушение - от деня, в който нарушението е преустановено. (3) С образуването на производство за установяване на нарушение от комисията или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия давностният срок по ал. 1 прекъсва. (4) По време на производството и до влизане в сила на решението на комисията давност не тече. (5) За давността комисията следи служебно. **ЗИД на ЗЗК** **§ 22.** В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 3 думите „или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия“ се заличават. **2.** Създава се нова ал. 5: **„(5)** Давността за установяване от комисията на нарушение и налагане на санкции за нарушение по чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се прекъсва по време на производство по правоприлагане пред орган по конкуренция на друга държава членка на Европейския съюз или Европейската комисия, във връзка с нарушение, засягащо същото споразумение, решение на сдружение на предприятие или съгласувана практика или друго поведение, забранено в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.”	

	3. Създават се ал. 6-8: **„(6)** Прекъсването на давността по ал. 5 се извършва с уведомяването на поне едно предприятие, срещу което е образувано производството по този закон, за първото официално действие по разследването. Прекъсването на давността се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, участвали в нарушението. **(7)** В случаите по ал. 5 нова давност започва да тече от деня, в който влезе в сила решението на съответният национален орган по конкуренция или Европейската комисия, с което се установява нарушение, налага се санкция или се одобряват поети задължения, или се постанови, че няма основание за предприемане на действия. **(8)** Уведомлението за първото официално действие по разследването, получено от национален орган по конкуренция съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1/2003, се предоставя на другите национални органи по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.“ **4.** Досегашната ал. 5 става ал. 9.	
2. Давностният срок за налагането на санкции или периодични имуществени санкции от национален орган по конкуренцията спира да тече или се прекъсва, докато решението на този национален орган по конкуренция е предмет на висящо производство в съд, упражняващ съдебен контрол. 3. Комисията гарантира, че уведомлението за започване на първото официално действие по разследване, получено от национален орган по	**ЗЗК** **Чл. 42.** (1) Давността за нарушения по този закон е: 1. три години - за нарушение на разпоредбите, свързани с искания на информация или с извършване на проверки; 2. пет години - за всички останали нарушения. (2) Давността започва да тече от деня на извършване на нарушението, а в случай на продължавано нарушение - от деня, в който нарушението е	Пълно съответствие.

конкуренция съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1/2003, се предоставя на другите национални органи по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.	преустановено. (3) С образуването на производство за установяване на нарушение от комисията или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия давностният срок по ал. 1 прекъсва. (4) По време на производството и до влизане в сила на решението на комисията давност не тече. (5) За давността комисията следи служебно. **ЗИД на ЗЗК** **§ 22.** В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 3 думите „или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия“ се заличават. **2.** Създава се нова ал. 5: **„(5)** Давността за установяване от комисията на нарушение и налагане на санкции за нарушение по чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се прекъсва по време на производство по правоприлагане пред орган по конкуренция на друга държава членка на Европейския съюз или Европейската комисия, във връзка с нарушение, засягащо същото споразумение, решение на сдружение на предприятие или съгласувана практика или друго поведение, забранено в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.” **3.** Създават се ал. 6-8:	

	„**(6)** Прекъсването на давността по ал. 5 се извършва с уведомяването на поне едно предприятие, срещу което е образувано производството по този закон, за първото официално действие по разследването. Прекъсването на давността се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, участвали в нарушението. **(7)** В случаите по ал. 5 нова давност започва да тече от деня, в който влезе в сила решението на съответният национален орган по конкуренция или Европейската комисия, с което се установява нарушение, налага се санкция или се одобряват поети задължения, или се постанови, че няма основание за предприемане на действия. **(8)** Уведомлението за първото официално действие по разследването, получено от национален орган по конкуренция съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1/2003, се предоставя на другите национални органи по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.“ **4.** Досегашната ал. 5 става ал. 9.	
ГЛАВА IX **ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**		
Член 30 **Роля на националните административни органи по конкуренция пред националните съдилища**		
1. Държавите членки, които определят както национален административен орган по конкуренция, така и национален съдебен орган по конкуренция, като отговорни за		Не подлежи на транспониране.

прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, гарантират, че исковете пред националния съдебен орган по конкуренция могат да бъдат предявявани директно от националния административен орган по конкуренция.		
2. Доколкото националните съдилища действат по производства срещу решения, постановени от националните органи по конкуренция при упражняване на правомощията по глава IV и членове 13 и 16 от настоящата директива за прилагането на членове 101 или 102 от ДФЕС, включително изпълнението на санкциите и периодичните имуществени санкции, наложени в това отношение, държавите членки гарантират, че националният административен орган по конкуренция има пълното право да участва на собствено основание, според случая, като прокурор или ответник в тези производства и да се ползва от същите права като на публичен орган — страна в тези производства.	**ЗЗК** **Чл. 64.** (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Решенията на комисията, ако в закона не е предвидено друго, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред Административния съд - София област от страните и от всяко трето лице, което има правен интерес. Решенията се обжалват в 14-дневен срок, който започва да тече от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а за третите лица - от публикуването им в електронния регистър на комисията. Решенията на съда подлежат на касационно обжалване пред Върховния административен съд. (2) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производствата пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавните такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и по частни жалби се определят по реда на Административнопроцесуалния кодекс. (3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Определенията на Комисията, за които това е предвидено, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност от страните в производството по реда за обжалване на решенията на Комисията. Определенията се обжалват в 7-дневен срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред	Пълно съответствие.

	Административния съд - София област. **Административнопроцесуален кодекс** **Чл. 153**. (1) Страни по делото са оспорващият, органът, издал административния акт, както и всички заинтересовани лица.	
3. Националният административен орган по конкуренция е оправомощен със същите права, като предвидените в параграф 2 да обжалва следните актове: а) решенията на националните съдилища, с които се произнасят по решения, взети от националния административен орган по конкуренция, съгласно глава IV и членове 13 и 16 от настоящата директива относно прилагането на член 101 или 102 от ДФЕС, включително изпълнението на санкциите и периодичните имуществени санкции, наложени в това отношение; и б) отказа на национален съдебен орган да предостави предварително разрешение за проверка на място, съгласно членове 6 и 7 от настоящата директива, доколкото се изисква такова разрешение.	**ЗЗК** **Чл. 64.** (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Решенията на комисията, ако в закона не е предвидено друго, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред Административния съд - София област от страните и от всяко трето лице, което има правен интерес. Решенията се обжалват в 14-дневен срок, който започва да тече от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а за третите лица - от публикуването им в електронния регистър на комисията. Решенията на съда подлежат на касационно обжалване пред Върховния административен съд. (2) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производствата пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавните такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и по частни жалби се определят по реда на Административнопроцесуалния кодекс. (3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Определенията на Комисията, за които това е предвидено, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност от страните в	Пълно съответствие.

	производството по реда за обжалване на решенията на Комисията. Определенията се обжалват в 7-дневен срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Административния съд - София област. **Административнопроцесуален кодекс** **Чл. 208**. На касационно оспорване изцяло или в отделни негови части подлежи първоинстанционното съдебно решение. **Чл. 210**. (1) Право да обжалват решението имат страните по делото, за които то е неблагоприятно. (2) Лицата, спрямо които решението има сила, имат право да го обжалват, когато то е неблагоприятно за тях, макар и да не са участвали в делото. (3) Главният прокурор или неговият заместник при Върховната административна прокуратура може да подава касационен протест. **ЗЗК** **Чл. 51.** (1) Проверките на място се извършват с разрешение на съдия от Административния съд - град София, по искане на председателя на комисията. (2) Искането за разрешение съдържа: 1. целта на проверката и наименованието на предприятието или сдружението на предприятия, за което се иска разрешение да бъде проверено; 2. естеството на твърдените нарушения, а при производство по глава десета - същността на концентрацията и участниците в нея;	

	3. обосновка на причините, които налагат извършването и. (3) В случаите по чл. 93 към искането за разрешение се прилагат решението на комисията за оказване на съдействие, както и искането за съдействие. (4) Административният съд - град София, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, което подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия. (5) Когато е необходимо да се извършат едновременно проверки в няколко предприятия или сдружения на предприятия, председателят на комисията може да подаде едно общо искане, а съдът се произнася с отделни определения за всяко предприятие или сдружение на предприятия. (6) Определенията по ал. 4 и 5 или отказът да се издадат такива подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок. Срокът започва да тече от уведомяването на комисията, съответно - на предприятието или сдружението на предприятия. Обжалването не спира изпълнението. **ЗИД на ЗЗК** **§ 28.** В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения: **1.** В ал. 1 думите „град София“ се заменят със	

	„София-област“. **2.** В ал. 2, т. 1 след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“, а след думата „проверено“ се поставя запетая и се добавя „а в случаите на искане за извършване на проверка по чл. 50, ал. 3 - посочване на обектите“. **3.** Алинея 4 се изменя така: „(4) Административен съд - София-област, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, или на купувача на селскостопански и хранителни продукти, което или който подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия, или от купувача на селскостопански и хранителни продукти. В определението, с което се разрешава проверка по чл. 50, ал. 3, съдът посочва конкретните обекти.” **4.** В ал. 5 след думите „сдружения на предприятия“ се добавя „или в обекти по чл. 50, ал. 3“. **5.** В ал. 6, изречение второ, след думите „сдружението на предприятия“ се поставя запетая и се добавя „или на купувача на селскостопански и хранителни продукти“.	
Член 31 **Достъп на страните до преписки и ограничения върху използването на информация**		

1. Държавите членки могат да предвидят, че когато национален орган по конкуренция изисква от физическо лице да предостави информация въз основа на мерките, посочени в член 6, параграф 1, буква д), член 8 или член 9, тази информация не се използва като доказателство за налагането на наказание срещу това физическо лице или срещу негови близки роднини.		Не подлежи на транспониране В националното законодателство на Република България няма предвидена наказателна отговорност за участие в картел.
2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, не разкриват информация, получена въз основа на правомощията, посочени в настоящата директива и която е от естество, попадащо в обхвата на задължението за опазване на професионалната тайна, освен когато разкриването е разрешено съгласно националното право.	**ЗЗК** **Чл. 11.** (1) Членовете на комисията и служителите от администрацията нямат право да разпространяват информация, която представлява професионална тайна. (2) Разкриването на информация, представляваща професионална тайна, може да се извърши от комисията само в изпълнение на задълженията и на национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004. **ЗИД на ЗЗК** **§ 9.** В чл. 11, ал. 2 след думите „Регламент (ЕО) № 139/2004“ се поставя запетая и се добавя „на правоприлагащ орган по Директива (ЕС) 2019/633 и на компетентен орган по чл. 3, т. 6 на Регламент (ЕС) 2017/2394.“ **ЗЗК** § 1, т. 10 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК 10. "Професионална тайна" е:	Пълно съответствие.

	а) всяка информация, която комисията създава или придобива за целите на проучването по този закон или във връзка с него и чието разгласяване може да застраши стопанския интерес или престижа на страните по преписката или на трето лице; професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация; б) информацията, разменена между комисията, националните органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия във връзка с изпълнението на техните правомощия и сътрудничеството между тях. Не е "професионална тайна" информацията, която е публично достъпна или подлежи на публично огласяване според този или друг закон.	
3. Държавите членки гарантират, че достъп до изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер или исканията за постигане на споразумение се предоставя единствено на страните по съответното производство и само за целите на упражняването на тяхното право на защита.	**ЗЗК** **Чл. 48.** Всяка информация, събрана в хода на производството, може да бъде използвана само за целите на този закон. **ЗИД на ЗЗК** **§ 26.** В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Досегашният текст става ал. 1. **2.** Създават се ал. 2 и 3: **„(2)** Страните могат да използват информацията, съдържаща се в материалите по чл. 101 от този закон единствено, когато това е необходимо, за да упражнят правото си на защита в производства по съдебен контрол на решение, с което комисията е установила нарушение по чл. 15 или 21 от този закон и/или чл.	Пълно съответствие.

	101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. **(3)** Информация, изготвена от лица, които не са страни в производството по глава девета и предоставена специално за неговите цели, както и информация, която комисията е подготвила и изпратила на страните в хода на производството, не може да се използва от тях в производства пред съд, преди комисията да е приключила производството с решение по отношение на всички страни.“ **ЗЗК** **Чл. 118.** (1) Когато разпорежда представяне на доказателства, събрани по преписка на орган за защита на конкуренцията, съдът преценява пропорционалността на доказателственото искане в съответствие с чл. 117, ал. 3, като отчита и следните обстоятелства: 1. дали искането е формулирано конкретно с оглед на характера, предмета и съдържанието на документите, или е формулирано като искане от общ характер; 2. дали страната, поискала представянето им, го е направила във връзка с иск за обезщетение за вреди пред национален съд, и 3. необходимостта от гарантиране на ефективността на прилагането на правото на конкуренция от страна на публичните органи в съответствие с ал. 2 и 4 или по искане на орган за защита на конкуренцията в съответствие с ал. 9. (2) Съдът разпорежда на органа за защита на конкуренцията представянето на доказателства, съдържащи се в негова преписка, когато дадена страна или трето лице не е в състояние да представи тези доказателства. (3) Не се допуска събирането на доказателства, които	

	представляват вътрешни документи на органа за защита на конкуренцията, включително кореспонденцията му с други органи за защита на конкуренцията. (4) Съдът може да разпореди представянето на следните доказателства само след като орган за защита на конкуренцията е приключил образуваното пред него производство с постановяването на решение или на друго основание: 1. информация, която е била изготвена от физическо или юридическо лице специално за производство пред орган за защита на конкуренцията; 2. информация, която е била изготвена от орган за защита на конкуренцията и е била изпратена на страните в хода на воденото от него производство; 3. заявления за постигане на споразумение, които са оттеглени. (5) Не се допуска събирането на следните доказателства: 1. искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкции, и 2. искане за постигане на споразумение. (6) По искане на ищеца съдът може да провери дали съдържанието на доказателствата, посочени в ал. 5, съответства на определенията по § 1, т. 34 и 36 от допълнителните разпоредби. Не се предоставя достъп на други страни или на трети лица до тези доказателства. При извършване на проверката съдът може да поиска съдействие единствено от компетентния орган за защита на конкуренцията. Подателите на исканията по ал. 5 имат право да бъдат изслушани пред съда. (7) В случай че ал. 5 се прилага само за части от исканите доказателства, съдът ги оценява в останалата им част съгласно ал. 1 - 6. (8) Орган за защита на конкуренцията може по своя преценка да представи писмени възражения относно	

	пропорционалността на искането за представяне на доказателства пред съда.	
4. Държавите членки гарантират, че страната, получила достъп до преписката по производство по правоприлагане пред националните органи по конкуренция, може да използва информацията от изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер и исканията за постигане на споразумение единствено, когато това е необходимо, за да упражни правото си на защита в производства пред националните съдилища в случаи, които имат пряко отношение към делото, по което е предоставен достъп, и само, когато тези производства се отнасят до: а) разпределянето между участниците в картела на санкция, наложена им солидарно от национален орган по конкуренция; или б) съдебен контрол на решение, с което национален орган по конкуренция е установил нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС или национални разпоредби в областта на конкуренцията. 5. Държавите членки гарантират, че следните категории информация, получена от страна по време на производство по правоприлагане пред национален орган по конкуренция, няма да се използва от тази страна в производства пред национални съдилища, преди националният орган по конкуренция да е приключил своето производство по	**ЗЗК** **Чл. 48.** Всяка информация, събрана в хода на производството, може да бъде използвана само за целите на този закон. **ЗИД на ЗЗК** **§ 26.** В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения: **1.** Досегашният текст става ал. 1. **2.** Създават се ал. 2 и 3: **„(2)** Страните могат да използват информацията, съдържаща се в материалите по чл. 101 от този закон единствено, когато това е необходимо, за да упражнят правото си на защита в производства по съдебен контрол на решение, с което комисията е установила нарушение по чл. 15 или 21 от този закон и/или чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. **(3)** Информация, изготвена от лица, които не са страни в производството по глава девета и предоставена специално за неговите цели, както и информация, която комисията е подготвила и изпратила на страните в хода на производството, не може да се използва от тях в производства пред съд, преди комисията да е приключила производството с решение по отношение на всички страни.“	Пълно съответствие.

правоприлагане по отношение на всички страни по разследването като е приел решение, посочено в член 10 или член 12, или е прекратил по друг начин производството: а) информация, която е била изготвена от други физически или юридически лица специално за производството по правоприлагане, водено от националния орган по конкуренция; б) информация, която националният орган по конкуренция е изготвил и изпратил на страните в хода на своето производство по правоприлагане; и в) искания за постигане на споразумение, които са оттеглени.	**ЗЗК** **Чл. 118.** (1) Когато разпорежда представяне на доказателства, събрани по преписка на орган за защита на конкуренцията, съдът преценява пропорционалността на доказателственото искане в съответствие с чл. 117, ал. 3, като отчита и следните обстоятелства: 1. дали искането е формулирано конкретно с оглед на характера, предмета и съдържанието на документите, или е формулирано като искане от общ характер; 2. дали страната, поискала представянето им, го е направила във връзка с иск за обезщетение за вреди пред национален съд, и 3. необходимостта от гарантиране на ефективността на прилагането на правото на конкуренция от страна на публичните органи в съответствие с ал. 2 и 4 или по искане на орган за защита на конкуренцията в съответствие с ал. 9. (2) Съдът разпорежда на органа за защита на конкуренцията представянето на доказателства, съдържащи се в негова преписка, когато дадена страна или трето лице не е в състояние да представи тези доказателства. (3) Не се допуска събирането на доказателства, които представляват вътрешни документи на органа за защита на конкуренцията, включително кореспонденцията му с други органи за защита на конкуренцията. (4) Съдът може да разпореди представянето на следните доказателства само след като орган за защита на конкуренцията е приключил образуваното пред него производство с постановяването на решение или на друго основание: 1. информация, която е била изготвена от физическо или юридическо лице специално за производство пред орган за защита на конкуренцията;	

	2. информация, която е била изготвена от орган за защита на конкуренцията и е била изпратена на страните в хода на воденото от него производство; 3. заявления за постигане на споразумение, които са оттеглени. (5) Не се допуска събирането на следните доказателства: 1. искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкции, и 2. искане за постигане на споразумение. (6) По искане на ищеца съдът може да провери дали съдържанието на доказателствата, посочени в ал. 5, съответства на определенията по § 1, т. 34 и 36 от допълнителните разпоредби. Не се предоставя достъп на други страни или на трети лица до тези доказателства. При извършване на проверката съдът може да поиска съдействие единствено от компетентния орган за защита на конкуренцията. Подателите на исканията по ал. 5 имат право да бъдат изслушани пред съда. (7) В случай че ал. 5 се прилага само за части от исканите доказателства, съдът ги оценява в останалата им част съгласно ал. 1 – 6. (8) Орган за защита на конкуренцията може по своя преценка да представи писмени възражения относно пропорционалността на искането за представяне на доказателства пред съда. Ограничения за използването на доказателства, получени единствено чрез достъп до преписката на орган за защита на конкуренцията	
6. Държавите членки гарантират, че изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер се обменят между националните органи по конкуренция само	**ЗЗК** Чл.54. Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на	Частично съответствие. Пълно съответствие ще бъде постигнато с изменение и допълнение на Правилата за прилагане на Програмата за

съгласно член 12 от Регламент (ЕО) № 1/2003: а) със съгласието на заявителя; или б) когато национален орган по конкуренция, получаващ изявление във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, също е получил искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка със същото нарушение от същия заявител като предаващия национален орган по конкуренция, при условие че към момента на предаване на изявлението във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер заявителят няма възможност да оттегли информацията, която е подал до получаващия изявлението във връзка с искане национален орган по конкуренция. 7. Формата, в която се подават изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в съответствие с член 20 не засяга прилагането на параграфи 3—6 от настоящия член.	Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004. (2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя. **ЗИД на ЗЗК** **§ 70.** В срок три месеца от влизането в сила на закона комисията приема изменения и допълнения в актовете, предвидени в него.	освобождаване от санкция или намаляване на санкии в случай на участие на предприятие в таен картел след приемане на ЗИД на ЗЗК.
Член 32 **Допустимост на доказателствата пред националните органи по конкуренция**		
Държавите членки гарантират, че видовете доказателства, допустими пред национален орган по конкуренция, включват документи, устни изявления, електронни съобщения, записи и всякакви други предмети, съдържащи информация, независимо от формата на доказателствата и носителя, на който се съхранява информацията.	**ЗЗК** **Чл. 45.** При проучването наблюдаващият член на комисията и работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, имат право да: 1. изискват информация и веществени, писмени, цифрови и електронни доказателства, независимо от носителя, на който са съхранени;	Пълно съответствие.

	2. снемат устни или писмени обяснения; 3. извършват проверки на място; 4. възлагат извършването на експертизи от външни експерти; 5. изискват информация или съдействие от други национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, както и от Европейската комисия. **ЗИД на ЗЗК** **§ 23.** В чл. 45 се създават т. 6 и 7: **„6.** изискват информация и съдействие от правоприлагащи органи на държавите членки на Европейския съюз и от Европейската комисия при упражняване на правомощията при трансграничні разследвания в областта на нелоялните търговски практики. **7.** изискват информация и съдействие от други компетентни национални органи, компетентните органи на държавите членки на Европейския съюз и от Европейската комисия по реда на Регламент (ЕС) 2017/2394.“	
Член 33 **Функциониране на системата на Европейската мрежа по конкуренция**		

1. Разходите, направени от Комисията във връзка с поддръжката и развитието на централна информационна система на Европейската мрежа по конкуренция (Система за Европейската мрежа по конкуренция) и във връзка със сътрудничеството в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, се поемат от общия бюджет на Съюза в рамките на наличните бюджетни кредити.		Не подлежи на транспониране.
2. Европейската мрежа по конкуренция може да разработва и, по целесъобразност, да публикува най-добри практики и препоръки по въпроси като независимост, ресурси, правомощия, санкции и оказване на взаимно съдействие.		Не подлежи на транспониране.
ГЛАВА X **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**		
Член 34 **Транспониране**		
1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 4 февруари 2021 г. Те незабавно информират Комисията за това. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.	**ЗИД на ЗЗК** **§ 66.** Параграф 2 от Допълнителните разпоредби се изменя така: „§ 2. Този закон въвежда разпоредбите на: 3. Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар (ОВ, L 11/3 от 14 януари 2019 г.);	Пълно съответствие.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.		Не подлежи на транспониране.
Член 35 **Преразглеждане**		
До 12 декември 2024 г., Комисията представя на Европейския парламент и Съвета доклад за транспонирането и прилагането на настоящата директива. Комисията може по целесъобразност да преразгледа настоящата директива и, ако е необходимо, да представи законодателно предложение.		Не подлежи на транспониране.
Член 36 **Влизане в сила**		
Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.		Не подлежи на транспониране.
Член 37 **Адресати**		
Адресати на настоящата директива са държавите членки.		Не подлежи на транспониране.

СПРАВКА

по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове за отразяване на становищата, получени при проведените обществени консултации за проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

Организация/Портал за обществени консултации	**Предложение**	**Приема/не приема предложението**	**Мотиви**
Камара на строителите в България (вх.№ 92-00-22 от 08.01.2021 г.)	**Подкрепя законопроекта** със следните коментари: „По повод публикувания за обществено обсъждане Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията (ЗИД на ЗЗК) бихме искали да посочим следното: По наше мнение законопроектът би оказал съществено значение за подобряване на конкурентната среда в България. Изключително важно е транспонирането на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар. Възможността за определяне на приоритетни области в работата на КЗК би й дала възможност да насочи вниманието си към нарушенията на конкуренцията, които оказват по-съществено влияние върху функционирането на пазарите и са с по-голяма степен на обществено значение. Предложеният ЗИД на ЗЗК ще доведе до пълно припокриване на правомощията на		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	КЗК с тези на Европейската комисия и останалите ведомства по конкуренция от ЕС както при разследване и вземане на решения, така и при налагането на имуществени санкции и глоби. Важно значение биха оказали и измененията в ЗЗК, насочени към ефективно санкциониране на сдруженията на предприятия, които нарушават правилата на конкуренция. Новата възможност наложената санкция на сдружения от предприятия, които не са в състояние да я платят, да бъде платено от техните членове чрез вноски ще увеличи ефективността на решенията на КЗК. В условията на глобализация все повече от нарушенията на конкуренцията се осъществяват от големи компании, като обхващат територията на много държави. Поради тази причина е от съществено значение обстоятелството, че с транспонирането на Директива 2019/1 ще бъде осигурено ефективно и еднакво прилагане на правилата на ЕС в областта на конкуренцията. Предвиденото в Проекта на ЗИД на ЗЗК засилване на правомощията на националните органи по конкуренция, свързани с взаимодействието помежду им при връчване на уведомления и с уеднаквяването на условията за освобождаване от санкции или намаляване на санкции на участници в картели с тези в другите държави членки на ЕС, повишава правната сигурност за предприятията. Споделяме виждането, че органите,		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	натоварени е публичноправни функции, трябва да имат пълни гаранции за своята независимост при изпълнение на правомощията си. КЗК следва да разполага с подобни на останалите национални органи за защита на конкуренцията гаранции за независимост и ресурси, поради което е положително, че законопроектът предвижда да бъде осигурен необходимият квалифициран персонал, финансови средства и техническо оборудване, за да се гарантира, че комисията разполага с достатъчно ресурси за ефективно изпълнение на своите задачи. В този смисъл подкрепяме предвиденото удължаване на мандата на националния орган по конкуренция в съответствие с регламентираното в редица европейски страни с цел да се осигури ефективно прилагане на правилата на конкуренцията от независим орган. В съответствие с изискванията на Директивата в ЗЗК изрично е предвидено, че КЗК упражнява правомощията си при спазване на общите принципи на правото на Европейския съюз и на Хартата на основните права на ЕС. С предложения ЗИД на ЗЗК допълнително се засилват съществуващите законови гаранции за ефективно упражняване правото на защита, включващи възможност за излагане на становище по твърдения за извършено нарушение, право на достъп до преписката и други. Предвид изложените от нас съображения, приветстваме предложените със		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	законопроекта изменения и допълнения за Закона за защита на конкуренцията, тъй като те допринасят за по-голяма яснота и предвидимост в отношенията между стопанските субекти и антимонополния орган в страната, както и до ползи за участниците на пазарите, като се избегне настъпването на неблагоприятни последици за тях при осъществяването на дейността им."		
Асоциация на топлофикационните дружества в България (вх.№ 04-00-97 от 14.01.2021 г.)	**Подкрепя законопроекта** със следните коментари: „Асоциацията на топлофикационните дружества в България е неправителствено, неполитическо сдружение с нестопанска цел за обществено полезна дейност. Основно задължение за участниците, независимо от сферата на пазара, е спазването на националното и европейското законодателство в областта. На следващо място в национален план, кореспондирайки с принципите в европейското право, от изключително значение за ефективното функциониране на всеки отрасъл е постигане повишаване на ефикасността, конкурентността, сигурността и осигуряване на устойчиво развитие. С настоящото представяме нашето становище по повод Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията (ЗИД на ЗЗК) като обръщаме внимание на следното: Съществен момент за държавата ни като цяло е привеждане на националното ни законодателство в съответствие с нормите на европейското законодателство. В конкретния		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	случай е въвеждането на Директива (ЕС) 2019/1 и на Директива (ЕС) 2019/633 с оглед уеднаквяване на процесите, процедурите и особеностите при регулиране на отношенията в област конкуренция. Несъмнено приемането и изменението на разпоредби в националното законодателство, които гарантират независимост, финансова и кадрова обезпеченост на съответните органи по конкуренция, прецизирането на правомощията им, както и на процедурите и съответните срокове, ще има положителен ефект при прилагането на правилата на конкуренция, допринасяйки за ефективността и бързината при разглеждане на казуси и вземане на решения. Промяната в правомощията на Комисията за защита на конкуренцията ще осигури по-голяма ефективност в работата относно регулиране на пазарните отношения и недопускане на нелоялна търговска практика. Уеднаквяването на правилата и процедурите по изчисляване на санкциите и съответно тяхното намаляване или освобождаване, или принудително събиране, препятства възможността за недобросъвестно поведение от страна на санкционираните лица. Това би довело до повишаване на ефективността в процедурите и до създаване на условия за изпълнение на основания смисъл на разпоредбите в област конкуренция, а именно осигуряване на справедливост и недопускане на антиконкурентно поведение. Осигуряването на защита на участниците на пазара, посредством регулиране на добрите		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	търговски практики и недопускане на нелоялни практики ще стимулира добросъвестните участници на пазара. Защитата на конкуренцията е съществен белег за правилната посока в развитието на съвременната икономика, основаващо се на функционирането на пазара в условията на ефективна конкуренция, която осигурява на предприемачите възможността свободно да предлагат своите стоки или услуги. За тази цел са необходими правила за участие на пазара, които да са валидни за всички, да се спазват от всички и да предотвратяват ограничаването на конкуренцията. Хармонизирането на разпоредбите ще допринесе до отстраняване на празноти в някои от законовите процедури, ще гарантира в по-голяма степен правната сигурност за страните в производствата относно техните права, както и ще въведе добри европейски практики за постигане на по-добър ефект в област конкуренция. С оглед гореизложеното подкрепяме предложението за изменение на Закона за защита на конкуренцията и се надяваме да постигне очакваните резултати."		
Сдружение „Храни и напитки България" (вх.№ 92-00-47 от 15.01.2021 г.)	Предложеният за обществено обсъждане законопроект, изготвен от Комисията за защита на конкуренцията, ще окаже много съществено отражение върху дейността на нашите членове и се надяваме, че транспонирането на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на	Приема се по принцип	

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар и на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, което е основна цел, посочена в мотивите на законопроекта, ще бъде извършено след прецизна оценка и като се вземат предвид становищата на всички заинтересовани страни.		
	Предвид факта, че половината от срока за общественото обсъждане на акта съвпадна с коледните и новогодишни празници, реалният срок да се направи подробен анализ на предложенията остава две седмици, което считаме, че е изключително недостатъчно предвид сложността и обема на материята. В тази връзка подкрепяме изцяло предложението на Българската Стопанска Камера и молим срокът за обществено обсъждане да бъде удължен, за да може да се направят по детайлни и точни предложения. В случай, че искането ни не бъде уважено моля да имате предвид нашите коментари както следва (които си запазваме правото да допълним при наличие на възможност):	Не се приема	Законодателната практика за обществени консултации е предоставянето на срок от 30 календарни дни, като в случая е от особено важно значение и спазването на срока за въвеждане на разпоредбите на Директива 2019/1 и Директива 2019/633 в българското законодателство.
	По отношение на § 1, точка 2 - въвеждане на нова ал. 4 на чл. 1 в ЗЗК - считаме, че или трябва да бъде преразгледана изобщо	Не се приема	Предложената редакция на чл.1, ал.4 от ЗЗК е прецизна, тъй като изрично посочва, че се засягат единствено правомощията на КЗК по

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	необходимостта от законовото позоваване на компетентностите на административните органи или, алтернативно, това да бъде правено с прецизирано позоваване на конкретните отговорности и правомощия като недвусмислено се определят задълженията и правомощията на Комисията по Регламент 2017/2394 - като действащ от името на потребителите компетентен орган САМО по посечения в т. 11 на Приложението на Регламент 2017/2394 обхват а именно: член 1, член 2, буква в) и членове 4—8 на Директива 2006/114. Предложението е мотивирано от факта, че за преимуществената част от Директивите, представляващи актовете на Съюза за защита на интересите на потребителите, посочени в Приложението на Регламент 2017/2394 компетентен орган е не КЗК, а е Комисията за защита па потребителите. В обстойния списък в Приложението страната ни е определила като компетентни органи по различни европейски актове и: ИАЛ (Директива 2001/83/ЕС), ДГ „ГВА", БНБ (Директиви 2014/17/ЕС и 2014/92/ЕС); ИА"АА" (Регламент (ЕС) 181/2011): Министерство на туризма (Директива 2015/2302/ЕС); ИА "Железопътна администрация" (Регламент (ЕС) 1371/2007) и Министерство на икономиката (Директиви 2015/2302/ЕС, 1999/44/ЕС, 2000/31/ЕС, 2001/83/ЕС, 2002/65/ЕС, 2005/29/ЕС. 2008/122/ЕС, 2008/48/ЕС, 2011/83/ЕU, 2013/11/ЕU, 2014/17/ЕU, 93/13/ЕЕС, 98/6/ЕС и Регламент 2018/302).		„Регламент (ЕС) 2017/2394", свързани със заблуждаваща реклама и неразрешена сравнителна реклама по чл.32 от закона.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	- По отношение § 7 - във връзка с мотивите изразени в предходната точка и с цел яснота на обхвата и правомощията на КЗК като национален орган, предлагаме създаването на отделна точка, в която да бъде направена референция към конкретната област на компетенции на КЗК;	Не се приема	Предложението за §7 във връзка с чл.1, ал.4 от ЗЗК не създава правна несигурност или неяснота. В сила са и аргументите, посочени по § 1, т.2.
	- По отношение §9 - измененията в чл. 11, ал.2 от ЗЗК - предлагаме също или допълване с референция относно обхвата на компетентност на КЗК във връзка с Регламент 2017/2394 (аналогично на коментара по параграф 1):	Не се приема	Предложението за §9 във връзка с чл.1, ал.4 от ЗЗК не създава правна несигурност или неяснота.
	- По отношение §10 - предложения текст на нова разпоредба на чл. 13, ал.7 - предлагаме допълване след думите „Регламент 2017/2394" на точна референция в съответствие с обхвата на компетенции и правомощия на КЗК по прилагане на законодателството на Съюза за защита на интересите на потребителите (напр. към Директива 2006/114 или относно несъответствия с условията за позволена сравнителна реклама)	Не се приема	Предложението за §10 не създава правна несигурност или неяснота, тъй като в чл.1, ал.4 от ЗЗК изрично е посочено, че се засягат единствено правомощията на КЗК по „Регламент (ЕС) 2017/2394", свързани със заблуждаваща реклама и неразрешена сравнителна реклама по чл.32 от закона.
	- По отношение §15 - новата разпоредба на чл. 34а - считаме, че текстът следва да претърпи редакция с оглед яснота на заложения в него смисъл. В настоящата редакция всяко нарушение по чл. 32 дори само с тясно локално измерение с проява в страната ни би могло да бъде тълкувано като „в рамките на Съюза" и попадащо в обхвата на чл. 3, ал.5 на Регламент 2017/2394, а	Не се приема	Подходът в Проектът на ЗИД във връзка с регламентиране на правомощията на ЗЗК като компетентен орган по чл. 3, т. 6 от Регламент 2017/2394 съответства на законодателния подход възприет в националното ни законодателство. Предлаганата уредба цели изчерпателност и прецизност с оглед очертаване компетенциите на КЗК, независимо че

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	именно: „нарушения в рамките на Съюза, широко разпространени нарушения и широко разпространени нарушения със съюзно измерение".		Регламент 2017/2394 има директно действие в националното законодателство, което не налага транспонирането му на национално ниво. Съгласно чл. 190г, т. 5 от ЗЗП КЗК действа като компетентен орган по смисъла на чл. 3, т. 6 от Регламент (ЕС) 2017/2394 по отношение прилагане разпоредбите на чл. 32 – 34 от Закона за защита на конкуренцията. Съгласно чл. 190з от ЗЗП в качеството си на компетентен орган по чл. 190г може да започне по собствена инициатива разследване или процедура за преустановяване или за налагане на забрана на нарушения на законодателството, включено в обхвата на Регламент (ЕС) 2017/2394 и предвид Минимални правомощия на компетентните органи съгласно чл. 9 Регламента, В ЗИД на ЗЗК в § 65, т. 58 е предвидена легална дефиниция на видовете нарушения, които попадат в обхвата на Регламент 2017/2394, това ясно и недвусмислено очертава обхвата на компетентността на КЗК.
	- По отношение §18: - предлагания чл. 37б, ал. 1 т. 12: следва да бъде променен както следва „искане от купувача за намаление на цените на продуктите със задна дата пряко или чрез прилагане на необосновани отстъпки, бонуси и такси или предоставяни услуги по чл.37в, освен ако това е изрично договорено между страните по договора;" възможно е да настъпи промяна в пазарните условия, която	Приема се частично	По отношение предложението по § 18 от проекта на ЗИД във връзка с чл. 37б, ал. 1, т. 12 , са направени промени в проекта на ЗИД на ЗЗК, като посочената практика от абсолютна забрана е предвидена в чл. 37в, т. 8 – като условна забрана. По този начин се осигурява възможност на страните при настъпване на промяна в пазарните условия да променят конкретни условия по сключените договори, но само

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	да обоснове намаление, затова страните трябва да имат такава възможност. - в член Чл. 376 (1) т.4 - следва да се уточни в Допълнителните разпоредби на закона кои плащания се считат за такива, които „не са свързани с продажбата на селскостопански и хранителни продукти на доставчика." - в новия член 37г - определящ Обхвата на забраните за нелоялни търговски практики предлагаме да отпаднат заложените прагове и установената защита да се прилага спрямо всички предприятия. Мотивите за предложението ни са както следва: 1. Директивата предвижда минимална защита Чл. 9 (1) от Директивата изрично предвижда, че държавите - членки могат да въведат или да оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики в сравнение с установените с Директивата. Чл.19 в отменения наскоро Закон за храните предвиждаше защита за всички доставчици във веригата на доставки на храни, независимо от техния оборот. Следователно, с настоящия законопроект кръгът на защитените доставчици се стеснява в сравнение със съществуващата доскоро уредба. Това, че механизмът за осъществяване на защита (правоприлагащ орган, процедура, санкции) са различни не може да обоснове стесняване на кръга на защитените доставчици. Искаме да обърнем внимание, че правната уредба има за цел да регулира обществените отношения и има	Не се приема	при наличие на изрично съгласие между тях. Не се приема промяна на чл. 37б, т. 4 – разпоредбата е транспонирана от директивата и не се предвижда дефиниция на понятието, като приложението и следва да се извършва съобразно конкретния случай предвид характера на отношенията и конкретните продукти.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	превантивен ефект. За нейното въздействие може да се съди не само по броя на образуваните производства пред Комисията за защита на конкуренцията или Българската агенция по безопасност на храните, но и предотвратени такива на база на отговорното поведение на доставчици и купувачи, които отчитат уредбата в преговорите и ежедневните си бизнес отношения. 2. Оборотът не е единственият критерий за определяне на пазарна сила В оценката на въздействието на Директивата, приета от Европейската комисия, изрично е посочено, че оборотът е само един, но не е единственият критерий за определяне на пазарната сила на операторите във веригата на доставки. В тази посока е и досегашната практиката на Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд, съгласно която пазарната мощ на едно предприятие се определя с оглед конкретното правоотношение между засегнатите предприятия, както и с оглед характеристиките на структурата на съответния продуктов и географски пазар. В този смисъл на първо място се анализира конкретното правоотношение между засегнатите предприятия, като бъде установен неговия предмет, продължителност и търговски условия, които се поставят между предприятията. Точното дефиниране на съответния пазар е абсолютно задължителна предпоставка, за	Не се приема	Не се приема промяна на чл. 37б, т. 4 – разпоредбата е транспонирана от директивата и не се предвижда дефиниция на понятието, като приложението и следва да се извършва съобразно конкретния случай предвид характера на отношенията и конкретните продукти.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	да бъдат установени границите на конкуренцията между предприятията и да бъде правилно идентифицирана конкурентната среда, в която те осъществяват своята дейност. След като бъдат извършени тези анализи следва да се отчете степента на зависимост между предприятията на съответния пазар, характерът на дейността им и разликата в нейния мащаб, вероятността за намиране на алтернативен търговски партньор, включително съществуването на алтернативни източници и канали за разпространение и/или клиенти. Следвайки тази методология, може да се установи, че спрямо даден доставчик се прилагат нелоялни търговски практики, бидейки в по-слаба позиция на договаряне в България, но не може да се ползва от защита по чл. 37б и 37в от Законопроекта, тъй като добавените обороти на свързаните с него предприятия и предприятия партньори (в България, в други държави-членки на ЕС и трети държави с различен жизнен стандарт и валута) го изваждат от кръга на защитените доставчици. 3. Запазването на праговете за оборот поставя някои доставчици в неравноправно положение Ако праговете за оборот бъдат запазени, може да се допусне, че купувачите на хранителни и селскостопански продукти ще могат да прилагат различни търговски условия към доставчиците си, което може да създаде предпоставки за нарушаване на		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	конкуренцията. 4. Запазване на праговете за оборот създава възможност за прилагане на различни условия на отделните нива във веригата на доставки Едно предприятие, което е производител, т.е. купувач на суровини, е доставчик на готовата продукция. Запазването на праговете за оборот може да доведе до ситуацията, в която предприятието като купувач на суровини е задължено лице съгласно Законопроекта, но не се ползва от закрилата по новите чл. 37б и 37в, когато продава готовата продукция на търговците на едро и дребно. 5. Трудностите при определянето на релевантния оборот на насрещната страна може да възпрепятства подаване на искания за установяване и наказване на нелоялни търговски практики Доставчикът ще трябва да идентифицира дали попада в групата на защитените доставчици, като определи своя оборот и оборота на купувача. Определянето на оборота на купувача предполага познаване на корпоративната структура на купувача и информация за оборотите на свързаните с купувача предприятия и неговите предприятия партньори. Макар получаването на такава информация да е възможно, това би изисквало време и ресурси, с които доставчикът може да не разполага, защото има нужда от навременна защита от нелоялна търговска практика. Освен това оборотите са променлива		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	величина и се влияят от различни фактори. В случая става въпрос за обороти от предишната година, които могат да се различават съществено от оборотите в настоящата година (пример оборот през 2019 г. в сравнение с оборот през 2020 г.). 6. На база и на аргументите посочени по-горе, кръгът на защита на доставчиците е значително разширен или праговете за оборот на доставчиците са премахнати в законите и законопроектите, предложени на обществено обсъждане, в други държави-членки на ЕС. В сравнително-правен план, горепосочените аргументи са отчетени в законите и законопроектите, предложени за обществено обсъждане, в други държави-членки. По информация от наши колеги в други държави-членки на ЕС, понастоящем законодателството им предвижда защита на всички доставчици на хранителни и селскостопански продукти и в много от законопроектите, с които се въвежда Директивата, се предвижда този принцип да се запази. Такива примери са Дания, Швеция, Хърватска, Чехия, Словакия и др. 7. При определянето на годишния оборот съгласно предложението в ал.2 на член 37г се взима предвид не само оборотът на конкретния доставчик, но и оборотът на свързаните с него предприятия и предприятия партньори независимо дали се намират в България. В резултат на това, редица доставчици няма да могат да се ползват от защитата на чл. 37б и 37в, само	Не се приема	Не се приема предложението във връзка с чл. 37г.Не следва да отпаднат заложените прагове на оборота по отношение на доставчиците, тъй като в ЗИД праговете са съобразени изцяло с Директивата. Поради което изложените аргументи, че оборотът не е единствения аргумент за определяне на пазарна сила и съпоставката със сега

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	защото оборотът на техните акционери и собственици надвишава посочените прагове, въпреки, че в България нямат значителна пазарна позиция. 8. Чисто практически е затруднено определянето на указаните прагове предвид забавянето в публикуването на отчетите в Търговския регистър и необходимостта да се вземат предвид оборотът на свързани предприятия, акумулиран извън България. По този начин бизнес операторите ще са в неизвестност относно приложимите за тях разпоредби в по-голямата част от съответната година.		
	- По отношение на § 27 - член 50 алинея 3 - Изразяваме несъгласие с предложения текст на новата разпоредба на ал. 3, с която се дават правомощия на КЗК да извършва проверки в различни от посочените в ал.2, т.1 помещения, превозни средства и други обекти, вкл. в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, или на купувачи на селскостопански и хранителни продукти, както и да упражняват правомощията по ал. 2, т. 2. 3, 4, 5 и 7. Това предложение не може да бъде обосновано с целите на транспониране на европейското законодателство и в частност с Директива 2019/633, но също и влиза в противоречие със заложените в тях смисъл. Както е посочено в съображение 11 както и чл.9, пара 3, буква в) на Регламент 2017/2394 компетентните органи следва да могат да	Приема се	По отношение на § 27, чл. 50 ал. 3 в проекта на ЗИД на ЗЗК е направено допълнение на чл. 50, ал. 3 с което се изключва приложението посочената разпоредба по отношение на производства по чл. 37б и чл. 37в и чл. 34а.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	извършват необходимите проверки на място, както и да имат правомощието да влизат във всички помещения, парцели или превозни средства, които засегнатият от разследването търговец използва за цели, свързани с неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия. Допълнително правомощията включват възможността да изискват от всеки представител или член на персонала на засегнатия от разследването търговец да дава обяснения относно факти, информация, данни или документи, свързани с предмета на разследването, и следва да могат да записват дадените от този представител или член на персонала отговори. Бихме искали да обърнем внимание, че Директива 2019/633 целенасочено включва възможността за подаване на жалби, от организации на производителите, други организации на доставчици и сдружения на такива организации, включително представителни организации, като възможност да служат за защита на самоличността на отделни членове на организацията, които смятат, че спрямо тях се прилагат нелоялни търговски практики. Съображение 28 насочва и към жалби от лица, сигнализиращи за нередности или анонимни жалби. На практика жалбоподателят може да не бъде участник в прилагането на практика, за която е сезирал съмненията си, че е нелоялна. Независимо от многообразието на предвидените възможности за сезиране на нередност пред правоприлагащия орган, в обхвата на		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	правомощията му - чл. 6 от Директива 2019/633 недвусмислено са посочени „купувачите и продавачите" като субекти от които да се изисква необходимата информация за провеждане на разследвания и извършването на внезапни проверки на място. В този смисъл, считаме че предложението по чл. 50, ал.3 е необосновано от гледна точка, на това, че включва помещения, превозни средства и други обекти на лица, които не са преки участници в прилагането на нелоялна практика (не са купувач или продавач) и противоречи на правото на неприкосновеност на личния живот. Наличието на законово задължение за оказване на съдействие на правоприлагащия орган и правомощия за изискване на обяснения от представителите или членовете на персонала на „купувачите и продавачите", относно факти, информация, данни или документи, свързани с предмета на разследването, следва да създават законовите гаранции за ефективно осъществяване на разследване/проучване.		
	- относно § 19, т. 2 - считаме, че е неясно и необосновано ограничава правата на жалбоподателите;	Не се приема	Възможността на КЗК да приоритизира проучвания е предвидена в съответствие с изискването на чл. 4, т. 5 във връзка с § 48 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 и на чл. 5, пар. 5 във връзка с пар. 28 от Преамбюла на Директива 2019/633. Целта на допълненията е комисията да използва ефективно ресурсите си и да насочи усилията си към предотвратяването и прекратяването на антиконкурентни

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			практики, които нарушават конкуренцията на националния и на общия пазар. За гарантиране на правната сигурност се предвижда приоритетите да бъдат одобрени с решение на комисията и публикувани на официалната ѝ интернет страница. Отказът за образуване на производство ще бъде обективиран в мотивирано разпореждане на председателя на комисията. Тези правила дават възможност на заинтересованите лица да преценят съответствието на твърдяното от тях нарушение с приоритетите на комисията и да защитят правата си в случай на отказ от образуване на производство. В тази връзка, новата ал. 5 на чл.38 от законопроекта гарантира правото на защита на заинтересованите лица, като предвижда правото им да обжалват разпореждането на председателя на комисията. Предвиден е и реда, по който ще се обжалват тези актове, а именно реда за обжалване на определенията на комисията.
	- Относно § 33 - от чл. 56 се премахва „достатъчно". Считаме, че това създава се предпоставка при наличие на каквито и да е данни, да се постановяват временни мерки, което не кореспондира с духа и смисъла на Директивата и предлагаме „достатъчно" да остане.	Не се приема	Отпадането на изискването за „достатъчно" данни за нарушение при преценката за налагане на временни мерки е в съответствие с текста на чл. 11, (2) от Директива (ЕС) 2019/1, който изисква временни мерки да се постановяват „въз основа на prima facie констатация за нарушение". Терминът „prima facie" предполага преценката да се прави въз основа на първоначално наличните данни, а не да се прави допълнително проучване с цел събирането на „достатъчно данни". Изменението е в духа на правния институт

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			„временни мерки", който цели да предотврати сериозни вреди за конкуренцията, които биха могли да настъпят в кратък срок. Текстът на чл. 56, ЗЗК съдържа достатъчно гаранции за защита на засегнатите предприятия от произволно постановяване на временни мерки от страна на Комисията: случаят да е неотложен и да съществува риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията. С проектът на Закон за изменение и допълнение на ЗЗК се предвижда още една гаранция за защита на интереса на засегнатото предприятие: съдът да се произнесе по обжалването на временните мерки във възможно най-кратък срок.
	Относно § 60. т.1 - санкциите се увеличават драстично без ясен аргумент защо се изоставя предишния режим. Считаме, че тежестта на нарушение, което може да засяга само една компания на пазара, не отговаря на тежестта на наказанието. В тази връзка, смятаме, че следва да се запази досегашния механизъм при определяне на санкциите за нарушение на транспонираните правила.	Не се приема	Директива (ЕС) 2019/633 предоставя на държавите-членки да уредят в националното си законодателство начина и размера на определяне на санкциите, при установяване на нарушение, без да въвежда конкретния изисквания и ограничения. Така предложеният текст не предвижда минимален праг на санкцията, а само максимален размер, поради което позволява изцяло съобразяване на конкретния размер на имуществената санкция с тежестта и продължителността на съответното нарушение смекчаващи/отегчаващи и др. обстоятелства, които имат значение при определяне размера на санкцията. Следва да се има предвид, че подобен законодателен подход е налице при определяне на размера на санкциите по отношение на установени нарушения по

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			глава Седма от закона – „Забрана за нелоялна конкуренция". В чл. 100, ал. 1, т. 6 от ЗЗК е предвидено, че Комисията налага имуществена санкция в размер 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятието. Предлаганият в проект на ЗИД размер от 5 на сто на максималния размер на санкцията е два пъти по-нисък и по този начин се отчита спецификата на засегнатите отношения и тежестта на нарушенията, съставляващи нелоялни търговски практики. Следва да се има предвид, че практиката на КЗК показва, че регламентираният към настоящия момент размер на санкцията по отношение на нарушения в областта на нелоялната конкуренция оказва в достатъчна степен превантивен ефект и не води до налагането на необосновано високи санкции. В допълнение критериите за определяне на размера на санкцията за всеки конкретен случай, следва да бъдат посочени със съответни изменение в прилаганата от Комисията Методика за определяне на размера на санкциите.
	Относно § 60. т. 2 - предлагаме да се измени по следния начин: „(4) Когато по ал. 3 се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция или за които не е установено, че са участвали в извършване на нарушението, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението."	Не се приема	Предложеният в законопроекта текст на ал. 4 е в съответствие с чл. 15, (2) на Директива (ЕС) 2019/1. Предложеното допълнение от Сдружение „Храни и напитки" от оборота на членовете на сдружение на предприятия, въз основа на който се определя санкцията на сдружението, да се извади освен оборота на санкционираните членове и този на членовете, „за които не е установено, че са

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			участвали в извършване на нарушението" смесва отговорността на сдружението за неговите актове и действия с отговорността на предприятията, които са негови членове. Сдружението на предприятия е самостоятелен субект на отговорност за извършени нарушения по чл. 15 от ЗЗК или чл. 101, ДФЕС. Тези нарушения се материализират чрез неговите решения. Изпълнението на тези решения от членовете на сдружението не е елемент от фактическия състав на нарушението, поради което не е основание за изключването на оборота на неизпълнилите решението членове от базата, въз основа на която КЗК изчислява санкцията.
	Относно §61, алинея 9 от законопроекта в чл. 100 от ЗЗК се създава нова ал. 11: „(11) Имуществените санкции по предходните алинеи могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението." Считаме, че в този й вид разпоредбата следва да отпадне по следните причини: • Съгласно чл. 13. ал. 1 от имплементираната Директива (ЕС) 2019/1 „Държавите членки гарантират, че	Приема се частично	В обхвата на чл.100, ал.11 остават единствено нарушенията по чл.100, ал.1, т.1 от ЗЗК. Предложената нова ал. 11 на чл. 100 транспонира изискването на чл. 13, ал. 5 от Директива (ЕС) 2019/1 за целите на налагането на санкция, понятието „предприятие" да включва дружествата майки, правоприемниците и икономическите приемници на предприятията. От текста на § 46 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 става ясно, че целта на Директивата е органите по конкуренция да могат да подвеждат под отговорност дадено дружество майка и да му налагат санкции за поведението на дъщерното му дружество, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	националните административни органи по конкуренция могат или да наложат с решение в рамките на водените от самите тях производства по правоприлагане или да поискат в рамките на ненаказателни съдебни производства налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции на предприятия и сдружения на предприятия, когато те умишлено или поради непредпазливост нарушават член 101 или член 102 от ДФЕС." Ал. 5 на същия член предвижда, че „Държавите членки гарантират, че понятието за предприятие се прилага за целите на налагането на санкции на дружествата майки и на правоприемниците и икономическите приемници на предприятия." Съгласно Директива, „предприятие" съгласно посоченото в членове 101 и 102 от ДФЕС. означава всяко образувание, което извършва стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който то се финансира; • Изградената досега в практиката, на база досегашния текст на закона, при налагането на санкции по ЗЗК, се базира на концепцията за обективна (безвиновна) отговорност на юридическите лица. • Същевременно чл. 13. ал. 1 и 2 на Директивата изрично сочат, че за да подлежи на санкциониране, нарушението следва да е извършено виновно (умишлено или непредпазливо) от предприятието. Съгласно, т. 42 от Преамбюла, „В съответствие с Хартата за основните права		единица. Предложеното изменение изяснява основанието за отговорността на дружеството майка. Независимо че нарушението фактически е извършено от дъщерното дружество, дружеството майка носи отговорност, поради контролът, който упражнява върху него. Обратно на посоченото в становището на Сдружението, според трайната практика на ЕК и Съда на ЕС, две предприятия се считат, че представляват едно предприятие за целите на реализиране на отговорността, когато е безспорно доказано, че едно от предприятията, което не участва пряко в нарушението, е упражнило съществено влияние върху другото предприятие, така че действителният нарушител не е действал независимо. Презюмира се, че такова влияние е налице, когато едното предприятие е едноличен собственик на другото. Съществено (решаващо) влияние е налице, когато не е способно да определи своята собствена стратегия на търговско поведение, а това поведение се определя от първото предприятие.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на Европейския съюз в производства пред национални административни органи по конкуренция или, какъвто може да е случаят в ненаказателни съдебни производства, санкциите следва да се налагат когато нарушението е извършено умишлено или по непредпазливост. Понятията за умисъл и непредпазливост следва да се тълкуват в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз по прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, а не в съответствие с понятията за умисъл и непредпазливост при производства, водени от наказателноправни органи по наказателноправни въпроси. Това не засяга националните законодателства, при които установяването на нарушение се основава на критерия за обективна отговорност, ако той е съвместим със съдебната практика на Съда на Европейския съюз." • С предложения текст на §61, ал. 9 от законопроекта, в съчетание с концепцията за обективна отговорност, се създава възможност за тълкуване в смисъл, че за нарушение на дъщерно дружество, може да бъде санкционирано лице, което го контролира, единствено но силата на упражнявания върху него контрол, дори и да не взело участие в извършването на въпросното нарушение. Следва са вземе предвид и че понятието за „контрол" касае за възможност за упражняване на решаващо влияние, но не и нейното реално използване. По силата на така формулираната разпоредба ще може да бъде ангажирана		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	отговорността на всяко лице по веригата на контрола (в т.ч. физическо лице, което не е предприятие), независимо от отношението му към конкретното нарушение. Това противоречи на трайната практика на ЕК, Съда на ЕС и на основни принципи на българското и европейското право относно индивидуализиране на отговорността, както и на смисъла на цитираната разпоредба от Директивата. Предприятие, упражняващо контрол е било обект на санкция само в случаите, в които то самото е участвало в извършване на нарушението действайки заедно с дъщерното си дружество като единен икономически субект. В този смисъл е налице и практика на КЗК, потвърдена от ВАС, където понятието за „предприятие" се прилага обосновано за няколко юридически лица, обективно извършили съвместно съответното нарушение, които и КЗК, и ВАС приемат, че съставляват едно предприятие, но не и неограничено за всеки субект по веригата на контрола. • Целта на разпоредбата на Директивата, очевидно, е не да бъдат наказани предприятия и лица, които не са участвали в нарушението, единствено на основание упражнявания от тях контрол, а да се предотврати избягване на отговорността за нарушение, посредством използване на дъщерни дружества - „бушони", преобразуване или друга форма на „опразване" на предприятието нарушител, чрез прехвърляне на дейността му на друг икономически субект. Действителният		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	смисъл личи и от текста на т. 46 от Преамбюла на Директивата, съгласно която: „С цел гарантиране на ефективно и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС понятието за „предприятие", което се съдържа в членове 101 и 102 от ДФЕС, и което следва да се прилага в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, обозначава една стопанска единица, дори ако тя е съставена от няколко физически или юридически лица. Поради това НОК следва да могат да прилагат понятието за предприятие при подвеждането под отговорност на дадено дружество майка и да му налагат санкции за поведението на едно от неговите дъщерни дружества, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска единица. С цел да се предотврати избягването от отговорност на предприятията за плащане на санкции за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС чрез правни или организационни промени, НОК следва да могат да подвеждат под отговорност правоприемниците и икономическите приемници на предприятието и да им налагат санкции за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз." За тази цел не е необходима разпоредба като предложената (още повече, че тя свързва отговорността с „лице", а не с „предприятие", както изисква Директивата), а изменение на определението за „предприятие" в ДР на		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	ЗЗК, като го направи изцяло неутрално спрямо правната форма на предприятието, така както изисква Директивата. Не на последно място наличието на подобен текст в конкурентното ни законодателство би създало една обстановка на правна несигурност и съществена потенциалната заплаха от много сериозна санкция за всички потенциални мултинационални инвеститори, които обикновено работят в бизнес модел, в група от компании, но и не само за потенциални, а и за настоящи такива. По този начин се намалява конкурентоспособността на българските дружества на световните и европейските пазари. Предвид глобалната икономическа несигурност, свързана с обстановката прокрай Ковид-19, считаме че е неподходящо да се създават предпоставки за правна несигурност, които могат да доведат до изнасяне на съществуващи производства и пренасочване на инвестиции в други държави членки, извън България. Във връзка с гореизложеното предлагаме текста на ал. 9 на §61 да отпадне, а да се измени §1. т. 7 от ДР на ЗЗК, както следва „7. "Предприятие" е всяко образувание, което извършва стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който то се финансира".		
	- Относно § 63, т. 2 - предлагаме да се измени по следния начин: „(6) Плащане по ал. 4 не се изисква от предприятия, за които е установено, че не са приложили решението на сдружението и активно са се	Не се приема	Предложената нова ал. 6 напълно кореспондира с текста на чл. 14, (4) от Директива (ЕС) 2019/1, който предвижда, че тежестта на доказване на обстоятелствата, освобождаващи предприятието от

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	разграничили от него, преди да е започнало производството пред комисията." КЗК трябва да установи участието на предприятията в нарушението, а не да се създава презумпция за виновност.		отговорност за заплащане на санкцията на сдружението, е за самото предприятие, което се ползва от тях, а не за органа по конкуренция.
Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (вх.№ 92-00-50 от 18.01.2021 г.)	**Подкрепя законопроекта** със следните коментари: В мотивите към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията е посочено, че целта е да се въведат в българското законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1 и Директива (ЕС) 2019/633. Намираме, че законопроектът основно търси баланс в поведението на предприятията, за да се предотвратят нарушения на конкуренцията, поради което отчитаме като положителна именно тази негова цел. Разширяването на правомощията на КЗК при разследване и санкциониране на нарушенията на правилата на конкуренцията на Европейския съюз въвеждат допълнителни гаранции за нейната ефективност и независимост като орган по конкуренция. Натрупаният институционален опит на настоящия състав на комисията следва да бъде използван за създаване на практика при упражняване на новите й правомощия. В този смисъл подкрепяме предложението за удължаване на мандата й подобно на други европейски ведомства по конкуренция. Това ще осигури приемственост и последователност в дейността на Комисията при осъществяване на новите й функции и		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	ще бъде допълнителна гаранция за нейната независимост. Предложените изменения на чл. 100, 101 и 103 от ЗЗК, въвеждащи общите правила на Директива 2019/1 по отношение санкционирането на предприятия и сдружения на предприятия ще засилят възпиращия ефект от налаганите от КЗК санкции, като се предотвратява възможността предприятия-нарушители да не заплащат наложената им санкция чрез юридическо или икономическо преструктуриране. Особено важно за ефективното разкриване на картелни споразумения от КЗК е разширяването на правомощията й с измененията и допълненията на чл. 50 ЗЗК по отношение събирането на доказателства чрез внезапни проверки на предприятия и сдружения на предприятия. По наше мнение въвеждането на правомощие КЗК да извършва проверки в по-широк кръг помещения и превозни средства ще допринесе за ограничаване възможността за укриване на доказателства за извършени нарушения на ЗЗК в помещения, които до момента не подлежат на внезапна проверка от КЗК. Смятаме също така, че изменението на чл. 101 от закона с общите изисквания по Директива 2019/1 по отношение на програмите за освобождаване от санкция или намаляване на санкцията на предприятия при участие в картелни споразумения ще стимулира предприятия - участници в		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	картел, да сътрудничат с КЗК при разследване, доказване и санкциониране на картелите като изключително тежко нарушение на конкуренцията. Така посочените изменения и допълнения на Закона за защита на конкуренцията са от полза на всички предприятия, особено малките и средни предприятия, които спазват правилата на конкуренцията. Ефективното правоприлагане от Комисията за защита на конкуренцията на чл. 101 и 102 от ДФЕС и чл. 15 и чл. 21 от ЗЗК и санкциониране на предприятията-нарушители създава условия за честна и ефективна конкуренция на съответните пазари, стимулира техническите и технологичните иновации и в крайна сметка е в полза на потребителите, които могат да се възползват от свободното пазарно предлагане на повече и по-качествени стоки на конкурентни цени. По отношение на предложеното въвеждане на нова глава седма „б" в проекта на ЗИД на ЗЗК, както и съпътстващите ги изменения на процесуалните норми, приложими при разследванията по тази глава, нашето виждане е, че то ще осигури на доставчиците на селскостопански и хранителни продукти в страната еднаква степен на защита от нелоялни търговски практики от страна на купувачи на тези продукти на територията на целия Европейски съюз. Изчерпателното изброяване на съставите на забраните по новата глава седма „б" от ЗЗК е ясно и детайлно, което ще позволи и на купувачите		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на селскостопански и хранителни продукти да променят договорите си за доставка, така че да не нарушават императивните норми на Закона за защита на конкуренцията. В този смисъл, проектът на ЗИД на ЗЗК допринася за увеличаване на правната сигурност както в доставчиците, така и в купувачите по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, като се въвежда ясна правна рамка за регламентиране на бизнес отношенията между двете страни. Считаме за необходимо да подчертаем, че проектът на ЗИД на ЗЗК предлага и изменение на някои разпоредби на закона, свързани с концентрациите между предприятия, което подкрепяме. За представителите на бизнес средите е от особена важност, особено при големите сделки с чуждестранни контрагенти, сделките да бъдат оценявани от КЗК и другите органи по конкуренция в страни членки на ЕС по едни и същи правила. Това би създало правна сигурност и за чуждестранните компании, които имат инвестиционни намерения в страната. В заключение бихме искали да посочим, че предлаганите изменения и допълнения на Закона за защита на конкуренцията водят до усъвършенстване на правната уредба на защитата на конкуренцията в страната. Тази нова правна рамка е от полза на предприятията, особено на малките и средните, както и на малките и средни доставчици на селскостопански и хранителни стоки. Законодателните предложения,		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	съдържащи се в проекта на ЗИД на ЗЗК, ще доведат и до укрепване на правната стабилност в самите предприятия. По този начин съответните пазари ще функционират в условията на ефективна конкуренция в полза както на всички граждани и потребители, така и на икономиката на страната.		
Българска стопанска камара (вх.№ 92-00-68 от 20.01.2021 г.)	На първо място, отбелязваме, че срокът от 30 дни за обществени консултации по законопроекта е крайно недостатъчен. ЗИД ЗЗК предвижда изменения в основни институти на конкурентното право, вкл. относно контрол върху концентрациите, програма за освобождаване от санкции, събиране на доказателства, давност, изменения на процедурните правила, които имат отношение към правото на защита, както и въвеждането на изцяло нова регулация на нелоялни търговски практики по веригата на доставка на храни и селскостопанска продукция. Със ЗИД ЗЗК се транспонират две европейски директиви и се приемат промени, свързани с два регламента. От публикуваните в Портала за обществени консултации документи е видно, че работната група по изготвяне на законопроекта е работила по него повече от 1 г. и 4 месеца, в съответствие с решение на Министерския съвет от 13.08.2019 г. В други държави-членки на ЕС общественото обсъждане на въвеждането на двете директиви в националното право е започнало още през 2019 г. Очевидно става	Не се приема по отношение на срока за обществена консултация	Законодателната практика за обществени консултации е предоставянето на срок от 30 календарни дни, като в случая е от особено важно значение и спазването на срока за въвеждане на разпоредбите на Директива 2019/1 и Директива 2019/633 в българското законодателство.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	въпрос за голям по обем материал с особена сложност, като срокът за общественото му обсъждане в България съвпадна с почивните дни около Коледа и Нова Година, както и с един от най-натоварените периоди за бизнеса във връзка с приключване на годината. Така на практика останаха около две работни седмици за обсъждане на ЗИД ЗЗК, които са крайно недостатъчни за провеждане на ефективни обществени консултации. Дори при нормални обстоятелства приключване на консултациите по толкова важен и сложен законопроект в минималния законов срок от 30 дни би било прибързано, а в конкретния случай то би било в явно противоречие с добрата законодателна практика, която изисква предоставяне на достатъчно време на заинтересованите страни и обществеността да се запознаят с предложеното законодателно решение и да дадат своя принос в рамките на общественото обсъждане. Съгласно чл. 26, ал. 4, изр. 1 от Закона за нормативните актове „Срокът за предложения и становища по проектите, публикувани за обществени консултации по ал. 3, е не по-кратък от 30 дни." Това означава, че минималният срок за обществени консултации по законопроект е 30 дни, а съобразно значението на законопроекта и по преценка на органа на изпълнителна власт, този срок може да бъде по-дълъг. В конкретния случай считаме, че са налице всички основания за предоставяне		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на по-дълъг срок за обществени консултации. Предвид горното, отправяме искане за удължаване на срока за обществени консултации по ЗИД ЗЗК с най-малко един месец. На следващо място и без това да се отразява на искането ни за удължаване на срока за обществено обсъждане, представяме първоначалните ни бележки по законопроекта : **Изразяваме нашата положителна оценка за усилията за транспониране** в българското законодателство на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, ОВ, L 111/59 от 25 април 2019 г. („Директива за НТП") и на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар, ОВ, L 11/3 от 14 януари 2019 г. („Директива за правомощията на органите по конкуренция"). Хармонизираното прилагане на правото на конкуренция и на регулацията на нелоялните търговски практики („НТП") във веригата за		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	доставки на селскостопански и хранителни стоки в различните държави-членки на ЕС е гаранция за справедливо развитие на пазарите, за да се конкурират предприятията в рамките на ЕС при условията на равнопоставеност. Винаги сме поддържали тезата, че ако изобщо са необходими регулации на нелоялни търговски практики, то следва да бъде предпочетен хармонизиран европейски подход вместо изолирани национални разпоредби, които биха могли да доведат до фрагментиране на Общия пазар във вреда на потребителите и конкуренцията. **Оценяваме положително**, също така, въвеждането на механизми за развитие на институционалния капацитет на Комисията за защита на конкуренцията („КЗК") посредством развитието на квалифициран персонал, осигуряване на достатъчен финансов ресурс и допълнителни гаранции за независимост от външна намеса. Регламентирането на срокове в производствата и гъвкав подход за провеждане на заседания от разстояние в условията на пандемията от КОВИД -19 допринася за осъвременяване на производствата пред КЗК. Приветстваме запълването на законодателната празнота по въпроса за възлагане на разноските при липсата на нарушение или при прекратяване на производството, поради оттегляне на искането. Същевременно обаче забелязваме, че под предлог за необходимост от едновременно		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	въвеждане две директиви в българското законодателство, ЗИД ЗЗК неоснователно, немотивирано и без каквато и да е предварителна дискусия с бранша и заинтересованите страни: 1) урежда нелоялните търговски практики по Директивата за НТП като нарушения на конкурентното право и създава компетентност на КЗК за разследването им; 2) въвежда допълнителни състави на нарушения, които не представляват НТП съгласно Директивата, не са мотивирани и водят до непропорционална намеса в свободата на договаряне между производители и купувачи на селскостопански и хранителни продукти; 3) предвижда за НТП по Директивата прекомерни санкции в размер до 5 на сто от приходите от продажби на предприятието-нарушител за предходната финансова година, които не се изискват от Директивата и са непропорционално високи спрямо нивото на обществена опасност на този тип нарушения; 4) въвежда възможност за извършване на „внезапни проверки" на купувачи на храни и селскостопански продукти при съмнение за НТП, които сериозно засягат основни права на служителите и мениджмънта на разследваното предприятие, без това да се изисква от Директивата за НТП; 5) преурежда въпроси от контрола върху концентрациите на стопанска дейност по		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	начин, който позволява на КЗК допълнителна намеса при осъществяването на сливания и придобивания, без ясни критерии при какви предпоставки и за какви срокове биха се прилагали тези правомощия на КЗК; 6) ограничава правото на достъп на страните до преписката, водена от КЗК, което е предпоставка за нарушаване на правото им на защита; 7) променя правилата за мандатност на членовете на КЗК по начин, който не се изисква от Директивата за правомощията на органите по конкуренция и създава съмнение за разрешаване на конюнктурни въпроси вместо засилване на независимостта на институцията. Изброяването на проблемите е неизчерпателно. Основните недостатъци на законопроекта, както и конкретни предложения по разпоредбите (където това е възможно) са разгледани накратко по-долу. Някои от повдигнатите въпроси изискват по-съществено преосмисляне на предложеното законодателно решение и не могат да бъдат разрешени само с редакционни промени. Изразяваме готовност за участие в диалог на експертно ниво за постигане на балансирани решения в духа на транспонираните директиви и изразяваме съжалението си, че подобни консултации със заинтересованите лица не са проведени в хода на изготвяне на ЗИД ЗЗК.		
	1. Относно въвеждането на Директивата за НТП във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти	Не се приема	При изготвянето на проект на ЗИД на ЗЗК е анализирана практиката до момента и текстовете са изготвени на базата на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Директивата за НТП е продукт на дългогодишните усилия на Европейската комисия и на държавите-членки на ЕС за идентифициране на проблемите между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти и за търсене на компромис в интерес на търговския оборот и потребителите, включително по пътя на саморегулация в рамките на бранша. Въпреки множеството критики, Директивата за НТП е приета във вид, който защитава единствено доставчиците срещу търговски практики на купувачи, но не и обратното. Създава се регулаторен дисбаланс в отношенията във веригата за доставка дори за случаите, в които доставчикът има по-голяма пазарна сила в сравнение с купувача. Предвид значителния дисбаланс във веригата за доставки на стоки, който създава, Директивата за НТП следва да бъде транспонирана със съзнание, че е в състояние да доведе до неестествени пазарни процеси и неблагоприятни последици за бизнеса, поради което не следва да се надхвърлят минимално необходимите изисквания за въвеждането ѝ в българското законодателство. ЗИД ЗЗК прави точно обратното като (1) необосновано разширява кръга на забраните и въвежда по-строги ограничения; (2) създава компетентен национален орган с диспропорционални репресивни правомощия и (3) въвежда необосновано високи санкции с оглед характера на нарушенията.		изградения институционален опит.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	1.1. Забранени практики Приемането на Директивата за НТП е предшествано от Зелена книга, публикувана от Европейската комисия през 2013 г. и от публични консултации, проведени в хода на приемането на Директивата за НТП. Директивата за НТП обявява определен кръг търговски практики за абсолютно забранени, а други практики забранява, само ако не са изрично договорени между страните, т. нар. условни забрани. Извън приложното поле на директивата остават множество практики, изследвани в Зелената книга. След като европейският законодател е преценил, че цялостният ефект от невключените практики не е неблагоприятен и не ги е включил в директивата, считаме, че каквито и да е било допълнителни ограничения на пазарното поведение и договорните практики биха могли да бъдат въвеждани в националното законодателство само след задълбочен анализ на последиците, които тези ограничения биха имали за нормалното функциониране на пазара. ЗИД ЗЗК въвежда в пълна степен в българското законодателство предвидените в Директивата за НТП абсолютни и условни забрани за прилагане на определени нелоялни търговски практики. В допълнение се предлагат по-строги и допълнителни абсолютни и условни забрани, които излизат извън обхвата на директивата. По отношение на допълнителните забрани липсват каквито и да е било мотиви към законопроекта извън бланкетното посочване, че е взета предвид		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	„практиката на КЗК". Отсъства и оценка на въздействието на допълнителните и по-строги ограничения върху икономическата среда. Това е в ярък контраст с практиката в останалите държави-членки на ЕС, където евентуалното въвеждане на допълнителни ограничения е предшествано от широка обществена дискусия относно необходимостта и ефектите от подобни забрани. Самата директива изисква въвеждането на допълнителни забрани да е съобразено с правилата за функциониране на вътрешния пазар и да е пропорционално. При липса на аргументирана обосновка най-малкото е невъзможно да бъде преценено дали това условие е спазено. Подобен законодателен подход е вероятно да доведе до процедури срещу Република България за нарушение на правото на ЕС относно свободното движение на стоки и свободата за предоставяне на услуги (за което не липсват актуални примери, касаещи България, именно в сектора на търговия с хранителни стоки). Изглежда, че повечето от предложените допълнителни забрани са механично привнесени от чл. 19 от отменения Закон за храните (отм. ДВ бр. 52 от 9 юни 2020 г.), без да се държи сметка, че тези забрани не бяха включени в новия Закон за храните по настояване на Министерството на земеделието и храните, както и че те се отнасяха за практики и на двете страни във веригата за доставки, а не само на купувачите. Нещо повече, предложените в		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	ЗИД ЗЗК допълнителни абсолютни забрани не са предмет на обсъждане в другите държави-членки на ЕС, за да се твърди, че се черпи чужд опит. Дори когато се възприемат чужди законодателни решения, те не следва да бъдат автоматично пренасяни към българския пазар, доколкото става въпрос за различни търговска обстановка, пазарна динамика и национални особености, които трябва да бъдат отчетени. Във всеки случай, излизането извън обхвата на Директивата за НТП следва да бъде предшествано от сериозен и задълбочен анализ на ефектите на забраните върху съответния пазар, както и от оценка на необходимостта тези отношения да бъдат уредени посредством забрани, а не по пътя на свободата на договаряне или саморегулацията в рамките на бранша.		
	Предложените с §18 от ЗИД ЗЗК по-строги допълнителни забрани не отговарят на горните условия, поради което правим следните предложения: 1.1.1. чл. 37б, ал. 1, т. 1 В отклонение от Директивата за НТП, чл. 37б, ал. 1, т. 1 от ЗИД ЗЗК предвижда единен срок за плащане от купувача на доставчика за продукти - 30 дни. За сравнение, Директивата за НТП разграничава сроковете за доставка на нетрайни и на други селскостопански и хранителни продукти. В първия случай срокът е 30 дни, а във втория случай 60 дни. Това разграничение е продиктувано от характера на продуктите предмет на продажба и от необходимостта да	Приема се частично	В текста на чл.37б, ал.1, т.1 се прави уточнение на понятието „дата на определяне на платимата сума за този период на доставка". Сроковете по чл.37б, ал.1, т.1 не следва да бъдат променени. Директива (ЕС) 2019/633 за НТП не въвежда задължения за приемане в националното законодателства на възприетите в нея хипотези на разграничени сроковете за плащане при доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти, според характера на доставката – редовна или не. С предлагания в проекта на ЗИД на ЗЗК единен 30 дневен срок за плащане в хипотезите на нетрайни

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	се осигури регулярен паричен поток във веригата за доставка на стоки. В ЗИД ЗЗК въпросът за финансирането във веригата за доставка на стоки е пренебрегнат и без каквито и да е било аргументи срокът за всички плащания е унифициран на 30 дни. Считаме, че срокът за плащане следва да държи сметка за крехкия баланс между интереса на продавача за бързо получаване на плащане и този на купувача за поддържане на регулярен паричен поток. В този смисъл настояваме в ЗИД ЗЗК да бъдат възприети сроковете в съответствие с Директивата. На следващо място, считаме, че с оглед правилното прилагане и съобразяване със забраната от изключителна практическа значимост е да се доразвие какво конкретно означава изразът „датата на определяне на платимата сума за този период на доставка". Така например, дали това е дата, на която страните са могли да изчислят по предварително договорена единична цена и известно количество на доставената стока общата цена на конкретната доставка (напр., реалната дата на доставка); дали това е дата, на която е издаден или пък получен от купувача съответният счетоводен документ (фактура). Така например, в чл.303а, ал. 3 от Търговския закон е изрично уточнено, че ако не е уговорен срок за плащане, паричното задължение следва да бъде изпълнено в определен срок от получаване на фактура. Липса на яснота, която да гарантира еднакво възприемане и разбиране		и на други селскостопански продукти се постига по-засилена защита на доставчиците без значение вида на доставяните продукти – нетрайни или не и се избягва възможността за необосновано продължително финансиране на купувачите за сметка на оборотни средства на доставчиците. Съгласно § 17 от мотивите към Директива 2019/633 – в съответствие с Директива 2011/7 за дата на определяне на платимата сума за договорен срок на доставка може да се счита, за целите на настоящата директива, датата на издаване на фактурата или датата на получаването ѝ от купувача.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на този израз от икономическите оператори, може да доведе до изцяло несъзнателно (поради евентуални разнородни индивидуални тълкувания) забавяне на плащания. Предвид горното, предлагаме чл. 37б, ал. 1, т. 1 да придобие следната редакция съобразно Директивата: „1.Плащане от купувач на доставчик: а) по-късно от 30 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти, респективно - по-късно от 60 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 60 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на други селскостопански и хранителни продукти. За целите на сроковете за плащане договорените срокове за доставка във всеки случай са не по- дълги от един месец. б) по-късно от 30 дни след датата на доставка или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума, считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти, респективно - по-късно от 60 дни		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	след датата на доставка или по-късно от 60 дни след датата на определяне на платимата сума, считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на други селскостопански и хранителни продукти;" В допълнение, предлагаме в чл. 37б, ал. 2 да бъдат уточнено понятието „датата на определяне на платимата сума за този период на доставка" , като бъдат възприети стандартите за счетоводно отчитане на плащанията.		
	1.1.2. чл. 37б, ал. 1, т. 2: Съгласно Директивата за НТП държавите-членки могат да определят по-кратки срокове от 30 дни за специфични сектори в надлежно обосновани случаи. В случая се предлага дефиниране на специфичен сектор „Плодове и зеленчуци" (§65, т. 54, изр. 2 ЗИД ЗЗК). Дефиницията изброява конкретни продукти от сектора, но завършва с „и други продукти от сектор „Плодове и зеленчуци", оставяйки категорията отворена. В мотивите към ЗИД ЗЗК липсва надлежна обосновка на това предложение, както изисква Директивата. При условие че европейският законодател след проведена пространна предварителна съгласувателна процедура не е установил необходимост от по -стриктни правила за сектор „Плодове и зеленчуци", не става ясно какви са особеностите на този сектор в България, които налагат въвеждане на тази допълнителна регулация. Считаме, че подобно немотивирано създаване на подкатегории на нетрайните селскостопански	Приема се	Направена е редакция на чл. 37б, ал. 1, т. 2 и т.54 от ДР.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	и хранителни продукти е излишно, непропорционално на целите на Директивата за НТП и може да доведе до объркване и проблеми при прилагане на забраната. В тази връзка, предлагаме специалната регулация в сектор Плодове и зеленчуци да отпадне и чл. 37б, ал. 1, т.2 и § 65, т. 54 да бъдат приети в редакция съобразно Директивата: 2.отказ на купувача от поръчки за нетрайни селскостопански и хранителни продукти с по-малко от 30 дни предизвестие, така че да не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на тези продукти. 54. „Нетрайни селскостопански и хранителни продукти" са селскостопански и хранителни продукти, които поради своето естество или поради етапа на преработка, на който се намират, е вероятно да станат негодни за продажба в рамките на 30 дни след прибирането на реколтата, производството или преработката"		
	1.1.3. чл. 37б, ал. 1, т. 3: Изброяването на условията, които не могат да се променят едностранно от купувача, е изчерпателно в Директивата за НТП. Отварянето на категорията в ЗИД ЗЗК с добавения текст „или други условия" е изцяло необосновано и не отчита редица практически специфики при доставката на селскостопански и хранителни продукти. Например , за купувача често е от изключително значение да може да променя	Приема се	Направена е редакция на чл.37б, ал.1, т.3.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	едностранно с достатъчно предизвестие начина на сортиране на отделните продукти в определена по-голяма доставна опаковка - напр., при продукт с един артикулен номер, на една и съща доставна цена - напр. кроасан с шоколад и кроасан с ванилов крем, при установяване на промяна в търсенето на двата артикула, да поиска различно сортиране, за да отговори на тази промяна. Предлага се да отпадне текстът „или други условия" в чл. 37б, ал. 1, т. 3.		
	1.1.4. чл. 37б, ал. 1, т. 10: Разпоредбата забранява ексклузивни доставки на храни и селскостопански продукти, без каквито и да е било мотиви за подобна забрана. Договорите за доставка на храни, които предвиждат ексклузивитет, могат да бъдат полезни за конкуренцията на пазара, като осигуряват канали за дистрибуция и доставка и намаляват разходите за производство. Подобни договори подпомагат по- малки производители да развият производството си по начин, че да отговорят на нуждите на пазара, и представляват нормална търговска практика, която сама по себе си не застрашава конкуренцията. Нещо повече, ексклузивитетът е обект на регулация в антитръстовите правила, касаещи вертикалните отношения между икономическите субекти, но и в контекста на тази най-съществена част на защитата на конкуренцията, подобни договорки са по правило допустими, а не са предмет на	Не се приема	Съгласно чл. 9 от Директива (ЕС) № 2019/633 държавите-членки могат да въведат или оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики, а не само тези, които изрично се предвидени в Директивата. В този смисъл, въпрос на национално законодателно решение е дали и какви нелоялни практики извън минимално предвидените в директивата, да бъдат възприети. С оглед изложеното, и с цел гарантиране на по-висока защита на доставчиците, както и с оглед пазарната конюнктура на територията на страната и констатираните в годините нарушения от подобен характер, в проекта на ЗИД на ЗЗК са предложени посочените допълнителни практики, които следва да бъдат абсолютно забранени. Необходимостта от въвеждане на забраните, регламентирани в чл. 37б - т. 10 и т. 11 са приложими идентични аргументи. Подобни практики водят до уеднаквяване на условията, при които доставчиците биха

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	абсолютна забрана. Не виждаме никакво основание за въвеждане на абсолютна забрана на тези клаузи, подобна забрана не произтича и от Директивата за НТП. Ако все пак са налице някакви опасения от негативен ефект на ексклузивните доставки в конкретни случаи, подчертаваме, че е налице достатъчна защита в действащото законодателство, а именно - защитата срещу вертикални ограничения по силата на чл. 15 от ЗЗК. Предлагаме забраната на клаузите за ексклузивитет по чл. 37б, ал. 1, т. 10 да отпадне. В случай че чл. 37б, ал. 1, т. 10 не отпадне от проекта на ЗИД ЗЗК, тази разпоредба категорично не трябва да се отнася до случаите, при които купувачът възлага на доставчик да произвежда продукти с марка и/или рецептура на купувача - т.нар. „собствени марки". В този случай купувачът по дефиниция следва да има право да забрани на доставчика да предлага въпросния продукт на други купувачи - в противен случай би се обезсмислило възлагането на производство под собствени марки на купувача. В тази връзка препоръчваме в края на чл. 37б, ал. 1, т. 10 да се добави уточнението „с изключение на стоки под собствени марки/рецептури на купувача".		могли да продават стоките си и ги поставя пред липсата на реална алтернатива и ги лишава от възможността за осъществяване на гъвкаво поведение, с което да противодействат на евентуален натиск от страна на веригите чрез преориентация към друг търговец от същия мащаб. Поради което практиките по т. 10 и т. 11 са от естество да доведат до ограничаване на конкуренцията и в същността си представляват ограничение на конкуренцията по цел. Независимо че упражняването на практиките от купувача могат да обосноват и нарушение на антитръстовото законодателство, конкретното поведение на практика се проявява именно в двустранните договорни отношения на купувача с един или повече негови доставчици. По този начин с използването на практиките доставчиците са ограничени или дори лишени от възможността за осъществяване на независимо пазарно поведение не само в отношенията си с конкретния купувач, упражняващ тази практика, но и на пазара, доколкото са му ограничени възможностите да има други търговски партньори. С въвеждането на забраните за доставчиците се създават пазарни механизми, които са гаранция за свободна и независима търговска политика на всеки доставчик. Идентифициране и коригиране на всички видове потенциални антиконкурентни практики, които могат да доведат до

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			нарушения във функционирането на веригата за предлагане на хранителни стоки, и преди всичко на практиките, които имат най-висок потенциал за нарушаване на конкуренцията на съответния пазар на доставка на хранителни и селскостопански продукти, са в крайна сметка и във вреда на потребителите, включително върху възможностите му за избор на стоки и услуги, както и върху заплащаната от него крайна цена. Негативният ефект от използването на посочените практики е установено от КЗК в Решение № 833/19.07.2012 г. влязло в сила, като част от търговските вериги са предложили поемането на ангажимент да преустановят използването им, което е одобрено от Комисията. Специално по отношение на забраната, предвидени в чл. 37б, ал. 1, т. 10, следва да се има предвид, че предлаганата законова формулировка не позволява тълкуване, съгласно което да се разбира, че забраната се отнася за случаите, при които купувачът възлага на доставчик да произвежда продукти под собствени марки. Отношенията по възлагане на производство на продукти под собствена марка имат различен предмет (производство при спазване на определени изисквания на възложителя) от обичайните отношения по доставка на определени продукти. С предлагането на въвеждането на посочените забрани се цели осигуряване на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			по-засилена защита на доставчиците предвид позиция им в преговорния процес и търговските отношения с икономически силни оператори.
	1.1.5. чл. 37б, ал. 1, т. 11: Предложената с чл. 37б, ал. 1, т. 11 клауза е известна в конкурентното право като клауза „най-облагодетелстван клиент" и не фигурира нито в списъка с нелоялните търговски практики в Зелената книга на ЕК, нито в Директивата за НТП. Това не е случайно - тази клауза се разглежда в контекста на антитръстовите правила и по-специално вертикалните ограничения, а не като нелоялна търговска практика. Включването на подобна клауза в договор не се приема само по себе си за нарушение на конкуренцията, а се анализират ефекти от нея на пазара във всеки конкретен случай. В практиката си КЗК приема, че са възможни проконкурентни ефекти от клаузата, сред които намаление на продажните цени на дребно в резултат на намаление на доставните цени при наличие на ефективна конкуренция между купувачите по отношение на крайните продажни цени на дребно и предотвратяване на възможността за прилагане на дискриминационни условия от доставчиците. В тази връзка считаме, че абсолютна забрана на клауза „най -облагодетелстван клиент" по чл. 37б, ал. 1, т. 11 не е оправдана и следва да отпадне.	Не се приема	Съгласно чл. 9 от Директива (ЕС) № 2019/633 държавите-членки могат да въведат или оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики, а не само тези, които изрично се предвидени в Директивата. В този смисъл, въпрос на национално законодателно решение е дали и какви нелоялни практики извън минимално предвидените в директивата, да бъдат възприети. С оглед изложеното, и с цел гарантиране на по-висока защита на доставчиците, както и с оглед пазарната конюнктура на територията на страната и констатираните в годините нарушения от подобен характер, в проекта на ЗИД на ЗЗК са предложени посочените допълнителни практики, които следва да бъдат абсолютно забранени. Необходимостта от въвеждане на забраните, регламентирани в чл. 37б - т. 10 и т. 11 са приложими идентични аргументи. Подобни практики водят до уеднаквяване на условията, при които доставчиците биха могли да продават стоките си и ги поставя пред липсата на реална алтернатива и ги лишава от възможността за осъществяване на гъвкаво поведение, с което да противодействат на евентуален натиск от страна на веригите чрез преориентация към друг търговец от същия мащаб. Поради което практиките по т. 10 и т. 11 са от

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			естество да доведат до ограничаване на конкуренцията и в същността си представляват ограничение на конкуренцията по цел. Независимо че упражняването на практиките от купувача могат да обосноват и нарушение на антитръстовото законодателство, конкретното поведение на практика се проявява именно в двустранните договорни отношения на купувача с един или повече негови доставчици. По този начин с използването на практиките доставчиците са ограничени или дори лишени от възможността за осъществяване на независимо пазарно поведение не само в отношенията си с конкретния купувач, упражняващ тази практика, но и на пазара, доколкото са му ограничени възможностите да има други търговски партньори. С въвеждането на забраните за доставчиците се създават пазарни механизми, които са гаранция за свободна и независима търговска политика на всеки доставчик. Идентифициране и коригиране на всички видове потенциални антиконкурентни практики, които могат да доведат до нарушения във функционирането на веригата за предлагане на хранителни стоки, и преди всичко на практиките, които имат най-висок потенциал за нарушаване на конкуренцията на съответния пазар на доставка на хранителни и селскостопански продукти, са в крайна сметка и във вреда на потребителите, включително върху

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			възможностите му за избор на стоки и услуги, както и върху заплащаната от него крайна цена. Негативният ефект от използването на посочените практики е установено от КЗК в Решение № 833/19.07.2012 г. влязло в сила, като част от търговските вериги са предложили поемането на ангажимент да преустановят използването им, което е одобрено от Комисията. Специално по отношение на забраната, предвидени в чл. 376, ал. 1, т. 10, следва да се има предвид, че предлаганата законова формулировка не позволява тълкуване, съгласно което да се разбира, че забраната се отнася за случаите, при които купувачът възлага на доставчик да произвежда продукти под собствени марки. Отношенията по възлагане на производство на продукти под собствена марка имат различен предмет (производство при спазване на определени изисквания на възложителя) от обичайните отношения по доставка на определени продукти. С предлагането на въвеждането на посочените забрани се цели осигуряване на по-засилена защита на доставчиците предвид позиция им в преговорния процес и търговските отношения с икономически силни оператори.
	1.1.6. чл. 376, ал. 1, т. 12: Не откриваме аргументи за абсолютна забрана за промяна на условия по договора с обратно действие. Тази търговска практика е	Приема се частично	Директива (ЕС) № 2019/633 дава възможност на държавите-членки да въведат допълнителни, по-строги правила, извън предвидените в нея с оглед максимална

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	фигурирала в първоначалния разширен списък на потенциални нелоялни търговски практики в Зелената книга на ЕК, но впоследствие е отпаднала. Очевидно задълбоченият анализ е показал, че цялостният ефект от практиката не е неблагоприятен. Страните следва да могат по договорен път да предвидят възможност за промяна на определени условия по договора, вкл. с обратно действие, ако намерят това за необходимо. Подобна възможност дава както на доставчиците, така и на купувачите необходимата гъвкавост да неутрализират по договорен път настъпили неочаквани последици от първоначалните им уговорки и/или да неутрализират непредвидени последващи промени в икономическите условия на пазара. Поради това забраната по чл. 37б, ал. 1, т. 12 следва да отпадне.		защита и спецификите на съответния национален пазар. С оглед постъпилите в хода на общественото обсъждане становища, предлагаме абсолютната забрана за промяна на условия по договор със задна дата да бъде регламентирана като условна забрана в чл. 37в, нова т. 8. По този начин се осигурява възможност на страните при настъпване на промяна в пазарните условия да променят конкретни условия по сключените договори, но само при наличие на изрично съгласие между тях. Предлага се нова редакция на текста, както следва: „чл. 37в, т. 8 Искане от купувача за намаление на цени на продуктите със задна дата, пряко или чрез прилагане на необосновани отстъпки, бонуси и такси или предоставяни услуги. "
	1.1.7. чл. 37б, ал. 1, т. 13: Тази търговска практика също е била изследвана в Зелената книга на ЕК, но не е намерила място в окончателния текст на Директивата. Намираме формулировката на забраната за твърде обща, неясна и противоречива. При тълкуване на първата част на забраната излиза, че при основателно прекратяване на договора от купувача, то може да бъде едностранно и внезапно, т.е. без предизвестие. Втората хипотеза, макар и въведена алтернативно, на практика обезсилва първата, добавяйки още условия за прекратяване без предизвестие, т.е. не е достатъчно да има основание за	Приема се частично	Предлага се следната нова редакция на текста като отпадат думите „внезапно", „отношенията в сектора и други": „чл. 37б, т. 13 Едностранно и неоснователно прекратяване на договора от купувача или прекратяване без предизвестие в разумен срок, достатъчен за доставчика за покрие инвестиционните си разходи и с оглед предишните търговски отношения между страните по договора."

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	прекратяване, а преди прекратяването трябва да се даде на доставчика разумен срок, който да е (а) достатъчен да покрие инвестиционните си разходи и (б) да е съобразен с отношенията между страните, отношенията в сектора и други. Наред с подчертаното противоречие, се използват изключително субективни и отворени за тълкуване критерии за оценка - какви биха били основателните причини за прекратяване, какви инвестиционни разходи са релевантни, как се преценява значението на досегашните отношения между страните и тези в сектора и какво означава „и други". Директивата и ЗИД ЗЗК представляват съществени отклонения от принципа на свобода на договаряне, поради което е недопустимо при формулиране на забраната да се допуска неизчерпателно изброяване - „и други". Напротив, всяко ограничение на конституционно гарантираната свободна стопанска инициатива (и свободата на договаряне като нейна конкретна проява) следва да бъде пределно ясно и изчерпателно формулирано. Неяснотата на предложената разпоредба засилва опасността от несправедливо и субективно прилагане. Напр., относно критерия „отношения в сектора" - никой търговец не е в състояние да направи комплексен и обективен анализ на отношенията в сектора, преди да предприеме прекратяване, още повече че тези отношения са динамични. Изискванията на конкурентното право,		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	свързани с обмена на информация, също не дават възможност за подобен анализ. Отчитайки и средствата, необходими за адекватен анализ, предложението е силно непропорционално. Такава нормативна разпоредба на практика би била неизпълняема. Вярваме, че законодателят следва да се въздържа от приемане на разпоредби, изначално обречени на невъзможност за прилагане в реалния живот. Когато директивата въвежда ограничения по отношение на срокове, стремежът е бил да бъдат дефинирани конкретни срокове. Българският законодател не е възприел подобен подход, което създава допълнителна неяснота и несигурност в търговските отношения и при прилагане на закона, включително във връзка с прекратяването на договори. Включването на формулираната абсолютна забрана, която е вътрешно противоречива и в същото време е изградена преимуществено върху неясни критерии, представлява риск за бизнес средата и може да доведе до административен произвол при установяването на НТП и налагане на санкции. Предлагаме забраната по чл. 37б, ал. 1, т. 13 да отпадне.		
	1.1.8. чл. 37в, ал. 1, т. 7: Забрана на искане за заплащане от доставчика на транспортни и/или логистични разходи не е била дискутирана нито в хода на обсъждане на Директивата за НТП, нито присъства в окончателния текст.	Не се приема	Забраната по чл. 37в, ал. 1, т. 7 не случайно е уредена като условна забрана, което дава възможност да страните да предвидят в договора за доставка или в отделно нарочно споразумение конкретните условия във връзка с предоставяне на логистични и

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Включването на забрана за определена търговска практика във в секи случай има негативен ефект върху пазара. В законопроекта обаче липсва какъвто и да е било анализ какъв бил този ефект, както и какви биха били съществените предимства от подобна забрана (ако изобщо има такива) в сравнение с това въпросът да бъде оставен за разрешаване посредством свобода на договаряне или саморегулация в рамките на бранша. В чисто оперативен план, споделяне на транспортни и логистични разходи между доставчик и търговец може да има множество предимства за оптимизация на разходи и лесен достъп до качествени логистични услуги, което би било в полза на двете страни в договарянето, както и на крайните потребители. Неслучайно европейският законодател не е включил подобна забрана в Директивата за НТП. В търговската реалност е напълно възможно да се наложи купувачът да извърши транспортна и/или логистична услуга за стоки на доставчика, без това да е било предварително договорено помежду им - например при невъзможност в отделен случай за доставчика да транспортира стоките сам или чрез ангажирано от него трето лице. С оглед принципната възмездност в търговските отношения, е съвсем логично доставчикът да дължи плащане за така предоставената му от купувача транспортна услуга. Обичайно търговците на дребно инвестират		транспортни услуги от страна на купувача. Забраната обхваща единствено едностранното искане на купувача за плащане на логистични и транспортни разходи, по отношение на които доставчикът не е изразил съгласие / в договора за доставка или допълнително споразумение/.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	значителни средства в осигуряването на логистика и транспорт на предлаганите от тях продукти. Това включва изграждане на огромни складови помещения, оборудвани с високотехнологични съоръжения, хладилни инсталации, системи за сортиране и товарене, включително разработване на съответен софтуер. Осигуряват се работни места. Сключват се договори с транспортни фирми, като в много от случаите се касае за специализиран транспорт, за да не се нарушават изискванията относно температурната верига. В някои случаи търговците на дребно дори разработват механизми за взимане на продукцията директно от помещенията на производителите. Направеното законодателно предложение е необосновано и поради значителните затруднения за купувачите може да доведе до отказ от тяхна страна да правят описаните разходи и оптимизации. Това от своя страна може да доведе до негативен ефект за самите производители, които ще трябва сами да организират дейностите по транспорт до складовете или дори до самите търговски обекти за продажба на дребно. Предлагаме забраната по чл. 37в, ал.1, т. 7 да отпадне.		
	1.1.9. Чл. 37б, ал. 1, т. 5 и т. 9 Предвид обстоятелството, че доставчиците обичайно са юридически лица, а и с оглед факта, че в определени случаи в българското законодателство отговорността, вкл.	Не се приема	Чл. 37б, ал. 1, т. 5 и т. 9 от Проекта на ЗИД са изцяло съобразени с текста на Директива 2019/633.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	договорната, е обективна, предлагаме: в т. 5 изразът „небрежност или по вина на доставчика" да се замени с „причини, за които доставчикът отговаря"; в т. 9 изразът „не е налице небрежност или вина от страна на доставчика" да се замени с „не е налице основание за ангажиране на отговорността на доставчика".		
	1.1.10. Чл. 37в, ал. 2 За яснота считаме за силно препоръчително да се уточни в ЗЗК кога изискването за предоставяне в „писмен вид" на разчетите по чл.37в, ал.2 ще се счита изпълнено. Възможно е това да бъде направено, например, с изрична референция към чл.293, ал.4 от Търговския закон.	Не се приема	Чл. 37в, ал. 2 от Проекта на ЗИД са изцяло съобразени с текста на Директива 2019/633.
	1.2. Компетентен орган В момента в България КЗК следи за нелоялни търговски практики, регламентирани в Глава VII от ЗЗК, които нямат връзка с Директивата за НТП и между които няма специфични НТП в сферата на храните и земеделската продукция. Съгласно отменения Закон за храните, правомощия по отношение на НТП в сферата на храните имаше Българската агенция по безопасност на храните, като бяха уредени и възможности за извънсъдебно разрешаване на спорове пред помирителна комисия към министъра на земеделието, храните и горите. Член 4 от Директивата за НТП във веригата за доставки на продукти предоставя възможност на държавите-членки сами да определят на национално равнище органа,	Не се приема	С решение на МС КЗК е определена за правоприлагащ орган по Директива 2019/633.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	който да следи за прилаганото на забраните за нелоялни търговски практики. Въпрос на преценка във всяка държава е дали да бъде създаден нов орган или да бъдат предоставени правомощия на съществуващ такъв. Държави като Германия, Италия, Испания и Словения са определили като компетентен орган по приложението на Директивата за НТП Министерството на земеделието или специална агенция към него. Подобно решение изглежда логично, предвид факта, че става въпрос за специфична регулация само в сектора храни и земеделска продукция. Без никаква обществена дискусия относно подходящия орган, който да следи за НТП по веригата на доставка на храни в България, законопроектът предвижда това да бъде КЗК, с което комисията получава несвойствени функции да прилага секторно законодателство, каквито не е имала до момента. Никъде в представените мотиви не е обосновано защо се налага нова компетентност на КЗК по отношение на веригата на доставка на храни и земеделска продукция. С оглед на характера на регулацията считаме, че би било по -подходящо по примера на други европейски държави за тези нарушения да следи специален орган към Министерството на земеделието, храните и горите. НТП по Директивата имат съществени разлики и се характеризират с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с нарушенията на конкурентното		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	право. С въвеждането на секторна регулация за храни и земеделска продукция се нарушава структурата на ЗЗК, който съдържа общоприложими правила за всички икономически оператори. Същевременно за разследване на НТП по Директивата не се изисква конкурентноправен икономически и юридически анализ, както при нарушения на конкуренцията. На практика липсва синергия между съществуващите компетентности на КЗК и предложените нови такива. Съществува реална опасност КЗК да бъде ангажирана със значителен поток жалби, които да затруднят работата и и допълнително да изместят фокуса на комисията от антитръстовите нарушения (картели, злоупотреба с господстващо положение), които следва да бъдат основната дейност на всеки национален орган по защита на конкуренцията. Съгласно Годишния доклад за дейността на КЗК за 2019 година, публикуван на интернет страницата на комисията, през 2019 г. КЗК е издала 63 решения по преписки за нелоялни търговски практики по Глава VII и Глава VII "а" от закона и едва 7 по преписки за антитръстови нарушения. Добавянето на НТП в областта на храните и земеделската продукция в ЗЗК допълнително ще затрудни КЗК и в този смисъл противоречи на въвеждането на Директивата за правомощията на органите по конкуренция, която има за цел органите по конкуренция да бъдат разтоварени от по-малозначителни случаи и да могат да		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	насочат ресурсите си към разследване на нарушения от значение за пазарите. Предлагаме създаването на специализиран орган към Министерството на земеделието, храните и горите, който да следи за НТП по Директивата, вместо предвидената в ЗИД ЗЗК компетентност на КЗК. Направеното предложение предполага НТП в областта на храните и земеделската продукция да бъдат уредени в специален закон, а не както е предложено като изменение на ЗЗК. Изразяваме готовност да участваме в експертни консултации в тази връзка.		
	1.3. Санкции С § 60 от ЗИД ЗЗК се предлагат санкции за новите състави на НТП в размер до 5 на сто от целия годишен оборот на предприятието-нарушител за предходната финансова година. Директивата за НТП не изисква въвеждане на санкции в процент от оборота, още по-малко от целия оборот на предприятието, преобладаващата част от който няма никаква връзка с извършеното нарушение. Характерно за санкциите върху оборота е, че има висок риск да се окажат прекомерни и затова трябва да се направи внимателна преценка дали е необходимо да бъдат въвеждани. В конкретния случай това не се налага нито от Директивата, нито от характера на нарушенията (напротив - едно от изискванията на Директивата към санкциите, налагани от националните правоприлагащи органи, е именно те да бъдат пропорционални).	Не се приема	Директива (ЕС) 2019/633 предоставя на държавите-членки да уредят в националното си законодателство начина и размера на определяне на санкциите, при установяване на нарушение, без да въвежда конкретния изисквания и ограничения. Така предложеният текст не предвижда минимален праг на санкцията, а само максимален размер, поради което позволява изцяло съобразяване на конкретния размер на имуществената санкция с тежестта и продължителността на съответното нарушение смекчаващи/отегчаващи и др. обстоятелства, които имат значение при определяне размера на санкцията. Следва да се има предвид, че подобен законодателен подход е налице при определяне на размера на санкциите по отношение на установени нарушения по глава Седма от закона – „Забрана за нелоялна конкуренция". В чл. 100, ал. 1, т.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Предложените санкции за новите състави на НТП са моделирани по санкциите в ЗЗК за нарушения на конкуренцията, без да се време предвид, че са непропорционално тежки за НТП в областта на храните и земеделската продукция и в крайна сметка несправедливи. За сравнение, при антитръстови нарушения имуществената санкция е до 10 на сто, но дори при тези най-тежки нарушения като основа за изчисляване служат приходите от продажби на съответните продукти / стоки, които са или биха били засегнати от нарушението. Само максималният размер на санкцията е ограничен до определен процент от общия оборот като гаранция, че наказанието няма да унищожи предприятието, на което е наложено. Следва да се отчете и фактът, че санкциите по сега действащия чл.37а, който, макар и общо разписан, беше приет с прокламирана основна цел противодействие на НТП по веригата на доставки на хранителни и други селскостопански продукти, са значително по- ниски от предложените в ЗИД ЗЗК за новите състави на НТП. В теорията и практиката се приема, че НТП и в частност НТП в областта на храните и земеделската продукция са значително по-леки нарушения от антитръстовите и дори не представляват същински нарушения на конкуренцията. Поради много по -ниското ниво на обществена опасност на тези нарушения, повечето държави-членки възприемат подход с определяне на		6 от ЗЗК е предвидено, че Комисията налага имуществена санкция в размер 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятието. Предлаганият в проект на ЗИД размер от 5 на сто на максималния размер на санкцията е два пъти по-нисък и по този начин се отчита спецификата на засегнатите отношения и тежестта на нарушенията, съставляващи нелоялни търговски практики. Следва да се има предвид, че практиката на КЗК показва, че регламентираният към настоящия момент размер на санкцията по отношение на нарушения в областта на нелоялната конкуренция оказва в достатъчна степен превантивен ефект и не води до налагането на необосновано високи санкции. В допълнение критериите за определяне на размера на санкцията за всеки конкретен случай, следва да бъдат посочени със съответни изменение в прилаганата от Комисията Методика за определяне на размера на санкциите.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	минимален и максимален размер на санкциите, които не са обвързани с оборота. НТП по принцип се проявява в отношенията между два субекта - страни по търговски договор и обичайно не води до засягане на широк кръг субекти, външни за тези отношения, както е при антитръстовите нарушения. Това е още една причина санкцията да не бъде определяна въз основа на общия оборот. В тази връзка предлагаме следното изменение на §60, т. 1 от законопроекта: 1. Алинея 2 се изменя така: „За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер от 5 000 до 50 000 лв." Във връзка с предложената промяна е необходимо и съответно изменение на санкцията за неоказване на съдействие на КЗК в хода на преписката, както и на санкцията при неизпълнение на влязло в сила решение, тъй като предвидените в ЗИД ЗЗК санкции до 1%, респ. до 5% от общия оборот на предприятието са явно непропорционални. Предлагаме санкцията за неоказване на съдействие да бъде определена от 500 до 5 000 лв., а санкцията за неизпълнение на решение да бъде приравнена на санкцията за извършено нарушение - от 5 000 до 50 000 лв.		
	1.4. Влизане в сила - липса на преходен	Приема се	Предложен е нов текст в проекта на ЗИД на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	период На последно място, прави впечатление, че въпреки въвеждането на изцяло нова регулация на договорните практики по веригата на доставка на храни и земеделска продукция, не се предвижда отлагателно действие на новите разпоредби. Директивата за НТП изрично предвижда възможност държавите-членки да отложат въвеждане на мерките до 1 ноември 2021 г. Считаме, че българските доставчици и купувачи на храни и други селскостопански продукти следва да получат възможност да се подготвят за прилагане на новите изисквания. Засегнати от регулацията са хиляди икономически оператори, съществена част от които трябва да направят промени в своя бизнес модел. Същевременно трябва да се даде възможност за превантивна работа и разяснителни кампании на компетентните органи. В тази връзка, предлагаме всички нови разпоредби, произтичащи от Директивата за НТП, да влязат в сила от 1 ноември 2021 г., като за целта бъде направена следната промяна в § 68 от ЗИД ЗЗК: "(1) Разпоредбите на Глава седма „б" влизат в сила на 1 ноември 2021 г. и се прилагат по отношение на договорите за доставка, сключени след тази дата."		ЗЗК, с който се въвежда преходен период.
	2. Относно Директивата за правомощията на органите по конкуренция Директивата цели да гарантира, че органите по конкуренция в рамките на ЕС разполагат с гаранции за независимост, ресурси и	Приема се по принцип	

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	правомощия за правоприлагане и налагане на санкции за нарушения по чл. 101 и чл. 102 ДФЕС, така че да се осигури еднаквото приложение на правото на конкуренция в рамките на ЕС. Надлежното и транспониране в българското законодателство е гаранция, че условията за осъществяване на стопанска дейност в България са хармонизирани с тези в другите държави-членки на ЕС. ЗИД ЗЗК в значителна степен въвежда директивата в България, но в някои случаи предложените разпоредби не кореспондират в пълна степен с директивата и следва да бъдат усъвършенствани в хода на законодателната процедура.		
	2.1. Събиране на информация С § 25 от ЗИД ЗЗК се създава чл. 47, ал. 8 относно събирането от КЗК на информация от лица в рамките на производство. Въвежда се изискването на Директивата за правомощията на органите по конкуренция, че искането за информация се свежда до информацията, която обичайно е достъпна за лицата. Пропуснато е да се въведе по-значимото условие на директивата - че исканията трябва да са пропорционални и да не принуждават адресата на искането да признае нарушение на чл. 101 и чл. 102 ДФЕС. Това условие е свързано с тежестта на доказване на нарушенията на конкуренцията. Съгласно чл. 2 от Регламент 1/2003 и съдебната практика на съдилищата на ЕС при спор за наличието на нарушение на конкуренция е в тежест на ЕК, респ. на	Не се приема	Текстът имплементира частично чл. 8 от Директивата. Директивата въвежда изисквания към държавите членки относно правомощията на органите по конкуренция, които следва да бъдат имплементирани в националното законодателство, в случай че не съществуват към настоящия момент. В тази връзка новата ал. 8 на чл. 47 ограничава обхвата на исканията за информация в защита на запитаните лица, с което се изпълнява изискването на пропорционалност на исканията. По отношение на забраната да се изисква от запитаното лице признание на нарушението, считаме, че не съществува необходимост от изрично въвеждане на тази забрана, тъй като Комисията носи доказателствената тежест да установи цялата фактическа обстановка, въз основа на която прави

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	органа по конкуренция да докаже наличието на нарушение. На следващо място, това условие е гаранция за правото на лицето да не се самоуличи в нарушение, което е част от правото на защита. В тази връзка считаме, че са необходими допълнителни промени в чл. 47 ЗЗК, които да гарантират, че исканията за информация се свеждат до предоставяне на информация за факти и документи, без лицето да бъде принуждавано да признае нарушение. Предлагаме чл. 47, ал. 1 от ЗЗК да бъде изменен както следва: "(1) Лицата, от които е поискано съдействие по силата на този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004, не могат да се позовават на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. Искания за информация трябва да са пропорционални и да не принуждават адресата на искането да признае нарушение по този закон."		изводите си за наличие или липса на нарушение. Въз основа на трайно залегнали в правната ни система принципи, Комисията не може да проведе доказването въз основа на такова самопризнание, поради което в практиката си до момента не е изисквала такова от лицата, на които е изпращала искания за информация.
	2.2. Снемане на устни и писмени обяснения С §25 от ЗИД ЗЗК се предвижда и създаване на нова ал.5 на чл.47, която предвижда физически лица, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения, да се явят пред комисията в определения от нея срок. Член 9 от Директивата за правомощията на органите по конкуренция предвижда правомощие на националните органи по защита на конкуренцията да провеждат интервюта на физически лица, но само в контекста на разследване на	Не се приема	С чл.47, ал.5 се урежда способ за събиране на информация, което ще позволи извършване на всестранно проучване. Разпоредбата н ачл.47 е обща разпоредба, която е приложима за всички производства по ЗЗК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	евентуални антитръстови нарушения. Нито Директивата за НТП, нито Регламентът за прилагането на законодателството за защита на потребителите предвиждат подобно правомощие на правоприлагащия орган. С оглед това и предвид значително по-ниската обществена опасност на евентуални нарушения по глава 7 и 7б, разпростирането на това правомощие в процедури за установяване на нарушение по глава 7 и 7б е непропорционално и следва да бъде изрично изключено. Предлагаме промяна на текста на новата ал.5 на чл.47, както следва: „Лицата, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения в рамките на производства по глава девета, трябва да се явят пред комисията в определения срок."		
	2.3. Проверки на място С §27 - 29 от ЗИД ЗЗК се предлага разширяване на приложното поле на проверките на място по чл. 50 ЗЗК - от една страна, спрямо нарушенията, за които могат да се извършват такива проверки (новите състави на нелоялни търговски практики във веригата за доставки на стоки), а от друга страна, спрямо местата, предмет на проверка (помещения, вкл. домовете на физически лица, които са свързани с предприятието, предмет на разследване). 2.3.1. Относно НТП във веригата за доставка на стоки Директивата за НТП съдържа уредба на правомощията, които следва да има националният орган, който следи за	Не се приема	Директива 2019/633 предвижда това правомощие на правоприлагащите органи и при проучвания, свързани с нелоялни търговски практики.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	приложението на забраните за НТП. Изброени са правомощия, характерни за всеки контролен орган - да провежда разследване за нарушение, да изисква информация, да прави проверки на място, да приема решения за установяване на нарушение и да налага санкции. ЗИД ЗЗК обаче предвижда далеч по-репресивни правомощия при разследване на новите НТП - възможност за извършване от КЗК на т.нар. внезапни проверки (dawn raids) по чл. 50 от ЗЗК на купувач ите на селскостопански и хранителни продукти, включително на домовете на физически лица. Проверките на място по чл. 50 ЗЗК са специфичен инструмент за разследване на антитръстови нарушения и нямат нищо общо с проверките, които извършват останалите контролни органи в държавата. При тези проверки КЗК има извънредно широки правомощия, които са сходни с правомощията на следствените органи при разследване на тежко престъпление - да влиза в помещения, да преглежда документи и записи, да изземва документи, записи и доказателства, да получава достъп до всякакви носители на информация, включително сървъри, да запечатва за определен срок помещения и да снема устни обяснения от представители и служители на предприятие. Очевидно е, че подобни мерки са крайно репресивни спрямо проверяваното предприятие и са допустими единствено при нарушения на конкуренцията като тези по		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	чл. 101 и 102 ДФЕС (чл. 15 и чл. 21 ЗЗК) за предотвратяване възпрепятстването на ефективната конкуренция на пазара съгласно чл. 20 от Регламент 1/2003. Неслучайно подобни проверки са допустими само след надлежно разрешение от съд. Допускаме, че вносителят на законопроекта неправилно е изтълкувал споменатото в чл. 6 от Директивата за НТП правомощие за „внезапни проверки на място" като генерално разрешение или дори задължение по европейското право за извършване на проверки на място по чл. 50 ЗЗК на купувачи на селскостопански и хранителни продукти. Степента на опасност на НТП е многократно по-ниска в сравнения с антитръстовите нарушения на конкуренцията - НТП засягат едно конкретно търговско отношение между две лица, докато антитръстовите нарушения имат ефект на целия пазар. Показателно за ниската степен на опасност на НТП е, че преди приемане на Директивата за НТП споровете във веригата за доставка са се решавали в повечето държави-членки на ЕС по гражданскоправен път между страните пред съд без намесата на специален държавен орган. Предвиждането на възможност за КЗК да извършва проверки на място по чл. 50 ЗЗК на купувачи при съмнение за НТП повдига въпроса за целите на подобна уредба. Предоставянето на толкова крайна репресивна мярка за сравнително леко нарушение представлява сериозен риск само по себе си и може да доведе до подаване на		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	жалби от търговски партньори с цел упражняване на необоснован административен натиск, причиняване на значителни икономически загуби за бизнеса и селективно елиминиране на контрагенти или конкуренти, както и до административен произвол от страна на контролиращия орган. Същите аргументи са приложими и по отношение на разследването на нарушения по предложения нов чл.34а. С оглед горните аргументи считаме, че измененията в чл. 50, ал. 1 и ал. 2 ЗЗК следва да отпаднат. Съответно предлагаме запазване на текста на чл. 94, ал. 4 в действащата и към момента редакция като чл.94, ал.7, като не се приема нова ал. 8 на чл. 94.		
	2.3.2. Относно проверките на място в домове на физически лица Директивата значително разширява правомощията на органите по конкуренция като допуска провеждане на проверки на място, т. нар. dawn raids, в широк кръг помещения. До момента, проверките на място се извършваха в стопанските помещения на заподозряното в нарушение предприятие. Директивата разширява обхвата на тези проверки до други помещения, терени или превозни средства, вкл. домовете на директори, управители или членове на персонала на предприятието. Подобна мярка е изключително крайна, надхвърля намесата в дейността на стопанския субект, която се обяснява с тежестта на антитръстовите нарушения, и	Приема се	Съгласно чл. 6, т. 1, б. в) на Директива (ЕС)2019/633 е предвидено правомощието на разследващия орган да извършва внезапни проверки на място в рамките на своите разследвания в съответствие с националните правила и процедури. Действащият ЗЗК предвижда уреждане на проверките на място като принудителен способ за събиране на доказателства при извършване на проучвания за извършени нарушения в областта на антитръстовото законодателство. Прилагането им при проучвания в областта на нелоялните търговски практика е по преценка на комисията, при констатирана необходимост от използване на именно този способ за събиране на доказателства и при съблюдаване на предвидения в закона ред

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	достига до личните жилища и превозни средства на физически лица. Правото на неприкосновеност на жилището е едно от основните права на човека съгласно чл. 7 от Хартата за основните права на ЕС и съгласно чл. 33 от Конституцията на Република България, поради това използването на това правомощие от органите по конкуренция следва да бъде сведено до случаите, в които това е абсолютно необходимо. В допълнение, проверката в други помещения е въведена напълно механично в ЗЗК, без да се вземе предвид че в сравнение с проверката на стопанските помещения, в тези случаи тежестта на доказване за органа по конкуренцията следва да бъде по-голяма. Съгласно Директивата е необходимо не само да съществува основателно съмнение за наличието на документи или записи, които са свързани със стопанската дейност на предприятието, но и те могат да са от значение за доказване на нарушение по чл. 101 и чл. 102 ДФЕС (член 7). Предлагаме следната редакция на чл.50, (нова) ал. 3 ЗЗК: „(3) Комисията може да извършва проверки по ал. 1 в помещения, превозни средства и други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на		(който включва извършването им при наличие на разрешение на съответния административен съд). При тази уредба се постига максимална защита на правата на купувачите. Предлагаме да се направи следното уточнение се допълни новата ал. 3 на чл. 50 накрая с ново изречение, както следва: ал. 3 Ново изречение накрая „Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, чл. 37б и чл. 37в.“

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	проверката, които могат да са от значение за доказване на нарушение нарушения по чл. 15, 21 или 24 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7." С оглед горната редакция, предлагаме да не се правят изменения в досегашната ал. 3, която става ал. 4. Предлагаме също да не се приемат допълнения относно купувачите на селскостопански и други хранителни продукти в чл. 51, ал. 2, 5 и 6 и чл. 52, ал. 1- 6.		
	2.4. Удължаване на сроковете за различни производства Без да се посочат аргументи, ЗИД ЗЗК предвижда удължаване на сроковете за разглеждане на искания и за произнасяне на КЗК в различни производства. Важно е да се отбележи, че образуването на производство по ЗЗК срещу предприятие само по себе си води до неблагоприятни последици за предприятието - предприятието следва да положи усилия за защитата си, вкл. като ангажира ръководството и служителите си, отдели ресурс за съдействие на КЗК при събиране на информация, отговори на въпросници, консултира се с адвокати или експерти, често пъти за продължителен период от време. Подобно неблагоприятно въздействие върху стопанските субекти е оправдано само доколкото е наистина	Не се приема	Измененията на сроковете в антитръстовите производства са обосновани поради сложния характер и тежестта на тези нарушения. Често Комисията е изправена пред необходимостта да анализира голямо количество доказателства или да извърши допълнително предварително проучване, което обосновава удължаването на процесуалните срокове. Същите са определени посредством горната им граница, което не означава, че Комисията трябва да изчака изтичането на целия срок, за да пристъпи към следващото процесуално действие, а дава възможност за извършване на действието по всяко време в рамките на срока. Срокът по чл. 70, ал. 2, ЗЗК е удължен поради въведеното изискване за приоритизиране на производствата по глава

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	необходимо за осъществяване на правомощията на КЗК. При липсата на ясна аргументация за противното считаме, че няма основание за удължаване на сроковете в производствата пред КЗК. В тази връзка измененията на срокове в чл. 70, ал. 2, ал. 77, ал. 1 и ал. 2, чл. 78, ал. 2, чл. 84, ал.1, ал. 3 и чл. 94, ал. 3 не следва да бъдат приемани.		девета от ЗЗК и възможността за извършване на предварително проучване преди образуване на производството. Сроковете по чл. 77, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗК се въвеждат за първи път в закона и целта им е да осигурят срочно придвижване на производствата и предвидимост за страните. На следващо място със законопроекта се предлага изменение на разпоредбата на чл.78, ал. 2 от ЗЗК, като срокът за образуване на производството по ал. 1 се променя на 5 работни дни от постъпване на уведомлението. Практиката показва, че тридневният срок е недостатъчен за извършване на предварителен контрол основно поради следните причини: предоставяне на голям обем информация; често срещани неясноти по уведомлението; необходимост в повечето случаи от провеждане на срещи с оглед прецизиране на въпросите по предварителния контрол; едновременно/поредно получаване на няколко отделни нотификации и др. Чрез предложената редакцията на разпоредбата на чл.84 ал. 1 от ЗЗК се постига уеднаквяване на сроковете (изчисляване само в работни дни). Създава се ал. 3, в която е преместен текста на изречение последно на чл. 84, ал.1 от ЗЗК. Предложената редакция води до прецизност в работата на комисията и до по-голяма яснота и правна сигурност за участниците в концентрацията.
	2.5. Отговорност на дружества от икономическата група	Приема се	Предложената нова ал. 11 на чл. 100 транспонира изискването на чл. 13, ал. 5 от

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	В съответствие с член 13, ал.5 от Директивата за правомощията на органите по конкуренция се предлага нова ал. 11 на чл. 100 ЗЗК, която предвижда възможност за налагане на санкции на дружеството-майка и на правоприемниците и икономическите приемници на предприятия - нарушители. Както беше изяснено по-горе, правомощията на КЗК съгласно тази директива не следва необосновано и непропорционално да се разширяват по отношение на НТП. Отговорността на дружеството-майка и на правоприемници съгласно Директивата се свежда единствено до случаи на антитръстови нарушения. Без да има каквито и да било други условия или предпоставки за това, местният орган по прилагането на ЗЗК в страната да може да налага санкции върху друго лице с контрол върху лицето, извършило нарушение, е вероятен пропуск или недоглеждане на предложението. Считаме, че без да се разпишат подробни и конкретни условия, при които това да бъде възможно, тази разпоредба би имала необосновано широк обхват, би създала несигурност и би била в несъответствие с членове 101 и 102 от ДФЕС. Нарушенията и, съответно - санкциите, би следвало да бъдат налагани на обективно и доказано виновни лица, било то извършили нарушението по непредпазливост или умишлено, а не следва да обхваща или да дава възможност за налагане на санкции на което и да е друго лице, което може да има контрол, но без да има участие или влияние		Директива (ЕС) 2019/1 за целите на налагането на санкция, понятието „предприятие" да включва дружествата майки, правоприемниците и икономическите приемници на предприятията. От текста на § 46 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 става ясно, че целта на Директивата е НОК да могат да подвеждат под отговорност дадено дружество майка и да му налагат санкции за поведението на дъщерното му дружество, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска единица. Предложеното изменение изяснява основанието за отговорността на дружеството майка. Независимо че нарушението фактически е извършено от дъщерното дружество, дружеството майка носи отговорност, поради контролът, който упражнява върху него. Обратно на посоченото в становището на Сдружението, според трайната практика на ЕК и Съда на ЕС, две предприятия се счита, че представляват едно предприятие за целите на реализиране на отговорността, когато е безспорно доказано, че едно от предприятията, което не участва пряко в нарушението, е упражнило съществено влияние върху другото предприятие, така че действителният нарушител не е действал независимо. Презюмира се, че такова влияние е налице, когато едното предприятие е едноличен собственик на другото. Съществено (решаващо) влияние е налице, когато не е способно да определи

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	върху конкретно решение или дейност, свързано с нарушението. Понятието „контрол върху предприятие", макар и прекалено общо, може да включва финансови и икономически параметри, но не задължително да определя наличието на пряка или непряка връзка, влияние, вземане на решение или участие в упражняването на конкретно деяние, което би могло да представлява нарушение. Считаме, че за наказуемо по ЗЗК деяние, извършено от дадено дъщерно дружество, не следва безусловно и непременно да се търси отговорност и да бъде обект на санкция друго дружество - майка. С предложената разпоредба се дават правомощия на органа по ЗЗК да налага санкции на лица, без да има обективно и условия за доказуемост основание за това. Разбира се, такава разпоредба би представлявала необоснована бариера или заплаха за редица международни компании, които са дали правомощия и права на местни юридически лица да извършват дейност самостоятелно и не биха могли да носят отговорност за всяко едно деяние на своите дъщерни дружества, и в този смисъл би било бариера или несигурност за големите международни компании с дъщерни дружества в България, още повече, че подобна разпоредба не е предвидена в приложимата ЕС Директива. А ДФЕС дава яснота при какви условия и обстоятелства могат за бъдат подвеждани под отговорност или налагани санкции на правоприемници или икономически		своята собствена стратегия на търговско поведение, а това поведение се определя от първото предприятие. Предвид изложеното следва да се посочи, че предложеното изменение дава възможност да се налага имуществена санкция върху дружеството-майка не в качеството му на извършител на нарушението, а в качеството му на лице, което упражнява контрол върху фактическия извършител, каквато е и трайната практика на Европейската Комисия и на Съда на ЕС по прилагането на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС. Като национален орган по конкуренция КЗК е длъжна да прилага чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС съобразно тази практика, а при прилагането на чл. 15 и чл. 21, ЗЗК се стреми към същия правен режим, за да не се получава противоречие между националното право на конкуренция и правото на Съюза. Поради това приложението на тази разпоредба няма да има необосновано широк обхват. Доколкото бележката е основателна, в обхвата на чл.100, ал.11 остават единствено нарушенията по чл.100, ал.1, т.1 от ЗЗК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	операторите приемници на даденото юридическо лице. Предложение по §60 в тази му част представлява неподходяща и непропорционална разпоредба, която би създала несигурност за международните компании, инвестиращи и опериращи в България, тя би била в противоречие с практиките в ЕС, включително и практика на Съда на ЕС. Предлагаме следната редакция на новата ал. 11 на чл. 100 в тази връзка: „(11) Имуществените санкции във връзка с нарушение на конкуренцията по чл.100, ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението."		
	2.6. Особени правила при калкулиране на санкциите при санкциониране на сдружения Член 14, т. 4, изр. последно от Директивата за правомощията на органите по конкуренция не е транспонирано коректно в чл. 103, ал. 6 ЗЗК. В Директивата се предвижда възможност за освобождаване на предприятие от задължение за плащане, ако докаже, че не е приложило решението на сдружението и че или не са знаели за съществуването му, или активно са се	Не се приема	Предложените нови ал. 2- 6 на чл. 103 транспонират реда за заплащане на санкция, наложена на сдружение на предприятия, предвиден в чл. 14, ал. 3 и ал. 4 от Директивата. Изключването на „незнанието" за нарушаващото решение като обстоятелство, освобождаващо от отговорност предприятията е в съответствие с концепцията за обективната отговорност на юридическите лица в българското право, както и с установения правен принцип, че

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	разграничили от него, преди да е започнало разследването." Предлагаме следната редакция на чл.103, ал.6 „(6) Плащане по ал.4 не се изисква от предприятия, които докажат, че не са приложили решението на сдружението и че или не са знаели за неговото съществуване, или активно са се разграничили от него преди да е започнало производството пред комисията."		отрицателните факти не подлежат на доказване.
	2.8. Временни мерки Определението „достатъчно" не следва да отпада от чл. 56, ал. 1 от ЗЗК. Ефектът от налагане на временни мерки на практика е равносилен най-малко на принудителна административна мярка и би следвало подобно действие да може да бъде предприето само при висока степен на сигурност за наличие на нарушение (в НПК също се използва определението „достатъчно" и то само за образуване на производство). Изискването за наличие на достатъчно данни за налагане на мерки е и допълнителна гаранция срещу неправилно и субективно прилагане на законовите разпоредби.	Не се приема	Отпадането на изискването за „достатъчно" данни за нарушение при преценката за налагане на временни мерки е в съответствие с текста на чл. 11, (2) от Директива (ЕС) 2019/1, който изисква временни мерки да се постановяват „въз основа на prima facie констатация за нарушение". Терминът „prima facie" предполага преценката да се прави въз основа на първоначално наличните данни, а не да се прави допълнително проучване с цел събирането на „достатъчно данни". Изменението е в духа на правния институт „временни мерки", който цели да предотврати сериозни вреди за конкуренцията, които биха могли да настъпят в кратък срок. Текстът на чл. 56, ЗЗК съдържа достатъчно гаранции за защита на засегнатите предприятия от произволно постановяване на временни мерки от страна на Комисията: случаят да е неотложен и да съществува риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията. С проектът за изменение и допълнение на ЗЗК се

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			предвижда още една гаранция за защита на интереса на засегнатото предприятие: съдът да се произнесе по обжалването на временните мерки във възможно най-кратък срок.
	2.9. Прекратяване на производството при оттегляне на искането Добавянето на условие „по преценка на комисията" за прекратяване на производството при оттегляне на искането (чл. 98, нова ал. 2, т. 6) не е мотивирано и следва да отпадне.	Не се приема	Целта на ЗЗК е защита на конкуренцията и свободната стопанска инициатива като цяло. В случая се изхожда от правомощието на Комисията да образува производство по глава седем „б" по собствена инициатива, съответно при образувано производство по искане на засегната страна, въпреки оттеглянето на искането, в зависимост от конкретния случай, Комисията преценява с оглед оперативната си самостоятелност дали е основателно да се прекрати производството.
	2.10. Мандат на КЗК и несъвместимост Както вече посочихме, нито от директивите, нито от регламентите, които се възприемат в българското законодателство със ЗИД ЗЗК, произтича задължение за удължаване на мандата на КЗК и за въвеждане на възможност за преизбиране на членовете и председателя на комисията. Съгласно Член 5 от Директивата за правомощията на органите по конкуренция, КЗК следва да осигури наличието на квалифициран персонал за ефективно изпълнение на задълженията си. Това задължение се изпълнява с предложеното изменение на чл. 7, ал.2 ЗЗК относно числеността и квалификацията на служителите на КЗК.	Не се приема	Разпоредбата на чл.60 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество урежда възможност в специален закон, какъвто е ЗЗК, да бъде предвиден различен срок от едногодишния срок за лицата заемащи висши публични длъжности да използват или да разрешават използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията им по служба. Изложени са подробни съображения в мотивите към проект на ЗИД на ЗЗК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Удължаването на мандата на КЗК и въвеждането на възможност за преизбиране би създало предпоставки за запазване на състава на комисията за 14 години - срок, който вероятно е по-дълъг от всички мандатни длъжности в страната и с нищо не би допринесъл за развитието и квалификацията на експертния персонал на комисията. На следващо място, предлагаме § 8 от ЗИД ЗЗК (чл. 10, ал. 4) относно забраната за въздържане от дейност, която представлява конфликт на интереси, да се измени. Със ЗИД ЗЗК се предлага 6-месечен срок след напускане на поста, през който членовете на КЗК и служителите следва да се въздържат от консултантска дейност във връзка с висящи производства по ЗЗК. На фона на сроковете по ЗЗК за приключване на производствата, предложеният 6-месечен срок за несъвместимост е твърде кратък. За сравнение, срокът по чл. 60 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество за останалите лица, заемащи висши публични длъжности, през който следва да се въздържат от такава дейност, е 1 година. Предлагаме въвеждане на същия срок и за членовете и служителите на КЗК и следната нова редакция на чл.10, ал.4: „(4) В едногодишен срок, считано от датата на прекратяването на правомощията им или на служебното им правоотношение, членовете		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на комисията и служителите в администрацията й не могат да участват във висящи производства по този закон, образувани по време на изпълнение на техните правомощия или задължения, в качеството им на упълномощени представители на предприятия, нито да бъдат консултанти по неприключили производства по закона, като в противен случай това ще се счита за конфликт на интереси с предходните функции, които са изпълнявали." Предлагаме отпадане на §4 от ЗИД ЗЗК (чл. 4, ал. 1) относно мандата на КЗК.		
	3. Относно Регламента за контрол върху концентрациите С §13 от ЗИД ЗЗК (чл. 26) се предлага въвеждането на тест за „съществено препятстване на ефективната конкуренция" (SIEC тест) в закона и на критерии за оценка за съвместимост на концентрацията с пазара. Намираме за положително синхронизирането на националната уредба с Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия („Регламент за контрол върху концентрациите"), както и усилията да се възприемат тенденции в развитието на контрола върху концентрациите на ЕК и на други държави -членки на ЕС, като изразяваме следните резерви: 3.1. Въвеждане на SIEC тест През 2020 г. беше отбелязана 16-годишнината от прилагането на Регламента	Не се приема	Промяната на теста не е необходимо да бъде предшествана от подробен правен и икономически анализ. Практиката на Комисията показва, че значително засягане на конкуренцията на пазара е възможно не само при създаване или засилване на господстващо положение, но може да настъпи и вследствие на промяна в условията на конкуренция след осъществяването на концентрацията. В тази връзка оценката на КЗК следва да бъде съсредоточена върху промяната в структурата на пазара от гледна точка на търсене и предлагане. Като например концентрацията може да доведе до намаляване броя на участниците на пазара, което, от своя страна да улесни координацията в поведението им на пазара, по отношение повишаване на цените, ограничаване на избора и качеството на предлаганите стоки/услуги, въздържане от

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	за контрол върху концентрациите и по-конкретно, на въведения с него т. нар тест за „съществено препятстване на ефективната конкуренция" (SIEC тест). Регламентът намира приложение по отношение н а всички концентрации, които имат значение за общия пазар. България няма задължение да синхронизира националното си законодателство и да въвежда този тест при оценка на концентрации в обхвата на националния орган по конкуренция, респективно приложението до момента на теста за господстващо положение на пазара по чл. 26 ЗЗК не нарушава регламента. Под предлог, че ЗЗК се синхронизира с регламента и с практика в други държави, със ЗИД ЗЗК се предлага замяната на действащия в момента тест за господстващо положе ние със SIEC тест (съществено препятстване на ефективната конкуренция). На практика се предлага замяната на тест, основан на юридически критерии за господстващо положение, който създава определено ниво на правна сигурност и стабилност в сферата на концентрациите в България, с изцяло икономически тест, който оставя широка дискреция на органа по конкуренция при оценка на концентрация. Отсъства какъвто и да е било анализ на причините за промяна на теста при оценка на концентрации, какви проблеми се отстраняват с въвеждането на SIEC тест, както и как ще се отрази на пазара въвеждането му. Самият SIEC тест също е въведен сравнително пестеливо в закона		иновации и др. координационни ефекти. Следователно пазарният дял остава важен фактор при анализа на конкурентните ефекти в резултат на концентрацията, но не и основен. Проучването трябва да бъде насочено към оценка на икономическата обосновка на сделката и вероятното поведение след нейното осъществяване на участниците на пазара. Концентрацията може да доведе и до вертикални или конгломератни антиконкурентни ефекти, въпреки че обединената група няма господстващо положение на нито един от вертикално или тясно свързаните съседни пазари. След концентрацията обединеното предприятие може да придобие такава пазарна мощ, чрез която да има възможността и стимула да ограничи (частично или напълно) достъпа до пазара и по този начин да възпрепятства конкуренцията на вертикално свързания пазар нагоре (input foreclosure) или надолу по веригата (customer foreclosure). Вертикалните концентрации може да позволят на обединената група да придобие и достъп до чувствителна търговска информация за дейността на не интегрирани конкуренти, което да улесни координацията на пазара между тях. Конгломератните концентрации, включващи комбинация от продукти на тясно свързани съседни пазари може също да ограничат достъпа до пазара на конкуренти чрез прилагане на пакетни и обвързани продажби. За да се ограничи този достъп, новото предприятие трябва да

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	единствено чрез минимални промени в действащите текстове. Прилагането на Регламента за контрол върху концентрациите през тези 16 години е довело до значителна практика както на самата Европейска комисия, така и на съдилищата на ЕС по приложението на SIEC теста. Така например, през 2020 г. Общият съд на ЕС прие 1, че при прилагането на SIEC теста към случаи, в които ЕК твърди „значително отслабване на конкуренцията", без да се създава или засилва господстващо положение на пазара, е необходимо ЕК да докаже с „голяма вероятност", че концентрацията би имала значителен ефект върху конкуренцията (а не просто намаляване на конкуренцията). С това решение съдът потвърждава, че ЕК следва в достатъчна степен да докаже, че концентрацията би имала значителен ефект на пазара, а не да разчита единствено на хипотетични допускания. Предвид спорната практика на КЗК в последните години именно при контрола върху концентрациите, включително наличието на отменени ключови решения на КЗК от съда, считаме, че такава съществена промяна на теста при изследване на концентрация следва да бъда предшествана от подробен правен и икономически анализ. В случай че в резултат на този анализ се установи необходимост от въвеждане на SIEC тест в България, това следва да бъде направено чрез по-значителни изменения в ЗЗК, които да създадат правна сигурност и		притежава значителна пазарна сила, което не означава непременно наличие на господстващо положение на някой от засегнатите пазари. Ефектите от пакетните продажби или от обвързването могат да бъдат съществени, когато поне един от продуктите на участниците в концентрацията бива считан от клиентите за особено важен и са налице ограничени алтернативи на този продукти, например поради продуктова диференциация или поради ограничен капацитет на конкурентите. С въвеждането на теста за "съществено засягане на конкуренцията" КЗК ще синхронизира подхода за оценка на концентрациите с този, прилаган от ЕК от 2004 г. и постепенно въведен в почти всички НОЗК, Прилагането на единен подход ще минимизира риска от постановяване на противоречиви решения, особено по отношение оценката на мултинационални концентрации, както и ще направи по-ползотворно сътрудничеството между ЕК и НОЗК на държавите членки при прилагане механизма за препращане на концентрации от/към ЕК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	да съответстват в пълна степен на достиженията на европейското право при приложението на същия тест. С оглед горните аргументи, считаме, че въвеждането на SIEC тест по предложения начин би било контрапродуктивно, респективно промените в чл. 26 и съответно в чл. 80, ал. 4 и чл. 83, ал. 1 ЗЗК не следва да бъдат приемани.		
	3.2. Критерии за оценка на концентрации В допълнение на въвеждането на SIEC тест, се предлагат критерии за оценка за съвместимост на концентрацията с пазара. Критериите са в голяма част заимствани от член 2 от Регламента за контрол върху концентрациите. Прави впечатление обаче, че въвеждането им е избирателно и са допуснати пропуски. Пропуснатите критерии са съществени и следва да намерят място в ЗИД ЗЗК. В случай че не се приеме направеното по - горе предложение за отпадане на SIEC тест, предлагаме следното изменение на чл. 26, ал. 2: „(2) При оценката на концентрацията комисията държи сметка за необходимостта от поддържане и развитие на конкуренцията на съответния пазар, като се вземат предвид обстоятелства като структура на съответните пазари и на действителната и потенциалната конкуренция между предприятията, намиращи се във и извън рамките на Европейския съюз, респективно България, положението на предприятията на съответните пазари преди и след	Не се приема	Оценката но концентрациите е прогностична по своя характер, което означава че включва проучването на действителната и потенциална конкуренция, достъпът до доставки или до пазари, изследвайки бариерите за навлизане на съответните засегнати от сделката пазари, както и тенденциите в търсенето и предлагането на съответните стоки/услуги. В зависимост от разглеждания случай, Комисията отчита в своя анализ относимите конкретни обстоятелства, поради което не се налага изчерпателност на законовата норма.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	концентрацията, икономическата и финансовата сила на участниците в концентрацията, наличието на сила на купувача, възможни алтернативи за избор на доставчици и клиенти, техния достъп до доставки или до пазари, технически и икономически прогрес, осигуряващ ползи за потребителите в резултат на концентрацията, тенденциите в търсенето и предлагането на съответните стоки и услуги, интересите на потребителите, правни, административни, икономически или други бариери за навлизане на съответните пазари, както и други относими към конкретния случай обстоятелства."		
	3.3. Относно фигурата на контролиращия управител С §51 от ЗИД ЗЗК се предлага въвеждането в чл. 86 ЗЗК на фигурата на контролиращия управител в българското законодателство. Контролиращият управител е физическо или юридическо лице, натоварено от органа по конкуренцията да следи за изпълнението на поети от предприятие ангажименти във връзка с концентрация. Контролиращият управител има правото да предлага, а ако е необходимо и да налага, на предприятието мерки с цел осигуряване изпълнението на ангажиментите. Назначаването на контролиращ управител води до предоставяне на широки правомощия на едно трето лице по отношение на бизнеса на предприятието, участник в концентрация - от една страна управителят има достъп до цялата търговска информация, свързана с	Не се приема	Комисията счита, че не е налице необходимост от по-детайлна уредба на контролиращия управител на ниво закон. Доколкото функцията на контролиращия управител е да следи за изпълнението на поетите от уведомителя ангажименти, то уредбата, свързана с неговите права и задължения, както и критериите, на които трябва да отговаря е целесъобразно да намери своето място в Правилата по налагането на мерки за запазване на конкуренцията при концентрации между предприятия.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	поетите ангажименти, а от друга страна има право да влияе на пазарното поведение на самото предприятие чрез предлагането и налагането на мерки за изпълнение на ангажиментите. Засягането на даден бизнес по толкова краен начин следва да е възможно само ако е крайно необходимо за осъществяване на концентрацията, респ. лицата, които биха могли да бъдат назначени като контролиращи управители, следва да отговарят на определени изисквания, вкл. за финансова стабилност, наличие на застраховка за професионална отговорност, необходимия професионален капацитет и т.н. Никой от тези въпроси не е засегнат в ЗИД ЗЗК. Оставянето на всички въпроси относно контролиращия управител за разрешаване посредством вътрешни правила, приемани от КЗК, създава несигурност и е свързано с риск от административен произвол. Призоваваме за по-детайлна уредба на контролиращия управител още на ниво закон. Подобен подход впрочем би съответствал на досегашната законодателна практика в България при уреждане на статута, правомощията и изискванията към синдици, проверители и депозитари.		
	4. Относно Регламента за прилагането на законодателството за защита на потребителите С §16 от ЗИД ЗЗК се предлага изменение на чл. 36, ал. 4 относно забраната за продажба на стоки под себестойност с оглед нелоялно привличане на клиенти. Считаме обаче, че	Приема се	Приема се предложената редакция на 36, ал. 4: „(4) Забраняват се продажбите на стоки или предлагането на услуги на вътрешния пазар в значителни количества за продължителен период от време на цени, по-ниски от разходите за производството и реализацията

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	разширяване на забраната с изричен текст относно предлагане на услуги е довело до неяснота. Въвеждането на алтернативност между разходите за производство и разходите за реализация („и/или") в множество случаи може да превърне забраната в неприложимо ограничение за продажба под себестойност, доколкото например само разходите за реализация могат да бъдат толкова ниски, че на практика да не позволяват икономически целесъобразно дефиниране на продажни цени под тях. Предлагаме следната редакция на 36, ал. 4: „(4) Забраняват се продажбите на стоки или предлагането на услуги на вътрешния пазар в значителни количества за продължителен период от време на цени, по-ниски от разходите за производството и реализацията на стока, респективно от разходите за реализация на услуга, с цел нелоялно привличане на клиенти."		на стоките, съответно от разходите за реализацията на услугите, с цел нелоялно привличане на клиенти."
Сдружение за модерна търговия (вх.№ 92-00-69 от 20.01.2021 г.)	На първо място отбелязваме, че срокът от 30 дни за обществени консултации по законопроекта е крайно недостатъчен. ЗИД ЗЗК предвижда изменения в основни институти на конкурентното право, вкл. относно контрол върху концентрациите, програма за освобождаване от санкции, събиране на доказателства, давност, изменения на процедурните правила, които имат отношение към правото на защита, както и въвеждането на изцяло нова регулация на нелоялни търговски практики по веригата на доставка на храни и	Не се приема по отношение на срока	Законодателната практика за обществени консултации е предоставянето на срок от 30 календарни дни, като в случая е от особено важно значение и спазването на срока за въвеждане на разпоредбите на Директива 2019/1 и Директива 2019/633 в българското законодателство.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	селскостопанска продукция. Със ЗИД ЗЗК се транспонират две европейски директиви и се приемат промени, свързани с два регламента. От публикуваните в Портала за обществени консултации документи е видно, че работната група по изготвяне на законопроекта е работила по него повече от 1 г. и 4 месеца, в съответствие с решение на Министерски съвет от 13.08.2019 г. В други държави -членки на ЕС общественото обсъждане на въвеждането на двете директиви в националното право е започнало още през 2019 г. Очевидно става въпрос за голям по обем материал с особена сложност, като срокът за общественото му обсъждане в България съвпадна с почивните дни около Коледа и Нова Година, както и с един от най-натоварените периоди за бизнеса във връзка с приключване на годината. Така на практика останаха около две работни седмици за обсъждане на ЗИД ЗЗК, които са крайно недостатъчни за провеждане на ефективни обществени консултации. Дори при нормални обстоятелства приключване на консултациите по толкова важен и сложен законопроект в минималния законов срок от 30 дни би било прибързано, а в конкретния случай то би било в явно противоречие с добрата законодателна практика, която изисква предоставяне на достатъчно време на заинтересованите страни и обществеността да се запознаят с предложеното законодателно решение и да		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	дадат своя принос в рамките на общественото обсъждане. Съгласно чл. 26, ал. 4, изр. 1 от Закона за нормативните актове „Срокът за предложения и становища по проектите, публикувани за обществени консултации по ал. 3, е не по-кратък от 30 дни." Това означава, че минималният срок за обществени консултации по законопроект е 30 дни, а съобразно значението на законопроекта и по преценка на органа на изпълнителна власт, този срок може да бъде по-дълъг. В конкретния случай считаме, че са налице всички основания за предоставяне на по-дълъг срок за обществени консултации. Предвид горното, отправяме искане за удължаване на срока за обществени консултации по ЗИД ЗЗК с най-малко един месец. На следващо място и без това да се отразява на искането ни за удължаване на срока за обществено обсъждане, представяме първоначалните ни бележки по законопроекта: **Изразяваме нашата положителна оценка за усилията за транспониране в българското законодателство** на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, ОВ, L 111/59 от 25		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	април 2019 г. („Директива за НТП") и на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар, ОВ, L 11/3 от 14 януари 2019 г. („Директива за правомощията на органите по конкуренция"). Хармонизираното прилагане на правото на конкуренция и на регулацията на нелоялните търговски практики („НТП") във веригата за доставки на селскостопански и хранителни стоки в различните държави-членки на ЕС е гаранция за справедливо развитие на пазарите, за да се конкурират предприятията в рамките на ЕС при условията на равнопоставеност. СМТ винаги е поддържало тезата, че ако изобщо са необходими регулации на нелоялни търговски практики, то следва да бъде предпочетен хармонизиран европейски подход вместо изолирани национални разпоредби, които биха могли да доведат до фрагментиране на Общия пазар във вреда на потребителите и конкуренцията. Оценяваме положително също така въвеждането на механизми за развитие на институционалния капацитет на Комисията за защита на конкуренцията („КЗК") посредством развитието на квалифициран персонал, осигуряване на достатъчен финансов ресурс и допълнителни гаранции		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	за независимост от външна намеса. Регламентирането на срокове в производствата и гъвкав подход за провеждане на заседания от разстояние в условията на пандемията от КОВИД-19 допринася за осъвременяване на производствата пред КЗК. Приветстваме запълването на законодателната празнота по въпроса за възлагане на разноските при липсата на нарушение или при прекратяване на производството поради оттегляне на искането. Същевременно обаче забелязваме, че под предлог за необходимост от едновременно въвеждане две директиви в българското законодателство, ЗИД ЗЗК неоснователно, немотивирано и без каквато и да е предварителна дискусия с бранша и заинтересованите страни: 1) урежда нелоялните търговски практики по Директивата за НТП като нарушения на конкурентното право и създава компетентност на КЗК за разследването им; 2) въвежда допълнителни състави на нарушения, които не представляват НТП съгласно Директивата, не са мотивирани и водят до непропорционална намеса в свободата на договаряне между производители и купувачи на селскостопански и хранителни продукти; 3) предвижда за НТП по Директивата прекомерни санкции в размер до 5 на сто от приходите от продажби на предприятието-нарушител за предходната финансова		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	година, които не се изискват от Директивата и са непропорционално високи спрямо нивото на обществена опасност на този тип нарушения; 4) въвежда възможност за извършване на „внезапни проверки" на купувачи на храни и селскостопански продукти при съмнение за НТП, които сериозно засягат основни права на служителите и мениджмънта на разследваното предприятие, без това да се изисква от Директивата за НТП; 5) преурежда въпроси от контрола върху концентрациите на стопанска дейност по начин, който позволява на КЗК допълнителна намеса при осъществяването на сливания и придобивания, без ясни критерии при какви предпоставки и за какви срокове биха се прилагали тези правомощия на КЗК; 6) ограничава правото на достъп на страните до преписката, водена от КЗК, което е предпоставка за нарушаване на правото им на защита. Изброяването на проблемите е неизчерпателно. Основните недостатъци на законопроекта, както и конкретни предложения на СМТ по разпоредбите (където това е възможно) са разгледани накратко по-долу. Някои от повдигнатите въпроси изискват по-съществено преосмисляне на предложеното законодателно решение и не могат да бъдат разрешени само с редакционни промени. СМТ изразява готовност за участие в диалог на експертно ниво за постигане на		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	балансирани решения в духа на транспонираните директиви и изразява съжалението си, че подобни консултации със заинтересованите лица не са проведени в хода на изготвяне на ЗИД ЗЗК.		
	1. Относно въвеждането на Директивата за НТП във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти Директивата за НТП е продукт на дългогодишните усилия на Европейската комисия и на държавите-членки на ЕС за идентифициране на проблемите между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти и за търсене на компромис в интерес на търговския оборот и потребителите, включително по пътя на саморегулация в рамките на бранша. Въпреки множеството критики, Директивата за НТП е приета във вид, който защитава единствено доставчиците срещу търговски практики на купувачи, но не и обратното. Създава се регулаторен дисбаланс в отношенията във веригата за доставка дори за случаите, в които доставчикът има по-голяма пазарна сила в сравнение с купувача. Предвид значителния дисбаланс във веригата за доставки на стоки, който създава, Директивата за НТП следва да бъде транспонирана със съзнание, че е в състояние да доведе до неестествени пазарни процеси и неблагоприятни последици за бизнеса, поради което не следва да се надхвърлят минимално необходимите изисквания за въвеждането й	Не се приема	При изготвянето на проект на ЗИД на ЗЗК е анализирана практиката до момента и текстовете са изготвени на базата на изградения институционален опит.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	в българското законодателство. ЗИД ЗЗК прави точно обратното като (i) необосновано разширява кръга на забраните и въвежда по-строги ограничения; (ii) създава компетентен национален орган с диспропорционални репресивни правомощия и (iii) въвежда необосновано високи санкции с оглед характера на нарушенията. 1.1. Забранени практики Приемането на Директивата за НТП е предшествано от Зелена книга, публикувана от Европейската комисия през 2013 г. и от публични консултации, проведени в хода на приемането на Директивата за НТП. Директивата за НТП обявява определен кръг търговски практики за абсолютно забранени, а други практики забранява само ако не са изрично договорени между страните, т. нар условни забрани. Извън приложното поле на директивата остават множество практики, изследвани в Зелената книга. След като европейският законодател е преценил, че цялостният ефект от невключените практики не е неблагоприятен и не ги е включил в директивата, считаме, че каквито и да е било допълнителни ограничения на пазарното поведение и договорните практики биха могли да бъдат въвеждани в националното законодателство само след задълбочен анализ на последиците, които тези ограничения биха имали за нормалното функциониране на пазара. ЗИД ЗЗК въвежда в пълна степен в българското законодателство предвидените в Директивата за НТП абсолютни и условни		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	забрани за прилагане на определени нелоялни търговски практики. В допълнение се предлагат по-строги и допълнителни абсолютни и условни забрани, които излизат извън обхвата на директивата. По отношение на допълнителните забрани липсват каквито и да е било мотиви към законопроекта извън бланкетното посочване, че е взета предвид „практиката на КЗК". Отсъства и оценка на въздействието на допълнителните и по-строги ограничения върху икономическата среда. Това е в ярък контраст с практиката в останалите държави-членки на ЕС, където евентуалното въвеждане на допълнителни ограничения е предшествано от широка обществена дискусия относно необходимостта и ефектите от подобни забрани. Самата директива изисква въвеждането на допълнителни забрани да е съобразено с правилата за функциониране на вътрешния пазар и да е пропорционално. При липса на аргументирана обосновка най-малкото е невъзможно да бъде преценено дали това условие е спазено. Подобен законодателен подход е вероятно да доведе до процедури срещу Република България за нарушение на правото на ЕС относно свободното движение на стоки и свободата за предоставяне на услуги (за което не липсват актуални примери, касаещи България, именно в сектора на търговия с хранителни стоки). Изглежда, че повечето от предложените допълнителни забрани са механично привнесени от чл. 19 от отменения Закон за		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	храните (отм. ДВ бр. 52 от 9 юни 2020 г.), без да се държи сметка, че тези забрани не бяха включени в новия Закон за храните по настояване на Министерството на земеделието и храните, както и че те се отнасяха за практики и на двете страни във веригата за доставки, а не само на купувачите. Нещо повече, предложените в ЗИД ЗЗК допълнителни абсолютни забрани не са предмет на обсъждане в другите държави-членки на ЕС, за да се твърди, че се черпи чужд опит. Дори когато се възприемат чужди законодателни решения, те не следва да бъдат автоматично пренасяни към българския пазар, доколкото става въпрос за различни търговска обстановка, пазарна динамика и национални особености, които трябва да бъдат отчетени. Във всеки случай излизането извън обхвата на Директивата за НТП следва да бъде предшествано от сериозен и задълбочен анализ на ефектите на забраните върху съответния пазар, както и от оценка на необходимостта тези отношения да бъдат уредени посредством забрани, а не по пътя на свободата на договаряне или саморегулацията в рамките на бранша.		
	Предложените с § 18 от ЗИД ЗЗК по-строги допълнителни забрани не отговарят на горните условия, поради което правим следните предложения: 1.1.1. чл. 37б, ал. 1, т. 1 В отклонение от Директивата за НТП, чл. 37б, ал. 1, т. 1 от ЗИД ЗЗК предвижда единен срок за плащане от купувача на доставчика	Приема се частично	В текста на чл.37б, ал.1, т.1 се прави уточнение на понятието „дата на определяне на платимата сума за този период на доставка". Сроковете не се променят. Директива (ЕС) 2019/633 за НТП не въвежда задължения за приемане в националното законодателства на възприетите в нея хипотези на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	за продукти - 30 дни. За сравнение, Директивата за НТП разграничава сроковете за доставка на нетрайни и на други селскостопански и хранителни продукти. В първия случай срокът е 30 дни, а във втория случай 60 дни. Това разграничение е продиктувано от характера на продуктите предмет на продажба и от необходимостта да се осигури регулярен паричен поток във веригата за доставка на стоки. В ЗИД ЗЗК въпросът за финансирането във веригата за доставка на стоки е пренебрегнат и без каквито и да е били аргументи срокът за всички плащания е унифициран на 30 дни. Считаме, че срокът за плащане следва да държи сметка за крехкия баланс между интереса на продавача за бързо получаване на плащане и този на купувача за поддържане на регулярен паричен поток. В този смисъл настояваме в ЗИД ЗЗК да бъдат възприети сроковете в съответствие с Директивата. На следващо място, считаме, че с оглед правилното прилагане и съобразяване със забраната от изключителна практическа значимост е да се доразвие какво конкретно означава изразът „датата на определяне на платимата сума за този период на доставка". Така например дали това е дата, на която страните са могли да изчислят по предварително договорена единична цена и известно количество на доставената стока общата цена на конкретната доставка (напр. реалната дата на доставка); дали това е дата, на която е издаден или пък получен от		разграничени сроковете за плащане при доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти, според характера на доставката – редовна или не. С предлагания в проекта на ЗИД на ЗЗК единен 30 дневен срок за плащане в хипотезите на нетрайни и на други селскостопански продукти се постига по-засилена защита на доставчиците без значение вида на доставяните продукти – нетрайни или не и се избягва възможността за необосновано продължително финансиране на купувачите за сметка на оборотни средства на доставчиците. Съгласно § 17 от мотивите към Директива 2019/633 – в съответствие с Директива 2011/7 за дата на определяне на платимата сума за договорен срок на доставка може да се счита, за целите на настоящата директива, датата на издаване на фактурата или датата на получаването ѝ от купувача.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	купувача съответният счетоводен документ (фактура). Така например в чл.303а, ал. 3 от Търговския закон е изрично уточнено, че ако не е уговорен срок за плащане, паричното задължение следва да бъде изпълнено в определен срок от получаване на фактура. Липса на яснота, която да гарантира еднакво възприемане и разбиране на този израз от икономическите оператори, може да доведе до изцяло несъзнателно (поради евентуални разнородни индивидуални тълкувания) забавяне на плащания. Предвид горното предлагаме чл. 37б, ал. 1, т. 1 да придобие следната редакция съобразно Директивата: „1.Плащане от купувач на доставчик: а) по-късно от 30 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти, респективно по-късно от 60 дни след изтичането на договорения срок за доставка, в който доставките са направени, или по-късно от 60 дни след датата на определяне на платимата сума за този период на доставка, в зависимост от по-късната дата, по договори за редовна доставка на други селскостопански и хранителни продукти. За целите на сроковете за плащане договорените срокове за доставка във всеки случай са не по-дълги от един месец.		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	б) по-късно от 30 дни след датата на доставка или по-късно от 30 дни след датата на определяне на платимата сума, считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти, респективно по-късно от 60 дни след датата на доставка или по-късно от 60 дни след датата на определяне на платимата сума, считано от по-късната дата, по договори, които не предвиждат условия за редовна доставка на други селскостопански и хранителни продукти;" В допълнение предлагаме в чл. 376, ал. 2 да бъдат уточнено понятието „датата на определяне на платимата сума за този период на доставка" като бъдат възприети стандартите за счетоводно отчитане на плащанията.		
	1.1.2. чл. 376, ал. 1, т. 2: Съгласно Директивата за НТП държавите-членки могат да определят по-кратки срокове от 30 дни за специфични сектори в надлежно обосновани случаи. В случая се предлага дефиниране на специфичен сектор „Плодове и зеленчуци" (§65, т. 54, изр. 2 ЗИД ЗЗК). Дефиницията изброява конкретни продукти от сектора, но завършва с „и други продукти от сектор „Плодове и зеленчуци", оставяйки категорията отворена. В мотивите към ЗИД ЗЗК липсва надлежна обосновка на това предложение, както изисква Директивата. При условие че европейският законодател след проведена пространна предварителна съгласувателна процедура не	Приема се	Направена е редакция на чл. 376, ал. 1, т. 2 и т.54 от ДР.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	е установил необходимост от по-стриктни правила за сектор „Плодове и зеленчуци", не става ясно какви са особеностите на този сектор в България, които налагат въвеждане на тази допълнителна регулация. Считаме, че подобно немотивирано създаване на подкатегории на нетрайните селскостопански и хранителни продукти е излишно, непропорционално на целите на Директивата за НТП и може да доведе до объркване и проблеми при прилагане на забраната. В тази връзка предлагаме специалната регулация в сектор Плодове и зеленчуци да отпадне и чл. 37б, ал. 1, т.2 и § 65, т. 54 да бъдат приети в редакция съобразно Директивата: 2.отказ на купувача от поръчки за нетрайни селскостопански и хранителни продукти с по - малко от 30 дни предизвестие, така че да не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на тези продукти. 54. „Нетрайни селскостопански и хранителни продукти" са селскостопански и хранителни продукти, които поради своето естество или поради етапа на преработка, на който се намират, е вероятно да станат негодни за продажба в рамките на 30 дни след прибирането на реколтата, производството или преработката"		
	1.1.3. чл. 37б, ал. 1, т. 3: Изброяването на условията, които не могат да се променят едностранно от купувача, е изчерпателно в Директивата за НТП.	Приема се	Направена е редакция на чл.37б, ал.1, т.3.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Отварянето на категорията в ЗИД ЗЗК с добавения текст „или други условия" е изцяло необосновано и не отчита редица практически специфики при доставката на селскостопански и хранителни продукти. Например за купувача често е от изключително значение да може да променя едностранно с достатъчно предизвестие начина на сортиране на отделните продукти в определена по-голяма доставна опаковка – напр. при продукт с един артикулен номер, на една и съща доставна цена – напр. кроасан с шоколад и кроасан с ванилов крем, при установяване на промяна в търсенето на двата артикула, да поиска различно сортиране, за да отговори на тази промяна. Предлага се да отпадне текстът „или други условия" в чл. 37б, ал. 1, т. 3.		
	1.1.4. чл. 37б, ал. 1, т. 10: Разпоредбата забранява ексклузивни доставки на храни и селскостопански продукти без каквито и да е било мотиви за подобна забрана. Договорите за доставка на храни, които предвиждат ексклузивитет, могат да бъдат полезни за конкуренцията на пазара, като осигуряват канали за дистрибуция и доставка и намаляват разходите за производство. Подобни договори подпомагат по-малки производители да развият производството си по начин, че да отговорят на нуждите на пазара, и представляват нормална търговска практика, която сама по себе си не застрашава конкуренцията. Нещо повече,	Не се приема	Съгласно чл. 9 от Директива (ЕС) № 2019/633 държавите-членки могат да въведат или оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики, а не само тези, които изрично се предвидени в Директивата. В този смисъл, въпрос на национално законодателно решение е дали и какви нелоялни практики извън минимално предвидените в директивата, да бъдат възприети. С оглед изложеното, и с цел гарантиране на по-висока защита на доставчиците, както и с оглед пазарната конюнктура на територията на страната и констатираните в годините нарушения от подобен характер, в проекта на ЗИД на ЗЗК са предложени посочените

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	ексклузивитетът е обект на регулация в антитръстовите правила, касаещи вертикалните отношения между икономическите субекти, но и в контекста на тази най-съществена част на защитата на конкуренцията, подобни договорки са по правило допустими, а не са предмет на абсолютна забрана. Не виждаме никакво основание за въвеждане на абсолютна забрана на тези клаузи, подобна забрана не произтича и от Директивата за НТП. Ако все пак са налице някакви опасения от негативен ефект на ексклузивните доставки в конкретни случаи, подчертаваме, че е налице достатъчна защита в действащото законодателство, а именно – защитата срещу вертикални ограничения по силата на чл. 15 от ЗЗК. Предлагаме забраната на клаузите за ексклузивитет по чл. 37б, ал. 1, т. 10 да отпадне. В случай че чл. 37б, ал. 1, т. 10 не отпадне от проекта на ЗИД ЗЗК, тази разпоредба категорично не трябва да се отнася до случаите, при които купувачът възлага на доставчик да произвежда продукти с марка и/или рецептура на купувача – т.нар. „собствени марки". В този случай купувачът по дефиниция следва да има право да забрани на доставчика да предлага въпросния продукт на други купувачи – в противен случай би се обезсмислило възлагането на производство под собствени марки на купувача. В тази връзка препоръчваме в края на чл. 37б, ал. 1, т. 10		допълнителни практики, които следва да бъдат абсолютно забранени. Необходимостта от въвеждане на забраните, регламентирани в чл. 37б - т. 10 и т. 11 са приложими идентични аргументи. Подобни практики водят до уеднаквяване на условията, при които доставчиците биха могли да продават стоките си и ги поставя пред липсата на реална алтернатива и ги лишава от възможността за осъществяване на гъвкаво поведение, с което да противодействат на евентуален натиск от страна на веригите чрез преориентация към друг търговец от същия мащаб. Поради което практиките по т. 10 и т. 11 са от естество да доведат до ограничаване на конкуренцията и в същността си представляват ограничение на конкуренцията по цел. Независимо че упражняването на практиките от купувача могат да обосноват и нарушение на антитръстовото законодателство, конкретното поведение на практика се проявява именно в двустранните договорни отношения на купувача с един или повече негови доставчици. По този начин с използването на практиките доставчиците са ограничени или дори лишени от възможността за осъществяване на независимо пазарно поведение не само в отношенията си с конкретния купувач, упражняващ тази практика, но и на пазара, доколкото са му ограничени възможностите да има други търговски партньори. С въвеждането на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	да се добави уточнението „с изключение на стоки под собствени марки/рецептури на купувача".		забраните за доставчиците се създават пазарни механизми, които са гаранция за свободна и независима търговска политика на всеки доставчик. Идентифициране и коригиране на всички видове потенциални антиконкурентни практики, които могат да доведат до нарушения във функционирането на веригата за предлагане на хранителни стоки, и преди всичко на практиките, които имат най-висок потенциал за нарушаване на конкуренцията на съответния пазар на доставка на хранителни и селскостопански продукти, са в крайна сметка и във вреда на потребителите, включително върху възможностите му за избор на стоки и услуги, както и върху заплащаната от него крайна цена. Негативният ефект от използването на посочените практики е установено от КЗК в Решение № 833/19.07.2012 г. влязло в сила, като част от търговските вериги са предложили поемането на ангажимент да преустановят използването им, което е одобрено от Комисията. Специално по отношение на забраната, предвидени в чл. 37б, ал. 1, т. 10, следва да се има предвид, че предлаганата законова формулировка не позволява тълкуване, съгласно което да се разбира, че забраната се отнася за случаите, при които купувачът възлага на доставчик да произвежда продукти под собствени марки. Отношенията по възлагане на производство

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			на продукти под собствена марка имат различен предмет (производство при спазване на определени изисквания на възложителя) от обичайните отношения по доставка на определени продукти. С предлагането на въвеждането на посочените забрани се цели осигуряване на по-засилена защита на доставчиците предвид позиция им в преговорния процес и търговските отношения с икономически силни оператори.
	1.1.5. чл. 37б, ал. 1, т. 11: Предложената с чл. 37б, ал. 1, т. 11 клауза е известна в конкурентното право като клауза „най-облагодетелстван клиент" и не фигурира нито в списъка с нелоялните търговски практики в Зелената книга на ЕК, нито в Директивата за НТП. Това не е случайно - тази клауза се разглежда в контекста на антитръстовите правила и по-специално вертикалните ограничения, а не като нелоялна търговска практика. Включването на подобна клауза в договор не се приема само по себе си за нарушение на конкуренцията, а се анализират ефекти от нея на пазара във всеки конкретен случай. В практиката си КЗК приема, че са възможни проконкурентни ефекти от клаузата, сред които намаление на продажните цени на дребно в резултат на намаление на доставните цени при наличие на ефективна конкуренция между купувачите по отношение на крайните продажни цени на дребно и предотвратяване на възможността за прилагане на дискриминационни условия	Не се приема	Съгласно чл. 9 от Директива (ЕС) № 2019/633 държавите-членки могат да въведат или оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики, а не само тези, които изрично се предвидени в Директивата. В този смисъл, въпрос на национално законодателно решение е дали и какви нелоялни практики извън минимално предвидените в директивата, да бъдат възприети. С оглед изложеното, и с цел гарантиране на по-висока защита на доставчиците, както и с оглед пазарната конюнктура на територията на страната и констатираните в годините нарушения от подобен характер, в проекта на ЗИД на ЗЗК са предложени посочените допълнителни практики, които следва да бъдат абсолютно забранени. Необходимостта от въвеждане на забраните, регламентирани в чл. 37б - т. 10 и т. 11 са приложими идентични аргументи. Подобни практики водят до уеднаквяване на условията, при които доставчиците биха могли да продават стоките си и ги поставя

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	от доставчиците. В тази връзка считаме, че абсолютна забрана на клауза „най-облагодетелстван клиент" по чл. 376, ал. 1, т. 11 не е оправдана и следва да отпадне.		пред липсата на реална алтернатива и ги лишава от възможността за осъществяване на гъвкаво поведение, с което да противодействат на евентуален натиск от страна на веригите чрез преориентация към друг търговец от същия мащаб. Поради което практиките по т. 10 и т. 11 са от естество да доведат до ограничаване на конкуренцията и в същността си представляват ограничение на конкуренцията по цел. Независимо че упражняването на практиките от купувача могат да обосноват и нарушение на антитръстовото законодателство, конкретното поведение на практика се проявява именно в двустранните договорни отношения на купувача с един или повече негови доставчици. По този начин с използването на практиките доставчиците са ограничени или дори лишени от възможността за осъществяване на независимо пазарно поведение не само в отношенията си с конкретния купувач, упражняващ тази практика, но и на пазара, доколкото са му ограничени възможностите да има други търговски партньори. С въвеждането на забраните за доставчиците се създават пазарни механизми, които са гаранция за свободна и независима търговска политика на всеки доставчик. Идентифициране и коригиране на всички видове потенциални антиконкурентни практики, които могат да доведат до нарушения във функционирането на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			веригата за предлагане на хранителни стоки, и преди всичко на практиките, които имат най-висок потенциал за нарушаване на конкуренцията на съответния пазар на доставка на хранителни и селскостопански продукти, са в крайна сметка и във вреда на потребителите, включително върху възможностите му за избор на стоки и услуги, както и върху заплащаната от него крайна цена. Негативният ефект от използването на посочените практики е установено от КЗК в Решение № 833/19.07.2012 г. влязло в сила, като част от търговските вериги са предложили поемането на ангажимент да преустановят използването им, което е одобрено от Комисията. Специално по отношение на забраната, предвидени в чл. 37б, ал. 1, т. 10, следва да се има предвид, че предлаганата законова формулировка не позволява тълкуване, съгласно което да се разбира, че забраната се отнася за случаите, при които купувачът възлага на доставчик да произвежда продукти под собствени марки. Отношенията по възлагане на производство на продукти под собствена марка имат различен предмет (производство при спазване на определени изисквания на възложителя) от обичайните отношения по доставка на определени продукти. С предлагането на въвеждането на посочените забрани се цели осигуряване на по-засилена защита на доставчиците

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			предвид позиция им в преговорния процес и търговските отношения с икономически силни оператори.
	1.1.6. чл. 37б, ал. 1, т. 12: Не откриваме аргументи за абсолютна забрана за промяна на условия по договора с обратно действие. Тази търговска практика е фигурирала в първоначалния разширен списък на потенциални нелоялни търговски практики в Зелената книга на ЕК, но впоследствие е отпаднала. Очевидно задълбоченият анализ е показал, че цялостният ефект от практиката не е неблагоприятен. Страните следва да могат по договорен път да предвидят възможност за промяна на определени условия по договора, вкл. с обратно действие, ако намерят това за необходимо. Подобна възможност дава както на доставчиците, така и на купувачите необходимата гъвкавост да неутрализират по договорен път настъпили неочаквани последици от първоначалните им уговорки и/или да неутрализират непредвидени последващи промени в икономическите условия на пазара. Поради това забраната по чл. 37б, ал. 1, т. 12 следва да отпадне.	Приема се частично	Директива (ЕС) № 2019/633 дава възможност на държавите-членки да въведат допълнителни, по-строги правила, извън предвидените в нея с оглед максимална защита и спецификите на съответния национален пазар. С оглед постъпилите в хода на общественото обсъждане становища, предлагаме абсолютната забрана за промяна на условия по договор със задна дата да бъде регламентирана като условна забрана в чл. 37в, нова т. 8. По този начин се осигурява възможност на страните при настъпване на промяна в пазарните условия да променят конкретни условия по сключените договори, но само при наличие на изрично съгласие между тях. Предлага се нова редакция на текста, както следва: „чл. 37в, т. 8 Искане от купувача за намаление на цени на продуктите със задна дата, пряко или чрез прилагане на необосновани отстъпки, бонуси и такси или предоставяни услуги. "
	1.1.7. чл. 37б, ал. 1, т. 13: Тази търговска практика също е била изследвана в Зелената книга на ЕК, но не е намерила място в окончателния текст на Директивата. Намираме формулировката на забраната за твърде обща, неясна и противоречива. При тълкуване на първата	Приема се частично	Предлага се следната нова редакция на текста като отпадат думите „внезапно", „отношенията в сектора и други": „чл. 37б, т. 13 Едностранно и неоснователно прекратяване на договора от купувача или прекратяване без предизвестие в разумен срок, достатъчен за доставчика за покрие

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	част на забраната излиза, че при основателно прекратяване на договора от купувача, то може да бъде едностранно и внезапно, т.е. без предизвестие. Втората хипотеза, макар и въведена алтернативно, на практика обезсилва първата, добавяйки още условия за прекратяване без предизвестие, т.е. не е достатъчно да има основание за прекратяване, а преди прекратяването трябва да се даде на доставчика разумен срок, който да е (а) достатъчен да покрие инвестиционните си разходи и (б) да е съобразен с отношенията между страните, отношенията в сектора и други. Наред с подчертаното противоречие, се използват изключително субективни и отворени за тълкуване критерии за оценка - какви биха били основателните причини за прекратяване, какви инвестиционни разходи са релевантни, как се преценява значението на досегашните отношения между страните и тези в сектора и какво означава „и други". Директивата и ЗИД ЗЗК представляват съществени отклонения от принципа на свобода на договаряне, поради което е недопустимо при формулиране на забраната да се допуска неизчерпателно изброяване - „и други". Напротив, всяко ограничение на конституционно гарантираната свободна стопанска инициатива (и свободата на договаряне като нейна конкретна проява) следва да бъде пределно ясно и изчерпателно формулирано. Неяснотата на предложената разпоредба засилва опасността от несправедливо и		инвестиционните си разходи и с оглед предишните търговски отношения между страните по договора."

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	субективно прилагане. Напр. относно критерия „отношения в сектора" – никой търговец не е в състояние да направи комплексен и обективен анализ на отношенията в сектора, преди да предприеме прекратяване, още повече че тези отношения са динамични. Изискванията на конкурентното право, свързани с обмена на информация, също не дават възможност за подобен анализ. Отчитайки и средствата, необходими за адекватен анализ, предложението е силно непропорционално. Такава нормативна разпоредба на практика би била неизпълняема. Вярваме, че законодателят следва да се въздържа от приемане на разпоредби, изначално обречени на невъзможност за прилагане в реалния живот. Когато директивата въвежда ограничения по отношение на срокове, стремежът е бил да бъдат дефинирани конкретни срокове. Българският законодател не е възприел подобен подход, което създава допълнителна неяснота и несигурност в търговските отношения и при прилагане на закона, включително във връзка с прекратяването на договори. Включването на формулираната абсолютна забрана, която е вътрешно противоречива и в същото време е изградена преимуществено върху неясни критерии, представлява риск за бизнес средата и може да доведе до административен произвол при установяването на НТП и налагане на санкции.		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Предлагаме забраната по чл. 37б, ал. 1, т. 13 да отпадне.		
	1.1.8. чл. 37в, ал. 1, т. 7: Забрана на искане за заплащане от доставчика на транспортни и/или логистични разходи не е била дискутирана нито в хода на обсъждане на Директивата за НТП, нито присъства в окончателния текст. Включването на забрана за определена търговска практика във всеки случай има негативен ефект върху пазара. В законопроекта обаче липсва какъвто и да е било анализ какъв бил този ефект, както и какви биха били съществените предимства от подобна забрана (ако изобщо има такива) в сравнение с това въпросът да бъде оставен за разрешаване посредством свобода на договаряне или саморегулация в рамките на бранша. В чисто оперативен план, споделяне на транспортни и логистични разходи между доставчик и търговец може да има множество предимства за оптимизация на разходи и лесен достъп до качествени логистични услуги, което би било в полза на двете страни в договарянето, както и на крайните потребители. Неслучайно европейският законодател не е включил подобна забрана в Директивата за НТП. В търговската реалност е напълно възможно да се наложи купувачът да извърши транспортна и/или логистична услуга за стоки на доставчика, без това да е било предварително договорено помежду им – например при невъзможност в отделен	Не се приема	Забраната по чл. 37в, ал. 1, т. 7 не случайно е уредена като условна забрана, което дава възможност да страните да предвидят в договора за доставка или в отделно нарочно споразумение конкретните условия във връзка с предоставяне на логистични и транспортни услуги от страна на купувача. Забраната обхваща единствено едностранното искане на купувача за плащане на логистични и транспортни разходи, по отношение на които доставчикът не е изразил съгласие / в договора за доставка или допълнително споразумение/.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	случай за доставчика да транспортира стоките сам или чрез ангажирано от него трето лице. С оглед принципната възмездност в търговските отношения, е съвсем логично доставчикът да дължи плащане за така предоставената му от купувача транспортна услуга. Обичайно търговците на дребно инвестират значителни средства в осигуряването на логистика и транспорт на предлаганите от тях продукти. Това включва изграждане на огромни складови помещения, оборудвани с високотехнологични съоръжения, хладилни инсталации, системи за сортиране и товарене, включително разработване на съответен софтуер. Осигуряват се работни места. Сключват се договори с транспортни фирми, като в много от случаите се касае за специализиран транспорт, за да не се нарушават изискванията относно температурната верига. В някои случаи търговците на дребно дори разработват механизми за взимане на продукцията директно от помещенията на производителите. Направеното законодателно предложение е необосновано и поради значителните затруднения за купувачите може да доведе до отказ от тяхна страна да правят описаните разходи и оптимизации. Това от своя страна може да доведе до негативен ефект за самите производители, които ще трябва сами да организират дейностите по транспорт до складовете или дори до самите търговски обекти за		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	продажба на дребно. Предлагаме забраната по чл. 37в, ал.1, т. 7 да отпадне.		
	1.1.9. Чл. 37б, ал. 1, т. 5 и т. 9 Предвид обстоятелството, че доставчиците обичайно са юридически лица, а и с оглед факта, че в определени случаи в българското законодателство отговорността, вкл. договорната, е обективна, предлагаме: в т. 5 изразът „небрежност или по вина на доставчика" да се замени с „причини, за които доставчикът отговаря"; в т. 9 изразът „не е налице небрежност или вина от страна на доставчика" да се замени с „не е налице основание за ангажиране на отговорността на доставчика	Не се приема	Чл. 37б, ал. 1, т. 5 и т. 9 от Проекта на ЗИД са изцяло съобразени с текста на Директива 2019/633.
	1.1.10. Чл. 37в, ал. 2 За яснота считаме за силно препоръчително да се уточни в ЗЗК кога изискването за предоставяне в „писмен вид" на разчетите по чл.37в, ал.2 ще се счита изпълнено. Възможно е това да бъде направено например с изрична референция към чл.293, ал.4 от Търговския закон.	Не се приема	Чл. 37в, ал. 2 от Проекта на ЗИД са изцяло съобразени с текста на Директива 2019/633.
	1.2. Компетентен орган В момента в България КЗК следи за нелоялни търговски практики, регламентирани в Глава VII от ЗЗК, които нямат връзка с Директивата за НТП и между които няма специфични НТП в сферата на храните и земеделската продукция. Съгласно отменения Закон за храните, правомощия по отношение на НТП в сферата на храните имаше Българската	Не се приема	С решение на МС КЗК е определена за правоприлагащ орган.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	агенция по безопасност на храните, като бяха уредени и възможности за извънсъдебно разрешаване на спорове пред помирителна комисия към министъра на земеделието, храните и горите. Член 4 от Директивата за НТП във веригата за доставки на продукти предоставя възможност на държавите-членки сами да определят на национално равнище органа, който да следи за прилагането на забраните за нелоялни търговски практики. Въпрос на преценка във всяка държава е дали да бъде създаден нов орган или да бъдат предоставени правомощия на съществуващ такъв. Държави като Германия, Италия, Испания и Словения са определили като компетентен орган по приложението на Директивата за НТП Министерството на земеделието или специална агенция към него. Подобно решение изглежда логично, предвид факта, че става въпрос за специфична регулация само в сектора храни и земеделска продукция. Без никаква обществена дискусия относно подходящия орган, който да следи за НТП по веригата на доставка на храни в България, законопроектът предвижда това да бъде КЗК, с което комисията получава несвойствени функции да прилага секторно законодателство, каквито не е имала до момента. Никъде в представените мотиви не е обосновано защо се налага нова компетентност на КЗК по отношение на веригата на доставка на храни и земеделска продукция.		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	С оглед на характера на регулацията считаме, че би било по-подходящо по примера на други европейски държави за тези нарушения да следи специален орган към Министерството на земеделието, храните и горите. НТП по Директивата имат съществени разлики и се характеризират с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с нарушенията на конкурентното право. С въвеждането на секторна регулация за храни и земеделска продукция се нарушава структурата на ЗЗК, който съдържа общоприложими правила за всички икономически оператори. Същевременно за разследване на НТП по Директивата не се изисква конкурентноправен икономически и юридически анализ, както при нарушения на конкуренцията. На практика липсва синергия между съществуващите компетентности на КЗК и предложените нови такива. Съществува реална опасност КЗК да бъде ангажирана със значителен поток жалби, които да затруднят работата ѝ и допълнително да изместят фокуса на комисията от антитръстовите нарушения (картели, злоупотреба с господстващо положение), които следва да бъдат основната дейност на всеки национален орган по защита на конкуренцията. Съгласно Годишния доклад за дейността на КЗК за 2019 година, публикуван на интернет страницата на комисията, през 2019 г. КЗК е издала 63 решения по преписки за нелоялни търговски практики по Глава VII и Глава VII "а" от закона и едва 7 по преписки за		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	антитръстови нарушения. Добавянето на НТП в областта на храните и земеделската продукция в ЗЗК допълнително ще затрудни КЗК и в този смисъл противоречи на въвеждането на Директивата за правомощията на органите по конкуренция, която има за цел органите по конкуренция да бъдат разтоварени от по-малозначителни случаи и да могат да насочат ресурсите си към разследване на нарушения от значение за пазарите. Предлагаме създаването на специализиран орган към Министерството на земеделието, храните и горите, който да следи за НТП по Директивата, вместо предвидената в ЗИД ЗЗК компетентност на КЗК. Направеното предложение предполага НТП в областта на храните и земеделската продукция да бъдат уредени в специален закон, а не както е предложено като изменение на ЗЗК. Изразяваме готовност да участваме в експертни консултации в тази връзка.		
	1.3. Санкции С § 60 от ЗИД ЗЗК се предлагат санкции за новите състави на НТП в размер до 5 на сто от целия годишен оборот на предприятието-нарушител за предходната финансова година. Директивата за НТП не изисква въвеждане на санкции в процент от оборота, още по-малко от целия оборот на предприятието, преобладаващата част от който няма никаква връзка с извършеното нарушение. Характерно за санкциите върху оборота е, че има висок риск да се окажат	Не се приема	Директива (ЕС) 2019/633 предоставя на държавите-членки да уредят в националното си законодателство начина и размера на определяне на санкциите, при установяване на нарушение, без да въвежда конкретния изисквания и ограничения. Така предложеният текст не предвижда минимален праг на санкцията, а само максимален размер, поради което позволява изцяло съобразяване на конкретния размер на имуществената санкция с тежестта и продължителността на съответното

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	прекомерни и затова трябва да се направи внимателна преценка дали е необходимо да бъдат въвеждани. В конкретния случай това не се налага нито от Директивата, нито от характера на нарушенията (напротив - едно от изискванията на Директивата към санкциите, налагани от националните правоприлагащи органи, е именно те да бъдат пропорционални). Предложените санкции за новите състави на НТП са моделирани по санкциите в ЗЗК за нарушения на конкуренцията, без да се вземе предвид, че са непропорционално тежки за НТП в областта на храните и земеделската продукция и в крайна сметка несправедливи. За сравнение, при антитръстови нарушения имуществената санкция е до 10 на сто, но дори при тези най-тежки нарушения като основа за изчисляване служат приходите от продажби на съответните продукти / стоки, които са или биха били засегнати от нарушението. Само максималният размер на санкцията е ограничен до определен процент от общия оборот като гаранция, че наказанието няма да унищожи предприятието, на което е наложено. Следва да се отчете и фактът, че санкциите по сега действащия чл.37а, който, макар и общо разписан, беше приет с прокламирана основна цел противодействие на НТП по веригата на доставки на хранителни и други селскостопански продукти, са значително по-ниски от предложените в ЗИД ЗЗК за новите състави на НТП.		нарушение смекчаващи/отегчаващи и др. обстоятелства, които имат значение при определяне размера на санкцията. Следва да се има предвид, че подобен законодателен подход е налице при определяне на размера на санкциите по отношение на установени нарушения по глава Седма от закона – „Забрана за нелоялна конкуренция". В чл. 100, ал. 1, т. 6 от ЗЗК е предвидено, че Комисията налага имуществена санкция в размер 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятието. Предлаганият в проект на ЗИД размер от 5 на сто на максималния размер на санкцията е два пъти по-нисък и по този начин се отчита спецификата на засегнатите отношения и тежестта на нарушенията, съставляващи нелоялни търговски практики. Следва да се има предвид, че практиката на КЗК показва, че регламентираният към настоящия момент размер на санкцията по отношение на нарушения в областта на нелоялната конкуренция оказва в достатъчна степен превантивен ефект и не води до налагането на необосновано високи санкции. В допълнение критериите за определяне на размера на санкцията за всеки конкретен случай, следва да бъдат посочени със съответни изменение в прилаганата от Комисията Методика за определяне на размера на санкциите.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	В теорията и практиката се приема, че НТП и в частност НТП в областта на храните и земеделската продукция са значително по-леки нарушения от антитръстовите и дори не представляват същински нарушения на конкуренцията. Поради много по-ниското ниво на обществена опасност на тези нарушения, повечето държави-членки възприемат подход с определяне на минимален и максимален размер на санкциите, които не са обвързани с оборота. НТП по принцип се проявява в отношенията между два субекта – страни по търговски договор и обичайно не води до засягане на широк кръг субекти, външни за тези отношения, както е при антитръстовите нарушения. Това е още една причина санкцията да не бъде определяна въз основа на общия оборот. В тази връзка предлагаме следното изменение на §60, т. 1 от законопроекта: 1. Алинея 2 се изменя така: „За нарушение на забраните по чл. 37б и 37в комисията налага на купувач на селскостопански и хранителни продукти имуществена санкция в размер от 5 000 до 50 000 лв." Във връзка с предложената промяна е необходимо и съответно изменение на санкцията за неоказване на съдействие на КЗК в хода на преписката, както и на санкцията при неизпълнение на влязло в сила решение, тъй като предвидените в ЗИД ЗЗК санкции до 1%, респ. до 5% от общия оборот на предприятието са явно		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	непропорционални. Предлагаме санкцията за неоказване на съдействие да бъде определена от 500 до 5 000 лв., а санкцията за неизпълнение на решение да бъде приравнена на санкцията за извършено нарушение – от 5 000 до 50 000 лв.		
	1.4. Влизане в сила - липса на преходен период На последно място прави впечатление, че въпреки въвеждането на изцяло нова регулация на договорните практики по веригата на доставка на храни и земеделска продукция, не се предвижда отлагателно действие на новите разпоредби. Директивата за НТП изрично предвижда възможност държавите-членки да отложат въвеждане на мерките до 1 ноември 2021 г. Считаме, че българските доставчици и купувачи на храни и други селскостопански продукти следва да получат възможност да се подготвят за прилагане на новите изисквания. Засегнати от регулацията са хиляди икономически оператори, съществена част от които трябва да направят промени в своя бизнес модел. Същевременно трябва да се даде възможност за превантивна работа и разяснителни кампании на компетентните органи. В тази връзка предлагаме всички нови разпоредби, произтичащи от Директивата за НТП, да влязат в сила от 1 ноември 2021 г., като за целта бъде направена следната промяна в § 68 от ЗИД ЗЗК: "(1) Разпоредбите на Глава седма „б" влизат	Приема се	Предложен е нов текст в проекта на ЗИД на ЗЗК, с който се въвежда преходен период.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	в сила на 1 ноември 2021 г. и се прилагат по отношение на договорите за доставка, сключени след тази дата."		
	2. Относно Директивата за правомощията на органите по конкуренция Директивата цели да гарантира, че органите по конкуренция в рамките на ЕС разполагат с гаранции за независимост, ресурси и правомощия за правоприлагане и налагане на санкции за нарушения по чл. 101 и чл. 102 ДФЕС, така че да се осигури еднаквото приложение на правото на конкуренция в рамките на ЕС. Надлежното й транспониране в българското законодателство е гаранция, че условията за осъществяване на стопанска дейност в България са хармонизирани с тези в другите държави-членки на ЕС. ЗИД ЗЗК в значителна степен въвежда директивата в България, но в някои случаи предложените разпоредби не кореспондират в пълна степен с директивата и следва да бъдат усъвършенствани в хода на законодателната процедура.	Приема се по принцип	
	2.1. Събиране на информация С § 25 от ЗИД ЗЗК се създава чл. 47, ал. 8 относно събирането от КЗК на информация от лица в рамките на производство. Въвежда се изискването на Директивата за правомощията на органите по конкуренция, че искането за информация се свежда до информацията, която обичайно е достъпна за лицата. Пропуснато е да се въведе обаче по-значимото условие на директивата - че	Не се приема	Текстът имплементира частично чл. 8 от Директивата. Директивата въвежда изисквания към държавите членки относно правомощията на органите по конкуренция, които следва да бъдат имплементирани в националното законодателство, в случай че не съществуват към настоящия момент. В тази връзка новата ал. 8 на чл. 47 ограничава обхвата на исканията за информация в защита на запитаните лица, с което се

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	исканията трябва да са пропорционални и да не принуждават адресата на искането да признае нарушение на чл. 101 и чл. 102 ДФЕС. Това условие е свързано с тежестта на доказване на нарушенията на конкуренцията. Съгласно чл. 2 от Регламент 1/2003 и съдебната практика на съдилищата на ЕС при спор за наличието на нарушение на конкуренция е в тежест на ЕК, респ. на органа по конкуренция да докаже наличието на нарушение. На следващо място, това условие е гаранция за правото на лицето да не се самоуличи в нарушение, което е част от правото на защита. В тази връзка считаме, че са необходими допълнителни промени в чл. 47 ЗЗК, които да гарантират, че исканията за информация се свеждат до предоставяне на информация за факти и документи, без лицето да бъде принуждавано да признае нарушение. Предлагаме чл. 47, ал. 1 от ЗЗК да бъде изменен както следва: "(1) Лицата, от които е поискано съдействие по силата на този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004, не могат да се позовават на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. Искания за информация трябва да са пропорционални и да не принуждават адресата на искането да признае нарушение по този закон."		изпълнява изискването на пропорционалност на исканията. По отношение на забраната да се изисква от запитаното лице признание на нарушението, считаме, че не съществува необходимост от изрично въвеждане на тази забрана, тъй като Комисията носи доказателствената тежест да установи цялата фактическа обстановка, въз основа на която прави изводите си за наличие или липса на нарушение. Въз основа на трайно залегнали в правната ни система принципи, Комисията не може да проведе доказването въз основа на такова самопризнание, поради което в практиката си до момента не е изисквала такова от лицата, на които е изпращала искания за информация.
	2.2. Снемане на устни и писмени обяснения С § 25 от ЗИД ЗЗК се предвижда и създаване на нова ал.5 на чл.47, която предвижда	Не се приема	Разпоредбата на чл.47 се явява обща за всички производства по ЗЗК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	физически лица, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения, да се явят пред комисията в определения от нея срок. Член 9 от Директивата за правомощията на органите по конкуренция предвижда правомощие на националните органи по защита на конкуренцията да провеждат интервюта на физически лица, но само в контекста на разследване на евентуални антитръстови нарушения. Нито Директивата за НТП, нито Регламентът за прилагането на законодателството за защита на потребителите предвиждат подобно правомощие на правоприлагащия орган. С оглед това и предвид значително по-ниската обществена опасност на евентуални нарушения по глава 7 и 7б, разпростирането на това правомощие в процедури за установяване на нарушение по глава 7 и 7б е непропорционално и следва да бъде изрично изключено. Предлагаме промяна на текста на новата ал.5 на чл.47, както следва: „Лицата, от които е поискано снемане на устни или писмени обяснения в рамките на производства по глава девета, трябва да се явят пред комисията в определения срок."		
	2.3. Проверки на място С § 27 - 29 от ЗИД ЗЗК се предлага разширяване на приложното поле на проверките на място по чл. 50 ЗЗК - от една страна, спрямо нарушенията, за които могат да се извършват такива проверки (новите състави на нелоялни търговски практики във веригата за доставки на стоки), а от друга	Не се приема	Проверките на място са предвидени като правомощие в Директива 2019/633 и се явяват допълнителен способ за събиране на информация.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	страна, спрямо местата, предмет на проверка (помещения, вкл. домовете на физически лица, които са свързани с предприятието, предмет на разследване). 2.3.1. Относно НТП във веригата за доставка на стоки Директивата за НТП съдържа уредба на правомощията, които следва да има националният орган, който следи за приложението на забраните за НТП. Изброени са правомощия, характерни за всеки контролен орган - да провежда разследване за нарушение, да изисква информация, да прави проверки на място, да приема решения за установяване на нарушение и да налага санкции. ЗИД ЗЗК обаче предвижда далеч по-репресивни правомощия при разследване на новите НТП - възможност за извършване от КЗК на т.нар. внезапни проверки (dawn raids) по чл. 50 от ЗЗК на купувачите на селскостопански и хранителни продукти, включително на домовете на физически лица. Проверките на място по чл. 50 ЗЗК са специфичен инструмент за разследване на антитръстови нарушения и нямат нищо общо с проверките, които извършват останалите контролни органи в държавата. При тези проверки КЗК има извънредно широки правомощия, които са сходни с правомощията на следствените органи при разследване на тежко престъпление - да влиза в помещения, да преглежда документи и записи, да изземва документи, записи и доказателства, да получава достъп до		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	всякакви носители на информация, включително сървъри, да запечатва за определен срок помещения и да снема устни обяснения от представители и служители на предприятие. Очевидно е, че подобни мерки са крайно репресивни спрямо проверяваното предприятие и са допустими единствено при нарушения на конкуренцията като тези по чл. 101 и 102 ДФЕС (чл. 15 и чл. 21 ЗЗК) за предотвратяване възпрепятстването на ефективната конкуренция на пазара съгласно чл. 20 от Регламент 1/2003. Неслучайно подобни проверки са допустими само след надлежно разрешение от съд. Допускаме, че вносителят на законопроекта неправилно е изтълкувал споменатото в чл. 6 от Директивата за НТП правомощие за „внезапни проверки на място" като генерално разрешение или дори задължение по европейското право за извършване на проверки на място по чл. 50 ЗЗК на купувачи на селскостопански и хранителни продукти. Степента на опасност на НТП е многократно по-ниска в сравнения с антитръстовите нарушения на конкуренцията - НТП засягат едно конкретно търговско отношение между две лица, докато антитръстовите нарушения имат ефект на целия пазар. Показателно за ниската степен на опасност на НТП е, че преди приемане на Директивата за НТП споровете във веригата за доставка са се решавали в повечето държави-членки на ЕС по гражданскоправен път между страните пред съд без намесата на специален		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	държавен орган. Предвиждането на възможност за КЗК да извършва проверки на място по чл. 50 ЗЗК на купувачи при съмнение за НТП повдига въпроса за целите на подобна уредба. Предоставянето на толкова крайна репресивна мярка за сравнително леко нарушение представлява сериозен риск само по себе си и може да доведе до подаване на жалби от търговски партньори с цел упражняване на необоснован административен натиск, причиняване на значителни икономически загуби за бизнеса и селективно елиминиране на контрагенти или конкуренти, както и до административен произвол от страна на контролиращия орган. Същите аргументи са приложими и по отношение на разследването на нарушения по предложения нов чл.34а. С оглед горните аргументи считаме, че измененията в чл. 50, ал. 1 и ал. 2 ЗЗК следва да отпаднат. Съответно предлагаме запазване на текста на чл. 94, ал. 4 в действащата ѝ към момента редакция като чл.94, ал.7, като не се приема нова ал. 8 на чл. 94.		
	2.3.2. Относно проверките на място в домове на физически лица Директивата значително разширява правомощията на органите по конкуренция като допуска провеждане на проверки на място, т. нар. dawn raids, в широк кръг помещения. До момента, проверките на място се извършваха в стопанските помещения на заподозряното в нарушение	Приема се	Съгласно чл. 6, т. 1, б. в) на Директива (ЕС)2019/633 е предвидено правомощието на разследващия орган да извършва внезапни проверки на място в рамките на своите разследвания в съответствие с националните правила и процедури. Действащият ЗЗК предвижда уреждане на проверките на място като принудителен способ за събиране на доказателства при

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	предприятие. Директивата разширява обхвата на тези проверки до други помещения, терени или превозни средства, вкл. домовете на директори, управители или членове на персонала на предприятието. Подобна мярка е изключително крайна, надхвърля намесата в дейността на стопанския субект, която се обяснява с тежестта на антитръстовите нарушения, и достига до личните жилища и превозни средства на физически лица. Правото на неприкосновеност на жилището е едно от основните права на човека съгласно чл. 7 от Хартата за основните права на ЕС и съгласно чл. 33 от Конституцията на Република България, поради това използването на това правомощие от органите по конкуренция следва да бъде сведено до случаите, в които това е абсолютно необходимо. В допълнение, проверката в други помещения е въведена напълно механично в ЗЗК, без да се вземе предвид че в сравнение с проверката на стопанските помещения, в тези случаи тежестта на доказване за органа по конкуренцията следва да бъде по-голяма. Съгласно Директивата е необходимо не само да съществува основателно съмнение за наличието на документи или записи, които са свързани със стопанската дейност на предприятието, но и те могат да са от значение за доказване на нарушение по чл. 101 и чл. 102 ДФЕС (член 7). Предлагаме следната редакция на чл.50, (нова) ал. 3 ЗЗК: „(3) Комисията може да извършва проверки		извършване на проучвания за извършени нарушения в областта на антитръстовото законодателство. Прилагането им при проучвания в областта на нелоялните търговски практика е по преценка на комисията, при констатирана необходимост от използване на именно този способ за събиране на доказателства и при съблюдаване на предвидения в закона ред (който включва извършването им при наличие на разрешение на съответния административен съд). При тази уредба се постига максимална защита на правата на купувачите. Предлагаме да се направи следното уточнение се допълни новата ал. 3 на чл. 50 накрая с ново изречение, както следва: ал. 3 Ново изречение накрая „Настоящата разпоредба не се прилага в производства, образувани за установяване на нарушения по чл. 34а, чл. 37б и чл. 37в.“

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	по ал. 1 в помещения, превозни средства и други обекти, различни от посочените в ал. 2, т. 1, включително в домовете на всеки представител или член на управителните органи или на персонала на предприятия или на сдружения на предприятия, в случай на основателни съмнения, че документи или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, които могат да са от значение за доказване на нарушение нарушения по чл. 15, 21 или 24 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се съхраняват там. При проверките служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощията по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 7." С оглед горната редакция, предлагаме да не се правят изменения в досегашната ал. 3, която става ал. 4. Предлагаме също да не се приемат допълнения относно купувачите на селскостопански и други хранителни продукти в чл. 51, ал. 2, 5 и 6 и чл. 52, ал. 1- 6.		
	2.4. Удължаване на сроковете за различни производства Без да се посочат аргументи, ЗИД ЗЗК предвижда удължаване на сроковете за разглеждане на искания и за произнасяне на КЗК в различни производства. Важно е да се отбележи, че образуването на производство по ЗЗК срещу предприятие само по себе си води до неблагоприятни последици за предприятието - предприятието следва да	Не се приема	Измененията на сроковете в антитръстовите производства са обосновани поради сложния характер и тежестта на тези нарушения. Често Комисията е изправена пред необходимостта да анализира голямо количество доказателства или да извърши допълнително предварително проучване, което обосновава удължаването на процесуалните срокове. Същите са определени посредством горната им

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	положи усилия за защитата си, вкл. като ангажира ръководството и служителите си, отдели ресурс за съдействие на КЗК при събиране на информация, отговори на въпросници, консултира се с адвокати или експерти, често пъти за продължителен период от време. Подобно неблагоприятно въздействие върху стопанските субекти е оправдано само доколкото е наистина необходимо за осъществяване на правомощията на КЗК. При липсата на ясна аргументация за противното считаме, че няма основание за удължаване на сроковете в производствата пред КЗК. В тази връзка измененията на срокове в чл. 70, ал. 2, ал. 77, ал. 1 и ал. 2, чл. 78, ал. 2, чл. 84, ал.1, ал. 3 и чл. 94, ал. 3 не следва да бъдат приемани.		граница, което не означава, че Комисията трябва да изчака изтичането на целия срок, за да пристъпи към следващото процесуално действие, а дава възможност за извършване на действието по всяко време в рамките на срока. Срокът по чл. 70, ал. 2, ЗЗК е удължен поради въведеното изискване за приоритизиране на производствата по глава IX от ЗЗК и възможността за извършване на предварително проучване преди образуване на производството. Сроковете по чл. 77, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗК се въвеждат за първи път в закона и целта им е да осигурят срочно придвижване на производствата и предвидимост за страните. На следващо място със законопроекта се предлага изменение на разпоредбата на чл.78, ал. 2 от ЗЗК, като срокът за образуване на производството по ал. 1 се променя на 5 работни дни от постъпване на уведомлението. Практиката показва, че тридневният срок е недостатъчен за извършване на предварителен контрол основно поради следните причини: предоставяне на голям обем информация; често срещани неясноти по уведомлението; необходимост в повечето случаи от провеждане на срещи с оглед прецизиране на въпросите по предварителния контрол; едновременно/поредно получаване на няколко отделни нотификации и др. Чрез предложената редакцията на разпоредбата на чл.84 ал. 1 от ЗЗК се постига уеднаквяване на сроковете

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			(изчисляване само в работни дни). Създава се ал. 3, в която е преместен текста на изречение последно на чл. 84, ал.1 от ЗЗК. Предложената редакция води до прецизност в работата на комисията и до по-голяма яснота и правна сигурност за участниците в концентрацията.
	2.5. Отговорност на дружества от икономическата група В съответствие с член 13, ал.5 от Директивата за правомощията на органите по конкуренция се предлага нова ал. 11 на чл. 100 ЗЗК, която предвижда възможност за налагане на санкции на дружеството-майка и на правоприемниците и икономическите приемници на предприятия-нарушители. Както беше изяснено по-горе, правомощията на КЗК съгласно тази директива не следва необосновано и непропорционално да се разширяват по отношение на НТП. Отговорността на дружеството-майка и на правоприемници съгласно Директивата се свежда единствено до случаи на антитръстови нарушения. Предлагаме следната редакция на новата ал. 11 на чл. 100 в тази връзка: „(11) Имуществените санкции във връзка с нарушение на конкуренцията по чл.100, ал. 1, т.1 могат да бъдат наложени и на лице, което: 1. упражнява контрол върху предприятието нарушител, или 2. е придобило негови активи вследствие на преобразуване, при което предприятието нарушител е престанало да съществува като	Приема се	Предложената нова ал. 11 на чл. 100 транспонира изискването на чл. 13, ал. 5 от Директива (ЕС) 2019/1 за целите на налагането на санкция, понятието „предприятие" да включва дружествата майки, правоприемниците и икономическите приемници на предприятията. От текста на § 46 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 става ясно, че целта на Директивата е НОК да могат да подвеждат под отговорност дадено дружество майка и да му налагат санкции за поведението на дъщерното му дружество, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска единица. Предложеното изменение изяснява основанието за отговорността на дружеството майка. Независимо че нарушението фактически е извършено от дъщерното дружество, дружеството майка носи отговорност, поради контролът, който упражнява върху него. Обратно на посоченото в становището на Сдружението, според трайната практика на ЕК и Съда на ЕС, две предприятия се счита, че представляват едно предприятие за целите на реализиране на отговорността, когато е безспорно доказано, че едно от

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	юридически субект, или 3. е икономически правоприемник на дейността, чрез която е извършено нарушението." 2.6. Особени правила при калкулиране на	Не се приема	предприятията, което не участва пряко в нарушението, е упражнило съществено влияние върху другото предприятие, така че действителният нарушител не е действал независимо. Презюмира се, че такова влияние е налице, когато едното предприятие е едноличен собственик на другото. Съществено (решаващо) влияние е налице, когато не е способно да определи своята собствена стратегия на търговско поведение, а това поведение се определя от първото предприятие. Предвид изложеното следва да се посочи, че предложеното изменение дава възможност да се налага имуществена санкция върху дружеството-майка не в качеството му на извършител на нарушението, а в качеството му на лице, което упражнява контрол върху фактическия извършител, каквато е и трайната практика на Европейската Комисия и на Съда на ЕС по прилагането на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС. Като национален орган по конкуренция КЗК е длъжна да прилага чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС съобразно тази практика, а при прилагането на чл. 15 и чл. 21, ЗЗК се стреми към същия правен режим, за да не се получава противоречие между националното право на конкуренция и правото на Съюза. Поради това приложението на тази разпоредба няма да има необосновано широк обхват. Доколкото бележката е основателна, в обхвата на чл.100, ал.11 остават единствено нарушенията по чл.100, ал.1, т.1 от ЗЗК. Предложените нови ал. 2- 6 на чл. 103

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	санкциите при санкциониране на сдружения Член 14, т. 4, изр. последно от Директивата за правомощията на органите по конкуренция не е транспонирано коректно в чл. 103, ал. 6 ЗЗК. В Директивата се предвижда възможност за освобождаване на предприятие от задължение за плащане, ако докаже, че не е приложило решението на сдружението и че или не са знаели за съществуването му, или активно са се разграничили от него, преди да е започнало разследването." Предлагаме следната редакция на чл.103, ал.6 „(6) Плащане по ал.4 не се изисква от предприятия, които докажат, че не са приложили решението на сдружението и че или не са знаели за неговото съществуване, или активно са се разграничили от него преди да е започнало производството пред комисията."		транспонират реда за заплащане на санкция, наложена на сдружение на предприятия, предвиден в чл. 14, ал. 3 и ал. 4 от Директивата. Изключването на „незнанието" за нарушаващото решение като обстоятелство, освобождаващо от отговорност предприятията е в съответствие с концепцията за обективната отговорност на юридическите лица в българското право, както и с установения правен принцип, че отрицателните факти не подлежат на доказване.
	2.7. Освобождаване от санкция или намаляване на нейния размер Възможността за освобождаване от санкция и намаляването на размера ѝ е ключов инструмент за борба с картелирането. Затова този въпрос е намерил детайлна уредба в глава VI в Директивата за правомощията на органите по конкуренция. В мотивите към ЗИД ЗЗК се подчертава, че Директивата за правомощията на органите по конкуренция се стреми да уеднакви режима за освобождаване и намаляване на санкциите в държавите членки на ЕС и че в тази връзка се предлагат изменения на ЗЗК. Прави	Не се приема	Измененията в ЗЗК транспонират единствено материалните предпоставки за освобождаване или намаляване на санкцията, които и до момента бяха разписани в ЗЗК. Процесуалните правила ще бъдат подробно разписани в Програмата за освобождаване от санкция и/или намаляване на санкцията на предприятия, участващи в таен картел, както изисква текста на чл. 101, ал. 6 (сегашна ал. 5) от ЗЗК. Предвижда се всички изисквания на Глава VI от Директивата да бъдат транспонирани в Програмата. Това разбиране е в съответствие с трайната

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	впечатление обаче, че промените в тази част от ЗЗК са по-скоро козметични и не обхващат всички въпроси, разгледани в директивата. Избраният от вносителя подход за модернизиране на правилата за освобождаване от санкции или намаляване на размера в действащия член 101 е довело до непоследователност и хаотичност на уредбата. Изглежда въпроси като маркерите за искания за освобождаване от санкция, трансформирането на искане за освобождаване от санкция в искане за намаляване и съкратените искания се предвижда да продължат да бъдат уреждани в правила, приемани от КЗК. До приемането на Директивата за правомощията на органите по конкуренция, програмата за освобождаване от санкция и намаляване на размера ѝ при картели се уреждаше в наръчник на ЕК. На национално ниво тези въпроси бяха уредени в правила, приети от КЗК. След приемането на Директивата обаче считаме, че програмата за освобождаване от санкция и за намаляване на нейния размер следва да бъде уредена основно на ниво закон и само чисто процедурните въпроси да бъдат оставени за уреждане от КЗК на ниво правила. В тази връзка призоваваме към разработване на детайлна уредба на този въпрос в ЗЗК и пълно транспониране на глава VI в Директивата за правомощията на органите по конкуренция в ЗЗК.		практика на националните органи по конкуренция на държавите членки, отразена в § 11 от Преамбюла на Директивата, който говори за програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер на държавите членки.
	2.8. Временни мерки	Не се приема	Отпадането на изискването за „достатъчно"

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Определението „достатъчно" не следва да отпада от чл. 56, ал. 1 от ЗЗК. Ефектът от налагане на временни мерки на практика е равносилен най-малко на принудителна административна мярка и би следвало подобно действие да може да бъде предприето само при висока степен на сигурност за наличие на нарушение (в НПК също се използва определението „достатъчно" и то само за образуване на производство). Изискването за наличие на достатъчно данни за налагане на мерки е и допълнителна гаранция срещу неправилно и субективно прилагане на законовите разпоредби.		данни за нарушение при преценката за налагане на временни мерки е в съответствие с текста на чл. 11, (2) от Директива (ЕС) 2019/1, който изисква временни мерки да се постановяват „въз основа на prima facie констатация за нарушение". Терминът „prima facie" предполага преценката да се прави въз основа на първоначално наличните данни, а не да се прави допълнително проучване с цел събирането на „достатъчно данни". Изменението е в духа на правния институт „временни мерки", който цели да предотврати сериозни вреди за конкуренцията, които биха могли да настъпят в кратък срок. Текстът на чл. 56, ЗЗК съдържа достатъчно гаранции за защита на засегнатите предприятия от произволно постановяване на временни мерки от страна на Комисията: случаят да е неотложен и да съществува риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията. С проектът за изменение и допълнение на ЗЗК се предвижда още една гаранция за защита на интереса на засегнатото предприятие: съдът да се произнесе по обжалването на временните мерки във възможно най-кратък срок.
	2.9. Прекратяване на производството при оттегляне на искането Добавянето на условие „по преценка на комисията" за прекратяване на производството при оттегляне на искането (чл. 98, нова ал. 2, т. 6) не е мотивирано и следва да отпадне.	Не се приема	Целта на ЗЗК е защита на конкуренцията и свободната стопанска инициатива като цяло. В случая се изхожда от правомощието на Комисията да образува производство по глава седем „б" по собствена инициатива, съответно при образувано производство по искане на засегната страна, въпреки

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			оттеглянето на искането, в зависимост от конкретния случай, Комисията преценява с оглед оперативната си самостоятелност дали е основателно да се прекрати производството.
	3. Относно Регламента за контрол върху концентрациите С § 13 от ЗИД ЗЗК (чл. 26) се предлага въвеждането на тест за „съществено препятстване на ефективната конкуренция" (SIEC тест) в закона и на критерии за оценка за съвместимост на концентрацията с пазара. Намираме за положително синхронизирането на националната уредба с Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия („Регламент за контрол върху концентрациите"), както и усилията да се възприемат тенденции в развитието на контрола върху концентрациите на ЕК и на други държави-членки на ЕС, като изразяваме следните резерви: 3.1. Въвеждане на SIEC тест През 2020 г. беше отбелязана 16-годишнината от прилагането на Регламента за контрол върху концентрациите и по-конкретно, на въведения с него т. нар тест за „съществено препятстване на ефективната конкуренция" (SIEC тест). Регламентът намира приложение по отношение на всички концентрации, които имат значение за общия пазар. България няма задължение да синхронизира националното си законодателство и да въвежда този тест при	Не се приема	Промяната на теста не е необходимо да бъде предшествана от подробен правен и икономически анализ. Практиката на Комисията показва, че значително засягане на конкуренцията на пазара е възможно не само при създаване или засилване на господстващо положение, но може да настъпи и вследствие на промяна в условията на конкуренция след осъществяването на концентрацията. В тази връзка оценката на КЗК следва да бъде съсредоточена върху промяната в структурата на пазара от гледна точка на търсене и предлагане. Като например концентрацията може да доведе до намаляване броя на участниците на пазара, което, от своя страна да улесни координацията в поведението им на пазара, по отношение повишаване на цените, ограничаване на избора и качеството на предлаганите стоки/услуги, въздържане от иновации и др. координационни ефекти. Следователно пазарният дял остава важен фактор при анализа на конкурентните ефекти в резултат на концентрацията, но не и основен. Проучването трябва да бъде насочено към оценка на икономическата обосновка на сделката и вероятното поведение след нейното осъществяване на участниците на пазара. Концентрацията

Орган/позиция/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	оценка на концентрации в обхвата на националния орган по конкуренция, респективно приложението до момента на теста за господстващо положение на пазара по чл. 26 ЗЗК не нарушава регламента. Под предлог, че ЗЗК се синхронизира с регламента и с практика в други държави, със ЗИД ЗЗК се предлага замяната на действащия в момента тест за господстващо положение със SIEC тест (съществено препятстване на ефективната конкуренция). На практика се предлага замяната на тест, основан на юридически критерии за господстващо положение, който създава определено ниво на правна сигурност и стабилност в сферата на концентрациите в България, с изцяло икономически тест, който оставя широка дискреция на органа по конкуренция при оценка на концентрация. Отсъства какъвто и да е било анализ на причините за промяна на теста при оценка на концентрации, какви проблеми се отстраняват с въвеждането на SIEC тест, както и как ще се отрази на пазара въвеждането му. Самият SIEC тест също е въведен сравнително пестеливо в закона единствено чрез минимални промени в действащите текстове. Прилагането на Регламента за контрол върху концентрациите през тези 16 години е довело до значителна практика както на самата Европейска комисия, така и на съдилищата на ЕС по приложението на SIEC теста. Така например, през 2020 г. Общият съд на ЕС прие , че при прилагането на SIEC		може да доведе и до вертикални или конгломератни антиконкурентни ефекти, въпреки че обединената група няма господстващо положение на нито един от вертикално или тясно свързаните съседни пазари. След концентрацията обединеното предприятие може да придобие такава пазарна мощ, чрез която да има възможността и стимула да ограничи (частично или напълно) достъпа до пазара и по този начин да възпрепятства конкуренцията на вертикално свързания пазар нагоре (input foreclosure) или надолу по веригата (customer foreclosure). Вертикалните концентрации може да позволят на обединената група да придобие и достъп до чувствителна търговска информация за дейността на не интегрирани конкуренти, което да улесни координацията на пазара между тях. Конгломератните концентрации, включващи комбинация от продукти на тясно свързани съседни пазари може също да ограничат достъпа до пазара на конкуренти чрез прилагане на пакетни и обвързани продажби. За да се ограничи този достъп, новото предприятие трябва да притежава значителна пазарна сила, което не означава непременно наличие на господстващо положение на някой от засегнатите пазари. Ефектите от пакетните продажби или от обвързването могат да бъдат съществени, когато поне един от продуктите на участниците в концентрацията бива считан от клиентите за особено важен и са налице ограничени

Становище/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	теста към случаи, в които ЕК твърди „значително отслабване на конкуренцията", без да се създава или засилва господстващо положение на пазара, е необходимо ЕК да докаже с „голяма вероятност", че концентрацията би имала значителен ефект върху конкуренцията (а не просто намаляване на конкуренцията). С това решение съдът потвърждава, че ЕК следва в достатъчна степен да докаже, че концентрацията би имала значителен ефект на пазара, а не да разчита единствено на хипотетични допускания. Предвид спорната практика на КЗК в последните години именно при контрола върху концентрациите, включително наличието на отменени ключови решения на КЗК от съда, считаме, че такава съществена промяна на теста при изследване на концентрация следва да бъда предшествана от подробен правен и икономически анализ. В случай че в резултат на този анализ се установи необходимост от въвеждане на SIEC тест в България, това следва да бъде направено чрез по-значителни изменения в ЗЗК, които да създадат правна сигурност и да съответстват в пълна степен на достиженията на европейското право при приложението на същия тест. С оглед горните аргументи, считаме, че въвеждането на SIEC тест по предложения начин би било контрапродуктивно, респективно промените в чл. 26 и съответно в чл. 80, ал. 4 и чл. 83, ал. 1 ЗЗК не следва да бъдат приемани.		алтернативи на този продукти, например поради продуктова диференциация или поради ограничен капацитет на конкурентите. С въвеждането на теста за "съществено засягане на конкуренцията" КЗК ще синхронизира подхода за оценка на концентрациите с този, прилаган от ЕК от 2004 г. и постепенно въведен в почти всички НОЗК, Прилагането на единен подход ще минимизира риска от постановяване на противоречиви решения, особено по отношение оценката на мултинационални концентрации, както и ще направи по-ползотворно сътрудничеството между ЕК и НОЗК на държавите членки при прилагане механизма за препращане на концентрации от/към ЕК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	3.2. Критерии за оценка на концентрации В допълнение на въвеждането на SIEC тест, се предлагат критерии за оценка за съвместимост на концентрацията с пазара. Критериите са в голяма част заимствани от член 2 от Регламента за контрол върху концентрациите. Прави впечатление обаче, че въвеждането им е избирателно и са допуснати пропуски. Пропуснатите критерии са съществени и следва да намерят място в ЗИД ЗЗК. В случай че не се приеме направеното по-горе предложение за отпадане на SIEC тест, предлагаме следното изменение на чл. 26, ал. 2: „(2) При оценката на концентрацията комисията държи сметка за необходимостта от поддържане и развитие на конкуренцията на съответния пазар, като се вземат предвид обстоятелства като структура на съответните пазари и на действителната и потенциалната конкуренция между предприятията, намиращи се във и извън рамките на Европейския съюз, респективно България, положението на предприятията на съответните пазари преди и след концентрацията, икономическата и финансовата сила на участниците в концентрацията, наличието на сила на купувача, възможни алтернативи за избор на доставчици и клиенти, техния достъп до доставки или до пазари, технически и икономически прогрес, осигуряващ ползи за потребителите в резултат на концентрацията, тенденциите в търсенето и	Не се приема	Оценката но концентрациите е прогностична по своя характер, което означава че включва проучването на действителната и потенциална конкуренция, достъпът до доставки или до пазари, изследвайки бариерите за навлизане на съответните засегнати от сделката пазари, както и тенденциите в търсенето и предлагането на съответните стоки/услуги. В зависимост от разглеждания случай, Комисията отчита в своя анализ относимите конкретни обстоятелства, поради което не се налага изчерпателност на законовата норма.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	предлагането на съответните стоки и услуги, интересите на потребителите, правни, административни, икономически или други бариери за навлизане на съответните пазари, както и други относими към конкретния случай обстоятелства."		
	3.3. Относно фигурата на контролиращия управител С § 51от ЗИД ЗЗК се предлага въвеждането в чл. 86 ЗЗК на фигурата на контролиращия управител в българското законодателство. Контролиращият управител е физическо или юридическо лице, натоварено от органа по конкуренцията да следи за изпълнението на поети от предприятие ангажименти във връзка с концентрация. Контролиращият управител има правото да предлага, а ако е необходимо и да налага, на предприятието мерки с цел осигуряване изпълнението на ангажиментите. Назначаването на контролиращ управител води до предоставяне на широки правомощия на едно трето лице по отношение на бизнеса на предприятието, участник в концентрация – от една страна управителят има достъп до цялата търговска информация, свързана с поетите ангажименти, а от друга страна има право да влияе на пазарното поведение на самото предприятие чрез предлагането и налагането на мерки за изпълнение на ангажиментите. Засягането на даден бизнес по толкова краен начин следва да е възможно само ако е крайно необходимо за осъществяване на концентрацията, респ. лицата, които биха могли да бъдат назначени	Не се приема	Не е налице необходимост от по-детайлна уредба на контролиращия управител на ниво закон. Доколкото функцията на контролиращия управител е да следи за изпълнението на поетите от уведомителя ангажименти, то уредбата, свързана с неговите права и задължения, както и критериите, на които трябва да отговаря е целесъобразно да намери своето място в Правилата по налагането на мерки за запазване на конкуренцията при концентрации между предприятия.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	като контролиращи управители, следва да отговарят на определени изисквания, вкл. за финансова стабилност, наличие на застраховка за професионална отговорност, необходимия професионален капацитет и т.н. Никой от тези въпроси не е засегнат в ЗИД ЗЗК. Оставянето на всички въпроси относно контролиращия управител за разрешаване посредством вътрешни правила, приемани от КЗК, създава несигурност и е свързано с риск от административен произвол. Призоваваме за по-детайлна уредба на контролиращия управител още на ниво закон. Подобен подход впрочем би съответствал на досегашната законодателна практика в България при уреждане на статута, правомощията и изискванията към синдици, проверители и депозитари.		
	4. Относно Регламента за прилагането на законодателството за защита на потребителите С § 16 от ЗИД ЗЗК се предлага изменение на чл. 36, ал. 4 относно забраната за продажба на стоки под себестойност с оглед нелоялно привличане на клиенти. Считаме обаче, че разширяване на забраната с изричен текст относно предлагане на услуги е довело до неяснота. Въвеждането на алтернативност между разходите за производство и разходите за реализация („и/или") в множество случаи може да превърне забраната в неприложимо ограничение за продажба под себестойност, доколкото например само разходите за реализация	Приема се	Предлага се следната редакция на 36, ал. 4: „(4) Забраняват се продажбите на стоки или предлагането на услуги на вътрешния пазар в значителни количества за продължителен период от време на цени, по-ниски от разходите за производството и реализацията на стоките, съответно от разходите за реализацията на услугите, с цел нелоялно привличане на клиенти."

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	могат да бъдат толкова ниски, че на практика да не позволяват икономически целесъобразно дефиниране на продажни цени под тях. Предлагаме следната редакция на 36, ал. 4: „(4) Забраняват се продажбите на стоки или предлагането на услуги на вътрешния пазар в значителни количества за продължителен период от време на цени, по-ниски от разходите за производството и реализацията на стока, респективно от разходите за реализация на услуга, с цел нелоялно привличане на клиенти."		
Браншова Асоциация на Българските Телекомуникационни оператори (вх.№ 92-00-70 от 20.01.2021 г.)	Във връзка с отмяната на глава седма „а", чл. 37а от ЗЗК: Считаме, че неоснователно и неподкрепено от изложените мотиви (т. III, стр. 7 от Мотивите към законопроекта) е предложената отмяна на глава седма „а" „Злоупотреба с посилна позиция при договаряне", в частност отмяната на общия текст на чл. 37а от ЗЗК и частичната му замяна с текст, касаещ само и единствено хипотезата на злоупотреба с по-силна позиция при договаряне във веригата на доставки на селскостопански и хранителни продукти. Измененията, транспониращи Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2017 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата на доставки на селскостопански и хранителни продукти следва да допълват, а не за заменят досега действащата по-обща правна уредба. Категорично считаме, че не	Не се приема	Мотивите за приемане на глава седем „а" (Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, Сигнатура - 454-01-36, дата на постъпване 06/11/2014) реферира към констатациите в „Зелена книга относно нелоялните търговски практики по веригата за доставки на хранителни и нехранителни стоки между стопански субекти в Европа" (52013DC0037), изготвена от Европейската комисия. С тези констатации е мотивирано въвеждането на понятието „по-силна позиция при договаряне" в ЗЗК. Директива 2019/633 се основава на констатациите в Зелената книга, като въвежда единен европейски подход към нелоялните търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни стоки. Целта на директивата е да осигури защита на производителите на тези стоки, като в параграф 6 от Преамбюла на директивата е посочено, че „Въпреки че всяка стопанска

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	се касае за „дублиране на материално-правната уредба", както неоснователно се сочи на стр. 9, абзац първи от Мотивите към законопроекта, тъй като както е видно и от натрупаната през периода 2015 г. — 2020 г. практика по чл. 37а от ВК, че формите на злоупотреба с по-силна позиция при договаряне далеч надхвърлят отношенията по сектора на селското стопанско и търговията с хранителни продукти. В тази връзка и считаме, че докладът на КЗК за Частична оценка на въздействието на ЗИДЗЗК от 2.12.2020 г. е непълен именно от гл.т. отмяната на чл. 37а от ЗЗК. Считаме, че не е взето предвид, че отмяната на чл. 37а от ЗЗК ще лиши огромна част заинтересовани лица от един ефективен механизъм за противодействие срещу злоупотребите с по-силна позиция при договаряне. Това не само застрашава, но и ще доведе до реални вреди за малките и средни оператори в нашия бранш на непрекъснато окрупняващия се пазар за разпространение на платена телевизия, където правата на малките и средни оператори, законосъобразно разпространяващи телевизионни програми, са все по-ограничени и реално отнети именно от редица форми на злоупотреба с по-силна позиция при договаряне от страна на носителите на права върху телевизионното съдържание и големите телекоми. Не само, че глава седем „а" от ЗЗК не трябва да бъде отменена, но и напротив, трябва да се предприемат и ПО-КОНКРетНИ		дейност е съпроводена с определен риск, селскостопанското производство е особено несигурен отрасъл, поради зависимостта си от биологичните процеси и външните метеорологични условия. Тази несигурност се увеличава поради факта, че селскостопанските и хранителните продукти в по-голяма или по-малка степен са нетрайни и имат сезонен характер." Защитата единствено на доставчиците на селскостопански и хранителни стоки съгласно директивата се основава на обективни обстоятелства и факти (сезонен характер на производството, висок риск от погиване на продукцията, по-малък срок на трайност на продуктите). Наличието на разпоредби в ЗЗК (глава седем „а"), забраняващи злоупотребата с по-силна позиция при договаряне (паралелно на разпоредбите на предложената нова глава седем „б") и приложими хоризонтално спрямо всички сектори на икономиката, би ограничило свободата на стопанска дейност на предприятията и договорната свобода в отношенията между стопанските субекти без да има обективни причини за намесата на държавен орган в тези отношения.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	законодателни мерки, насочени към защита на малките и средни оператори, разпространяващи телевизионни програми, които са в по-слаба преговорна позиция спрямо търговското поведение на лицензодателите и големите телекоми, които са в по-силна позиция в тази верига. Считаме, че отмяната на глава седем „а" от ЗЗК би могло да се разглежда като нарушение на европейското законодателство, гарантиращо равенството в правата и свободите на всички стопанските субекти. Предложение: 1) Глава седма „а" (чл. 37а от ЗЗК) да не бъде отменена и да продължи да се прилага самостоятелно извън хипотезите на новата глава седем „6" от ЗЗК, разглеждаща само отношенията във веригата на доставки на селскостопански и хранителни продукти.		
	Навсякъде в законопроекта да не се заменят думите „злоупотреба с по-силна позиция при договаряне" с новопредложеното „нелоялни търговски практики между стопански субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти" — както вече посочихме, нелоялни търговски практики съществуват и извън този пазарен сектор и отмяната на разпоредбата ще лиши заинтересованите лица от съществено средство за правна защита.	Не се приема	Проектът на ЗИД на ЗЗК предвижда отмяна на глава седма „а".
	Да се даде възможност инициатори на производствата за нарушения по глава седем „а", чл. 37а от ЗЗК да могат да са не само	Не се приема	Проектът на ЗИД на ЗЗК предвижда отмяна на глава седем „а" от ЗЗК.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	заинтересованите лица, но и техни браншови организации, които да са страни в производствата с цел защита на своите членове и/или отстояване на правата и законните интереси на бранша (такава разпоредба съществува например в чл. 67 от Административно-процесуалния кодекс).		
Национална лозаро - винарска камара (вх.№ 92-00-71 от 20.01.2021 г.)	Законопроектът предвижда изменения голям по обем институти на конкурентното право, вкл. въвеждането на изцяло нови регулации, свързани с транспонирането на две европейски директиви: Директива (ЕС) 2019/1 от 11.12.2018 г. за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар и Директива (ЕС) 2019/633 от 17.04.2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. Предоставеният едномесечен срок за обществено обсъждане, половината от който попада в почивен за гражданите и организациите период е изключително кратък за провеждане на ефективни обществени консултации и предоставянето на всеобхватни и изчерпателни становища по законопроекта. Това е предпоставка за допускане на неточности в текстовете и може да компрометира както процедурата по обществено обсъждане, така и самия законопроект в последващите етапи на	Не се приема	Законодателната практика за обществени консултации е предоставянето на срок от 30 календарни дни, като в случая е от особено важно значение и спазването на срока за въвеждане на разпоредбите на Директива 2019/1 и Директива 2019/633 в българското законодателство.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	законодателния процес. С оглед на обстоятелството, че предвиденият в чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове 30 дневен срок е минимален, считаме, че са налице достатъчно обективни предпоставки за увеличаването му с поне 1 календарен месец.		
	Във връзка със засилването на правомощията на КЗК и въвеждането на ефективни инструменти за откриването и събирането на доказателства в производствата пред Комисията може би най-значителните промени в ЗЗк са свързани с възможността на служителите на КЗК да извършват проверки на място на частни помещения, превозни средства и други обекти (виж нова ал. 3 на чл. 50). И досега КЗК имаше право да извършва проверки на помещения на проверяваното дружество, с новите текстове обаче обектите на проверка се разширяват и вече ще може да бъдат проверявани и частните домове и автомобили на служители и управителни органи на проверяваното дружество. Тези правомощия ще могат да бъдат упражнени, ако КЗК има основателно съмнение, че в тези помещения се съхраняват документи от значение за производството. Считаме, че разпоредбата на чл. 50, ал. 3 съгласно ЗИД на ЗЗК не следва да бъде приемана в този си вид, тъй като неправилно се транспонира текста на европейската директива — в същата се изисква да органите на КЗК да могат да покажат, че е налице основателно съмнение за наличието	Не се приема	Предвиждането на възможността да се извършват проверки на място в домовете на членовете на управителните органи и персонала на предприятието е изискване по чл. 7 и § 34 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1. Същото е оправдано и необходимо за антитръстовите разследвания, чиято цел е разкриването на нарушения, за които предприятията обичайно взимат мерки за запазването им в тайна. Това дори е наложително, предвид посоченото и в §34 от Преамбюла на Директивата, увеличено използване на гъвкав режим на работа. Изискването за наличие на основателно подозрение, че документите или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката на място се съхраняват в тези обекти, е транспонирано в новата ал. 3 на чл. 50 от ЗИД на ЗЗК чрез изискването на наличие на основателни съмнения, които, както и досега, ще трябва да бъдат включени в Искането за разрешение за извършване на проверка, отправено до Административен съд – София област, който предвид тяхното обосноваване, може да разреши или откаже извършването на проверката.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на документи в частните домове на тези лица. В този си вид, предложението за изменение в ЗЗК предоставя възможност на контролните органи за злоупотреба и нарушение на неприкосновеността на частната собственост. В сферата на административното производство пред КЗК, за да упражнят това си право органите следва да предоставят с всички допустими по АПК и по аналогия ГПК доказателства, обуславящи това съмнение за наличието на документи в тези лица от значение за производството. Пропускането на изричния текст от разпоредбата на директивата „ако могат да покажат" при транспонирането ѝ в националното законодателство предпоставя злоупотреба и нарушава основните принципи на АПК за равнопоставеност и законност.		Предвид гореизложеното, налице е пълно съответствие между новата ал. 3 на чл. 50 от ЗИД на ЗЗК и изискването по чл. 7 и § 34 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1.
	Правомощията на КЗК се разширяват и с възможността ѝ да определя приоритети за изпълнение на задачите си във връзка със защитата на конкуренцията, като в тази връзка ще може да откаже да образува производство, когато прецени, че то попада извън така определените приоритети. В мотивите към проекта е посочено, че целта на допълненията е комисията да използва ефективно своите ресурсите и да насочи усилията си към предотвратяването и прекратяването на антиконкурентни практики, които нарушават особено сериозно конкуренцията на националния и на общия пазар. В чл. 38, ал. 4 от законопроекта се предвижда правилата и критериите за приоритизиране да залегнат в подзаконов	Не се приема	Възможността на КЗК да приоритизира проучвания е предвидена в съответствие с изискването на чл. 4, т. 5 във връзка с § 48 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 и на чл. 5, пар. 5 във връзка с пар. 28 от Преамбюла на Директива 2019/633. Целта на допълненията е комисията да използва ефективно ресурсите си и да насочи усилията си към предотвратяването и прекратяването на антиконкурентни практики, които нарушават конкуренцията на националния и на общия пазар. Със законопроекта се предвижда правилата и критериите за приоритизиране да залегнат в подзаконов нормативен акт, като по този начин ще се осигури прозрачност на условията, при които може да бъде отказано

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	нормативен акт, който комисията ще приеме след влизане в сила на измененията на ВК. Ще бъде интересно да се изследват тези критерии, тъй като възниква опасност, да се стигне до случаи, в които да е налице отказ от правораздаване.		разглеждането на жалби на това основание. Публикуването на тези правила, ще предостави възможност на заинтересованите лица да преценят съответствието на твърдяното от тях нарушение с приоритетите на комисията и да защитят правата си в случай на отказ от образуване на производство. В тази връзка, в новата ал. 4 на чл. 38 от ЗИД на ЗЗК е предвидено, че отказът за образуване на производство ще бъде обективиран в мотивирано разпореждане на председателя на Комисията, с което се гарантира правната сигурност. С въвеждането на новата ал. 5 се осигурява и гаранция за правото на защита на заинтересованите лица, като се предоставя правото им да обжалват разпореждането на председателя на Комисията по реда на чл. 64, ал. 3 от ЗЗК. Предвид гореизложеното, налице е пълно съответствие между новата ал. 4 на чл. 38 от ЗИД на ЗЗК и изискването на двете директиви, които се транспонират.
	Друг нов момент е налице при имуществените санкции, където се разширява кръга от лица, които може да бъдат санкционирани. При установено нарушение на конкуренцията ще може да бъдат санкционирани и икономическите правоприемници на нарушителите. Претекст за това е да не се допуска избягване или намаляване на санкцията чрез различни методи на преструктуриране на дружествата (нова ал. 11 на чл. 100). Считаме, че посочената нова ал. 11 на чл.	Не се приема	Предложената нова ал. 11 на чл. 100 транспонира изискването на чл. 13, ал. 5 и § 46 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 за целите на налагането на санкция, понятието „предприятие" да включва дружествата майки, правоприемниците и икономическите приемници на предприятията. От текста на § 46 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 става ясно, че целта на Директивата е НОК да могат да подвеждат под отговорност дадено

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	100 не следва да се приема, тъй като има нарушава основни принципи на административния и административно-наказателния процес от една страна, а от друга страна не произтича в този си вид от горепосочените директиви. На база на тази разпоредба органи ще може да наложи санкция и на лице, което не е извършило нарушението, а е контролиращо лице съгласно обща дефиниция, дадена в законопроекта, без да се изисква изследване доколко това по дефиниция контролиращо лице има действително касателство с извършеното нарушение. Такова може да се яви едноличният собственик на капитала, мажоритарният акционер или съдружник или действителния собственик. Считаме недопустимо да се налага имуществена санкция на лице, което не е извършител на нарушението. Да се държи отговорно контролиращото лице, вместо отговорните физически и/или юридически лица, извършили нарушението е правен абсурд. Абсурдно е понятието икономически правоприемник на дейността и санкционирането на такова лице, което по никакъв начин няма да е отговорно за нарушението. Това противоречи на принципите за законност и правова държава. Неслучайно Директива ЕС 2019/1 използва обща терминология в тез случаи и се позовава на съдебната практика на СЕС, без да дава конкретни дефиниции на понятие на икономически приемник (правоприемник) и т.н. Очевидно целта на европейският		дружество майка и да му налагат санкции за поведението на дъщерното му дружество, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска единица. Предложеното изменение изяснява основанието за отговорността на дружеството майка. Независимо че нарушението фактически е извършено от дъщерното дружество, дружеството майка носи отговорност, поради контролът, който упражнява върху него.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	законодател е да насочи компетентните национални органи (вменявайки отговорността на държавите) да изследват задълбочено всеки отделен случай, а не да дава обща дефиниция, на базата на която да се прилага автоматично санкциониращ механизъм. Този подход на европейския законодател не е съобразен в ЗИД на ЗЗК.		
	Нововъведение на ЗИД на ЗЗД е възможността сдружение на предприятия, на което е наложена санкция, но което не е в състояние да я плати, да изиска от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията в определения от комисията срок (виж чл. 103, ал. 2-6). Считаме за недопустимо членовете да заплащат санкцията на сдружението, без да са отговорни, включително за решения и действия на сдружението, за които да са гласували против или не са участвали.	Не се приема	Предложените нови ал. 2-6 напълно кореспондират с текста на чл. 14, ал. 3 и 4, както и § 48 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1, които предвиждат, че когато се налага санкция на сдружение на предприятия, в случаите когато се отчита оборота на неговите членове, и сдружението е неплатежоспособно, то е длъжно да изиска вноски от своите членове и тежестта на доказване на обстоятелствата, освобождаващи предприятието от отговорност за заплащане на санкцията на сдружението, е за самото предприятие, което се ползва от тях, а не за органа по конкуренция. Считаме, че с предложените допълнения в нормата на чл. 103 от ЗЗК се постига пълно съответствие с Директивата, за да се гарантира ефективното събиране на санкциите, наложени на сдружения на предприятия за извършените от тях нарушения.
	Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията въвежда и нормите на Директива (ЕС) 2019/633 относно	Не се приема	Съгласно чл. 9 от Директива (ЕС) № 2019/633 държавите-членки могат да въведат или оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. Целта на директивата и оттам на предложените промени в ЗЗК е да се създаде нормативна основа, която да послужи за защита преди всичко на селскостопанските производители в Съюза, както и по-малките търговски субекти във веригата на доставките на храни, като се предвиждат редица мерки насочени срещу използването на икономически по-силната позиция на купувачите при сключването на сделки по доставката на селскостопанска продукция и хранителни продукти. В тази връзка считаме, че на този етап е удачно да бъдат включени само тези мерки срещу нелоялни търговски практики, които са определени като минимални (базови) съгласно Директива (ЕС) 2019/633 директивата).		практики, а не само тези, които изрично се предвидени в Директивата. В този смисъл, въпрос на национално законодателно решение е дали и какви нелоялни практики извън минимално предвидените в директивата, да бъдат възприети. С оглед изложеното, и с цел гарантиране на по-висока защита на доставчиците, както и с оглед пазарната конюнктура на територията на страната и констатираните в годините нарушения от подобен характер, в проекта на ЗИД на ЗЗК са предложени посочените допълнителни практики, които следва да бъдат абсолютно забранени. Необходимостта от въвеждане на забраните, регламентирани в чл. 376 - т. 10 и т. 11 са приложими идентични аргументи. Подобни практики водят до уеднаквяване на условията, при които доставчиците биха могли да продават стоките си и ги поставя пред липсата на реална алтернатива и ги лишава от възможността за осъществяване на гъвкаво поведение, с което да противодействат на евентуален натиск от страна на веригите чрез преориентация към друг търговец от същия мащаб. Поради което практиките по т. 10 и т. 11 са от естество да доведат до ограничаване на конкуренцията и в същността си представляват ограничение на конкуренцията по цел. Независимо че упражняването на практиките от купувача могат да обосноват и нарушение на антитръстовото законодателство, конкретното поведение на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			практика се проявява именно в двустранните договорни отношения на купувача с един или повече негови доставчици. По този начин с използването на практиките доставчиците са ограничени или дори лишени от възможността за осъществяване на независимо пазарно поведение не само в отношенията си с конкретния купувач, упражняващ тази практика, но и на пазара, доколкото са му ограничени възможностите да има други търговски партньори. С въвеждането на забраните за доставчиците се създават пазарни механизми, които са гаранция за свободна и независима търговска политика на всеки доставчик. Идентифициране и коригиране на всички видове потенциални антиконкурентни практики, които могат да доведат до нарушения във функционирането на веригата за предлагане на хранителни стоки, и преди всичко на практиките, които имат най-висок потенциал за нарушаване на конкуренцията на съответния пазар на доставка на хранителни и селскостопански продукти, са в крайна сметка и във вреда на потребителите, включително върху възможностите му за избор на стоки и услуги, както и върху заплащаната от него крайна цена. Негативният ефект от използването на посочените практики е установено от КЗК в Решение № 833/19.07.2012 г. влязло в сила, като част от търговските вериги са предложили поемането на ангажимент да

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			преустановят използването им, което е одобрено от Комисията.
СпиритсБългария - Асоциация на производителите вносителите и търговците на спиртни напитки (вх.№ 92-00-72 от 20.01.2021 г.)	Сдружение СпиритсБЪЛГАРИЯ безусловно **подкрепя основните цели, поставени в ЗИД** на ЗЗК и бъдещите ползи за всички търговци, включително малките и средни предприятия, и които ще насърчат ефективната и лоялна конкуренция при защитена равнопоставеност за осъществяване на стопанската дейност. Вярваме, че крайният резултат ще е плодотворен и за потребителите в Република България.		
	По: § 17. Глава седма "а" „Злоупотреба с по-силна позиция при договаряне" с чл. 37а се отменя. и § 18. Създава се Глава седма „б" „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти" с чл. 37б – 37е. Така подготвените промени доста изчерпателно гарантират защита от нелоялни търговски практики, но изглежда алкохолните напитки са изключени от сферата на защита. Настояваме продуктите на нашия икономически сектор да бъдат включени в определенията изрично и ясно. Всички наши продукти са фактически със земеделски произход. До този момент спиртните/алкохолните напитки са били защитени на националните пазари, производството, доставката и дистрибуцията на стоки и услуги чрез осигуряване условия на равнопоставеност при водене на преговори при реализиране на търговски	Не се приема	Във връзка с включване на алкохолните напитки в обхвата на проекта на ЗИД на ЗЗК във връзка с нелоялните търговски практики, следва да се има предвид, че Директива 2019/633 дефинира селскостопанските и хранителни продукти, по отношение на които се прилага. В § 65, т. 53 на проекта на ЗИД се съдържа легална дефиниция на понятията селскостопанските и хранителни продукти, които повтарят дефинициите на директивата.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	сделки и предотвратяване на прилагането на нелоялни търговски практики.		
	По: § 18. Създава се Глава седма „б" „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти" с чл. 37б – 37е Предлагаме в чл. 37б, ал. 1 да се създаде и добави нова точка 14. връщане на продукти с бандероли или други означения с изтекъл срок на валидност на самите означения. Срокът на валидност на акцизните бандероли е физическа бариера и финансова тежест за нашия сектор, с която се сблъскваме при всяка промяна на образеца. С така предложената нова точка 14 ще се преустанови многократното сътресение и затрудняващата целия сектор практика на изземване от пазара на стари количества от стока с вече платен акциз.	Не се приема	Директива 2019/633 не се прилага по отношение на алкохолни напитки.
	По: § 27. В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения / нова ал.3 Тази разпоредба не следва да бъде приемана в този си вид, тъй като неправилно се транспонира Директивата – в същата се изисква органите на КЗК да могат да покажат, че е налице основателно съмнение за наличието на документи в частните домове на тези лица. В този си вид, предложението за изменение в ЗЗК предоставя възможност на контролните органи за злоупотреба и нарушение на неприкосновеността на частната собственост. В сферата на административното производство пред КЗК, за да упражнят това	Не се приема	Предвиждането на възможността да се извършват проверки на място в домовете на членовете на управителните органи и персонала на предприятието е изискване по чл. 7 и § 34 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1. Считаме, че същото е оправдано и необходимо за антитръстовите разследвания, чиято цел е разкриването на нарушения, за които предприятията обичайно взимат мерки за запазването им в тайна. Това дори е наложително, предвид посоченото и в §34 от Преамбюла на Директивата, увеличено използване на гъвкав режим на работа. Изискването за наличие на основателно

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	си право органите следва да предоставят с всички допустими по АПК и по аналогия ГПК доказателства, обуславящи това съмнение за наличието на документи в тези лица от значение за производството. Отпадайки текста от Директивата „ако могат да покажат", това предпоставя злоупотреба и нарушава основните принципи на АПК за равнопоставеност и законност. Също така, това предложение не може да бъде обосновано с целите на транспониране на европейското законодателство и в частност с Директива 2019/633, но също и влиза в противоречие със заложените в тях смисъл. Както е посочено в съображение 11 както и чл.9, пара3, буква в) на Регламент 2017/2394 компетентните органи следва да могат да извършват необходимите проверки на място, както и да имат правомощието да влизат във всички помещения, парцели или превозни средства, които засегнатият от разследването търговец използва за цели, свързани с неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия.		подозрение, че документите или други записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката на място се съхраняват в тези обекти, е транспонирано в новата ал. 3 на чл. 50 от ЗИД на ЗЗК чрез изискването на наличие на основателни съмнения, които, както и досега, ще трябва да бъдат включени в Искането за разрешение за извършване на проверка, отправено до Административен съд – София област, който предвид тяхното обосноваване, може да разреши или откаже извършването на проверката. Предвид гореизложеното, налице е пълно съответствие между новата ал. 3 на чл. 50 от ЗИД на ЗЗК и изискването по чл. 7 и § 34 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1.
	По: § 60. В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения / нова ал.11 Посочената нова ал.11 на чл.100 не следва да се приема, тъй като нарушава основни принципи на административния и административно-наказателния процес от една страна, а от друга страна не произтича в този си вид от посочените в мотивите за ЗИД ЗЗК Директиви. На база на тази разпоредба органът ще може да наложи санкция и на лице, което не е извършило	Не се приема	Предложената нова ал. 11 на чл. 100 транспонира изискването на чл. 13, ал. 5 от Директива (ЕС) 2019/1 за целите на налагането на санкция, понятието „предприятие" да включва дружествата майки, правоприемниците и икономическите приемници на предприятията. От текста на § 46 от Преамбюла на Директива (ЕС) 2019/1 става ясно, че целта на Директивата е НОК да могат да подвеждат под отговорност дадено

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	нарушение, а е контролиращо лице. Такова може да се яви едноличният собственик на капитала, мажоритарният акционер или съдружник или действителният собственик. Недопустимо е да се налага имуществена санкция на лице, което не е извършител на нарушението. Да се държи отговорно контролиращото лице, вместо отговорните физически и/или юридически лица, извършили нарушението, е грешен фундаментален правен подход. Неприемливо е понятието икономически правоприемник на дейността и санкционирането на такова лице, което по никакъв начин няма да е отговорно за нарушението. Това противоречи на принципите за законност и правова държава. Не се отчита добросъвестност, вина, отговорност за взетите решения.		дружество майка и да му налагат санкции за поведението на дъщерното му дружество, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска единица. Предложеното изменение изяснява основанието за отговорността на дружеството майка. Независимо че нарушението фактически е извършено от дъщерното дружество, дружеството майка носи отговорност, поради контролът, който упражнява върху него. Обратно на посоченото в становището на Сдружението, според трайната практика на ЕК и Съда на ЕС, две предприятия се счита, че представляват едно предприятие за целите на реализиране на отговорността, когато е безспорно доказано, че едно от предприятията, което не участва пряко в нарушението, е упражнило съществено влияние върху другото предприятие, така че действителният нарушител не е действал независимо. Презюмира се, че такова влияние е налице, когато едното предприятие е едноличен собственик на другото. Съществено (решаващо) влияние е налице, когато не е способно да определи своята собствена стратегия на търговско поведение, а това поведение се определя от първото предприятие. Предвид изложеното следва да се посочи, че предложеното изменение дава възможност да се налага имуществена санкция върху дружеството-майка не в качеството му на извършител на нарушението, а в качеството му на лице, което упражнява контрол върху

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			фактическия извършител, каквато е и трайната практика на Европейската Комисия и на Съда на ЕС по прилагането на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС. Като национален орган по конкуренция КЗК е длъжна да прилага чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС съобразно тази практика, а при прилагането на чл. 15 и чл. 21, ЗЗК се стреми към същия правен режим, за да не се получава противоречие между националното право на конкуренция и правото на Съюза. Поради това приложението на тази разпоредба няма да има необосновано широк обхват.
	По: § 63. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения / ал. 2-6 Изразяваме категоричното си несъгласие с предложението сдружение на предприятия, на едно от което е наложена санкция, но което не е в състояние да я плати, да изиска от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията в определения от комисията срок. Абсолютно недопустимо е членовете да заплащат санкцията на сдружение-нарушител, без да са отговорни, а дори може да са гласували „против" при вземане на съответното решение.	Не се приема	Предложените нови ал. 2- 6 на чл. 103 транспонират реда за заплащане на санкция, наложена на сдружение на предприятия, предвиден в чл. 14, ал. 3 и ал. 4 от Директивата. Изключването на „незнанието" за нарушаващото решение като обстоятелство, освобождаващо от отговорност предприятията е в съответствие с концепцията за обективната отговорност на юридическите лица в българското право, както и с установения правен принцип, че отрицателните факти не подлежат на доказване.
Съюз на пивоварите в България (вх.№ 62-00-2 от 20.01.2021 г.)	**Оценяваме усилията за транспониране** на Директива 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	(„Директивата за НТП"),както и на Директива ECN+.		
	Някои текстове от законопроекта обаче излизат извън зададената от Директивата за НТП рамка и будят опасения за ненужна свръхрегулация, която по-скоро ще породи проблеми на пазара, отколкото да разреши съществуващи такива. Считаме, че въвеждането на по-строги изисквания в сравнение с тези, разписани в Директивата за НТП (което принципно не е забранено от Директивата) трябва да става много внимателно, след обстоен предварителен анализ как тези изисквания биха се отразили на пазара и да бъде подробно мотивирано. В конкретния случай обаче това не е сторено - за отклоненията от Директивата за НТП не се съдържат никакви анализи и мотиви нито в Мотивите към законопроекта, нито в публикуваната предварителна оценка на въздействието, където има само бланкетно позоваване на практиката на КЗК. Посочените изисквания са особено наложителни с оглед на факта, че самата Директива за НТП създава доста засилена едностранна защита на доставчиците в отношенията им с купувачите. Предложените промени имат за цел да защитят местните производители на храни и селскостопански стоки, но в същото време създават някои сериозни пречки пред производителите на храни в отношенията им по доставка на суровини (доколкото в тези отношения производителите се явяват купувачи).	Не се приема	Съгласно чл. 9 от Директива (ЕС) № 2019/633 държавите-членки могат да въведат или оставят в сила по-строги правила с цел борба с нелоялните търговски практики, а не само тези, които изрично се предвидени в Директивата. В този смисъл, въпрос на национално законодателно решение е дали и какви нелоялни практики извън минимално предвидените в директивата, да бъдат възприети. С оглед изложеното, и с цел гарантиране на по-висока защита на доставчиците, както и с оглед пазарната конюнктура на територията на страната и констатираните в годините нарушения от подобен характер, в проекта на ЗИД на ЗЗК са предложени посочените допълнителни практики, които следва да бъдат абсолютно забранени. Необходимостта от въвеждане на забраните, регламентирани в чл. 376 - т. 10 и т. 11 са приложими идентични аргументи. Подобни практики водят до уеднаквяване на условията, при които доставчиците биха могли да продават стоките си и ги поставя пред липсата на реална алтернатива и ги лишава от възможността за осъществяване на гъвкаво поведение, с което да противодействат на евентуален натиск от страна на веригите чрез преориентация към друг търговец от същия мащаб. Поради което практиките по т. 10 и т. 11 са от естество да доведат до ограничаване на конкуренцията и в същността си

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			представляват ограничение на конкуренцията по цел. Независимо че упражняването на практиките от купувача могат да обосноват и нарушение на антитръстовото законодателство, конкретното поведение на практика се проявява именно в двустранните договорни отношения на купувача с един или повече негови доставчици. По този начин с използването на практиките доставчиците са ограничени или дори лишени от възможността за осъществяване на независимо пазарно поведение не само в отношенията си с конкретния купувач, упражняващ тази практика, но и на пазара, доколкото са му ограничени възможностите да има други търговски партньори. С въвеждането на забраните за доставчиците се създават пазарни механизми, които са гаранция за свободна и независима търговска политика на всеки доставчик. Идентифициране и коригиране на всички видове потенциални антиконкурентни практики, които могат да доведат до нарушения във функционирането на веригата за предлагане на хранителни стоки, и преди всичко на практиките, които имат най-висок потенциал за нарушаване на конкуренцията на съответния пазар на доставка на хранителни и селскостопански продукти, са в крайна сметка и във вреда на потребителите, включително върху възможностите му за избор на стоки и услуги, както и върху заплащаната от него

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			крайна цена. Негативният ефект от използването на посочените практики е установено от КЗК в Решение № 833/19.07.2012 г. влязло в сила, като част от търговските вериги са предложили поемането на ангажимент да преустановят използването им, което е одобрено от Комисията.
	Искаме да обърнем по-специално внимание на въведената с §18 от ЗИД ЗЗК норма на чл. 37б, ал. 1, т. 1 от ЗЗК, която въвежда по-кратки срокове за плащане в сравнение с предвидените в Директивата за НТП срокове. Съгласно Директивата (чл. 3, ал. 1, б. (а); вж. и съображение 17 от преамбюла на Директивата), сроковете са диференцирани съобразно типа продукти - нетрайни (30 дни) и други (60 дни). Ясна е логиката на това разграничение - то е продиктувано от спецификата на продуктите, предмет на доставка. Подобна диференциация обаче липсва в предложената норма на чл. 37б, ал. 1, т. 1 от ЗЗК. Липсват и мотиви кое е наложило това съществено отклонение от текста на Директивата. По този начин се стига до сериозна интервенция в свободата на договаряне между купувачите и доставчиците на селскостопански и хранителни продукти, в допълнение към наложената от Директивата за НТП интервенция. Нарушава се основният принцип на пропорционалност, който следва както от европейското, така и от българското право, и е изрично прокламиран и от Директивата за НТП(вж. напр. съображения	Не се приема	Директива (ЕС) 2019/633 за НТП не въвежда задължения за възприемане в националното законодателства на възприетите в нея хипотези на разграничени сроковете за плащане при доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти, според характера на доставката – редовна или не. С предлагания в проекта на ЗИД на ЗЗК единен 30 дневен срок за плащане в хипотезите на нетрайни и на други селскостопански продукти се постига по-засилена защита на доставчиците без значение вида на доставяните продукти – нетрайни или не и се избягва възможността за необосновано продължително финансиране на купувачите за сметка на оборотни средства на доставчиците.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	39 и 40 от преамбюла на Директивата за НТП). Липсата на мотиви прави невъзможна преценката дали са спазени изискванията на Директивата допълнителните ограничения да са пропорционални и в съответствие с правото на ЕС във връзка с функциониране на вътрешния пазар. В ущърб на купувача се нарушава балансът между интереса на продавача за бързо получаване на плащане и този на купувача за поддържане на регулярен паричен поток. Подобен 30-дневен срок имаше в чл. 19 от отменения Закон за храните (отм. ДВ бр. 52 от 09.06.2020 г.), но той не беше включен в новия Закон за храните (и то - по настояване на Министерството на земеделието и храните), така че това е още един аргумент, че въвеждането на по-кратки срокове от предвидените в Директивата за НТП е неоснователно. Отделно, този текст касаеше само сделките по доставка на храни за последваща продажба, а не сделките по доставка на суровини и други. С оглед на горното, апелираме в ЗИД на ЗЗК да бъдат възприети диференцираните срокове за плащане в съответствие с Директивата за НТП. При всички случаи считаме, че за доставките на суровини за производство трябва да се прилага 60-дневният срок за плащане, доколкото тяхното свръхрегулиране надхвърля целта на Директивата за НТП.		
	Във връзка със сроковете за плащане следва да направим и допълнителни коментари и предложения, тъй като практиката показва,	Не се приема	Директива (ЕС) 2019/633 за НТП не въвежда задължения за възприемане в националното законодателства на възприетите в нея

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	че често самите доставчици предлагат диференциран подход - при плащане в по-кратки срокове цената е по-ниска, за плащането в по- дълги срокове се дължи по-висока цена. По този начин доставчикът ще получи допълнително възнаграждение за удължения срок за плащане. Подобен подход е стандартна търговска практика, която функционира безпроблемно на пазара, и която не следва да бъде забранявана с новите разпоредби, защото такъв подход би бил в разрез с основната цел на Директивата за НТП - да защити доставчиците. Ако се възприеме, че подобна практика попада под забраните на ЗИД ЗЗК, това би лишило доставчиците от възможността да получат коментираното допълнително възнаграждение. Ето защо, считаме, че изричното въвеждане на подобен подход в ЗЗК (компенсиране, при постигнато съгласие между страните, на доставчиците с допълнително възнаграждение при плащане в срок, надхвърлящ 30, съответно - 60 дни) е препоръчително с оглед избягването на дискусии дали той е в противоречие с новите правила.		хипотези на разграничени сроковете за плащане при доставка на нетрайни селскостопански и хранителни продукти и други селскостопански и хранителни продукти, според характера на доставката – редовна или не. С предлагания в проекта на ЗИД на ЗЗК единен 30 дневен срок за плащане в хипотезите на нетрайни и на други селскостопански продукти се постига по-засилена защита на доставчиците без значение вида на доставяните продукти – нетрайни или не и се избягва възможността за необосновано продължително финансиране на купувачите за сметка на оборотни средства на доставчиците.
	На следващо място, препоръчваме да се създадат ясни правила относно начина, по който следва да се установят оборотите за съответния доставчик по чл. 37г от ЗИД ЗЗК, както и как купувачът следва да изисква тази информация и какви са последиците, ако тя не бъде предоставена от доставчика.	Не се приема	В § 55 - чл. 94, ал. 2 от Проекта НА ЗИД на ЗЗК е предвидено, че при подаване на искането доставчикът следва да представи доказателства единствено за собствения си оборот. Предвидените в проекта разпоредби, касаещи праговете и определянето на оборотите транспонират в цялост

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			съответните разпоредби на директива 2019/633.
	Обръщаме внимание и на още едно съществено отклонение от Директивата за НТП, а именно - липсата на преходен период в ЗИД ЗЗК за влизане в сила на новите правила за НТП. Още повече, че Директивата за НТП (чл. 13, ал. 1) предвижда, че законовите и подзаконови разпоредби във връзка с транспонирането на Директивата се публикуват до 01.05.2021 г., но държавите - членки започват да прилагат мерките не по-късно от 01.11.2021 г. Този преходен период е логично следствие от безспорния факт, че новата регулация представлява една изключително съществена интервенция в отношенията между доставчиците и купувачите на селскостопански и хранителни продукти, която ще налага напасване на цели бизнес модели, преработване на договори, ще засегне стотици стопански субекти и т.н. В ЗИД ЗЗК обаче подобен преходен период няма - целият закон влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник" (§72). Отново липсват мотиви за подобно законодателно решение. Ето защо предлагаме § 68 и § 72 от ЗИД ЗЗК да бъдат променени, като се предвиди, че разпоредбите на Глава седма „б" влизат в сила на 1 ноември 2021 г. и се прилагат по отношение на договорите за доставка, сключени след тази дата.	Приема се	Предвидена е разпоредба, предвиждаща преходен период за влизане в сила на новите правила за НТП.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
Българска газова асоциация (вх. № 92-00-88/21.01.2021)	**Подкрепяме изцяло предложените текстове** на Закона за изменение и допълнение на ЗЗК. В законодателството на РБ, като пълноправен член на ЕС е нужно да се въведат разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1 и на Директива (ЕС) 2019/633, като това има за цел да унифицира регулацията на някои обществени отношения в областта на конкуренцията. Промяната на разпоредбите, чрез които се съкращават сроковете на някои от процедурите в ЗЗК, значително улесняват бизнеса, тъй като по този начин се избягват неразумно дългите, траещи с години разследвания. Това важи в още по-голяма степен за случаите, където няма предвидени такива срокове и продължителността на разследването изцяло зависи от Комисията и нейните работни екипи. Считаме, че това регламентиране ще способства за засилване на правната сигурност. Цялостната концепция на предвижданите промени е да бъдат стимулирани добросъвестните участници на пазара. На първо място се пресича възможността, състояща се в това – санкционираните нарушители да предотвратяват заплащането на наложените им глоби. Тази мярка има голямо значение за останалите добросъвестни стопански субекти, тъй като до сега до голяма степен се обезсмисляха усилията на контролния орган, а в обществото оставаше впечатление за безнаказаност на нарушителите. Крайният		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	ефект от това ще е постигането на по-голяма бдителност и недопускането на антиконкурентно поведение на пазарите. Поради засилената глобализация е важно да се подобрят връзките с всички европейски и световни антимонополни органи, а предвиждащите промени създават предпоставки за постигане на подобен ефект. От голямо значение е гарантирането на независимостта на КЗК. Считаме, че промяната на правомощията й ще допринесе за по-ефективната й работа по отношение на НТП по веригата за доставки на селскостопански и хранителни стоки, на които в тези промени е обърнато специално внимание.		

Съгласували: ..... 22.01.21 Надя Иванчева, директор "ППК"
подпис дата име, длъжност

Изготвил: ..... 22.01.21 г. Марина Хаджарлъ, гл. юрис. "ППК"
подпис дата име, длъжност

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 73

от 29 януари 2021 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Министърът на икономиката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":

/Апостол Михов/

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 102-01-8
Дата 29 / 01 2021 г.

105

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

№ 02.01-14
29 януари 2021 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № 73 на Министерския съвет от 2021 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за съответствие с правото на Европейския съюз.
5. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 150-01-28/29.01. **2021 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, № 102-01-8, внесен от Министерски съвет на 29.01.2021 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по правни въпроси

Комисии:

- Комисия по икономическа политика и туризъм
- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове
- Комисия по земеделието и храните

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА